

A

DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF

ANSKRIT MANUSCRIPTS IN
GOVERNMENT COLLECTION.

UNDER THE CARE OF

THE ASIATIC SOCIETY OF BENGAL

BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARA PRASAD SHĀSTRĪ, M A ,
C I E , F A S B

Vice President, Asiatic Society of Bengal

VOL I

BUDDHIST MANUSCRIPTS

CALCUTTA

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS

1917

PREFACE

This is the first of a long series of volumes of a descriptive catalogue of Sanskrit manuscripts, belonging to the Government collection in the Asiatic Society's Rooms,—collected since the institution of the Search of Sanskrit Manuscripts under the order of Lord Lawrence's Government in 1868. The number of the collection stands at present at 11,264, of these 3,156 were collected by my illustrious predecessor Raja Rajendralal Mitra, LL D., O I E, and the rest by my humble self. Besides Sanskrit, it has manuscripts in Prākṛt, Hīndī, Mārwarī, Marhattī, Newarī and Bengālī. But these form an insignificant part of the whole. The works relate to orthodox Hinduism, Buddhism of various yānas, Jainism of various schools, Vaisnavism, Śaivaism, Tāntrism and other systems of sectarian Hinduism. The various branches of the knowledge of the Hindus are well represented in this collection. Manuscripts are written in various scripts, Bengālī, Devanāgarī, Udiyā, Mārwarī, Kāśmīrī, Newarī—both ancient and modern. Some of the ancient manuscripts go so far back as the 9th century A D. There is one unique manuscript in ancient Bengālī hand, copied undoubtedly in the last years of the 10th century. There are numerous manuscripts, dated in the 11th century. The subsequent centuries are very well represented. They are written on various materials—paper, palm leaf, birch-bark, and barks of other trees. Some of the paper manuscripts go centuries back to the time of the introduction of Mahomedan paper in India. Besides unique manuscripts which open up vast vistas of research in history, religion and sciences of ancient India, whole literatures are revealed in this collection. For instance, there are numerous works of Vajīyāna, Mantīyāna, Kālacakrayāna to be found here, which throw a flood of light on those later phases of Buddhism which developed

out of the Māhāyāna system But for these works, these phases of the religion would have remained only a name A large number of works of the Pāścimāmnāya System of the Tantra are to be found here These literatures and these unique works will be described in their proper places

The present volume contains the descriptions of 119 Buddhist works of the northern school The ancient works among these were translated into Chinese, and the mediæval works into Tibetan Some of the Sanskrit originals of these translations have been, for the first time, brought to light in this collection The few modern works of Buddhism in the collection are unique, showing that the religion lingered long in north-eastern India, and is still lingering in some quarters. In the mediæval and modern works is to be found the condition of Buddhism in India, after the Chinese ceased to visit the country

The special feature of this volume of the catalogue is that an attempt has been made in it to arrange the works in chronological order No cataloguist of Sanskrit MSS has, as yet, made the attempt The difficulties of such an arrangement are very great indeed, and the only sure guide is the quotations When one book quotes from another, or cites it as an authority, that work is sure to be subsequent in age to that cited But this helps only in the ascertainment of the succession of works If the date of any work is ascertained from other evidences, the dates of previous and subsequent works are approximately fixed In the case of Buddhist works the dates of translations of some works are known from Chinese and Tibetan sources That gives a clue to the dates of other works too

It is known from Chinese sources that Aśvaghoṣa was the Guru of Kaṁśka who, in the opinion of prominent Orientalists founded the Śaka era The first work in this catalogue, *Saundarananda Kāvya* is by Aśvaghoṣa Therefore its date is known Nāgārjuna flourished in the second generation after Aśvaghoṣa and he is said to have recovered the

Paññāpāramitā (Astaśāhasrikā) from the nether world. The Pañcaviṃśatī-sāhasrikā was a modification of the Astaśāhasrikā, according to the doctrines of Maittreya-nātha's Kārikās, known as Abhisamayālamkāra kārikās. The Pañcaviṃśatikā, again, was translated into Chinese between the years 265 A D and 316 A D. So the Kārikās and the Pañcaviṃśatikā must necessarily come between Nāgārjuna and the date of the translation. Arguing in this way, an attempt has been made to find the chronological order of the works. As the grounds in each case have been either set forth or indicated in the description of every work, they need not be repeated here in the preface.

Legg's catalogue of manuscripts in the India Office has been accepted as model in this catalogue. But he has never described a Buddhist work. The only good Buddhist catalogues in English are the Cambridge Catalogue by Prof. Bendall, and the Nepalese Buddhist Literature by Rājā Rājendralāla Mitra. Prof. Bendall has also described a few Buddhist works in his *Catalogue of MSS in the Bodleian Library*. I have also described some in my Nepal catalogues I and II. I have not unnecessarily duplicated the description of any work fully described in these catalogues, contenting myself simply with references. But when, as in the mediæval and modern periods, they could give me no guidance, I have arranged my quotations and colophons in such a way as to give a fair idea of what the books contain. In describing these manuscripts, I had always an eye to the needs of the Iconographist, and have tried to quote in full the descriptions of the gods and goddesses, as given in their *dhyānas* or *sādhanas*, or formulas of meditation.

The different yānas that developed out of Māhāyāna are, in a loose and vague way, called Tantras, which discard asceticism and austerities, and teach the enjoyment of the senses, as according to Māhāyāna the universe, both material and spiritual, has no existence. So these enjoyments have, too, no existence. Why should, then, people who are con-

vinced of the evanescent character of the universe, shrink from the enjoyment of the good things of the world ? But if they do the same before they are so convinced, they become responsible for their acts. This is the quintessence of the teachings of mediæval Buddhism. The different yānas vary the doctrine a little, but the essential point is the same.

It is a matter of regret that in India very little help can be obtained in these studies, and, therefore, I am bound to express my cordial obligations to my assistants Babu Nani Gopal Banerjee and Pandit Ashutosh Tarkatīrtha, for their devotion to these studies and their hard work.

ALPHABETICAL INDEX.

58	Abhidānottara	10759
8	Abhisamayālamkāra Kāṇikā	8058
53	Ādivāgvajra-Triratnavimba	9998
38-40	Aparimitāyurnāma mahāyānasūtra	4709, 4716, 10784
34	Apohasiddhi	4711
25	Aśokāvadāna	10755
2-7	Astasāhasrikāprajñāpāramitā	4718, 4203, 9973, 9989C, 9989B, 9989A
33	Bauddha Nyāya	10746
19.	Bodhicaryāvatāra	8067
49-51	Bodhicaryāvatāra pañjikā	8880, 9979 (with the Text), 3829
118	Buddha caritra	8201
97	Buddha Kapāla Tantratikā	3827
101	Cakra samvara sādhana	4752
100	Cakra samvara valividhi	4751
88	Candamahārosana sādhana	10741A
90	Caryācarya-viniścaya	8063
9	Catuhṣatikā	9977
68, 69	Caturābharana	4801, 4758
89	Catuspītha nibandha	9992
71	Dākārṇava	8056
83	Damanaka mahāraksā Tantra	9971
48	Dhāranī samgraha	10741D
119	Dharma Kosa samgraha	8055
117	Dharmapūjā vidhi	5438
81 II	Divyabhojanāvadāna	4758
22	Divyāvadānamālā	9882A
41	Durgatdhāranī parisūtra	4715
84-87	Ekallavīra canda mahārosana Tantra	9089, 9965, 9981, 10844

64	Guhya samāja .	8070
59, 60	Heruka Tantra (Samvarodaya)	10846, 9986
75.	Hevajra Pañjikā	.. 10745
21	Jātakamālā	. 9980
96	Kālacakrāvātāna	. 4732
29-32	Kārandavyūha	9974 4735, 4725, 9975
79, 80	Kriyāsamgrahapañjikā	3854, 4728
91	Kṛṣṇa Yamārī Tantra	9964
35	Kṣanabhaṅga siddhi	4744
66, 67	Laghu Kālacakra Tantrarājatikā	4727, 10766
55	Lokeśvaraśataka-Tikā	10732
14	Maṭṭiyeavyākaraṇa	4806
24	Manicūdāvadāna	10845
17	Nārāyanapariprechā	9985
33A	Nyāyabindutikā	4771
76-78	Pañcaraksāsūttīāṃ	3853, 4078, 9970
10, 11	Pañcaviṃśatisāhasikā-prajñāpāramitā	10756, 10763
26	Pāṇīyāvadāna	4773
56, 57	Paramārtha nāma saṃgīti	10760, 10741 C
27	Pindapātiāvadāna	4786
73	Prajñopāya-viniścayasiddhi	8060
102	Pūjāvidhi	4790
28	Ratnagunasamcaya gāthā	10736
12, 13	Saddharma Pundarīka .	4079, 4199
74	Sādhana-mālā	8051
112	Sādhanaś	10764
111	Sādhana samuccaya	10747
62, 63	Samputodbhava Kalparāja	3828, 4854
47	Sanmukhi nāma dhāraṇī	9987
52	Śāntidevasya jīvanacarita	9990
15	Saptaśatikā prajñāpāramitā	4197
42.	Sarva-duṣṭa-gati parīśodhana	4848
46	Sarva Tathāgatosnīsa sitātapattronāmā- parājītamahāpratyaṅgirā vidyā rājñī	10735
108	Sarvayoginī-karma-vali-vidhi	9973

1	Saundarananda	8050
92	Sekoddeśa Tippani	10744
20	Śikṣā samuccaya	4198
110	Sodaṣi mānasī-bhāva cakṛa	10741B
23	Sudhanukumārāvadāna	9982B
37	Sugatajanma Ratnāvadānamālā	10754
16.	Svalpākṣarā prajñāpāramitā	10757B
113	Svayambhūcāntya-Bhattārakoddeśa	9090
114, 115.	Svayambhū Purāna	1856A, 1856B
93	Tārābodhaye utpātakathā	4756 A
18	Tathāgata guhyaka	10756
81 I	Tathāgata-pratīvimba-pratisthānusamsā varnana dharma-parīkṣā	4758
61	Tattva-jñāna-samsiddhi	9988
36	Upayoga krama	8062
72	Vajradāka Tantra	3825
107	Vajravairocanīśvarī stotra	9978B
94, 95	Vajrāvalī nāma maṇḍalopāyikā	3855, 4835
106	Vajravārāhī dvādaśa Tantra	9978 A
104, 105	Vajra-yāne Pūjāvidhi	9968, 9969
103.	Vajra-yāne Sādhanaṅgāni	1887
98	Varsāpanavidhi	9984
43-45	Vasudhārānāmadhāraṇī parīśūtiṭṭa	4836, 10757 I, 10757 II
65	Vasundharāsamgītī	10761
82	Vasundharoddeśa	1810
116.	Vṛhatsvayambhū Purāna	1856C
70	Yogāmbaṇiprabhedā	1818
109	No name	9997
99	No name	9998
54	No name	9999

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

1

8050 सौन्दरनन्द-काव्यम् । *Saundarananda Kāvyaṃ*

By AŚVA GHOSA

Substance, modern Nepalese paper—white on one side and yellow on the other. Folia, 83, 12×5 inches. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara by a Nepalese hand. Appearance, fresh. Complete. Incorrect.

Last Colophon सौन्दरनन्दे महाकाव्ये आञ्जाव्याकरणो नामाष्टा-
दशमः सर्गः ॥ १८ ॥

आर्यसुवर्णाक्षीपुत्रस्य सांकेतिकस्य भिक्षो श्रीराचार्यभदन्ताश्व-
घोषस्य महाकवेर्महावादिन कृतरियमिति ॥ शुभम् ॥

Printed in the Bibl Ind Series. The manuscript was used in preparing the Bibl Ind Edition, along with the palm leaf MS I 15850 of the Durbar Library, Nepal, and a paper MS belonging to the same library.

2

4718 अष्टसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता । *Aṣṭa-Sāhasrikā-
Prajñāpāramitā*

Substance, seasoned palm-leaf. 21½ × 2½ inches. Folia, 203, of which the following are missing—22, 33, 34, 38, 42, 43, 45, 47, 76, 83, 84, 86, 110, 139, 155 to 158, 178 and 180, while the foll marked 172—175 are a restoration. Character, Kutila of the 11th century. Appearance, well preserved. With six illustrations in the first two and as many in the last two leaves.

The manuscript was copied in the sixth year of Mahī-
pāla Deva at Nālandā

Last Colophon. इत्यार्याष्टसहस्रिकाया प्रज्ञापारमिताया परीन्दना-
परिवर्त्तो नाम द्वात्रिंशत्तमः ॥ ३६ ॥

स[मा]प्ता चेय भगवत्पार्याष्टसहस्रिका प्रज्ञापारमिता सर्वतथागतजननी
सर्वबोधिसत्त्वप्रत्येकजिनश्रावकाणा माता धर्ममुद्रा धर्मोक्ता धर्मनाभिर्द्धर्ममेरी
धर्मनेत्री धर्मरत्ननिधानसत्त्वयो धर्मकोशो धर्म[ि]चिन्त्याद्भुतदर्शननक्षत्रमाला
सर्वसुखहेतुरिति । सदेवमानुषासुरगन्धर्वश्च लोकवन्दिता प्रज्ञापारमिता सन्य-
गुद्गुह्य पर्यवाप्य च धारयित्वा वाचयित्वा प्रवर्त्त्येना विहरन्तु सदार्थिन इति ।

Post Colophon statement —

ये धर्माः etc.

देयधर्मायं प्रवरमहायानयायिन ताडिवाडिमहाविहारौय आवस्थितेन
शाक्याचार्यस्यविरसाधुगुप्तस्य यदत्र पुण्य तद्भवत्वाचार्योपाध्यायमातापितृपूर्वङ्गमं
कृत्वा सकलसत्त्वराशेरनुत्तरज्ञानफलावाप्तय इति ।

परमभट्टारकमहाराजाधिराजपरमेश्वरपरमसौगतश्रीमद्विग्रहपालदेवपादा-
नुध्यातपरमभट्टारकमहाराजाधिराजपरमेश्वरपरमसौगतश्रीमन्महीपालदेवप्रवर्द्ध-
मानकल्याणविजयराज्ये षष्ठसम्बत्सरे अभिलिख्यमाने यत्राङ्के संवत् ६ कार्तिक-
कृष्णत्रयोदश्या त्रिथौ मङ्गलवारेण भट्टारिका निष्पादितमिति ।

श्रीनालन्दावस्थितकल्याणमित्रचिन्तामणिकस्य लिखित इति ।

या सर्वज्ञतया नयत्युपशम शान्त्यैषिण[.] श्रावकान्-

या मार्गज्ञतया जगद्धितकृता लोकार्थसम्पादिका ।

सर्वाकारमिदं वदन्ति सुनयो विश्व य(ज)या सङ्गता

तस्यै श्रावकबोधिसत्त्वगणिनो बुद्धस्य मात्रे नमः ॥

प्रज्ञापारमिता भवत्रयचराशेषप्रजादुर्मति-

त्रातध्वंसविधानवन्धुरधिय सले(ल्य) ख्य य(ज)न्मे शुभ ।

क्षेत्राभ्योधिनिमग्नकर्ममकरव्यागीक्षुदुर्लभैकभू-

क्तेनास्ता जगदवरोदरचर पात्रं सुनीना श्रिय ॥

प्रज्ञापारमिता —

Often described Printed in the Bibl Ind Series, edited by Rājā Rājendralāla Mitra Translated into Chinese in A D 659, by Yuan Chwang (see Nanjio Col 3, Sec E) and into Tibetan (see Beckh, p 8B). Nanjio says (Col 3, Sec D), "But it is really Daśa-sāhasrikā Prajñāpāramitā," the earliest translation of which into Chinese was made between A D 25—220 (Col 4, para 5)

3.

1203 अष्टसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता । *Aṣṭa-Sāhasrikā-
Prajñāpāramitā*

Substance seasoned palm-leaf 15 × 2½ inches Folia, 296 Lines, 7 on a page Extent in slokas, 8000 Character, Newari Date N S 268 The first two leaves contain four illustrations

Post Colophon statement —

ये धर्माः etc

ग्राह्यग्राहकभाग + + रहितं वैधातुकं जानते
बुद्धा यामधिगम्य दुर्द्धमतमल्लेशान विधु[न्व]न्ति च ।

सत्त्वैभ्योऽपि क्षपावशवदतया धर्मं दिशंत्यद्भुतम्
भूयादष्टसहस्रिका भगवती सा वः सदा श्रेयसे ॥

विषदविततकीर्त्तिः सज्जनानन्ददायी

प्रणयिजनसमीहापूरको धैर्यसिन्धु ।

सुसूतविनयशौर्यव्यागशीलादिशुक्ल-

स्तिककश्चित् हि नाम्ना विश्रुतो य एथिव्याम् ॥

कश्मीरनगरा [त्] तेन निर्गतेन महात्मना ।

जगन्निर्गेषु [णा] बोधि नेपालमधितिष्ठता ॥

दृग्गत्तुमुजगयुक्ते वत्सरे पौषमासे

ऽग्निशिरकिरणवारे पौर्णमास्यां नृपेन्द्रे ।

सुवमवति समस्ता श्रीमदानन्ददेवे

निखिलसुगतमातुः कारितास्या प्रतिष्ठा ॥

यावन्न लभते लोक' ह्यत्स्वा बोधिमनुत्तराम् ।
तावत् तिसृत्विय कौर्त्ति' सवोधिफलदायिनी ॥

Then in a later hand—

अष्टे ऽजवह्निश्वसनाशुक्तौ स-
युक्ते तपस्यर्कादिने खकाषौत् ।
यशोधरास्यो बुधदेवतुल्य-
रत्नेशनामा त्ववकाशमेषा ॥ (५)

The manuscript was copied at the instance of Tilaka who came from Kāśmīr and settled in Nepala. The chronogram इगृष्टतुसुजग, referring to Ananda Deva, king of Nepal, is to be counted from the right instead of the left as usual. For, that would give the date as 268 of the Nepal era and it is known from Professor Bendall's list, given as a supplement to the preface of my Nepal Catalogue, 1905 that the first MS copied in Ananda's reign is dated Māgha 267. In Śaka 1786 Ratneśa of Yaśodharā consecrated the MS.

4

9973 अष्टसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता । *Aṣṭa Sāhasrikā-
Prajñāpāramitā*

Substance seasoned palm-leaf 22½ × 2 inches. Folia 211. Lines 6 on a page. Character, old Newari. Date N S 240 = A D 1120. Appearance old but well preserved. Complete.

Colophon —आर्याष्टसहस्रिकाया (श्रीकाशिकातन्त्र परी)न्दनापरिवर्त्त-
नाम द्वात्रिंशत्तमः ३६ ।

The bracketed portion has been retouched.

समाप्ताचेव भगवत्पार्याष्टसाहस्रिकाया प्रज्ञापारमिता । सर्वतथागतजननी
सर्वत्रोधिसत्त्वप्रत्येकजिनिश्रावकाणाञ्च माता धर्म्मसुत्रा धर्म्मोक्ता धर्म्मनाभि धर्म्म-
मेरौ धर्म्मनेत्री धर्म्मरत्ननिधानमक्षयो धर्म्मको (स धनानि retouched) तत्तद्भुत-
दर्शननक्षत्रमाला सर्वसुखहेतुरिति सदेवमानुषासुरगन्धर्व्वसर्लोकवन्दिता प्रज्ञा-
पारमिता सन्यद्गृह्य पय्येवाप्य च धारयित्वा प्रवर्त्त्येना विहरन्तु सदार्थिन इति ।

देवधर्म्मोऽयं प्रवरमहाद्यानवाचिन परमेश्वरपरमभट्टारकमहाराजाधिराज-

एष मन्त्रोदयतपोमन्त्रमिदमेवमि विष्णुमन्त्रो मन्त्रोदयाण्या मन्त्रासावन्तथी विष्णु
मन्त्रोदय विष्णुमन्त्रो तस्मिन् वेदकोष्टकाधिवासिनो विष्णुकम्पन्त्रस्य यदप्य पुण्य
नृमन्त्राचार्योपाध्यायमातापितृपूर्वहंस कृत्वा सकलसत्त्वराशेभ्यस्तत्फलमर्पयेति ।
मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो
मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो
मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो मन्त्रोदयतपोमन्त्रो

Then there was something by a scribbling later hand,
now very much faded

There is no Sindhadeva in NS 210 in Bendall's list of
Nepal kings (see p. 22 of his "History of Nepal and sur-
rounding Kingdoms" published as a historical introduction to
my Nep. Cat. 1905). But there is a Sivadeva in that year—
NS 210. However in his note 1, p. 28, he speaks of a
Sindhadeva, undoubtedly a corrupt form of Sindhadeva, as the
father of Vindhadeva, who had a long reign commencing
between 261 and 267 NS. Sindhadeva might have been there-
fore a rival of Sivadeva—both reigning in different parts of
Nepal in NS 210.

5

9989C अष्टसाहसिका प्रज्ञापारमिता । *1st a-Sāhasikā-*
Prājñāpāramitā

Substance, seasoned palm leaf. Folio 11, 21½" × 2". Character, Newari of
the 11th century. The leaf marks in letter numerals are 61, 68, 101, 141, 142,
111, 112, 115, 116, 117, 119.

101B आर्याष्टसाहसिकाया प्रज्ञापारमिताया अचिन्त्यपरि-
वर्त्तेनाम त्रयोदश । १०४ ।

141A • तद्यतापरिवर्त्तेनाम षोडश । २३६ ।

6

9989B अष्टसाहसिका प्रज्ञापारमिता । *Asta-Sāhasikā*
Prājñāpāramitā

Substance, seasoned palm leaf. 20½" × 2". Folio 23, marked 28, 78, 79, 80,
81, 82, 83, 94, 116, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 198,
199. Character, Newari of the 14th century.

Colophons —

79B आर्यावृत्ताहृदिकाया प्रज्ञापारमितायां विबुद्धिपरिवर्त्ते-
नामाद्यस १८४

S2B • स्तुतिपरिवर्त्तेनाम नवमः । १२२

116A — — + + ईश १२२ ।

126B आर्यावृत्ताहृदिकाया प्रज्ञापारमिताया तद्यतापरिवर्त्ते-
नाम षोडश २३४

199A • धम्मोद्गतपरिवर्त्तेनाम एकविंशत्तमः । २३१

Many of the leaves are partially pasted with paper

7

998⁹A अष्टसाष्टिका प्रज्ञापारमिता । *Asta-Sāṣṭikā-*
Prajāparimitā

8. 5 cm. x 12. 5 cm. x 1. 5 cm. — Folium 1. 21 x 2. 1 cm. — 1. 5 cm. —
K. 1. 5 cm. — 12. 5 cm. — 1. 5 cm. — 1. 5 cm. — 1. 5 cm. — 1. 5 cm. —

धारयित्वा वाचयित्वा पर्यवाप्य प्रवर्त्तेना विहरन् सदाश्रितः ।

ये धर्मा इत्यादि

देवधम्मोचं प्रवरमहायानयायिनं खानोदकीययशरापुरावस्थाने वः •

ज्ञानपतिक्षान्तिरक्षितस्य यदत्र पुण्यं तद्भवत्वाचार्योपाध्यायनातापिठपूज्येण कृत्वा
सकलतत्त्वराशेरनुत्तरज्ञानफलावाप्तये इति । ७ •

श्रीमद्भोविन्दपालदेवस्थानी — + तवत् १० कार्तिकदिन १५ चण्ड-
पाटकावस्थितखानोदकीय यशरापुरे आचार्यं प्रज्ञा — — —

Only this leaf was acquired out of a number of leaves of *Astasāṣṭikā* offered for sale because it contained an important date the 15th year of Śrīmad Govindapāla Deva. He had then lost his kingdom as he was not called in the post colophon statement by his royal titles.

The leaf is pasted with paper on the reverse side.

5018 अभिसमयालङ्कारकारिका । *Abhisamayālaṅkāra-*
lāṅkā

By MAHATĪYA NĀTHA

8 1/2 inches x 11 inches made paper 21" x 11" — Folio 13—white on one side
and 1/2 inch on the other. Line 6 on a page. Extent in lokas 359. Character,
Notes. Appearance. Date. Script 1961. Complete. Very incorrect.

Last Colophon अभिसमयालङ्कार नाम प्रज्ञापारमितोपदेशशास्त्र
समाप्तम् ।

कृतिगार्यमैत्रेयनाथस्य ।

Post Colophon इति सवत् १८६४ साल मिति आषाढवदि १ रोज ८
श्रमम् ।

The other Colophons

10 A, अभिसमयालङ्कारे प्रज्ञापारमितोपदेशशास्त्रे सर्वकारज्ञताधिकार
पञ्चम समाप्त, 13B, ° मार्गज्ञताधिकारो द्वितीयः परिच्छेदः, 15B, ° सर्व-
ज्ञताधिकार तृतीय परिच्छेदः . (The scribe has omitted the fourth
colophon). 27 A, ° मूर्द्धाभिसमयाधिकार पञ्चम , 27B, ° अनुपूर्वा-
भिसमयाधिकार षष्ठ , 28A, ° एकक्षणाभिसमयाधिकार सप्तम , 88A,
° धर्मकायाधिकारो ऽष्टम ।

Beginning —

ॐ नमो मैत्रेयनाथाय ।

या सर्वज्ञतया नयत्युपशम शान्त्येषिणा आवकान्

या मार्गज्ञतया जगद्धितकृता लोकार्थसम्पादिका ।

सर्वकारमिदं वदन्ति मुनयो विश्व यया सगता

तस्यै आवकषोधिसत्त्वगणिनो बुद्धस्य मात्रे नमः ॥

सर्वकारज्ञतामार्गं प्राप्तिता योजनं देष्टव्यं ।

धीमन्तो वीक्ष्य क्षीरं तं क्षणाक्षीणं परैरिति ॥

सूत्रौ व्या(रा)धाय सूत्रार्थं धर्मचर्या दशालिकां ।

मुखेन प्रतिपत्तीरन् इत्यारम्भप्रयोजनम् ॥

प्रज्ञापारमिताष्टाभिः पदार्थैः समुदीरिता ।
 सर्वाकारज्ञता मार्गज्ञता सर्वज्ञता ततः ॥
 सर्वाकाराभिसम्बोधो सूक्ष्मप्राप्तानुपूर्विकी ।
 एकक्षणाभिसम्बोधौ धर्मेकायश्च तेऽष्टधा ॥
 चित्तोत्पादोऽववादश्च निवेधाङ्ग चतुर्विधः ।
 आधारः प्रतिपत्तेश्च धर्मेधातुस्वभावकः ॥
 आलम्बनसमुद्देशः सन्नाहप्रस्थितिक्रिये ।
 सभाराश्च सन्निर्याणा सर्वाकारज्ञता मुने ॥

Between the eighth and the last colophon there are the following lines —

लक्ष्यं तत् प्रयोगस्तत्प्रकर्षस्तदनुक्तम् ।
 तन्निष्ठा तद्विमाकशेभ्यन्य पोषेर्यमग्रहः ॥
 विषयस्तितयो हेतु अयोगश्चतुरात्मकः ।
 धर्मेकायफल कर्म्म अनास्तेधार्थसग्रहः ॥

Then comes the last colophon

This is a work in eight chapters in Kārikā form. It is generally found at the beginning of manuscripts of Pañcaviṃśati-Sāhasikā Prajñāpāramitā, at the end of which there is a statement that the Asta-sāhasikā-Prajñāpāramitā is converted into the Pañcaviṃśati sāhasikā according to Abhisamayālamkāra-Kārikā. As the Kārikās have eight chapters only the Pañcaviṃśati, too, has eight chapters and not 32 as in the Asta-sāhasikā.

The Pañcaviṃśati-sāhasikā was twice translated into Chinese between the years A.D. 265—316. In both the translations there is a remark by Nanjio “with the first chapter on,” that is, with the Abhisamayālamkāra-kārikās on—which were taken for the first chapter of the Pañcaviṃśati-sāhasikā. But in the translation of Kumārājīva (A.D. 384—417) no such remark occurs. From this it

appears that most of the Chinese translators of the *Pañcaviṃśatī-sāhasikā* took the *Ahlusamayālamkāra-Kārikās* for the first chapter of the work. See Nanjio, column 4.

Rājendralāla in his *Nep Bud Lit*, p 194, could not distinguish the *Kārikās* from the prose. Prof Bendall noted that in the beginning of the *Pañcaviṃśatikā*, there is a work in *Kārikās* in eight chapters. But he could not explain why that work should be there. See Prof Bendall's *Cam Cat*, pp 144—145.

Translated into Chinese, as the first chapter of *Pañcaviṃśatī sāhasikā prajñāpāramitā* between the years 265 to 816 A.D. See Nanjio, Col 1, paras 2 and 4.

9.

9977 चतुःशतिका । *Catuhśatikā*.

By ĀRYADEVA

With a commentary by CANDRA KĪRTI

Substance, country made paper. 22 × 21 inches. Leaves are marked from 15 to 36 by the last owner, who effaced the original marks. Of these again the leaf marked 29 does not belong to the *Catuhśatikā* at all. Written in the Newari character of the 11th century. Appearance, old and worm eaten.

A fragment containing, out of 375 ślokas, distributed over sixteen chapters, 129 only. The highest number of verses in a chapter in this fragment is 21, and the lowest is 0.

For the Tibetan translation of the text see Tengur ५१८ १—१८ and for that of the commentary see the same ५२३, २३—२६३. See also my printed edition of the work, based on the present manuscript in the *Memoirs of the Asiatic Society of Bengal*, Vol III, No 8. Not in Nanjio.

10.

10756 पञ्चविंशतिसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता । *Pañca-*
vinśati sāhasikā Prajñāpāramitā

Substance, Nepalese paper 14½ x 4 inches. Folio 2 to 40 of which the 33rd is missing. Lines 9 to 11 on a page. Character Modern Newari. Appearance fresh. A fragment containing a portion of the eighth parivarta only.

The portion of the 8th covers folio 384B to 406A of the Hodgson MS No $\frac{A}{10}$ in A S B.

There are two stray leaves marked 1 and 41. Leaf No 1 is on Vimyogaprayavartana, and No 41 is the last leaf of the third parivarta.

Col — आर्यपञ्चविंशतिसाहस्रिकाया भगवत्या प्रज्ञापारमितायामभि-
समयालङ्कारानुसारेण सशोधिताया सर्वज्ञताधिकारे चर्याविशेष-
परिवर्त्तत्तृतीयः ॥ ३ ।

पत्र २२२ गुरुपुस्तकपथ्यह ।

Thrice translated into Chinese see Nanjio. Col. 4, paras 2, 3 and 4. For the Tibetan translation, see Beckh, page 8.

For the description of the work see Rājendralāla's Nep Bud Lit pp 193-194 and Bendall's Cam Cat, pp 144-145.

11.

10768 पञ्चविंशतिसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता । *Pañca-*
vinśati sāhasikā Prajñāpāramitā

Substance Nepalese paper 15 x 4 inches. Folio 162 of which the first leaf contains the beginning of Abhisamayālamkāra and the last leaf the end of the 8th parivarta. The rest of the leaves 2—161, containing a part of the 4th parivarta. Lines 10 on a page. Character Modern Newari. Appearance fresh.

Colophon in leaf 102 —

आर्यपञ्चविंशतिसाहस्रिकाया (सम्प्रिकाया) भगवत्या प्रज्ञापार-
मिताया अभिसमयालङ्कारानुसारेण सशोधिताया धर्म्मिकायाधि-
कारः शिञ्जापरिवर्त्तोऽष्टमः ।

Post Colophon —

ये धर्म्मा etc यथादृष्टं etc
शुभस्तु सर्व्वजगदा ।

The portion of the 4th parivatta covers toll 209B to 277B of MS $\frac{A}{10}$ of the Hodgeson Collection in A S B, reference to which is given in the absence of any printed edition

For the work see Rājendralāla's *Nep Bud Lit*, pp. 193-194, and Bendall's *Cam Cat*, pp 144-145

12.

4079 **सद्धर्मपुण्डरीक ।** *Saddharmapundarika*

Substance Nepalese paper 15½ × 4 inches Folio, 215 Lines, 7 on a page Extent in slokas, 4700 Character Newari Date NS 800 or 801 Appearance, fresh In good preservation Complete

Last Colophon — आर्यसद्धर्मपुण्ड[री]कधर्मपर्याय सप्तविंशतिम परि-
वर्त्त ।

Post Col — अङ्गारकर्षूगाहित्वा आक्रम्य खरसम्भरम् ।

गन्तव्य कुलपुत्रेण यत्र सूत्रमिदं भवेदिति ॥

ये धर्म्मा etc , etc नेपालाब्दे गगनविन्दुनागाश्विनकृष्णत्रयोदशी
हस्ता रविदिने सम्पूरा प्रतिकारिता ।

श्रीमत् मध्ये पुरं स्थाने सत्य धर्म्मार्थः आगमे ।

श्रीचक्रनाथसराध्य वीरवर्द्धेण लेखया ॥

सद्धर्मपुण्डरीकाच्च महायानसप्तस्तक ।

सर्व्वसत्यहितार्थेण लिखित ज्ञानमुत्तमम् ॥

मातापितागुरुकल्याण स्वस्तवान्मुजनै वा ।

सर्व्वेदु खत्तान्तेन पूर्ब्बङ्गमेनामुमोदितम् ॥

आमणैश्च महायानैः प्रत्येकैर्वोधिसत्तभिः ।

अतीतानागतागाश्च प्रत्युत्पन्नैस्तथैरपि ॥

स्वेदजाशायजा वापि उद्भजागुहजस्तपि ।

षट्पारमिता परिपूर्णैः सर्वधर्मफलं लभेत् ॥

नेपालभाखा सवत् ८०१ आश्विन वदि १३ आदित्यवार कुन्हु सम्पूर्ण दिन ।

अन्यवादी क्रियादेशि नोपस्थायी निरुत्तरः ।

अङ्गुप प्रपलायी च यडेते भङ्गलक्षणम् ॥

मद्यपो असिहस्तश्च कतरैवश्च कर्कसः ।

अशास्त्र लेशबुद्धिश्च न हि शक्ति प्रमाणतः ॥

उदक्कानलचौरेभ्यः etc etc

The work has been translated into French by Bernout and into English in the Sacred Books of the East series It has recently been published in the Bibl Bud series

See Nepalese Buddhist Literature of Rājendralāla, p. 208, and Bendall's Catalogue of Buddhist Sanskrit Manuscripts, pp 24, 48, 172, 178

Translated into Chinese four times See Nanpo, Col 44 and 45, paras 134, 136, 138 and 139 The first translator was Kumārājīva, who lived between the years 384—417 A D For a Tibetan translation, see Beckh, p 31B, para 1

13.

4199 **सद्धर्मपुण्डरीक ।** *Saddharmapundarika*

Substance Nepalese paper 16½ x 4 inches Folia 137 Lines, 7 on a page Character Newari Date N S 833=1713 A D Appearance fresh Complete

Last Colophon —

समाप्त सद्धर्मपुण्डरीक धर्मपर्याय सूत्रान्त महावैपुल्य बोधि-
सत्त्वाववाद सर्व्वबुद्धपरिग्रह सर्व्वबुद्धरहस्य सर्व्वबुद्धनिगूढ सर्व्व-
बुद्धजाति सर्व्वबुद्धगुह्यस्थान सर्व्वबुद्धबोधिमण्डलं ॥ सर्व्वबुद्ध-

धर्मधकप्रवर्तन सर्व्वदुष्टैकघनशरीरमसर्व्वोपायकौशलमेकयान-
निर्द्देश परमार्थनिर्द्धार निर्द्देशमिति ॥ ३ ॥

Post Colophon —

येऽभ्यागता इह सुरासुरनागयक्षा
गन्धर्व्व-किन्नर-नरा[] श्रवणाय धर्मो ।
रक्षतु ते जगदिदं जिनशासनञ्च
धर्मं सुनौञ्जकथितञ्च चरन्तु नित्यम् ॥
शौलतोयसमापूय प्रक्षारत्नसमन्वित ।
मद्योदधिमिवागाध विहरध्वं यथासुखम् ॥
जग [वि]मुञ्चन्तु यद्येष्वित घना
प्ररोक्ष्यता सस्यमुपैतु च क्षितौ ।
प्रजास्य धर्म्येण नृपोऽभिरक्षता
चिरञ्च धर्मं सुगतस्य तिष्ठतु ॥

ये धर्माः etc

श्रीयोस्तु सम्बत् २३३ पौषमासे कृष्णपक्षे द्वादश्यान्तिथौ ज्येष्ठापरमूला-
नक्षत्रे व्याघातयोगे सोमवासरे मकरासिगते सवितरि धनुरासिगते चन्द्रमसि
व्यकुल श्रीः सुवर्गं चैत्य, श्रीः सङ्गर्भपुण्डरीकापुस्तक प्रतिष्ठा दिन जुरो ।
सुवर्गचैत्य ख सङ्गर्भपुण्डरीकापुस्तक ।

14.

4806 मैत्रेयव्याकरणम् । *Maithreya Vyākaranam*

Substance -seasoned palm leaf 12×2 inches Lines, 6 on a page Folia
7, of which the first two are missing Extent in slokas 200 Date, the 57th
year of Gopāl Deva of the Pāla dynasty of Bengal Character, Kutila of the
tenth century Appearance, old and soiled

Colophon —मैत्रेयव्याकरण समाप्त ।

ये धर्मा ० ॥ चौणदेशीविनिर्गतभिच्छुपुण्यकौर्त्तिर्यदत्र पुण्य तद्
भवत्वाचार्योपाध्यायमातापितृपूर्व्वकर्म कृत्वा सकलसत्त्वराशेरनुत्तर-
ज्ञानफलप्राप्तय इति । श्रीमद् गोपालदेवराज्य सम्बत् ५७ पाषाण

शतसहस्रैः । अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूतो ऽरुणोद्गतकाल-
समये स्वकादिष्टारान्निष्क्रम्य येन तथागतविष्टार तेन उपसंक्राम-
दपसक्रम्य विष्टारस्य वद्भिर्द्वारे स्थितोऽभूत् । तथागतस्य दर्शनाय
वन्दनाय पर्य्यासनाय ॥

Translated into Chinese by Yuan Chwang in 659 A.D. See Nanjo Col. 3, section (G) also Col. 8, paras 21 and 22. The last two translations were made between the years 502—557 A.D. For a Tibetan translation see Beckh, p. 10, para. 3.

16.

10757B स्वल्पाक्षरा प्रज्ञापारमिता । *Śālpākṣarā-Prajñā-*
pāramitā

Leaf 3 mutilated 2—4 with 5 lines on a page. 10½ × 2. Soiled and worm eaten.

An abstract of *Prajñā-pāramitā*

Leaf 2 begins —

येन भगवास्तेनाञ्जलिं प्रणम्य प्रहसितवदनो भूत्वा भगवन्तमेतदवोचत् ।

देशयतु भगवान् प्रज्ञापारमितां स्वल्पाक्षरां महाप्रणया यस्यां श्रवणमात्रेण
सर्वसत्ता सर्वकर्मविरणानि क्षपयिष्यन्ति नियतं च बोधिपरायणा भविष्यन्ति
ये च सत्त्वाः मन्दसाधने उद्धृक्तास्तेषां विघ्नेन मन्वाः सिध्यन्ति ।

अथ खलु भगवानार्यावलोकितेश्वरो बोधिसत्त्वाय महासत्त्वाय महाकाश-
णिकाय साधुकारमदात् ।

8A अथ खलु भगवास्त + + + + + पारमिता भाषते स्म

तद्यथा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन समचित्तेन भवितव्यं सर्वसत्त्वेषु मैत्रि-
त्वेन भ + + + + + भवितव्यम् कृतावेदिना च भवितव्यं सर्वपापविरत-
चित्तेन भवितव्यम् । ईदृशं प्रज्ञापारमिताहृदयमा + + + + +
+ + तस्य ।

नमो रत्नत्रयाय नमः प्राक्यमुनये तथागतार्हते सम्यक्सुबुद्धाय ।

तद्यथा ॐ मुने मुने महासुनये स्वाहा + + + + त्या प्रज्ञापार-
मिताया लाभान् मयानुत्तरा सम्यक्संबोधिरनुप्राप्ता सर्व्वबुद्धाच्चाग्रतो निर्याता
मयापीयमेव प्रज्ञापारमिता श्रुता, etc

Not in Nanjo, at least under this name

17.

9985 नारायणपरिपृच्छा । *Nā, āyana Paripṛcchā*

Substance, seasoned palm-leaf 11½ × 1½ inches Folia, 3 marked 2 3, 5
Lines, 5 on a page Character Newari Date N S 451 = A.D. 1361 Appearance,
well preserved.

Colophon —

नारायणपरिपृच्छा आर्यमहामायाविजयवाहिनी नाम धारणी
परिपृच्छा समाप्ता only the tops of these letters are
perceptible]

Post Colophon —

ये धर्म्माः etc सं ४८१ भाद्रपद शुदि २ । [लिखित only the
tops of the three letters are perceptible]

5A यच्च पुनर्नारायण इमान्वारणी धारयमाण कुलपुत्रो वा कुलदुहितृ
वा भिक्षुर्वा भिक्षुणी वा उपासको वा उपासिका वा राजा वा राजपुत्रो वा
ब्राह्मणो वा मृत कालगत सद्धर्मभाणको वा दग्धान्वा भक्षीभूतोस्ति च मुनयश्च स्त्री
वा पुरुषो वा च्चार स्पृशेत् स एव निचतो जातिस्सरो भविष्यति । बोधिसत्त्वस-
म्बरीयो नारायणो अहो आश्रयमिति कृत्वा शङ्ख-चक्र-गदा-वनमाल्ययुक्त मयनीय
भगवन्त त्रिप्रदक्षिणीकृत्य प्रणम्य प्रहसितवदनो भूत्वा भगवन्त गाधया स्तौति स्म ।

अहो ह्यसुरदेवाना लोकानाञ्जिह्वेछोह्यनुत्तरीक ।

शिव शान्तोद्याग्राह्य लोकातीत नमोऽस्तुते ।

अभाव सर्व्वधर्म्माणा भूतधर्म्मप्रकाशक ।

धर्म्माधर्म्मविमृत्तौ स्तौ धर्म्म सत्य नमोऽस्तुते ।

अथ नारायणो भगवन्त प्रणम्यस्त भगवन्निति कृत्वा प्रक्रान्तोऽभूत् ॥ ० ॥

इदमवोषद्गवागात्तमना (तमना) ते च देवनागयक्षगन्धर्वसुरगण्डकिन्नर-
मणोरगविद्याधरासुरादयः सा च सर्वावती पर्वत् सदेवमानुषासुरगण्डगन्धर्वश्च
लोको भगवतो भाषितमभ्यनन्दनिति । Here ends leaf 5 and the work

8A तेन नारायण गृह्य त्वं महामायाविजयवाहिनीनामधारणीमन्त्र-
पदानि । • ।

नमस्त्यध्वानुगतपतिष्ठितेभ्य सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्य सर्वमुद्रामन्त्रपदेभ्य ।
तद्यथा —

ॐ माये महामाये महामायाधारणी इय सा महामायातन्त्रेण महा-
मायारूपेण भम भम मम सर्वसत्त्वानां च ये विरूपक चिन्तयन्ति सर्वदुष्टसत्त्वा-
तान् भ्रामय भ्रामय मोहय मोहय मूर्च्छापय मूर्च्छापय मारय मारय विध्वंसय
विध्वंसय मर मर महामाये अलललले महामायाजालसहस्रमुखि सहस्रशिरे
सहस्रभुजे ज्वलितनेत्रे सर्वतथागतहृदयगर्भे असिधनुपरशुपाशतोमरकनयशक्ति-
नृमुण्डोहस्ते मदरचक्रहस्ते एदेहि सर्वतथागतसत्त्वेन देवकृषिगणसत्त्वेन महा-
मायाविजयवाहिणी स्मर स्मर सर्वतथागतज्ञानरूपेण गच्छ गच्छ सर्वावरणक्षय-
करि परसेनाविद्राविणि मोहय मोहय मम सर्वसत्त्वानाञ्च सर्वदुष्टान् । रक्ष
रक्ष मा सर्वसत्त्वान्ते सर्वभयोपद्रवेभ्य स्वाहा ।

Quoted in Śikṣā-Samuccaya of Śāntideva See Bendall's
edition of the work in the Bibl Bud series, pp 211, 1471,
1897

Not in Nanjio

18.

10765

Substance, Nepalese yellow paper 16 × 3¼ inches

The first leaf is in a modern hand It belongs to the
first part of Guhyasamāja, often called Tathāgatguha (see
Bendall's Cam Cat, pp 15—17)

The rest of the leaves, except the two lines in the last
leaf, are written in the Newari character of the seventeenth
century This is a fragment of a very large work of the
Vaipulya class, hitherto unknown

There were several attempts made by owners to restore

the order of the leaves of this manuscript, sometimes by marking at the lower corner of the right-hand side, sometimes at the upper corner of the left-hand side, and sometimes at the middle of the right-hand side. At last a bold attempt was made by marking the leaves from 2 to 40 in consecutive order, without taking into consideration the fact that there are a large number of gaps here and there.

From a careful perusal of the leaves, it appears that they were copied from a defective manuscript with long lacunæ.

Thus foll 2—7 read together, then a lacuna. In leaf 5B we have the colophon

महावैश्वेदे तद्यागतकायगुह्यपरिवर्त्तस्तृतीय ।

Foll 8—21 are in consecutive order. These contain the following colophons —

9B. वाग्गुह्यपरिवर्त्तानामञ्चतुर्यः, 11A, चित्तगुह्यपरिवर्त्त[] पञ्चम, 21A, तद्यागतविकृर्वायसन्दर्शनपरिवर्त्तः षष्ठ ।

Foll 22—25 are consecutive. There is, in leaf 23B the colophon —

आकरगुह्यपरिवर्त्तानाम सप्तमः ।

Foll 26—29 read together. But they contain no colophon.

The 30th again ends in a lacuna. But it gives the colophon —

श्रृङ्खल्यपरिवर्त्तानाम नवमः ।

Foll 31—37 read together. There is, in leaf 31B. the colophon —

अज्ञातशत्रुपरिवर्त्तानाम दशमः ।

The leaf 37 has a curious history. The obverse side (37A) reads with the reverse of leaf 36 (36B). But it was pasted with another leaf written by a later hand on both sides, which does not form a part of the work, as that leaf is wholly in slokas and the work under notice is mainly in prose. Cur-

ously enough that leaf also is marked 87 In the main work, however, there is also a leaf marked 87

Foll 87—10 read together 10B contains a colophon which falls within the last two lines written by a much later hand

The Colophon runs thus —

इति तथागतगुह्यकविकुर्वन् सन्दर्शनेपरिवर्त्त एकादशपटल समाप्त ॥

Post Col — शुभमस्तु सवत् २२४ चैत्यशुक्लदशमि आदित्यवार सिद्धय काञ्चल ।

It is impossible to explain the early date

To indicate the nature of the work, the first portion of the fourth parivarta is given here

पुनरपर वक्ष्यामि गुह्यकाधिपति शान्तमति बोधिसत्त्व महासत्त्वमेतद-
वोचत् । तत्र शान्तमते कतमस्तथागतस्य वाग्गुह्य वाक्कर्मपरिशुद्धि । याश्च
शान्तमते रात्रि तथागतोऽनुत्तरा सम्यक्संबोधिमभिसंबुद्ध याश्च रात्रिमनुपादाय
परिनिर्वास्यति । अस्मिन्नन्तरे तथागतेनान्तश्च एकाक्षरमपि नोदाहृतम् । नापि
प्रत्याहरिष्यति । तत्कस्माद्धेतोः सततसमाहितो हि शान्तमते तथागतः न तथागत
उक्कसति वा प्रश्वसति वा वितर्कयति वा विचारयति वा न चासत्सु वितर्कविचारेषु
वाग्निश्चरति तच्च तथागतो न वितर्कयति न विचारयति न कल्पयति । न विक-
ल्पयति न भाषयति नोदाहरति न प्रत्याहरति सत्त्वानां चैव भवति भाषते तथा-
गत इति । तथागतस्त्वात्यन्तसमापन्न [] सर्व्वेण सर्व्वमक्षरविज्ञप्तिं न विज्ञापयति ।
अक्षरगुरुकाया च सत्त्वानामेव भवति तथागतोऽस्माक धर्मं देशयति वयश्च
तथागतस्य धर्मं देशितमाजानीम' । तत्र च तथागतो निर्व्विकल्प उपेक्षक । न
खलु पुन शान्तमते तथागतस्य दन्तोद्धतानुगिह्वामुखद्वारात् शब्दो निश्चरति ।
श्रूयते च निश्चरति स च तथागतस्य वाग्भूतनिश्चारः [] आकाशान्निश्चरति, सत्त्वानां
चैवं भवति तथागतस्यैव मुखद्वारान्निश्चरतीति । तथागतस्य खलु पुन शान्तमते
वाक् षष्ठाकारवरोपेता निश्चरति । कतमै षष्ठाकारै तद्यथा स्निग्धा च निश्चरति
मृदुका च निश्चरति मनोज्ञा च मनोरमा च शुद्धा च विमला च प्रभाकरा च वर्णश्च
श्रवणीया च अनेला च कला च विनीता च अकर्काशा च अपरुषा च सुविनीता च

कर्मसुखा च कायप्रज्ञादकरी च । चित्तोद्विज्जननी च हृदयसन्तुष्टिकरी च
 प्रीतिसुखसंजननी च निष्परिदाहा च आज्ञेया च विज्ञेया च विस्पष्टा च प्रेम-
 करणीया च अभिनन्दनीया च आज्ञापनीया च विज्ञापनीया च युक्ता च सहिता च
 पुनरुक्तदोष ऊहनी मोहविधमनी च मारुगसनी च सिद्धस्वरवेगा च नागस्वरशब्दा
 च मेघस्वरघोषा च सागरगर्जितस्वरा च नागेन्द्ररुता च किन्नरसङ्गीतिघोषा च
 कलविङ्कशतस्वरा च ब्रह्मस्वरुतरचिता च जीवज्जीवकस्वरुतरचिता च देवेन्द्र-
 मधुरनिर्घोषा च दुन्दुभिस्वरा च अनुव्रता च अनवनता च सर्वशब्दानुप्रविष्टा च
 अपशब्दविगता च अविकला च अक्षीर्णा च प्रमुदिता च प्रसृता च सखिला च
 सरिता च लुडिता च मधुरा च स्फुटा च दर्शनीया च सर्वस्वरपूरणी च सर्वेन्द्रिय-
 तोषणी च अनिन्दिता च अचपला च अचञ्चला च सर्वपर्वदनुरचिता च रागशमनी
 च द्वेषविनयनी च मोहविधमनी च मारुगसणी च सर्वाकारवरोपेता च निश्चरति ।

तथागतस्य शान्तमते वागेभिः षष्ठाकाद्वैरोपेता निश्चरति । पुनरपरं शान्त-
 मते तथागतवाक् दशदिक्सर्वधातुस्फुरणी सर्वसत्त्वाग्रयसन्तोषणी न खलु
 पुनः शान्तमते तथागतस्यैव भवति इदमहं सूत्रं वा गेयं वा व्याकरणं वा गार्थोदान-
 निदानेति वृत्तकजातकवैपुल्याद्भूतधर्मेपदेशान् वा दृष्टान्तं वा पूर्वयोगं वा अवदानं
 वा आख्यायिका वा आदेशयेयं प्रज्ञापयेयं प्रस्थापयेय विभजेयं विवृणुया उत्तानी-
 कुर्या सम्प्रकाशयेयं वेति ।

अपि तु यादृशी पर्वत् तथागतस्य तन्निपतिता भवति भिक्षुपर्वदा भिक्षु
 गृयासकोपासिकापर्वदा देवनागयज्ञगन्धर्वसुरगरुडकिन्नरमहोरगपर्वदा तेषां
 यादृशी इन्द्रियवैर्यविमात्रता यादृशेन च तेषां धर्मश्रवणेन कार्यं तादृशमेव धर्मं
 तथागतस्य मुखद्वारान्निश्चरन्त सजानंतश्च सा धर्मदेशना अन्योन्येषामन्योन्य-
 वचनविभक्तिमुपहन्ति सर्वे च स्वकस्वका धर्मविज्ञप्तिमाजानन्ति इदं शान्तमते
 तथागतस्य वाग्गुह्यं ।

The interlocutors are Vajrapāṇi-Guhyakādhīpati and Bodhisattva Śāntamati. The subjects treated of are *Vāg-
 guhya*, *Kāyaguhya*, *Cittaguhya* and so on. The work is named
 on the left-hand corner of foll 2—10 and 38—40, तथागत गुह्यं, तथागत कायगुह्यं and तथागत गुह्यकायं. Hence a conjecture is hazarded here that this Vaipulya work is the original Tathāgata

Guhya and that the first book of Guhya Samāja and sometimes the second also are called Tathāgata Guhya only by analogy. This is a Vaipulya sūtra belonging to the Mahāyāna school while that belongs to the later Mantrayāna school, which may also be called Vajrayāna.

Quoted in Śikṣā-samuccaya of Śāntideva. See Bendall's edition of Śikṣā in the Bibl. Bud. series, pp. 720, 1265, 1581b, 2127, 2713, 3165, 3571.

19.

8067 बोधिचर्यावतार । *Bodhicaryāvatāra*

By ŚĀNTIDEVA

Substance palm-leaf 12½ × 1½ inches. Folio, 66. Lines, 4, 5 on a page. The 60th and the 62nd leaves are missing. Character, Bengali. Copied in Samvat 1492=1436 A.D. Appearance, old, discoloured and worn-out.

The work is well known. It is a compendium of Mahāyāna teachings.

The Post Colophon statement —

सोद्विचारीयामावस्थितकुटुम्बिककोच्चउच्चमहत्तम श्रीमाधव[मि]त्र-
सुत महत्तम श्रीरामदेवस्वार्थपरार्थहेतवे बोधिचर्यावतार-
पुस्तिका लिखापिता । सद्बौद्धकरणकायस्तुष्टकुर श्रीधर्मिताभेन
लिखितमिदं वेनुग्रामे विक्रमादित्यदेव स १४६२ फाल्गुनसुदि
४ कुजे । शुभमस्तु सर्व्वजगत परहितनिरता भवन्तु सन्त ॥

Then in a later hand — लिखित गुणकिर्त्ति भिक्षुदेवपादान १५ ।

In the post colophon statement of the present manuscript, we have a clear evidence of the prevalence of Buddhism in Bengal in the 15th century of the Christian era.

Not in Nanjo

The work was first published in the Journal of the Russian Academy of Science, for the second time in the

Buddhist Text Society's Journal, and for the 3rd time in the Bibl Ind series with the commentary by Prajñākaramaṭi

20.

4198 शिखासमुच्चय । *Śikṣā-Samuccaya*

By ŚĀNTIDEVA

Substance, Nepalese yellow paper 13" × 5 Folia 181 Lines 9 on 1 page Character, Newari of the 19th century Appearance, fresh Complete

Printed by the late Prof Cecil Bendall of the Cambridge University, in the Bibliotheca Buddhica series. The present manuscript is simply a copy of the Cambridge manuscript on which that edition is based, leaving lacunæ where they occur in that manuscript and even copying the post colophon statement of the same That manuscript was copied by Vibhūti Candra of the Jagaddala Vihāra, who was an ardent advocate of the Kālacakrayāna form of Buddhism

Professor Bendall thought that his manuscript was copied in the 14th century A.D. But as translations of Vibhūti Candra's works are included in the Tangyur, he can not be later than the twelfth century

Not in Nanjo

21.

9980 जातकमाला । *Jātakamālā.*

Substance, palm leaf and paper cut in the form of palm leaf 21" × 2 Folia, 8 on paper and 16 on palm leaf The paper is a modern restoration, and the palm leaves are written in the Newari character of the 11th century The palm-leaves with one exception are marked from 17 to 31, in letter numerals on the left hand side, and in figures in the first of the two blanks in the middle

In paper—4B, इति अविषह्य श्रेष्ठिजातकं पञ्चमं, 7B, शशजातकं षष्ठं ।

In palm-leaf—19B, अगस्तिजातकं सप्तमं, 24B, मैत्रीवलजातकं अष्टमम् ;

Printed in the Harvard oriental series

Translated into Chinese between the years 960—1127 A.D.
See Nanjio, col 290, para 1812

22.

9982A दिव्यावदान माला । *Divyāvadānamālā*

Substance, seasoned palm-leaf 21½ × 2 inches Folia, 180 to 161 of which fol 154 is missing +215—232 Marked in letter numerals The figures in one of the blanks in the middle are not reliable Written in the Newari character of the 11th century Appearance old and dilapidated Lines 6 on a page

182A, कनकावदान विंशतिम श्लोश अक्षर ३ (=१२३)

189B, सहस्रोद्धतस्य प्रकरणावदान नाम एकविंशतिम - श्लोशत आक्षर ३ (=२६३)

146B, चन्द्रप्रभवोदिसत्त्वचर्यावदाननामद्वाविंशतिमः श्लो आक्षर ३ (=२६५)

158A. सधरक्षितावदान त्रयोविंशतिम श्लो अ (then the letter for 90) (=२६०)

231A सुधनुकुमारावदानमेकविंशत्तमम् श्लोक शत अक्षर १ (६६१)

Printed in Roman character by Professors Cowell and Neil

Not in Nanjio

23.

9982B सुधनावदान (?) *Sudhanu kumārāvadāna*

Substance, seasoned palm-leaf 21½ × 2 inches One leaf of Sudhanu Kumārāvadāna, with 5 lines on a page Character Newari of the 10th century

B 1 5 अक्षर खलु सुधन. श्रेष्ठिदारक इमानेवाप्रमाणाचिन्त्यगुणसमुदितान् मद्भोद्यागव्यूहान् बोधिसत्त्वकर्मविपाकपरिनिष्पन्नान् लोकोत्तरविपुलकुशलमूलानि Here the leaf ends

24.

10845 मणिचूडावदान । *Manicūdāvadāna*

Substance, Nepalese paper 11×3 inches Folia, 49 Lines, 6 on a page Extent in slokas, 900 Character, Modern Newari Appearance, fresh Complete

Colophon इति श्रीमणिचूड़ावदानं समाप्तम् । ये धर्माः etc.

For a description of the work, see Rajendralāla's *Nep Bud Lit*, page 162

25.

10755. अशोकावदानम् । *Asokāvadāna*

Substance Nepalese yellow paper 17½ × 3½ inches Folia, 316 Lines 8 on a page Character Modern Newari Appearance fresh

For the beginning of the work see Rajendralāla's *Nep Bud Lit*, p 16

Colophons —

10A, इति उपगुप्ताशोकराजावदानं समाप्तम्, 76B, इत्यशोकावदाने अशोकदेशनावदानं समाप्तम् ३, (although this Colophon is marked 3, we do not find that marked 2), 84A इति अशोकावदाने अशोकनृपतिपाशुपदानावदानं चतुर्थोऽध्यायः समाप्तमिति ४, 98B, इति श्रीमदशोकावदाने कुणाज्ञावदानं समाप्तमिति ५, 119A, इति वीरशोकावदानं समाप्तम् ६, 125A, इति त्रिरत्नभजनानुशासनावदानं समाप्तम् ७; 149B, इति चैत्यव्रतानुशासनावदानं समाप्तम् ८, 151A, इति बोधिचित्तानुशासना, 153B, इति पापदेशना द्वितीयपरिच्छेदः, 154B, बोधिचित्तपरिग्रहो नाम तृतीय परिच्छेदः; 156B, बोधिचित्ताप्रमोदो नाम चतुर्थ परिच्छेदः; 160A, इति सप्रजन्यरत्नस्य पञ्चम परिच्छेदः, 164A, इति क्षान्तिपारमिता षष्ठ परिच्छेदः; 166B, इति वीर्यपारमिता सप्तम परिच्छेदः, 172B इति ध्यानपारमितानामाष्टम परिच्छेदः, 177B, इति प्रज्ञापारमिता नाम नवम परिच्छेदः; 180B, इति बोधिचर्यावतारानुशासनावदानं समाप्तम् ९, 188B, इत्यहोरात्रचैत्योत्सवानुशासनावदानं समाप्तम् १०, 205A, इति सप्तकुमारिकावदानं समाप्तम् ११, 218B, इति भवबुद्ध्यावदानं समाप्तम् १२, 217A इति पुण्यराश्यावदानं समाप्तम् १३, 223A, इति श्रेष्ठिमहाजनावदानं समाप्तम् १४, 230B, इति दिव्यान्नप्रदानावदानं समाप्तम् १५, 236A, इति वल्गुस्तरावदानं समाप्तम् १६, 242A, इति जाम्बालावदानं समाप्तम् १७; 247B, इति हस्ता-

वदान समाप्तम् १८, 254B, इति मल्लपताकावदानं समाप्तम् १९, 268B, इति सङ्गरस्यावदानं समाप्तम् २०, 271B, इति राष्ट्रपालावदानं समाप्तम् २१, 278B, इति शक्रचवनावदानं समाप्तम् २२, 285A, इति पुण्यसेनावदानं समाप्तम् २३, 290B, इति भवशर्मावदानं समाप्तम् २४, 298A, इति मधुर-
क्षरावदानं समाप्तम् २५, 805A, इति पद्मकावदानं समाप्तम् २६—after this we have -

अथाशोको महीपाल उपगुप्त पति गुरु ।

वृताङ्गलिपुटो नत्वा पुनरेवमभाषत ॥

भदन्त ओतुमिच्छामि पुनरन्यत् सुभाषितम् ।

तद्यथा गुरुणा ख्यातं तथा देयुः त्वमर्हसि ॥

The MS ends abruptly

रत्नावदानमालेय यत्र लोके प्रवर्तते ।

सर्वदा तत्र सर्वत्र भूयात् सङ्गममङ्गलम् ॥

सत्त्वाः सन्तु सुखापन्नाः सम्बोधिसाधनोद्यताः ।

चिरत्नशरणा याताश्चरन्तु सर्वदा शुभे ॥

विलयं यान्तु सर्वत्र दृष्ट्वा मारुताणां अपि ।

सर्वे सत्त्वाश्च सङ्गमे साधयन्तु समाहिताः ॥

काले वर्धन्तु मेघाश्च भूयाच्छस्यवती मही ।

बहुक्षौरप्रदा गावः सत्त्वा सर्वे शुभाशयाः ॥

बहुभि

This is evidently the last chapter, and its number is 26. The MS described by Rajendralāla, referred to above, has 10 chapters more, being complete in 36 chapters. The work appears to be more or less a metrical version of Divyāvadāna-māla, a prose work. The whole of Śāntideva's Bodhicaryāvatāra is included in this.

I am not sure how far the name Aśokāvadāna is justified, as the compiler, at the end of the work, seems to call it “रत्नावदानमाला” ।

26.

4773 पानीयावदानं । *Pāṇīyāvadāna*

Substance palm leaf 11½ × 1½ inches. Folia 3 Lines 4 on 1 page
Character, Newari Date N S 420 Appearance, old and discoloured Complete

Colophons —पानीयावदानं समाप्तम् ।

It begins —पानीय इति बुधो भगवान् सत्कृतो

Post-Col. —यथादृष्ट ० ॥ श्रेयोस्तु ॥ सम्वत् ४२६ अशुनि शुभे पूर्णमास्या
कायस्य श्रीनेतसिद्धसन चोपा (?) शुभमस्तु सर्व्वजगता ।

27.

4786. पिण्डपात्रावदान । *Piṇḍapātrāvadāna*

Substance, Nepalese paper 8¾ × 2½ inches Folia, 38 by counting
Lines 5 on 1 page Character Newari of the 16th century Appearance
worm-eaten throughout

Col —इति पिण्डपात्रावदान समाप्तम् ।

For a work of this name see Nep Bud. Lit p 195

28

10786 भगवत्याः प्रज्ञापारमितायाः रत्नगुणसञ्चयगाथा ।

Bhagavatyaḥ Prajñāpāramitāyāḥ
Ratnaguṇasañcayagāthā

Substance, seasoned palm-leaf 10 × 2 inches Folia, 29 Lines, 6 on
a page With two holes equally distant from the centre Extent in slokas
1072 Character, old Newari, Bhummo Date, N S 295 = 1175 A D Appearance,
old Generally correct Complete The first leaf is a restoration

It begins with the hymn to Prajñāpāramitā by Rāhula
bhadra in 20 stanzas, with the *phalaśruti* forming the 21st

Then 2B नम सर्व्वबुद्धबोधिसत्त्वैभ्यः ।

अथ खलु भगवास्तासा चतसृणा पर्वदा सप्रहर्षगार्थं पुनरपीमा
प्रज्ञापारमिता परिदापयमानस्तस्या वेलाया इमा गाथा[] अभाषत ।

वरप्रेम गौरवु प्रसादु उपस्थपित्वा

प्रजहित्वा आवरणक्लेशमला निशान्ताः ।

शृङ्गता जगन्धमभिप्रस्थित श्रूताना

प्रज्ञापारमित यत्र चरन्ति श्रूता ॥ इत्यादि ।

Prot. Bendall speaks of a Ratnagunasamcaya (Cam Cat, p 188) which is divided into 32 sections and which applies to Astasāhasrikā, divided into 82 parivarttas. It seems that when it applies to Śatasāhasrikā, it is divided into 84 parivarttas, though that work is divided into 72 parivarttas.

The Last Colophon —

भगवत्या रत्नगुणसचयगाथाया परीन्दनापरिवर्त्तो नाम द्वात्रिंश-
तितम । गाथा faded ॥ शतसाहस्रिकाया भगवत्या प्रज्ञा-
पारमिताया सच्चयगाथापरिवर्त्तश्चतुरशीतितमः समाप्त ।

Post Col — ये धर्म्मा इत्यादि ।

महाराजाधिराजश्रीसुद्धदेवस्य राज्ये सवत् २६५ अयद्वय पूर्ण-
मास्या आदित्यदिने लिखापितमिदं पुस्तकमिति ।

Nanjo in his catalogue, col 197, para 864, speaks of a Prajñāpāramitā-Samcaya-Gāthā translated into Chinese between A D 980—1000. For a Tibetan translation, see Beckh, p 10, para 1.

29

9974 कारण्डव्यूह । *Karanda vyūha*

Substance, unseasoned palm-leaf 15×2 inches. Folia, 58, of which foli 54 and 55 are missing. Lines, 5, 6 on a page. Character, Newari. Appearance, soiled. Complete. Dated N S 713 = A D 1593.

Colophon — आर्यकालण्डव्यूह नाम महायानशुचरत्नराज समाप्तम् ।

Post-Colophon statement — ये धर्म्मा हेतुप्रभवा, etc, etc

देयधर्मेय प्रवलमहायानवाचिनां पलमोपाशक शाक्यवशचन्द्रजोतिकस्य

यदन्त पुण्य भवत् भवचार्योपाध्यामातापितृपूर्वगम कृत्वा सकलगन्धरासिनुत्तल-
ज्ञाणफल प्राणयात् ।

राजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारक श्रीश्रीजयशिवसिंहसल्लदेवविजगन्धम् ।

दानपतिश्रीकाष्ठमण्डपमहानगरे चैत्यमण्डितोरमञ्जश्रीनकविहारावस्थित-
चनोरपासकवालिभूचन्द्र + + + + +
तस्य पुत्री लक्ष्मीमयि दिक्षिय पुत्र चन्द्रजातस्य नारिमनिकलक्ष्मी तस्य पुत्र +
+ + + + ॥ एते जाजमानशृंगणपरिवारस्य आयु
आरोग्यशोधनलक्ष्मीवृद्धिरस्तु ॥

अथोऽस्तु सम्बत् ७१३ माघमास्य शुक्रपक्ष सप्तम्याया + + +
परिधयोगे गुरुवासरे एतद्दिने प्रतिष्ठा कुरो ।

लिखितेय श्रीकाष्ठमण्डपसथोतारपूर्वपाशे तलुमूरमहाविहारावस्थित
खण्डचूकलि + + + महायानकुलवच्चाचार्यश्रीयत्रुण लिखितमिति ।
यथादृष्टस्त तथालिखित etc , etc

+ + + + + + शुभमस्तु सर्वजगताम् ।

The work was printed in 1873 in Calcutta by Satyavrata
Sāmaśramī in a series of Jaina works

A full description of its contents is to be found in Nep
Bud Lit of Rājendralāla, p 95, where it is named Guna-Kā-
anda-vyūha The full name of the work is Avalokiteśvara-
Guna-Kārandav-yūha

See also Bendall's Cam Cat, pp 9, 34, 38, 47, 52,
77 and 174, and my Nep Cat for 1905, p 89, and that for
1915, pp 9, 157 and 207

Translated into Chinese between the years 980—1001 A D
(see Nanjio col 181, para 782) and into Tibetan (see Beckh
32A, para 4)

30.

4785 कारण्डव्यूह । *Kārandav-yūha*

Substance, Nepalese paper 11 × 3 inches Folia, 99 Lines, 6 on a
page Character Newari Date, N S 773 Appearance, old and pasted
Complete

Colophon — चार्यकारण्डव्यूह महायानसूत्ररत्नराज समाप्तम् ।

Post-Colophon —

ये धर्मा हेतुपमवा हेतुन्तेषा तथागतोच्चवदत् तेषाश्च यो निरोध
सर्व वार्ता नष्टान्नमग । श्रियोऽस्तु सर्वत् ७७३ सम्पूर्णं लिखित
वशाय शुक्लपक्षमि कुन्तु शुभलिखित श्रीवशाचार्यवोध । अ
कारण्डव्यूह श्रीमहाबुद्ध वशाचार्य-
यात दानविद्या जुगो शुभ ।

31

1725 कारण्डव्यूहम् । *Kārandavyūha*

Substance — on a palm leaf 13 × 1½ inches. Folia 77, of which folia 61-62, 63 are restorations. Lines, 5 on a page. Character — Newari. Paper — MS. Appearance — old and discoloured. Complete.

The MS appears to have been restored and given away in N S 761 as there is a statement to that effect in an extra leaf.

Colophon — चार्यकारण्डव्यूह महायानसूत्ररत्नराज समाप्तम् ।

ये धर्मा • । श्रियोऽस्तु । सम्बत् ५२५ माघशुक्लतृतीयाया तिथौ
पुनर्वसुनक्षत्रे सिद्धियोगे आदित्यवासरे सम्पूर्णदिने । दानपति
श्रीकलितकमाया श्रीमाननीलस्थाने श्रीपुनेश्वरविद्याभट्टाधिवासिन
अभयमानभारोकसा पुस्तकमिद । राजाधिराजपरमेश्वरपरमभ-
ट्टारक श्रीश्रीजयस्यतिराजमहोदयस्य विजयरान्ये श्रीनेपाल-
मण्डले । लिखितमिदं यपि विहालि + + + रामदत्तेन । शुभ ।

1 यादृशस्थितमादृशन्तादृश लिखित मया ।

यदि शुद्धमशुद्धम्वा मम दोषो न दीयते ।

शुभमस्तु सर्वदा ।

32

9975 कारण्डव्यूह । *Kārandavyūha*

Substance, unseasoned palm-leaf 16 × 2 inches. Folia, 96 according to the pagination on the right hand side and 98 according to that on the left

Two leaves 20 and 46 are missing, hence the difference Lines, 5, 4 on a page
Character Newari Date, NS 744 (Sāgara-yuga-muni) Appearance, dis-
coloured Complete

Colophon — आर्यकारण्डव्यूहं तत्रमहायानसूत्रतन्त्रराज समाप्त ।

Post-Colophon statement —

ये धर्म्मा etc. etc सम्वत् सागरयुगमुनि सम्प्रजाते वैशाख द्विदश
अत्र दिने अयं ग्रन्थ आरकोविहारावस्थित श्रवणस्वराचार्य
सासुतवचनान्ना धर्म्मसिंहदेवेन लिखित इदं ग्रन्थ गृहे प्रविष्ट-
मात्रेण ये कस्ता पुरुषस्य वश आयुरारोग्ये कामनार्थं शास्त्रोक्त-
फलकामनार्थमनेन वाञ्छितसम्पूर्णकारणार्थं अर्चयौक्ष स्वाध्या-
यीतव्या । शुभ ।

33.

10746

Substance seasoned palm-leaf $12\frac{1}{4} \times 2$ inches Folia (by counting) 51
Lines 6 on a page Written in the Bengali character of the latter part of the
XIIth century, which well agrees with that of the last photograph of the
third plate in Bendall's Cam Cat

It appears that the leaves were much longer than $12\frac{1}{4}$ inches, because it is clean cut at both the ends, cutting even the writing When the leaves were entire, there seems to have been two holes for the strings, one to the right and one to the left of the centre The leaves have been so cut that the portions of the right-hand holes are still visible and a portion of the blank space round the hole is visible in every leaf Under the circumstances, it is difficult to describe the MS, which has no beginning, no end, no colophons and no leaf marks I have left the leaves as I found them and, to preserve the present arrangement, I have put down, in the blank round the left-hand hole, Bengali numerals from 1—51

That the book is a Buddhist Nyāya tract is apparent

Leaf 1st

Line 1 प्रतिषेधभावस्य व्यवहारयोग्यता वस्तुभूतैव प्रदेशस्य माध्यत
इति न स्वभावहेतो स्वभावानुपपत्तिर्भिद्यत इति ; यत्तन्नपेक्षितार्थान्तरसमर्ग-
प्रतिषेधमात्रमनुपपत्त्य —

25A

Line 6 प्रसङ्गात् क्षणिकतायामेव सत्वमिति यत् सत्तत्क्षणिकमेवेति
सतो नश्वरात्मतासिद्धेरन्वयव्यतिरेकरूपव्याप्तिसिद्धिरिति । तदेव स्वभावहेतौ
तादात्म्यसिद्धिः .

42B

Line 4 विष्ट इति सम्बन्धः । अथच पक्षः किञ्च दिङ्नागाचार्यस्यापि
अभिमत इति परो दर्शयितुमाह । यथाह दिङ्नागाचार्यः किमाह यदा
तर्हीत्यादि । श्रावणत्वस्य न च ।

Line 5 अभ्युपगच्छति तदाय श्रावणत्वजनक्षणात् पक्षधर्म्मो हेतुरेव स्यात् ।
नित्य शब्द श्रावणत्वात् शब्दत्ववदिति । एव परेणोक्ते सति आचार्योक्त
यद्यत्र शब्दाख्ये धर्म्मिणि अनित्य

34.

1711 अपोहसिद्धि । Apohasiddhi

By RATNAKIRTI

Substance, seasoned palm-leaf 11 x 2 inches Folia, 8 Lines, 7 on a
page Character, Bengali of the 12th century Appearance, old, discoloured,
and worm-eaten Complete The right end of the leaves is mouse-eaten

Colophon — कृतिरिय महापण्डितरत्नकीर्त्तिपादानाम् ।

Post-Colophon statement —

भवत्यपोहे कृतिना प्रपञ्चो

+ नु स्वरूपास्फुरन्तु मर्मम् ।

तत्रादृते सर्वमयत्नशीले

कृते तु सौख्यं ननु तावतैव ॥

सम्पूर्णं शक्तिप्रहरदयेन कीर्त्तिरपोहो लिखितं सुखेन ।

वैतोक्तदत्तेन परात्महेतोर्यत्नादतोऽयं परिरक्षणीयः ॥

शब्देस्तावन्मृत्युमारयायतेऽद्यस्तत्रापोहस्तद्गुणत्वेन गम्य ।

यद्येकोऽप्यासतो भासतोऽन्यं स्याप्ये वाच्यस्तत्त्वतो नैव कश्चित् ।

Printed in the Bibl Ind Series
Not in Nanjio, nor in the Bstan-Hgyur

35

4744 क्षणभङ्गसिद्धि । *Kṣaṇabhāṅgasiddhi*

By RAṬNAKĪRTI.

Substance, seasoned palm leaf 11½ × 2¼ inches Folia (Part I Anvaya-
mukha) 1 to 11, of which the 4th is missing, and (Part II Vyatirekamukha)
1 to 9 (incomplete) Lines, 7-8 on a page Character, Bengali of the twelfth
century Appearance, old and mouse eaten at the right hand side, in conse-
quence of which three or four letters in each line are lost

The Colophon of Anvayamukha —

इति साधर्म्यदृष्टान्तेऽन्वयरूपव्याख्या क्षणभङ्गसिद्धि समाप्ता ।
इतिरिय सहापण्डितरत्नकोर्त्तिपादानामिति । यत्प्रमाणम्
३५० । अभिसुक्तकचिलोचनदत्तेन लिखित स्वार्थ परार्थश्च ।

Printed in Bibl. Ind Series
Not in Nanjio, nor in the Bstan-Hgyur

36.

8062 उपयोगक्रम । *Upayogakrama*

Substance, modern Nepalese paper, white on one side and yellow on the
other 10 × 4½ inches Folia 48 Lines, 6 on a page Extent in slokāṣ, 500
Character, modern Nāgara written by a Nepalese Appearance, fresh
Complete

Last Colophon — उपयोगक्रम समाप्तः ।

Post-Colophon statement —

संवत् १११ आषाढकृष्ण एकादश्यां वृहस्पतिदिने लिखित ताल-
पत्रपुस्तके वृष्टा शुभसंवत् १०२७ आषाढकृष्णत्रयोदश्या मङ्गल-
दिने सम्पूर्णम्भया लिखितम् ।

This is a work on the analysis of sentences, called
Śābdabodha in Sanskrit, belonging to the Buddhist school

It begins —

ॐ नमः मञ्जुनाथाय ।

सुप्तिङन्त पद अत्र सुविति स्वादयः सप्तविभक्तयो ऽट्छन्ते, तत्र प्रथमा अपगता, प्रथमं प्रथमैव तावद्विचार्यते । का पुनरिय प्रथमा ? सुञ्जौजस् इति प्रथमा । तस्या पुनरेतत् लक्षणम् । प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवच[न]मात्र प्रथमेति । तत्र प्रातिपदिकार्थं सत्ता सत्ताद्वैतवादिनामेतद्दर्शनम् । सत्ता प्रातिपदिकार्थ इति तथाच तेषा दर्शनम् । सत्ता नाम काचिदनादिनिधनरूपा नित्यतया व्यवस्थिता सर्व्वे शब्दैरभिधीयते तदुक्तम् ।

सम्बन्धिमेदात् सत्तैव भिद्यमाना गवादिषु ।

जातिरित्युच्यते तस्या[.] सर्व्वशब्दा व्यवस्थिता ।

प्राप्तक्रमविशेषेषु क्रिया सैवाभिधीयते ।

क्रमरूपस्य सङ्गार[.]तत् सत्त्वमिति चोच्यते ॥

अतस्ता प्रातिपदिकार्थं धात्वर्थं च प्रचक्षते ।

सा नित्या सा महानात्मा तामाहुः + तणादय ॥

यद्येवमभावशुश्रुषाविषाणादिशब्देभ्यः प्रथमा न प्राप्नोति तेषामभाववाचकत्वेन सत्ताया अभावात् नष्टो घट इत्यादौ च प्रथमा न स्यात् नष्टस्य सत्ताया अभावात् । अङ्कुरो जायते इत्यादौ च प्रथमा न स्यात् सतो जन्माभावात् । अत्रोच्यते । नेह वस्तु-सत्ताभिप्रेता । का तर्हि ? अभिधेयसत्ता ।

The original being worm-eaten, this manuscript is full of lacunæ

It describes the meanings of cases, vibhaktis or case endings and so on

It ends —

अत्रोच्यते यया क्रियया यानि कारकाणि सम्बध्यन्ते, तत्क्रियासम्बन्धकृत-एव तेषामपि परस्परसम्बन्धात्ता + दोष (?) परमय विशेष एकक्रिया-पूर्व्वकस्तेषा सम्बन्ध इति पारम्पर्य्येण व्यवहितः सम्बन्धः क्रियया तु साक्षादिति । तदुक्तम् । प्राणानिकस्तु सम्बन्ध कारकाणा क्रियाकृत ।

क्रियाया कारकैरेव साक्षाद्योगोऽभिधीयते ।

Not in Nanjio

37.

10754 **सुगतजन्मरत्नावदानमाला ।** *Sugatajanmarat-
nāvadānamālā.*

Substance Nepalese paper 17 × 3½ inches Folia, 108 (by counting), of which the 12th is missing Lines, 8 per page Character, modern Newari Appearance, new

The MS is very defective Between the second leaf and the next leaf now marked 8rd, there is a long gap There is another gap between the leaves now marked 5 and 6, and a third is between the leaves now marked 91 and 92 A former owner of the MS, in order to make it appear to be complete, obliterated the original leaf marks and put new ones, from the leaf now marked 8 to the end In the 8rd leaf we have the colophon of the 21st chapter and that of the 26th in leaf 18B

It goes over the same ground as the *Lalitavistara*, but it is in verse and is in the form of an *avadāna*

Colophons —

8B, इति (श्रीललितविस्तरे ? added by a different and a later hand) पुराभिनिष्क्रमणपरिवर्त्तो नामैकविंशतितमोऽध्याय समाप्त, 18B, इति भगवतो दुष्करव्रतचर्यापरिवर्त्तो नाम षड्विंशतितमोऽध्याय, 19B, इति बोधिसत्त्वव्रताभिषालनभोजनाद्वरणपरिवर्त्तो नाम सप्ताविंशतितमोऽध्याय, 26B, इति बोधिसत्त्वाभिगमनपरिवर्त्तो नाम अष्टाविंशतितमोऽध्याय समाप्त, 88B, इति बोधिसत्त्वसर्वलोकपूजाभिगमनमहाव्यूहपरिवर्त्तो नाम एकोनत्रिंशत्तमोऽध्याय, 58B, इति मारधर्षणपरिवर्त्तो नाम त्रिंशत्तितमोऽध्याय, 59B, इत्यभिसम्बोधनपरिवर्त्तो नाम एकत्रिंशत्तमोऽध्याय; 65A, इति सत्त्वपरिवर्त्तो नाम द्वात्रिंशत्तमोऽध्याय; 100B, इति धर्मचक्रप्रवर्त्तनपरिवर्त्तो नाम पञ्चत्रिंशत्तमोऽध्याय समाप्त, 104B, इति समुद्रजल्पमहायानसूत्रभाषणश्रवणादिपुण्यप्रशंसापरिवर्त्तो नाम षट्त्रिंशत्तमोऽध्याय, (Last colophon) इति

सुगतजन्मरत्नावदानमालायामानन्दबोधिचर्याव्रतसधारणपरिवर्त्तो नाम सप्तत्रिंश-
दध्यायः समाप्तः ।

Post-Colophon —

शुभमस्तु जगता सदा ।

Then there are seven lines of Āsīrvāda and phalaśruti

The work begins —

ॐ नमः श्रीरत्नत्रयाय सर्व्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्यो नमः ।

यो भगवान् महाबुद्धः पश्यन् पाति सदा जगत् ।

जयन्तु शासनान्यस्य सर्व्वलोकेषु सर्व्वदा ॥

या श्रीप्रज्ञा महादेवी भद्रश्री सदगुणाकरौ ।

सद्गर्म्मसाधनोत्साहं दत्त्वा लोकान् सदावतु ॥

ये जगद्गर्म्मभर्त्तारो बोधिसत्त्वा जिनात्मजा ।

ते सर्व्वे सर्व्वलोकानां भद्रं कुर्व्वन्तु सर्व्वदा ॥

त्रिरत्नशरणासीनो महाबुद्धानुभावत ।

वक्ष्यामि त्रिजगच्छास्तुर्बुद्धजन्मावदानकम् ॥

तत् सन्तो ये महासत्त्वाः सम्बुद्धगुणलालसाः ।

ते सर्व्वे श्रद्धया भक्त्या शृणुध्वं बोधिसाधनम् ॥

तद्यथा भगवान् बुद्धः शाक्यसिंहो मुनीश्वरः ।

आवस्थ्या नेतकारणे विजहार ससाङ्घिक ॥

भिक्षुद्वादशसाहस्रैः सार्द्धं तत्र जगद्धितम् ।

सद्गर्म्मं समुपाख्यातुं सभासने समाश्रयत् ॥

तद्दृष्ट्वा साङ्घिकाः सर्व्वे चानन्दप्रमुखा मुदा ।

तत् सद्गर्म्ममुधा पातुमुपाचरन् प्रसादिता ॥

तथा सन्तो महासत्त्वाः बोधिसत्त्वा शुभार्थिनः ।

सद्गर्म्मसाधनोत्साहा समाययुः प्रहर्षिताः ॥

आवका भिक्षवोऽर्हन्तो यतयो ब्रह्मचारिणः ।

योगिनश्चैलकाश्चापि तथान्ये चाप्युपासकाः ॥

भिक्षुण्यो ब्रह्मचारिण्यश्चैलिकाश्चाप्युपासिकाः ।

एवमन्येऽपि लोकाश्च ब्राह्मणा ऋषयोऽपि च ॥

राजानो राजपुत्राश्च वैश्याश्च मन्त्रिणो जना ।
अमात्या श्रेष्ठिणो भृत्या योद्धृसैन्याधिपा अपि ॥

2A सर्वे ते समुपागत्य समीक्ष्य त मुनीश्वरम् ।
सभासनसमासीनं प्रणत्वा समुपाध्वरन् ॥
तत्र सर्वेऽपि ते लोका समुपेत्य समादरात् ।
यथाविधि समभ्यर्च्य साङ्गलय प्रणमिरे ॥

तान् सर्वान् समुपासीनान् दृष्ट्वा स भगवान् जिन ।
आर्यसत्य समारभ्य सद्धर्मे समुपादिशत् ॥
तत् सद्धर्माश्रित पीत्वा सर्वलोका प्रबोधिता ।
सद्धर्मसाधनोत्साहं सम्प्राप्त्याभिननन्दिरे ॥
तत सर्वेऽपि लोकास्ते श्रीधनस्य महासुने ।
बुद्धजन्मावदानञ्च संश्रोतुमभिलेषिरे ॥

38.

4709 अपरिमितायुर्नाम महायानसूत्र । *Aparimitāyur-*
nāma mahāyānasūtra

Substance, Nepalese yellow paper 14 × 4 inches Folia 12 Lines, 5 on
a page Extent in slokas, 300 Character Newari of the nineteenth century
Appearance, fresh Complete

Colophon — आर्य महा अपरिमितायु नाम महायानसूत्र समाप्त ।

Post-Colophon — शुभमङ्गल भवन्तु सर्वदा । कल्याण भवन्तु । वज्राचार्य
धर्मदेवो न धवता नामन दयका शुरो ॥ शुभ ।

Beginning —

ॐ नमो रत्नत्रयाय ।

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् श्रावस्त्या विहरति स्म
जैतवने अनाथपिण्डदस्यारामे महता भिक्षुसङ्गेन सार्द्धमर्द्धत्रयो-

दशभिभिच्छुशतैः सार्द्धमर्द्धत्रयोदशैः संवद्भुलैश्च बोधिसत्तैः महा-
सत्तैः ॥ तत्र खलु भगवान् मञ्जुश्रीय कुमारभूतो मामन्त्ययते स्म ॥
अस्ति मञ्जुश्री भूपरिस्था दिशि, रपरिमिता दिशि गुणसङ्घयो
नाम लोकधातु, तत्रापरिमितायुःज्ञानसुविनिश्चिततेजोराजानाम
तथागतोऽर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धविद्याचरणसम्पन्नसुगतो शोकवित्
अनुत्तरः, पुरुषदम्यसारथिः शास्ता देवानां मनुष्यानां बुद्धो भगवान्
एतद्धि तिष्ठति दृश्यन्ते जोषयन्ति सत्त्वानां च धर्मं देशयति ।
प्रह्णु मञ्जुश्रीकुमारभूत इमं जम्बुद्विपका मनुष्या अल्पायुषो वर्ष-
शतायुश्च भविष्यति । तेषां वद्भनि न कानि मरणानि दृष्टानि ।
यच्च खलु पुनर्मञ्जुश्रीय सत्वापरिमितायुषगः तथागतस्य गुणवर्ण-
परिकित्तनं नाम धर्मपर्यायं लिखिष्यन्ति लिखापयिष्यन्ति नाम-
ध्ययमात्रमपि श्रोष्यन्ति धारयिष्यन्ति वाचयिष्यन्ति यावत्
पुष्टकगतामपि कृत्वा गृहं धारयिष्यन्ति पुष्पधूपदिपगन्धमाल्य-
विलेपनचूर्णचिबिरच्छत्रध्वजघण्टापताकादिभिः पूजयिष्यन्ति ते
परिच्छीणायुषः पुनरता वर्षशतायुषा भविष्यन्ति ।

5B तेन खलु पुनः समयेन गङ्गानदीवालुकोपमाना बुद्धकोटीना
एकमेतेनैकस्त्रेण इदमपरिमितायुस्सूत्रं भाषितम् । ॐ नमो
भगवते अपरिमितायुः ज्ञानसुविनिश्चिततेजोराजाय तथागता-
याहृत सम्यक्सम्बुद्धाय तद्यथा ॐ पुण्यपुण्य महापुण्य अपरि-
मितपुण्य अपरिमितायुपुण्य ज्ञानसम्भारोपस्थितेः ॐ सर्व्वसंस्कार-
परिशुद्धे धर्मतथागतसमुद्गते स्वभावविशुद्धे महानयपरिवारे
स्वाहा ।

For a Chinese translation see Nanjio, Col 21, para 27,
and for a Tibetan translation see Beckh, p 122, para 75, also
p 139, para 5

Tibetan translations of several commentaries are men-
tioned in Cordier, pp 283-284

See Bendall's Cam Cat, p 39, in which it is stated,
"It this be the work referred to in Beal's Bud Trip, p 16,
the sūtra was translated into Chinese before 1278 A.D."

After the Aparimitāyana mahāyānasūtra, which ends in 12A, there is another short work, named Mānasīpūjā, added in a later hand of which we give the whole text below —

ॐ नमो रत्नत्रयाय ।

यावन्ति पुष्पाणि फलानि चैव
 भैषज्यजातानि च यानि सन्ति ।
 नवानि यावन्ति वसन्ति लोके
 जलानि च स्वच्छमनोरमाणि ॥
 महीधरा रत्नमयास्तथान्ये
 वनप्रदेशाश्च विवेकरम्याः ।
 + + सुपुष्पाभरणोज्ज्वलाश्च
 ये + + + सत्फलनम्रश्राखा ॥
 देवादिलोकेषु च गन्धधूपा
 कल्पद्रुमा रत्नमयाश्च वृक्षा ।
 सरासि चाम्भोरुहभूषणानि
 ह्रस्वस्रनात्यन्तमनोहराणि ॥
 अक्षुजजातानि च सशृङ्गाता-
 न्तल्यानि वा पुष्पविभूषणानि ।
 आकाशधातुप्रसराव(धी)नि
 सर्वार्णवमौमान्यपरिग्रहाणि ॥
 आदाय बुद्ध्या मुनिपुङ्गवाश्च
 निर्यातयाम्येष सपुत्रकेभ्यः ।
 गृह्णन्तु तन्मे वरदक्षिणीया
 महाकृपा मामनुकम्पमानाः ॥
 अपुष्पवानस्मि महादरिद्र
 पूजार्थमन्यत् मम नास्ति किञ्चित् ।
 अतो ममार्थाय परार्थचिन्ता
 गृह्णन्तु नाथा इदमात्मसत्तया ॥

ददामि चात्मानमहं जिनेभ्यः
 सर्वेण सर्वं च ददाम्यजेभ्यः ।
 परिग्रहं मे कुरुताग्रसत्त्वा-
 युष्मासु दासत्वमुपैमि भक्त्या ॥
 परिग्रहेणास्मि भवत्कृतेन
 निर्भीर्भवे सत्त्वहितं करोमि ।
 पूर्वञ्च पाप समतिक्रमामि
 नान्यच्च पाप प्रकरोमि भूयः ॥
 इति मानसी पूजा समाप्ता ॥

39.

4716 अर्थ्यापरिमितायुर्नाम महायानसूत्रम् । *Aryāpari-*
mitāyurnāma mahāyānasūtra

Substance, seasoned palm-leaf 12 x 2½ inches Folia, 6 Lines, 6 on a
 page Character, Kutila Appearance, old and discoloured Leaves 5B, 8B
 and 9A contain faded illustrations

The leaves are marked 3, 4, 5, 7, 8, 9

The third leaf begins — अपरिमितायुःसूत्र भाषितम् ।

ॐ नमो भगवते अपरिमितायुःज्ञानसुविनिश्चित तेजोराजाय ...
 etc etc etc

The same mantra as quoted under No 38

40.

10784 अपरिमितायुर्नाम महायानसूत्रम् । *Aparimitā-*
yurnāma-mahāyānasūtra

Substance, Nepalese paper with black ground Written in silver Folia,
 20 Lines 5 on a page Character ornamental Newari Date NS 760
 Appearance, old Complete

The last Colophon —

अर्थ्यापरिमितायुर्नाम महायानसूत्र समाप्तम् । ये धर्मा इत्यादि ।
 देयधर्म्मोऽयं प्रवरमहायानयायिन परमोपासकशाक्यभिक्षुश्री-

त्रिभुवनरत्नस्य यदत्र पुण्य तद्भवत्वाचार्योपाध्यायमातापितृपूर्वगम
कृत्वा सकलसत्त्वराश्यनुत्तरज्ञानमोक्षफल प्राप्तयेऽस्तु ।

महाराजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीजयलक्ष्मीमल्लसिद्धमल्लदेव, तस्य
पौत्र श्रीर पट्टापमल्लदेव पुत्र ठाकुरस्य विजयलज्ज दानपति किर्त्ति-पुण्य
महाविद्याराधितखाडाष्टच्छात्र्यभिद्धश्रीत्रिभुवनरत्नस्य भार्यापुत्रपुत्री
सगणपरिवारस्य न + अपरिमितपुष्टकचोचका जुरो ॥ श्रेयोऽस्तु ॥

संवत् २६० मार्ग शुक्ल दशमि तिथि वृहस्पतिवारि सुदिन कुङ्कु सपूर्णजुरो ।
लिखितेय तनुमुरमहाविद्याराधितखण्डचोकस्थवञ्चाचार्यश्रीरत्नत्रयस्य पुत्र
महायान + + वञ्चाचार्य श्रीवृषासिद्धदेवेन लिखित सपूर्णमिति ।

यथादृष्ट तथा लिखित इत्यादि ।

शुभमगल भवतु ॥

41.

1715 आर्यदुर्गतिधारणीपरिसूत्र । *Āryadurgatidhāraṇi-
parisūtra*

Substance, Nepalese paper 14 x 4 inches Folia, 7, numbered 84—90
Lines, 6 on a page Character, Newari Date, NS 815=1725 and Appearance good Complete

This is a very short work, calling itself a *Mahāyāna-sūtra*, of which the next number, a much bigger work, is evidently an amplification. It gives simply a number of *mantras* which are credited with the power of bringing relief to suffering humanity.

It agrees with the next number (see below) up to the mantras under the heading of *Vajrasphota mantras*, the last of which is numbered 28 (समस्तभद्राय स्वाहा) †

Then it goes on

89A अनेन देवेन्द्र मद्वाक्यानसूत्रेण सर्वदुर्गतिविवक्षना माहायानसूत्रं
यो धारय वाचयेत् [स] सुखावतिसमुपगच्छति

Then follow three more mantras with the colophon,

अनेन दुर्गतिधारणि गाथा ।

Then comes the phalaśruti

अणुजा वा जरायुजा वा खेदजा वा

... . . . सर्वदुर्गति + + सुखावत्या मेवायात् ।

ॐ मुनि मुनि महामुनि स्वाहा

नमस्ते शाक्यसिंहाय धर्मचक्रप्रवर्तिने ।

त्रिधातुकस्थिते सर्वे शोधय सर्वदुर्गति ॥

मार्गशोधन मुद्रा—

इदमवोचद्भगवानात्तमना त्तेच भिक्षवो भगवतो भाषितमभ्यनन्दमिति ॥

Then comes the Colophon

Colophon —आर्यदुर्गतिधारणिसूत्र समाप्त ।

Post-Col. —ये धर्मा (इत्यादि)

शुभमस्तु सर्वदा कल्याण भवन्तु । सम्बत् (संवत्) ८४५

फाल्गुनकृष्ण[त्रयो]दस्याया त्रिथे शर्तभिषनक्षत्रे शुभजोगे

जयाकम सुत्ररे वृहस्पतिवाशरे मीनराशिगते सवितलि कुम्भ-

राशि चन्द्रनमसि षुकुनु दिन कुङ्कु चोयसिधयका जुरो शुभ ।

42.

4848 सर्वदुर्गतिपरिशोधन । *Sarvadurgati-pariśodhan*

Substance, Nepalese paper 14 × 4 inches Folia, 9 to 83 Lines, 6 on a page Character, Newari Date, N S 873 Appearance, old and discoloured Although the leaves are numbered 9—83, the MS is complete

For the work see Bendall's Cam Cat, pp 78, 79, 81, 94, 142 For a Tibetan translation see Beckh, p 91B, para 2, p 92, para 4

12B, अथ खलु भगवान् शक्रब्रह्मादिदेवपुत्राणां सर्वतथागतहृदयानां धिष्ठानार्थममोघवजाधिष्ठानं नाम समाधिसमापन्ना ॥ ॐ वज्राधिष्ठानं समयं ॐ .. . सर्वदुर्गतिपरिशोधनराजं नाम

तथागतहृदयानिस्वारयेत् ॥ ॐ शोधनं सर्वपापविशोधनं + + सर्वकर्मविरणं विशुद्धेखाहा ॥ अस्या विद्याया भाषणानन्तरमेव सर्वसत्तान् दुर्गति

विनिधाति पुनरपरं देवेन्द्र इदं सर्व्वतथागतद्वय
 ॐ सर्व्वपापविशोधनि ॐ फट् . 13A, शास्याया मन्त्र, माजाया
 मन्त्र, गीताया मन्त्र, नृत्वाया मन्त्र, 18B, धूपाया मन्त्र, पुष्पाया मन्त्र
 दिवाया मन्त्र, गन्धाया मन्त्र, वच्चाङ्गुल मन्त्र, वच्चपाश मन्त्र, वच्चस्रोत
 मन्त्र, वच्चवेसस्य मन्त्र

15A अथ देवेन्द्रो भगवन्त पथन् प्रदक्षिणीकृत्य बन्धित्वैवमाहुः भगवान्
 सर्व्वदुर्गतिविसिभूतानां द्विताय सुखाकरनाय यथा सत्त्वे सर्व्वदुर्गतिं पृथि
 करनाया अथ खलु भगवान् साकमुनि सर्व्वदुर्गति
 परिशोधनज्ञानवच्च नाम समाधि समापय सर्व्वतथागतदुर्गतिपरिशोधनतेजो-
 राजा नाम मण्डर भाषयत् । . प्रथमं तावत् योगी विजने

मनोऽनुकुले प्रदेशे मृदुकुसुमाजासने (सुकुमारासने ?) निसन्नं सुगन्धमण्डरक
 कृत्वा पञ्चोपहारपूजां करणिया ततः सर्व्वधर्मनैरात्मा भावयित्वा आत्मानं ऊका-
 रेण वच्चज्वाराकं भावयेत् तस्य कर्णं जीवकारेण पद्मं तस्योपरि दशद्वे अका-
 लेन चन्द्रमण्डलं तस्योपरि ऊकारेण पञ्चसुचिकवच्चं तद्वच्चं जिह्वायां रिणं भवति
 वच्चजिह्वेति तेन जिह्वा भवति मन्त्रजापक्षमो भवति । etc , etc

77B ततः स्वयं वच्चाचार्य्यं . वच्चं शिष्यमूढिर्ध्वं स्थाप्य
 एव वदेत् अथ ते समयो वच्च etc

Colophon — 82B आर्य्यं सर्व्वदुर्गतिवरिशोधनराजोराजस्या तथा-
 गतस्यार्हतं सम्यक्सम्बुद्धस्य कल्पैकदशं समाप्तं ॥

ये धर्म्मा हेतुप्रभवा (इत्यादि)

देयं धर्म्मं प्रवरमहायानयायिनं परमोपासकं परमधार्म्मिकं धर्मात्मा
 वजाचार्य्यं श्रीधर्म्मदेवप्रमुखादिसगनाया ॥ यदर्थं पुन्यं (इत्यादि) ।

शक्तिः । श्रीमत् पशुपतिररपत्यादि रघुकुशोत्पत्सु महाराजाधिराजवरिविशो[द्]-
 भवश्रीश्रीजयरत्नजित्तमल्लदेवदेवानां सदासमरविजयिना प्रभूधाकुरस्य विजयरान्य ॥

दानपति श्रीभक्तापुरमहानगरस्थाने श्रीपशुपतिमहाविहारेस्थित श्रीदेवता-
 लोके स्वज्ज्वरनधन्मापितावजाचार्य्यं पुनर्देवस्य भार्य्या

इदं सर्व्वदुर्गतिपरिशोधनपुस्तकं लिखितवान् ।

एतत् पुण्यानुभावेन जजमानस्य सगनपरिवाराणां...

वृद्धिरत्न । शुभ सन्वत् ८७३ आषाढमास्य शुक्लपक्ष एका-
दश्याया तिथौ अमुराटनक्षत्रे ॥ शुक्रमङ्गो जयाक्रममुह्यत्रे बुधवासरे कक-
राशि सवित्ररी । विष्टराशि चन्द्रमसि । एतद्दिने लिखितं सम्पूर्णमिति ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्टा etc , etc

Then there are four leaves marked 91 to 94, written mostly in the Newari language

There is one more of a shorter size, containing the beginning of some other work, with space for an illustration

43.

1836 वसुधारानामधारणीपरिसूत्र । *Vasudhā ā-*
nāmādharmaṇīparisūtra

Substance Nepalese yellow paper 10 × 2½ inches Folia 30 Lines, 5
on a page Extent in slokas, 490 Character Newari Date NS 814 Appear-
ance discoloured Complete

Colophon —

आर्यश्रीवसुधारानामधारणीपरिसूत्र समाप्त ।

Post-Colophon —

ये धर्मा हेतुप्रभवा etc सवत् ८१४ चैत्रमस्यशुक्लपक्ष प्रति-
पद्याया तिथौ रेवतिनक्षत्रयोगे जयाक्रममात्रे शुक्रवासरे मिन-
राशिगते शवितरि मघराशि चन्दनमसि ।

लिखिति श्रीवज्राचार्य धर्मदेन यवनादयका पुथिचोय धुनका-
दिन जुरो ॥ शुभमस्तु सर्वदा । यथादृष्टं तथालिखितं लेखको
नान्ति दोष । See below

44.

10757

Three batches of seasoned palm leaves all written in the Newari character
of the 14th century

I

11 × 2½ Folia, 17 of which the 5th and 12th are missing Lines 7 on a
page Appearance soiled

Beginning —

श्री भगवत्यै आर्यवसुधारायै
 कल्योदितेन विधिना परिपक्वमाना
 या धारयन्ति विविधरत्नसुवर्णमय्या ।
 पूर्णं करोति भवनं सहस्रैव सर्वं
 ता सर्वलोकजननी प्रणामामि भक्त्या ॥
 त्वं देवि सर्वगुणरत्नमहानिधान
 सत्त्वार्थकार्यधनधान्यसमृद्धिहेतो ।
 ह्याराद्धहारमुक्तामणिकल्पवृक्षा
 त्रैलोक्यनाथवसुधा वसुधार नामा ॥

एवम्भया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् कोशाम्बया महानगर्या विहरति स्म ।

... . . . तत्र खलु भगवान् सर्व्वदारिद्रादु खार्णवपरि-
 शोधन नाम धर्मपर्यायं देशयति स्म ।

आदौ कल्याणं मध्ये कल्याण पर्यवसाने कल्याणं सत्यं सुव्यञ्जनं केवल परि-
 पूर्णं परिसुद्ध पर्यवदात ब्रह्मचर्यं सप्रकाशयति स्म ।

45.

10757

II

11×2 inches Folio, 3—21, of which the 10th, 13th, 15th—17th are missing
 Soiled With 5 lines on a page Copied in N S 429=a d 1309

Colophon —

इति आर्यश्रीवसुधारा नाम धारणी समाप्ता ।

Post-Colophon statement —

ये धर्मा etc , etc

देवधर्मायं प्रवरमहायानयायिन परमोपासक श्रीश्रीललित-
 दुमाया श्रीमाणीगणोत्तरमहाविहारे वगारक्ष अधिवासित
 राजकनककारजोतता रोकस्य यदत्र पुण्य तद्भवताचार्योपाध्याय
 मातापितृपूर्वकृम कृदा सकलसत्तराशेनवनुत्तरफलप्राप्तमिति ।

राजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीश्रीजगज्जनदेवस्य विजय-

राज्ये । श्रेयोऽन्तु । सवत् ४६६ चैत्रशुक्लद्वादशीपरत्रयोदश्या
पूर्वफाल्गुनीपरे उत्तरफाल्गुनीवत्तत्रे दृष्टियोगपरे ध्रुवयोगे बुध-
वारे लिखितमिदं सद्धर्मपुस्तकम् ।

श्रीयोग्यस्यवहारलाघ्वशृणु वचाचार्यश्रीशान्तमतिना लिखितम् ।
शुभमन्तु ॥

There is one stray leaf with writing much effaced

46.

10785 सर्व्वतथागतोष्णीष सितातपत्रोनामापराजिता
महाप्रत्यंगिरा विद्या राज्ञी । *Sarva-tathagatotsnīṣa-*
śītātāpatraonāmāparājita-mahā-pratyāṅgīrā vidyā rājñī

Substance—Nepales black paper. Written alternately in gold and silver.
Folia 22 marked in letter numerals. Lines 5 on a page. Character—Newari.
Date—N.S. 963. Appearance—old. Complete. With an illustration in the
first leaf.

21A आर्य्यसर्व्वतथागतोष्णीषसितातपत्रोनामापराजितामहाप्रत्यंगिराविद्या
राज्ञी समाप्त ।

Then there is a short Dhāraṇī entitled (22A) आर्य्यावल्लो-
कितेश्वरस्य अभयकरि नाम धारणी ।

Post-Colophon —

ये धर्म्मा इत्यादि ।

सवत् ६३३ मिति ज्येष्ठ शुक्ल ४ संपूर्ण ऋषित मया दानपति कायमण्डप-
कर्त्ति . The other side of the leaf is completely faded

47.

9987 षण्मुखी नामधारणी । *Ṣaṇmukhīnāma dhāraṇī*

Substance—seasoned palm-leaf. 12 × 27. Folia, 4. Lines 5 on a page.
Character, Newari of the 14th century. Appearance, old and soiled. There
are holes on the right and on the left of the centre.

A Tibetan translation of a comm is known from Cord,
p 297

• 1 नमो बुद्धाय ।

न दिवि भुवि वा नास्मिह्लोके न वैश्रवणाक्षये
न मयसुवने दिव्यस्थाने न दिक्षु[वि]दिक्ष वा ।
चरतु वसुधा स्तीता कृत्स्ना सपथ्यैतकानना
पुरुषदृषभस्तत्तल्योऽन्यो महाश्रमण कुत ॥

एक गाथा ।

सर्व्वबुद्धान् नमस्यामि जिनानप्रतिपुद्गलान् ।
शरीराणि च सर्व्वेषां सबुद्धाणां यशस्विना ॥
जायन्ते यत्र सबुद्धा बोधिं यत्र स्पृशन्ति च ।
प्रवर्त्तयन्ति शिवं चक्रं परिनिर्वान्यास्रवा ॥
यत्र स्थिताश्च + + + + + च तथागताः ।
कल्पिता सिंहशय्याश्च तान् देशान् प्रणमाम्यहम् ॥
ऊर्द्धं तिर्य्यगधस्ताच्च (ग्वस्तासु) दिश्यासु विदिश्यासु च ।
सशरीराऽशरीरेषु स्तूपेषु प्रणमाम्यहम् ॥
पूर्व्वोत्तरे दिशो भागे तिष्ठते द्विपदोत्तम ।
जिनो दुष्प्रसवो नाम तेनेमा गाथं भाषिता ॥
आभिष्वत्तदभिर्गाथाभिः २ र्वैस्तुवन्ति तथा गतान् ।
कल्पकोटिसहस्रेभिर्न ते गच्छन्ति दुर्गतिम् ॥

चतुर्गाथा ।

बुद्धे धर्म्मोऽवस्था कौसीत्य तुष्टिरल्पमात्रेण ।
रागे माने चरितं कौकृत्य घानियतमेदं ॥
सत्त्वानामावरणं तत्प्रतिपक्षोऽग्रयानसभाषा ।
सर्व्वान्तरायदोषप्रहाणमेषा तथा भवति ॥

तद्यथा ।

ॐ वज्रप्राकारा वज्रप्राकारा वज्रचक्रद्वया
भयानके घमले विमले निमले
चले चुले चुलुके चुलुके चुलु चुलु बुद्धे स्वाहा ।
यो ग्रन्थतोऽर्थतो वा गाथादयधारणी प्रयुञ्जीत ।

सहि दशविधमनुशंसं लभते सत्त्वोत्तमो धीमान् ॥
 कृत्स्ना च धातुषुष्टि प्रामोद्य चोत्तम सरणकाले ।
 जन्म च यथाभिकाम जातिस्मरणता च सत्त्वेन ॥
 बुद्धेच्च समवधान तेभ्य श्रवणं यथाग्रयानस्याधिमुक्ति ॥
 सह बुद्धादय 2A. सुखतामाशु बोधिच्च ॥
 क्षय हि गच्छन्ति महानिधाना राजानिचौरोदकविप्रलम्बा ।
 श्रुत निधान हि तथागताना अविप्रनाश उज्जकल्पकोटिभि ।
 सत्त्वेऽप्रमादो ह्यमृतस्य मूल
 सत्त्वार्थयुक्तस्य च बोधिचित्तम् ।
 यद्योनिशुचैव विवेकचित्त-
 मपरिग्रहं सर्वसुखस्य मूलम् ॥ गाथादय ॥

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् शुद्धावासोपरि गगनतलप्रतिष्ठिते
 सप्तरत्नप्रविभक्तचित्ररत्नयूहे महामण्डलमाडे विहरति स्म असंख्येयेन बोधि-
 सत्त्वगणेन सार्द्धं । तत्र खलु भगवान् बोधिसत्त्वानामन्वयते स्म । उद्गृह्णीष्व यूय
 कुलपुत्रा इमा षण्मुखी नाम धारणी सर्वजगद्धितसुखाये । तद्यथेदम् । सत्तारे
 नसरतो यो मे कश्चित् दुःखानुभव समानुभूत्सेऽ ३ सत्त्वसमताऽप्रतिसम्बिदित-
 लक्ष्यं यच्च मे कश्चित् लोकिकसम्पत्तिमुखानुभव स भवतु सर्वसत्त्वसाधारण-
 परिभाग यच्च मे कश्चित् पापकर्म कुशलमूल कर्मावरण तन्माभूदप्रतिदेश्यानुत्तरया
 प्रतिदेशनया यानि च मे मारकर्माणि तानि मा भूवन्नपरिज्ञातान्यनुत्तरया
 परिज्ञया

3B चार्य्यषण्मुखी नाम धारणी समाप्ता ।

The rest of the MS is taken up with a number of
 Gāthās, uttered by Samantabhadra Bodhisattva, in mixed
 Sanskrit The MS ends in the middle of a verse

48.

10741

D A number of Dhāraṇīs with illustrations

Substance Nepalese paper Character Newari modern hand Folia 11+22

I Complete in eleven leaves, the rest separately paged,
being in 22 leaves

Colophon —

11B आर्यग्रहमाटका नाम धारणी समाप्त ।

II 4A इति श्रीवसुधाराया नामाष्टोत्तरशत बुद्धभाषित समाप्त ।

III 8A आर्यवज्रविदारणहृदयमन्त्रधारणी समाप्त ।

IV 11A आर्यश्रीगणपतिहृदयनामधारणी समाप्त ।

V 15A आर्यउष्णीषविजया नाम धारणी परिसमाप्त ।

VI 17A आर्यपार्ष्णश्वरीधारणी समाप्तः ।

VII 19B आर्यमारिची नाम धारणी समाप्त ।

VIII

इति श्री आर्यग्रहमाटका नाम धारणी समाप्त ।

Post-Colophon Statement —

ये धर्माद्यादि । शुभ

49.

3830 बोधिचर्यावतार पञ्जिका । (*Bodhicaryāvatāra*
Pañjikā)

By PANDITA BHIKSU PRAJÑĀKARAMATI

The MS has been lent to Professor Louis de la Vallee Poussin of Ghent, but owing to the war, the MS cannot be obtained for the purpose of cataloguing. The following description of the manuscript is given from my paper entitled —“ On a new find of old Nepalese manuscripts ” in pp 245 249, J A S B 1893 Substance, palm-leaf Character, Newari Date, N S 198=1078 A D In good state of preservation With the first leaf and 20 others missing

Colophon —बोधिचर्यावतारे प्रज्ञापारमितापरिच्छेदटीका समाप्ता ।

कतिरियं पण्डितभिक्षुप्रज्ञाकरपादाना ॥

Post-Colophon —

टोजेयं परमा सुयन्त्रितपदा सुडा मनोज्ञादिनौ
 सत्तारार्थवपारगामिनि जने नौयानवात्रोपमा
 आशुप्राप्तिकरौ जिनस्य पदवी चाद्योल्लिखित्वा मया
 प्राप्तं यत् कुशल सुसन्मदि पद तेनात्तु बुद्धोजन ।
 अष्टानवतिसदुक्ते शतसन्वति वत्सरे
 द्दशे श्रावणपञ्चम्या वात्सरे कुजसाङ्गवे ।
 श्रीमच्छङ्करदेवस्य राज्ञो विजयशालिन ।
 बोधिचर्यावतारस्य टीका लिख्यामिदं शुभम्
 श्रीललितपुरे रम्ये श्रीमानीगलकसङ्गके
 यच्चीराधवनान्नस्य विशारे सुगतालये ।
 धन्यस्यविरभिद्धोस्य बुडचन्द्रस्य पुत्तकं
 तत्पुण्याद्बोधिसत्त्वत्वं लभते परम पद ॥ इति ।
 विष्टज्जु सल्लिजं वनो यथेष्टं भवतु महौ बहुशस्यसप्रयुक्तं
 अवतु वरपति प्रजा विनच्चा भवतु वचनपते सुखाभिष्टुडि इति
 कायस्य भुवनाकरमेव लिखितमिति ।

50.

9979 बोधिचर्यावतार । *Bodhicaryāvatāra*

and the Pañcāśāṭṭhī commentary.

B. ŚĀNTIDEVA

Four small palm-leaves 2½ x 2½. Written in old Nepāl Character.

I *Bodhicaryāvatāra* with six lines on a page, fided containing the colophon —

बोधिचर्यावतारे ध्यानपारमिताऽष्टम परिच्छेद

II Two leaves with five lines on a page—one is marked on the left-hand side अथ ६=127—the other without leaf-mark contains the colophon बोधिचर्यावतारपञ्चिकाया ध्यानपारमिता-परिच्छेदोऽष्टमः ।

III The fourth leaf is written in a smaller hand with five lines, and on one side only. It quotes the following *pratihāras*—एकः पितृयादि, सत्त्व रजः इत्यादि ।

51.

3829 बोधिचर्यावतारटीका । *Bodhicaryāvatāra-tīkā*

By PRAJÑAKAKAMATI

(The ninth of the Prajñāpāramitā Section only)

Substance, palm leaf 12×2 inches. Folio 10th. Lines, 6 on a page. Extent in lokas 2725. Character Bengali of the 12th century. Appearance fresh but worm eaten in places. Complete. Written in a neat and small hand.

Colophon —

बोधिचर्यावतारे प्रज्ञापारमितापरिच्छेदटीका समाप्ता । कृति-
रियं पण्डितभिर्द्वु प्रज्ञाकरमतिपादानाम् ।

Post Colophon —

लिखितेयमनवधिगुणगणविविधरत्नराशिपरिव्याप्तगम्भीरप्रज्ञा-
प्रदानजलसागरैः क्लेशकर्मावरणपरिकलितजगज्जननिचयोद्धरण-
कृतसङ्गल्लैः धर्म्मसाकथ्यगलदन्तधाराप्रवाहपरितर्पितानेकजनस-
माजैः शाक्यभिर्द्वुमहास्यविरश्रौवनरत्नैरिति । लिखितेयं मञ्जुश्री-
चरणारविन्दरजोरुद्वितोत्तमाङ्गैः करणिककायस्थश्रीविद्याधरै-
रिति ।

Printed in the Bibl. Ind. Series. Not in Nanjio

52.

9990.

Substance, seasoned palm-leaf. Folio, 3. 20' × 2". Lines, 5 on a page. Character, Newari of 11th century. Complete.

Post Colophon — काष्ठमण्डपौयेन भिद्वुश्रीकीर्त्तपण्डितेन लिखितमिदं
पुस्तकम् ।

Except the 3rd leaf the other leaves have been retouched
It gives a life of Śāntideva. It begins-

+ + + + + नगरे श्रीमञ्जुवर्मनाम्नो राज्ञ पुत्र पूर्वजिनकृता-
धिकारः प्राप्तमोक्षभागीयकुशलमूत्र सन्त्यक् महायानगोत्र सर्व्वकलाकुशलो
यौवराज्याभिषेकसमये कुलिशयोषिन्निर्माणरूपया जनन्या राजमहिष्या अभि-
तप्तोदकैस्तप्यमानस्तापमसहमान उक्त । पुत्र त्रय स्वर्ग न गच्छन्ति, राजा
चित्रकर कविरिति । नरेश्वरीभूय पाप कृत्वा मृतस्य निरयगतस्य अतोऽपि
तीव्रतर दुःख ते भविष्यत्यलमनेन राज्येन । गच्छ वत्स बुद्धबोधिसत्त्वदेश
श्रीमञ्जुवच्चाधिष्ठानं, तव भद्र भविष्यतीत्यत स मातुवादेश शिरसि निघ्राया-
कुटिलहृदयो हरिदश्ववरमभिरुह्य चलित । स चानेकदिनान्यनिष्ठा गच्छन्
भोजनपानादिक मनस्यकुर्व्वन् तदादेशैकतागमानस क्वचिदरण्ये कन्यारत्नमपश्यत्
तया वाजिन विवृत्यासौ भुवमवतारित । स दृष्ट्वा जन्तु दृष्ट्वा पातुमुद्यत ।
तया विषोदकमेतदित्युक्त्वा निवार्यान्त्यदन्तोदक पायितो मासञ्चाग्निना दग्ध्वा
भोजित । स्वस्थ स तामाह । कुतस्त्वमागतासीति । सा प्राह । इहावत्ते स
महाकश्याखणविषयः सदगुणगणाभरण सिद्धश्रीमञ्जुवचसमाधिरसुदगुरु .
तत्सकाशादहमागतास्मीत्युक्तो लञ्छरत्नश्च दुःखितो जन परमप्रमोदप्राप्त , तमेव
दर्शयेत्युक्त्वा तयादृतो घोटकमादाय गतो गुरुगुणगणाधारधीरगम्भीर श्रमदमथ-
प्राप्त गुरुमालोक्य तुरङ्गममात्मानञ्च नमस्कृत्य गुरवे नित्या[नि]त्य दुरन्तभवदुःखाब्धे-
रुपदेशदानेन सा त्यधीष्टवान् तेन च परिपाटीक्रमादुपदिष्टो द्वादशवर्षास्तत्रैव
समाधार्य्य मञ्जुवचमध्यक्षीकृत्य मञ्जुश्रीज्ञान लब्ध्वा गच्छ मध्यदेशमिति गुरुणा
समादिष्टो गत्वा मगधराजान सेवते स्म ।

राउतुत्वेन अचलसेननामा देवदारुखड्गेन कोषगतेन राउतुचर्य्य धर्म्मरामो
विहरति स्म । कालान्तरेण तत्सम्पत्तिमसहमानैरन्यैराउतवै राजान विज्ञप्य देव
देवदारुखड्गेन अचलस्य सेवेति युद्धकाले कथमसौ युध्यते । तदेव निरूपयास्य
खड्गमिति अष्टथोऽसौ न शक्यते नियोक्तु इतीर्याश्ल्यचित्त[पी]द्यमानमर्म्मभि-
स्तैर्मिलित्वा सर्व्वेषां खड्गो द्रष्टव्य इति राजाज्ञया व्याजेन सर्व्वेषां करवालमालोक्या
चलसेनस्य निस्त्रिशदर्शनमुपजातं । अचलसेन आह न मे खड्गो द्रष्टुं युज्यते

त्रिधा निवारणेऽपि निश्चयात् न्यपते चक्षुरेक पिधाय तमेव पश्येति विज्ञे
दर्शिते तत्खड्गज्वालय राक्षश्चक्षुरेक भूमौ पतित । प्रभावदर्शनादावर्जितं न्यप
विचिन्त्य .. प्रशस्तशिलके निक्षिप्य (?) निर्वाण्यैक्यं श्रीनानन्दामहा-
विहार गत्वा वेशान्तरेण प्रव्रजितः । शान्तिदेवनामा प्रशान्तत्वात् पिटकत्रय श्रुत्वा
ध्यायति स्म । सुझागोऽपि प्रभाकर सप्तोपि कुटिं गतोऽपि तदेवेति भृश-
कुसमाधिसमापन्नत्वात् भृशकुनामाख्यात । सचेऽपि कालान्तरेण कैश्चिदाज्ञै
कुतूहलिभिरालोचित । किमय किञ्चिज्ज्ञानाति नवेति निरूप्यता तावत् । तत्र
च प्रत्यब्ज ज्यैष्ठमासि शुक्लपक्षे ऋद्धिप्रातिहार्यैः पूरणप्रभृतय शास्त्रा पूर्वं
निराकृता इति तदनुकाराय पाठ क्रियते तत्रैवाय निरूप्यता इत्ययमादिष्टः नाह
किञ्चिज्ज्ञानामीति तेन पुन पुनपरिहारे स्थधीष्ट (१) तैर्विहारादह्नि पूर्वोत्तरस्या
विस्तीर्णया धर्मशालाया महापण्डितमण्डलमध्ये स च स्वय चिन्तयति स्म पूर्वोक्त
सूत्रसमुच्चय शिष्टासमुच्चय बोधिचर्यावताराख्य ग्रन्थत्रयमस्तीति चेतसि कृत्वा
सिद्धान्तगत प्राह किमार्थं पठामि अर्थार्थं वा ॥ तत्र ऋषिः परमार्थज्ञानवान्
ऋषगतावित्यत्र औणादिक क्रिः ऋषिणा जिनेन प्रोक्तमार्थं ननु प्रज्ञापारमितादौ
सुभूत्यादिदेशित कथमार्थ इत्यत्रोच्यते युवराजार्थमैवेत्येष्ट ॥

यदर्थवद्भर्मपदोपसंहित

त्रिधातुसंज्ञोऽनिवर्हणं वच ।

भवेद् भवच्छान्त्यनुशंसदर्शक

तद्वत् क्रमार्थं विपरीतमन्यथा ॥

तदाकुलमार्याद्यैरर्थार्थं सुभूत्यादिदेशना तु भगवदधिष्ठानादित्यदोष ॥
कुसूदृषात्तैरुक्त अर्थार्थमेव तावत् पक्ष्यतामिति चर्यावतार पठति स्म ॥
तत्र च पाठे ।

यदा न भावो नाभावो मतेः सन्तिष्ठते पुर ।

तदान्यगत्यभावेन निरालम्बः[?] प्रशान्यति ॥

इत्येव श्लोके भगवान् मञ्जुश्रीं पुर आविर्भूत, स च तेनैव सार्द्धं मन्त-
रौक्ष्णत क्रमादन्तर्हित ॥

ततः भद्रदर्शनसविमैल्लयनविचारे षोडशुक्त्या तत्पुस्तकत्रय सूत्रसमुच्चयादि
लब्ध्या पण्डितैर्लौकिके प्रचारितम् । तत्र सुगतेत्यादिष्टे ।

9998 आदिवाग्वज्रचिरत्नविम्ब । *Adi āpaga-Pratna-*

Vimba

Substance, unseasoned palm-leaf 11×1½ inches. Folia 2—7 Lines 4 on a page. Extent in slokas 50. Character Modern. No variations in scribbling hand. Appearance oldish. Incomplete in the beginning.

Fol 2 begins —

+ + भूमिश्चरोनाथो दशभूमि [] प्रतिष्ठिता ।
 सर्व्वलो[का]ल्लया भक्त्या चिरत्नशरण गता ॥
 सत्कारैः श्रद्धयाभ्यर्च्य प्राभाजन् सर्व्वदा मुदा
 तदा तत्र सदा भद्र मङ्गोत्साह समन्ततः ।
 प्रावर्त्तत निवृत्त्यातमेतद्धर्मानुभावत ।
 इति मे गुण्या ख्यात श्रुत मया तथोचते ॥

...

2A इति तेन समाख्यात जयश्रिया सुधीमता ।
 श्रुत्वा ते आवक्ता सर्व्वे प्राभ्यनदन् प्रबोधिता[] ॥
 तदा ख्या प्रसन्नात्मा जिनश्रीराज उन्मना ।
 चिरत्न शरण गत्वा चचारैतद्व्रत सदा ॥
 तत्सदा यतयन्वापि चतुर्ब्रह्मविहारिण ।
 चिरत्नभजन कृत्वा व्रतमेतत् सदा चरन् ॥
 ततस्ते व्रतिन[] सर्व्वे परिशुद्धत्रिमण्डला[?] ।
 अर्हन्तो निर्मलात्मानो बभूवुर्भोगिभागिन ॥
 ये वापीद चिरत्न ग्रथितगुणगण आवयन्ते हि लोकान् ।
 श्रद्धाभक्तिप्रसन्ना[] ३ प्रमुदितमनसा ये च शृण्वन्ति मय्या ॥
 ते सर्व्वे बोधिसत्त्वा सकलगुणभूत श्रीसन्ध्या सुधीरा ।
 मुक्ता सौख्य सदा ते दशवलभुवने सम्प्रजाता रमेयुः ॥

तथयासौ मद्वावध श्राव्यमुनिर्जगद्गुरो ।
 धर्मराजा मद्वाभिज्ञः सर्वज्ञोर्ध्वं मुनीश्वर ॥
 भगवान् श्रीधनः शास्ता तथागतो विनायकः ।
 मारुजित् सुगतो नायस्त्रैधातुकाधिपो जिनः ॥
 श्रीमन्तो नायनायस्य ण्डस्यस्य मद्वामते [] ।
 विहारे जेतकोद्याने विजहार ससाङ्गिकः ॥
 तदा तत्र मद्वासत्त्वा बोधिसत्त्वा जिना .. ।

३.१ + + + + + सर्वे सद्धर्म्म श्रोतुमागता ।

तत्र त श्रीधन दृष्ट्वा सुप्रसन्नाश्रया मुदा ॥
 तत्पादाब्जं प्रणत्वा तु सभाया समुपाश्रयेत् ।
 सर्वे प्रत्येकबुद्धाश्च व्यर्द्धत[] समुपागताः ॥
 भगवन्त तमानस्य तत्रैकान्ते समाश्रयन् ।
 श्रावका भिक्षुवत्सापि यतयो ब्रह्मचारिण्य ॥
 शास्तारं त प्रणत्वा तत्सभाया समुपाश्रयन् ।

...

ब्रह्मादयो मद्वाभिज्ञा भासयन्तः समन्तत ।
 दूरान्तं सुगत दृष्ट्वा प्रणमन्त[] समागताः ॥

४. तत्र स भगवाञ्छास्ता दृष्ट्वा सर्वान् सभास्थितान् ।

सर्वसंशोषणं नाम समाधिं विदधे तदा ॥
 तस्मिन्नवसरे तत्र रक्षयन्ते प्रभाकराः ।
 भुवनस्य दिशः सर्वाः भासयन्त ४A समागताः ॥
 तदा तत्रान्ति सस्पृष्ट विहारं तत्र सञ्चरन्त ।
 हेमरत्नमया व्यासन् स्तम्भा सर्वे प्रशोभिता ॥
 कूटागाराश्च सर्वेऽपि सुवर्णरत्नशोभिता ।
 द्वाराणि तत्र सर्वाणि हेमरूपमयानि च ॥

- 5 एतन्महाद्भुतं दृष्ट्वा सर्वलोका सुरादयः ।
 विस्मयाक्रान्तचित्तास्ते पश्यन्त सममुन्मुखाः ॥

 तदालोक्य सुधीमान् स बोधिसत्त्वो जिनात्मज ।
 हृत्ती सर्वस्य वरदो विष्णुर्भी 5A सविलोकयन् ॥
 यः श्रीमान् महाभिज्ञ चार्थावलोकितेश्वर ।
 बोधिसत्त्वो महासत्त्व सर्वलोकाधिपेश्वरः ॥
 भाजितस्यामिताभस्य दृताञ्ज करुणामय ।
 लोकधाता सुखावद्या सत्त्वानुद्धर्तुमागतः ॥

- एवमसौ महासत्त्वो महापुण्य समृद्धिमान् ।
 6 इहापि पापिनः सत्त्वान् समुद्धर्तुं समागतः ॥
 इत्यादिष्ट मुनीन्ध्रेण श्रुत्वा स सुगतात्मज ।
 धीमान् सर्वनीवरणः ॥ विष्णुर्भी विस्मयान्वितः ॥
 भगवन्त मुनीन्ध्रे त समालोक्य सकौतुकः ।
 लोकेशपुण्यमाहात्म्यं दृष्टमेवमभाषत ॥
 भगवन् नरकेऽवीचौ महानग्निस्तदोज्ज्वल
 वीचीर्न ज्ञायते तस्य ज्वालयता महतोऽर्चिषः ॥
 तत् कथं स महासत्त्वो लोकेश्वर ह्यपान्वितः ।
 तत्र सत्त्वान् समुद्धर्तुं प्रविशति जगद्गुरुः ॥
 वप्रप्राकारपर्यन्तमयोमयं महौतलम् ।

- 6A न्तमहदग्निखदा तत्र प्रोज्ज्वलाग्निशिखाकुला ॥
 तस्या समोषिता कुर्मो महती तैलपूरिता ।
 तस्या मत्ता दुरात्मान पापिष्ठा दुरितारताः ।
 एव ते प्राणिनो दृष्टा च सत्त्ववेदनातुगा
 खदुल्लृताभिमुञ्जन्ते तिष्ठन्ति परितापिताः ॥
 तत्राप्यसौ महासत्त्वो लोकनाथोजिनात्मज
 प्रविष्टः कथमुद्रय तम्प्रेषय शुभे व्रते ।
 बोधिनागे प्रतिष्ठाप्य प्रेषलोका मुत्पावतो ।
 ये अपि पापिनो दुष्टान्तानपात्यं प्रयत्नतः ।

7A प्रबोधय ममालोक्य चारयस्व शुभे सदा ।
 इत्येवं वचन श्रुत्वा स बोधि यदि वाष्कसि ॥
 बोधिचर्याव्रतं दृत्वा सच्चरस्व जगद्धिते ।
 यद्येवं कुसुमे लोके दयाधर्मरतो वसन् ॥
 ततः सधर्मराजस्तु लोकेश्वर जिनात्मजं ।
 समीक्ष्य साङ्गजिनंत्वा सम्प्रयाति स्वमालयं ॥
 इत्यादिवागवच्चित्रितविव्व समाप्तम् । शुभम् ।

There is also a leaf marked 1, containing the following.—

श्रीभगवत्यै वक्षवैरोचनीदेव्यै नमः ।
 देवी त्वमेव गिरिजा कमला त्वमेव ।
 पद्मावती त्वमसिता विष्णु + + माता ।
 व्याप्ता त्वमेव भुवने जगदेकरूपा ।
 तुभ्यं नमोऽस्तु म[न]सा वपुषा गिरा च ॥
 यानत्रयेषु दश पारमितेति गीता
 विस्तीर्णयानगमनाकुलशून्यतेति ।
 प्रज्ञाप्रसङ्गमतुलामृतपूर्णपात्रा

54

9988

The first leaf of a MS of seasoned palm leaf. Written in the Newari character of the sixteenth century. It contains the following —

सत्त्वार्थेणैव मम भक्तिरभक्तिरन्या
 भक्तिस्तु तस्य मयि यो न कृपा जहाति ।
 त्यक्त्वा कृपा विचरत खलितानि यानि
 प्रोद्धत्तमर्हति कृपेव तु तानि नान्य ॥
 तेनार्चितोऽस्मि स च शासनधूर्द्धरो मे
 सत्त्वेषु यस्य कवयानुगता प्रवृत्तिम् ।
 श्रील श्रुतश्च कवया च मतिश्च पद्मौ
 यस्यास्ति तेन सुगतोऽर्चित एव नित्यम् ॥

सत्त्वोपकारमधिकृत्य गतोऽस्मि सिद्धि
 सत्त्वार्थमेव तनुमेव समुदहामि ।
 सत्त्वान् हिनस्ति मनसापि हि यच्च कस्मात्
 मामेव संश्रयति + मयि निर्यपेक्षः ॥
 पूजा तु सा भवति सत्त्वहिता कृषापि
 पूज्यस्तान् विहेठयति तेन विहेठितोऽहं ।
 सत्त्वोपकारपरमा हि ममायपूजा
 सत्त्वापकारपरमश्च पराभवः स्यात् ॥

55

10732 लोकेश्वरशतकटीका *Lokeśvara-sataka-tīkā*

By DHARMARĀJA

Substance, Nepalese paper 8×6 inches Folio, 61 Lines 10 on a page
 Character, Newari Date ? Appearance discoloured

Lokeśvaraśataka is a century of verses in praise of Lokeśvara by Vajradattācārya The present MS contains a commentary on the first 31 verses of Lokeśvaraśataka, by Dharmarāja

It begins —

ॐ नम श्रीलोकनाथाय ।

नमो गुरवे ।

प्रणम्य धर्मराजेन प्रज्ञादेवौ जिनप्रभू ।

क्रियते शतकस्येय टीका लोकेश्वरौ मया ॥

श्रीवज्रदत्तकविराशीर्वादिपूर्य्यक श्रीमल्लोकेश्वरावयवमाद्यात्म्य
 वर्णयति स्म ॥ भास्वदिव्यादि ।

The 60th leaf contains 3 lines and a half only Then there is a leaf written on one side only

For Tibetan translations see Beckh, p 119 A, para 44, p 125 A, para 12, and p 141 A, para 55

56

10741C परमार्थनामसंगीति । *Paramārtha-nāma Sangīti*

Folio, 21 Substance, Nepalese paper Character, modern Newari See the next number

Colophon —

इति आर्यमायाजालात् षोडशसाहस्रिकात् महायोगतन्त्रान्त-
पातिसमाधिजालधिपटलाद्भगवन्तथागतश्रीसाक्यमुनिभाषिता-
भगवतो मञ्जुश्रीज्ञानसत्त्वस्य दयपरमाधानामसंगीति परिसमाप्त ।

Post-Colophon — ये धर्माद्यादि etc

लिखित वच्चाचार्य चिरत्नभट्टेनेति ।

दानपति ते भूसाकोया साक्यभिच्छुभाजनदयात् चोपाविद्या जुलो ।

यादृश पुस्तक etc

शुभम् ।

Other Colophons —

8B अध्येषणाज्ञानगाथा षोडशः ।

4A प्रतिवचनगाथा षट् ।

4B षट्कुलावलोकनगाथा द्वे ।

6B. वक्षधातुमहामण्डलगाथाश्चतुर्दश ।

9B सुविशुद्धधर्मधातुज्ञानगाथा पञ्चविंशति ।

10B आदर्शज्ञानगाथा पादोन सार्द्धोदश ।

15B प्रत्यवेक्षणाज्ञानगाथा द्वाचत्वारिंशत् ।

18B समताज्ञानगाथाश्चतुर्विंशतिः ।

20A द्वात्यन्तज्ञानगाथा पञ्चदश ।

21A पञ्चतथागतज्ञानगाथास्तुतिपञ्च मन्त्रविन्यास ।

Printed in Russia along with Mahāvvyutpatti in 1887
Described by Raja Rajendralal Mitra in Nep Bud. Lit,
p 175

There is an illustration of Mañjuśrī with 8 hands

Beginning — ॐ नमो मञ्जुनाथाय ।

अथ वचधर[.] श्रीमान् दुर्दान्तदमक[.] पर ।

त्रैलोक्यविजयी वीरो गुह्यराट्कुलिशेश्वर ॥

विबुद्धपुण्डरीकाक्ष प्रोत्फुल्लकमलानन [.] ।

प्रोक्षालय वचवचो सकरेण मुञ्जमुञ्ज ।

भृकुटितरंगप्रमुखैः रत्नै वचपाणिभिः ।

दुर्दान्तदमको वीरो वीरवीभत्सरूपीभिः ॥

For a Tibetan translation, see Beckh, p. 72, and for the Tibetan translations of its various commentaries see Cold, pp 265—267

57.

10760 परमार्थनामसंगीति । *Paramārtha-nāma Saṅgīti*

Substance, Nepalese paper with black ground 9×3½ inches Folia 13—22 and 28—31 (14 by counting) Lines, 5 on a page, of which the first, third and the fifth are in gold and the second and the fourth are in silver The silver lines are mostly faded Written in the Newari character of the 15th century

Fol 16B प्रत्यवेक्षणाज्ञानगाथा द्वाचत्वारिंशत् ४२ ।

Fol 19B, समताज्ञानगाथा चतुर्विंशति २४ ।

The 24th verse runs —

चनङ्गकायाग्र कायाग्र कायकोटिविभावक ।

अशेषरूपसन्दर्शी रत्नकेतु मङ्गामुणि ॥

22A पञ्चतथागतज्ञानस्तुतिगाथा ।

28A तृतीयचक्रस्येयमनुश्रवापदानि द्वापञ्चाशत् ५२ ॥

58.

10759 अभिधानोत्तर । *Abhidhānottara*

Substance, Nepalese paper yellow on one side and white on the other 11½×2½ inches Folia 116 Lines, 9 on a page Character, Modern Newari 100, dated in original dated 1855 = 1898 Approximate 1898

A work of Buddhist Tantra See Nep Bud Lit, pp 1—8
For a Tibetan translation of Abhidhānottara, see Beckh,
p 75, para 5

It is complete in 3 + 66 patalas The manuscript
noticed by Rajendralāla is defective as it contains 65 patalas

2A, इत्यभिधानोत्तरे चवतारणसमयशुद्धरहस्यपटल प्रथम , 4B,
• प्राधान्यपटलोद्दितीय , 8B, • छदयतत्त्वपरमार्थपटलस्तृतीय ।

15A, इति कायसम्बरविधिपटल प्रथम 18A, महासुरतपद्मजालसम्बर-
मभिधानोत्तरपटलोद्दितीय , 20B, अभिधानोत्तरे सम्बरगुसपालिपटलस्तृतीय,
28B, इत्यभिधानोत्तरसमये सम्बरपटलश्चतुर्थ , 24B, इत्यभिधानोत्तरे पौठ-
पञ्चक्रमपटल पञ्चम , 29B, • सध्वं अनवस्थितक्रमभेदविधानो नाम षष्ठ पटल ;
38A, • मञ्जुवचविधिपटल त्रिचक्रोल्लिप्तसप्तम , 40A, इत्यभिधानोत्तरोत्तरे
योगीनौपौठसिद्धिक्रमनिमित्तनिर्देशो नाम नवम पटल , 48B, • कोषप्रस्ताव-
पाठसम्प्रदायपटलो दशम , 49B, • पोठादियोगिनी एकादशपटल , 50A,
• श्रौतैकक्रडाकिन्या वीरयोगिन्या डाकिन्या भावनोत्पत्ति द्वादशम पटल ,
51A, • आदिकर्मकयोगभावनापटल त्रयोदशम , 52A, • मध्येन्द्रियभावनो-
पदेशपटलश्चतुर्दश , 54B, • तौल्लोन्द्रियभावनोपदेशपटल पञ्चदशम , 55B,
• चतुर्धाकिनीयोगसम्बरविधिपटल षोडशम , 58A, इत्यभिधानोत्तरे योग-
सम्बरविनयपटल सप्तदशम , 59A, अभिधानोत्तरेत्तरे प्रत्यङ्गिरापटलोऽष्टादशम ,
60A, • अमृतसङ्घीविन्या सर्वकर्मकरौ नाम भावनापटल ऊनविश्रुतितम ;
61B, • योगिनीगुह्यसमयतत्त्वावतारणपटलो विश्रुतितम , 68B, • कुलघट-
चक्रवर्तिसम्प्रदायपटल एकविश्रुतितम , 64A is left blank , 67A, •
कायवाक्चित्तपौठानुक्रमपटलो द्वाविश्रुतितम , 68B, • समयोत्थापनबुद्धका-
पालोत्पत्तिस्त्रयोविश्रुतितम , 69B, • वक्षसत्त्वोत्पत्तिपटलश्चतुर्विश्रुतितम ,
70A, • मङ्गवक्षसाधनपटल पञ्चविश्रुतितम , 71A, इत्यभिधानोत्तरे
डाकवक्षसाधनपटल षड्विश्रुतितम , 72B, • मङ्गारहस्य आलिङ्गाकस्य
साधनपटल सप्तविश्रुतितम , 78B, अभिधानोत्तरोत्तरे प्रशरडाकसिद्धि-
निमित्तनिर्देशपटलो नामाष्टविश्रुतितम , 76B, • समयसम्बरोद्भवे मङ्गा-
मण्डलराजा नाम ऊनविश्रुतितम पटल २९ (This should be the 29th

—a clerical error), 77B, ° धृतगुणोत्पत्तिपटलस्त्रिंशतितमः, 79A, ° वर्षापणविधिपटल एकत्रिंशतितम, ° विश्वरूपसाधनपटलो द्वात्रिंशत्तम ; 80A, ° श्रीगुह्यसमयेत्तमपटल त्रयस्त्रिंशत्तम, 81B, ° कवचद्वययागोत्पत्तिभावनापटलश्चतुस्त्रिंशत्तम, 82A, ° षोष्ठापटलः पञ्चत्रिंशत्तम, 83A, ° योगिनीलक्षणपटल षट्त्रिंशत्, 83B, ° डाकिनीलक्षणपटलः सप्तत्रिंशत्तम, 84B, ° लामालक्षणपटलो अष्टत्रिंशत्तम, 85A, ° अङ्गमुद्रालक्षणपटलश्चत्वारिंशत्तम, ° डाकिन्यङ्गमुद्रापटलः एकचत्वारिंशत्तम ; 86A, ° डाकिनीषोष्ठा-
लक्षणपटलो द्वाचत्वारिंशत्तम, 87B, ° भूतसौख्याम्बुपरतलस्त्रिचत्वारिंशत्, 88A, ° डाकिनीवीरकर्मप्रसरसाधकयोगिनीवीरहृदयाद्वयपटलश्चतुस्त्रिचत्वारिंशत्तम ; 89B, ° पटप्रतिमाविधिप्रतिष्ठाधिवासन पञ्चचत्वारिंशत्पटल, 91B, ° मण्डलविधिपटल षट्चत्वारिंशत्तम, 92B, ° गायत्र्या सन्ध्यापटल सप्तचत्वारिंशत्, 93A, ° उपहृदयसाधनोत्पत्तिभावनापटलोऽष्टचत्वारिंशत् ; 95A, ° द्वाविंशत्युत्तरहृदयोत्पत्तिभावनापटल एकोनपञ्चाशत्, 96A, ° मण्डलविधि पटल पञ्चाशत्, 97A, ° धर्मधातुपुरभावनापटल एकपञ्चाशत्, 97B, ° गुह्यभावनापटलो द्वापञ्चाशत्तम, 100A, ° गुह्याक्षरोत्पत्तिसाधनपटल त्रिपञ्चाशत् ; 102A, ° मूलमन्त्रखटिकोद्धारपटल चतुःपञ्चाशत्, 104A, ° कवचहृदयभावनापटल पञ्चपञ्चाशत्, 104B, ° हृदयमन्त्रकवचो देव्या हृदय-
भावनापटल षट्पञ्चाशत्, 106A, रक्ताचतुर्मुखाधिष्ठानलिपिमण्डलचतु क्रोध-
वचज्जकारोत्पत्तिखटिकोद्धारपटल सप्तपञ्चाशत्, 106B, ° वर्गयोगपटलोऽष्ट-
पञ्चाशत्, 109A, ° ज्ञानगुह्यपटल षष्ठितम, 110A, ° चतुर्देव्या सम्पुटगुह्यपटल एकषष्ठितम, 110B, वचभैरवक्रोधाधिपतिसम्पुटोद्घाटपटलो
द्वाषष्ठितम, 112B, ° सप्तजन्मपशुसाधनपटलस्त्रिषष्ठितम, 114B, ° स्वाधिष्ठान स्वधर्म्मोत्तरोत्पत्तिभावनापटलश्चतु षष्ठितम, 115B, ° आत्मभाव-
पूजापटल पञ्चषष्ठितम, (Lust Colophon) इत्यभिधानोत्तरोत्तर नाम सम्बर-
गुह्यातिगुह्यरहस्यमहातन्त्रराजाननिकोक्तत्वोपदेशभावनापटलः षट्षष्ठितम ।

अभिधानोत्तरोत्तरा नाम महातन्त्रराज समाप्त ।

Post-Colophon —ये धर्म्मा इत्यादि ।

शुभ श्रेयोऽस्तु संवत् ४१८ मिति आश्विनकृष्ण अमावास्या तिथौ
आदित्यवासरे लिखित सम्पूर्णम् ।

And —एवमवोचद्भगवान् वक्षसत्त्वस्ते च सर्व्वे तथागतक्रोधराजाभिधानो-
त्तरोत्तरे ढाकडाकिनीजानसवर भगवतो भाषितमभ्यनन्दन्निति ।

59

10846 हेरुकतन्त्र (सम्बरोदय) । *Heruka Tantra (Sam-
barodaya)*

*A Tantra of the Sahajra sect—purporting to be an extract
from Heruka Tantra, extending over 300,000 verses*

Substance, thick Nepalese paper with black ground 13½ × 3½ inches
Folia, 82 Lines, 5 on a page Extent in ślokās, 1600 Appearance, fresh
Complete Written in gold, in N S 948 = A D 1828

Last Colophon —

इति श्रीहेरुकाभिधाने तन्त्रराजे त्रिलक्षोद्धृतसहजोदयकल्पो
श्रीमहासम्बरोदयतन्त्रराजे सर्व्वयोगिनोरहस्यविपठितसिद्धे त्रयो-
विंशतितमः पटलः समाप्तः ।

Post-Colophon statement —

ये धर्म्मा? etc शुभसवत् ६४८ मि व्याघाटकाद्या घसमि भृगु
देवति कुम्भुत्थते पुष्टक सिद्धपकादिन जुरो ॥

दानपति जयमान महितारथ यु सा रयताखा वाह्मल यातामकार वीरघ
सिद्ध पुत्र वीरनरसिद्ध ध्वजविरसिद्ध चिकिधिधन पौत्र धनसि विरभद्रसि ज्ञान-
विरसिं पुत्रपत्नी भागेरक्ष्मी शूर्यरक्ष्मी रक्ष्मी पौत्रपत्नी दयारक्ष्मी पौत्री
जितारक्ष्मी वसुन्धरी शुभरक्ष्मी विश्वरक्ष्मी युते परिवारसमुच्चयेन चोद्धावरस
वीरधंसिद्धन यशोनामन दिव गत स्वभार्या चन्द्ररक्ष्मीनामन सम्बरोदयतन्त्रराज
चोचक दयका जुरो ॥

युयतेया पुण्यन सकरपरिवारया इह लोकससुखसपत्ति परजन्मससुखावती
सवास जुयमान जुर शुभ ॥

श्रीऽमहावैरोचन प्रतिमा दयका जुरो ।

लिखितेय शुवर्णपनादि महानगलसै श्रीपुर महाविह्वला श्रीवर्जाचार्य्य
धिर्जनरसिहेन लिखिता ।

यथा दृष्ट तथा लिखिता यदि शुधमसुध वा सोधनीय बुधैर्गुनै ॥

For a Tibetan translation, see Beckh, p 76, para 2

Beginning —

ॐ नमः श्रीवज्रसम्बराय

एवं मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् सर्वतथागतकायवाक्-
चित्तवज्रयोगिनीभगेषु विजहार । आर्यानन्दप्रभृति-वीतराग-
प्रमुखैरार्यावलोकितेश्वरादिरशीतिकोटियोगिनी च मध्ये वज्र-
पाणि यवलोका स्मितमकाषीत् ।

वज्रपाण्युत्थायाशनादेकासमुत्तरासङ्गं कृत्वा दक्षिणजानुमण्डलं
पृथिव्या प्रतिष्ठाप्य कृतकरपुटो भूत्वा भगवन्तमध्येषयामास ।

श्रोतुमिच्छामि भगवन् उत्पत्तियोगलक्षणं ।

उत्पन्नं च कथं देव सर्वाकारैकसवर ॥

कथं वायु आपश्च पृथिव्याकाशमेव च ।

पञ्चाकारं कथं देव षड्विधञ्च तत् प्रभो ॥

कथं त्रिकायमधिष्ठानं बाह्यं वाभ्यन्तरे स्थितिः ।

कथं ते देवतारूपं कथं यस्व देवतौ प्रभो ॥

चन्द्रसूर्यं कथं देव पथं पञ्च कथं भवेत् ।

कथं ते शरीरस्वभावन्तु नाडीरूपं कथं तत् ॥

के ते नाडौ प्रमाणस्य शनिरपिण्डि तत् कथं ।

समयसङ्केतच्छोमस्य कथं यस्व मम प्रभो ॥

के ते पीठादिसङ्केतं बाह्याध्यात्मकमेव च ।

कथं भूम्यादिलाभस्य कथं निमित्तदर्शनम् ॥

कथं ते द्वादशकर्म मन्त्रजापं कथं भवेत् ।

अक्षमाला कथं युक्तिः के ते जापस्य लक्षणम् ॥

के ते मण्डलमावर्त्तं देवताकारयोगतः ।

सिद्धिमन्त्रं कथं देव कौमारीतर्पणं कथं ॥

के ते दिवसेन कर्त्तव्यं अलिवलि कथं प्रभो ।

पञ्चामृतादि कथं देव पञ्चाकुशञ्च तद् भवेत् ॥

कथयस्व मण्डलालेख्यं सूत्रपातं कथं भवेत् ।
 कथं ते भूमि सशोधं रक्षाचक्रं कथं भवेत् ॥
 आचार्यं केन कर्तव्यं कथं सिध्यस्य सग्रहं ।
 के तेऽभिषेक प्रमाणश्च चतुर्थश्च कथं भवेत् ॥
 कथं कालस्य नियमं मृत्युवञ्चनमेव च ।
 के ते चतुर्थगाङ्गस्य चतुर्दीप कथं भवेत् ॥
 युगे युगे कथं सिद्धि चर्याचारि कथं भवेत् ।
 के ते योगिनीतन्त्रस्य योगतन्त्र कथं भवेत् ॥
 कथं सूत्रान्तं प्रमाणस्य के ते पारमिता तथा ।
 प्रतिष्ठाहोमयागस्य सिद्धिमन्त्र कथं भवेत् ॥
 रसायन कथं देव मद्यपानं कथं भवेत् ।
 मन्त्रोदय कथं देव मन्त्रोद्धार कथं भवेत् ॥
 निग्रहश्च कथं देव अनुग्रहश्च कथं भवेत् ।
 तत्त्वाच्च कथं भगवन् श्रुत्यता करुणा कथं ॥
 कथं श्रुत्यस्वभावत्वं कथं तथ्यतास्वरूपकम् ।
 देवरूप कथं नाम योगिनीलक्षणं वली ॥
 सर्वधर्मपरिज्ञान भावानां कथं प्रभो ॥

- 3A. इति श्रीसम्बरोदयतन्त्रस्य अध्येषणापटल प्रथम ।
 5A. इति उत्पत्तिनिर्देशपटलो द्वितीय ।
 6A. इति उत्पन्नक्रमनिर्देशपटलस्तृतीय ॥
 8A. इति चतुर्भूतपञ्चाकारषष्ठिषयदेवताविशुद्धिपटलश्चतुर्थ ।
 12B. इति चन्द्रसूर्यक्रमोपदेशपटल पञ्चम ।
 18B. इति पद्यपञ्चकनिर्देश षष्ठमः ।
 15A. इति नाडीचक्रक्रमोपायपटल सप्तम ।
 18A. इति समयसङ्केतविधि पटल अष्टम ॥
 20A. इति च्छोमपीठशङ्केतभूमिनिर्देशपटलो नवम ।
 24A. इति कर्मप्रसरोदयो नाम पटलो दशम ।
 26A. इति मन्त्रजापनिर्देशपटल एकादशम ॥

- 27A. इति मन्त्रजापाक्षमालानिर्देशपटल द्वादश ।
 30B. इति श्रीहेरुकोदयनिर्देशपटलस्त्रयोदशम ।
 32A इति वज्रयोगिनिपूजाविधिनिर्देशपटलचतुर्दश ।
 33B इति पात्रलक्षणनिर्देशपटल पञ्चदश ।
 34B इति पञ्चामृतसाधननिर्देशपटल षष्ठदश ।
 37B इति मङ्गलसूत्रपातनविधिलक्षणनिर्देशपटल सप्तादश ।
 40A इति अभिषेकपटल अष्टादश ।
 43A. इति नृत्यनिमित्तिदर्शन उत्क्रान्तियोगपटल एकोनविंशति ।
 43B. इति चतुर्जुगनिर्देशपटल विंशति ।
 45B. इति चर्यान्ननिर्देशपटल एकविंशति
 47A. इति देवताप्रतिष्ठाविधिपटलो द्वाविंशति ।
 51B. इति होमनिर्देशपटलस्त्रयोविंशति
 56A इति कर्मप्रसरौषधिप्रयोगनिर्देशपटलचतुर्विंशतितम ।
 58A इति रसायणविधि पटलः पञ्चविंशति ।
 62A. इति वारुणीनिर्देशपटल षड्विंशतितम ।
 66A. इति मन्त्रोद्धारणविधिपटल सप्ताविंशति ।
 68B. इति होमविधि पटल अष्टाविंशति ।
 70A. इति तत्त्वनिर्देशपटल एकोनविंशति ।
 72A इति चित्रादिरूपलक्षणनिर्देशपटलस्त्रिंशति ।
 75B इति चतुर्व्योगिनीनिर्देशक्रमबोधचित्तसंक्रमणपटल एकत्रिंशति ॥
 78B. इति वल्युपहारनिर्देशपटलो द्वात्रिंश ।

The last colophon has been quoted above All the queries put to *Bhagavān* are thus fully answered in the thirty-three paṭalas.

The work ends thus —

अहो सौख्यं अहो सौख्यं अहो भुञ्ज कथ कथं ।

अहो सहजमाहात्म्य सर्वधर्मस्वभावता ॥

दृश्यते च जगज्जलेन्दुतद्वत

पश्यते च प्रतिध्वनैकसद्वत ।

पश्यते च मरुमराचिसञ्चिता
 पाश्चात्तानगगनोपमोद्यता ॥
 यदा जिघ्रते न भक्त सुगन्धवत्
 प्रसते च स्वत प्रश्री सूर्य यथा ।
 सस्त्रितास्य गिरिमेतत्तत्सम
 यालम्बनस्तप्राक्षमालिका तथा ॥
 मायेन्द्रजालयवेहारमात्रगता
 एव यथा सद्यःसौख्योदय तथा ।
 भावसुभावरक्षिता विचिन्त्यरया
 नित्योदित सुगतमार्गवर नमोऽस्तु ॥
 सर्वपूजा परित्यज्य गुरुपूजा समारभेत् ।
 तेन तुष्टेन तल्लभ्यते सर्वज्ञज्ञानमुत्तम ॥
 किं तेन न कृत पुण्य किंवा नोपासित तपः ।
 यत्तुत्तरकृताचार्यवज्रसत्त्वप्रपूजनात् ॥
 भय पापहरास्त्रैव + + + + सात्त्विकः ।
 समयाचाररक्षाचक्रसमय तस्य प्रदर्शयेत् ॥
 श्रीहरेष्काविधानतन्त्रस्य पाठसाध्यायलेखनात् ।
 सिद्धिमृद्धिश्च सौभाग्य बोधिसत्त्वत्वं प्राप्नुयात् ॥
 श्रीसम्बरोदयतन्त्रस्य भाविते चिन्तिते यदा ।
 महाभाग महासौख्य दारिद्र्यदुःख नश्यति ॥
 सर्ववोरसमाजोगडाकिनीजालसम्बरं ।
 नानाधिमुक्तिका सत्त्वाद्यर्थ्या नानाविवोधिता ॥
 नानानयविनेयान्तमुपायेन तु देशिता ।
 गम्भीरधर्मनिर्देशे नानाधिमुक्तिका यदि ॥
 प्रतिक्षेपा न कर्त्तव्या अचिन्त्या सर्वधर्मताः ।
 शून्यताकश्याभिन्न अचिन्त्यो बुद्धनाटक ॥
 श्रीहरेष्कसमायोग डाकिनीवृन्दमाश्रीत ।
 सत्त्वावतारमुक्तिन्तु तत्र सर्वत्र रता इव ॥
 सर्वडाकिनीसमायोगा श्रीहरेष्कपदे स्थिता ॥

60.

9986 हेरुकतन्त्र (सम्बरोदय) । *Heruka Tantra (Samburodaya)*

Substance, seasoned palm-leaf 12 × 27 Folia, 9 — marked 2 11, 12 13 (the last two completely effaced) 17, 21, 23, 26, 28 Written in the Newari character of the 14th century, except the leaves 2, 23, 26, 28 which seem to be a restoration by a much later hand Appearances, faded Lines 5 on a page There are two holes, one on the right and the other on the left of the centre

Colophons —

2B, इति सम्बरोदयतन्त्रस्य अध्येषणा पटल प्रथम , 11A, इति पथपञ्चकनिर्देशपटल षष्ठम , 13B, इति च्छोस्मापीठसंकेत-भुमिनिर्देशपटल नवम , 21B, इति मन्त्रजापनियमनिर्देश-पटल एकादशम , 23A, इति हेरुकोदयनिर्देशपटलस्त्रयो-दशम , 28B, इति पात्रसंक्षेपनिर्देशपटल पञ्चदशम ।

See pp 76 and 177 of my Nep Cat for 1915

61.

9988 तत्त्वज्ञानसंसिद्धि । *Tattvajñāna Samsiddhi*

Substance, seasoned palm-leaf 12 × 1½ Foliūm, one, very nearly faded Character, Newari of the 14th century

The last leaf of the work

Colophon -- इति तत्त्वज्ञानसंसिद्धि समाप्ता ।

शुभमस्तु सर्वजगताम् ।

Two commentaries on this work are known from my Nep Cat 1915, pp 45 and 46—one, entitled Maima-Kanikā, a Pañjikā commentary, written by Bhikṣu Vñya Śrī Mittia of Vikramaśīla, which has a Tibetan translation (see Cord , p 63), the other, Mahāsukhaprakāśikā by Dhyānacandīa with the title of Madhyamakārauc

The first is a palm-leaf manuscript in the Durbar Library (No IV, 864E) The second is a paper MS in the same library (No III, 592) This is a fragment of the text, not yet found

62.

3828 सम्पुटतिका or सम्पुटोद्भवकल्पराजः । *Samputatikā*
or *Samputodbhava Kalparāja*

Substance - seasoned palm leaf 12½ x 8 inches 101a, 8, of which the last seems to be a restoration There are two leaves marked 11 Lines, 8 and 9 on a page Extent in slokas 2,200 Character, old Newari Date N S 115 = 1025 A D (of the restored leaf) Complete

The first two leaves are injured but the injuries have been repaired by pasting paper and writing the lost portion in a later hand Generally the ink is fresh except in the last but one leaf

Last Colophon — इति श्री सम्पुटोद्भवसर्वतन्त्रराजे सर्वकल्पनिदान-
तिलक एकादशम । इति सम्पुटतिका नाम महातन्त्रराज-
समाप्त । ये धर्मा इत्यादि ।

Last Colophon statement — सवत् १४५ भाद्रपद शुद्धि १२ जिना-
धरि (?) सपूर्ण देय + + + श्री गुणवर्णमह[स्य]ाविर
श्रीप्रज्ञाजुरी पीतक ।

For a Tibetan translation see Beckh, p 77, para 8
It begins —

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् सर्वतथागतकायवाक्-
चित्तवज्रयोषिद्भोगेषु विजहार ॥ तत्र खलु भगवानशैतिकोटि-
योगीश्वरमध्ये वज्रगर्भमवलोका स्मितमकार्षीत् । समनन्तरस्मितेऽ-
स्मिन् वज्रगर्भ उत्यायासनादेकाग्रमुत्तरासङ्ग कृत्वा दक्षिण
जानुमण्डलं पृथिव्या प्रतिष्ठाप्य कृताञ्जलिपुटो भगवन्तमेतद्वोचत् ।
श्रोतुमिच्छामि ज्ञानेन्द्र सर्वतन्त्रनिदान रक्षस्य सम्पुटोद्भवलक्षण ।
अहो वज्रगर्भ साधु साधु महाहृदय साधु साधु महाबोधिसत्त्व साधु

साधु गुणाकरा यद्रहस्य सर्वतन्त्रेषु तत्सर्वे पृच्छतेच्छया ।
 अथ ते वज्रगर्भप्रमुखा महाबोधिस्तत्त्वा प्रहर्षोत्फुल्ललोचना
 पृच्छन्तीह स्वसन्देहान् प्रणिपत्य मुञ्जमुञ्ज सर्वतन्त्र किमुच्यते
 निदान कथम्भवेत् रहस्येत्यत्र किमुच्यते सम्पुटोद्भव कथं नाम-
 लक्षण, तन्त्र कथम्भवेत् । भगवानाह ।

सर्वे च ते तन्त्राश्च सर्वतन्त्रा सर्वतन्त्रशब्देन सभाजादय तेषां निदानभूत
 निश्चितमित्यर्थः । हरिहरहरिहरगर्भश्रावकप्रत्येकबुद्धानामगोचरत्वात् रहस्य ।
 सम्पुटं प्रज्ञोपायात्मकं तदेवोद्भवं सम्पुटसमाधिरित्यर्थः । उद्भव उत्पत्ति एवम्भूत-
 स्थिरचलभावस्वभावात्मकं लक्ष्यत इत्यनेन लक्षणम् ।

3B, इत्यभिधानाभिधेयबोधिचित्तोत्पादादिभावनातत्त्वप्रकरणं प्रथमम् ,
 5B, इति पञ्चेन्द्रिय पञ्चवल सप्तबोध्यङ्गार्याष्टाङ्गमार्गपर्यन्तादिविवरणं बोधि-
 चित्तावतारं नाम द्वितीयप्रकरणम् , 8B, इति सर्वतन्त्रनिदानरहस्यात् सम्पु-
 टोद्भवकल्परज प्रथमं समाप्तम् ।

10B, इति बोधिचित्ताभिवेको द्वितीयस्य प्रथमं प्रकरणम् , 11B
 प्रज्ञोपायार्थभावना द्वितीयस्य द्वितीयं प्रकरणम् , 12A, द्वितीयस्य तृतीयं
 प्रकरणम् , 14B, सर्वतन्त्रनिदानरहस्यात् श्रीसम्पुटोद्भवकल्परजो द्वितीयः ।

16A, इति हेतुकोत्पत्तिस्तृतीयस्य प्रथमं प्रकरणम् , 17A, इति तृतीयस्य
 द्वितीयम् , 18A, इति तृतीयस्य तृतीयं प्रकरणम् , 21B, इति सम्पुटोद्भव-
 कल्परजस्तृतीयः ।

22A, अक्षरवाक्योन्मा चतुर्थस्य प्रथमप्रकरणम् , 22B, इति कट
 पूतनीचिह्नमुद्रा चतुर्थस्य द्वितीयं प्रकरणम् , 24A, इति चिह्नमुद्रा चतुर्थस्य
 तृतीयं (प्रथमं (?)) प्रकरणम् , 24B, इति सम्पुटोद्भववज्रङ्गाकिनीसंकेत-
 कल्परजश्चतुर्थः ।

25A, इति मेलोपकस्यानं पञ्चमस्य प्रथमप्रकरणम् , 27A, इति स्तब्ध
 धात्वायतनविशुद्धि पञ्चमस्य द्वितीयं प्रकरणम् ; 28B, चर्यान्तिङ्गनं पञ्चमस्य
 तृतीयं प्रकरणम् , 30A, इति सम्पुटोद्भवचर्याकल्प पञ्चमम् ।

32A, षष्ठस्य प्रथमं प्रकरणम् , 33A, देशन्यास षष्ठस्य द्वितीयं
 प्रकरणम् , 35A, षष्ठस्य तृतीयं प्रकरणम् , 37A, इति श्रीसम्पुटोद्भवमहातन्त्रे
 वसन्ततिलकं नाम कल्परज षष्ठम् ।

41A, अथ कर्मविधि वक्ष्ये येन सिध्यन्ति साधका, 41B, अथ रसायनविधि वक्ष्ये सर्वसाधसमुच्चयम्, 42B, उद्धर्तनविधि, 43A, इति सर्वज्ञानोदयो नामासुर्वेद्य सप्तमस्य प्रथम प्रकरणम्, 45A, इति ह्योमविधि सप्तमस्य द्वितीयप्रकरणम्, 49B, सर्वकर्मप्रसरचक्रोदयो नाम सप्तमस्य तृतीय प्रकरणम्, 55B, इति श्रीसम्पुटोद्भवे महातन्त्रे सर्वकर्मध्यानोदयो नाम कल्पराज सप्तम समाप्त ।

56A, इति घटोत्तच अष्टमस्य प्रथमप्रकरणम्, 57A, इति मन्त्रशाप भावना अष्टमस्य द्वितीय प्रकरणम्, 58A, इति तौष्टिकाज्ञानापनयन नाम अष्टमस्य तृतीय प्रकरणम्, 59B, इति सम्पुटोद्भवसर्वक्रियासमुदयकल्प-राजोऽष्टम ।

60B, इति सर्वतथागतोत्पत्तिर्नवमस्य प्रथम प्रकरणम्; 61B, इति वल्लु-पद्धारो नवमस्य द्वितीय प्रकरणम्, 62B, इति पटपुस्तकनिर्णयो नाम नवमस्य तृतीय प्रकरणम्, 63A, इति सम्पुटोद्भवस्वतुष्क्रियातत्त्वराज नवम कल्पः ।

63B, इति आचार्यमहासाधन दशमस्य प्रथम प्रकरणम्; 64A, इति महासुखसिद्धिपूजासत्कारो नाम दशमस्य द्वितीय प्रकरणम्, 64B, इति बुद्ध-मायाविकुर्वित नाम दशमस्य तृतीय प्रकरणम्, 65A, इति सम्पुटोद्भवसर्व-तन्त्रनिदानमहाराज दशम समाप्त ।

There are no sections in the eleventh chapter the colo-
phon of which is quoted above

63.

4851 सम्पुटोद्भवकल्पराज । *Samputodbhava Kalparāja*

Substance, palm-leaf 12×2 inches Folia 91 Lines, 6 on a page Ex-
tent in slokas, 2,200 Character, Bengali of the early 12th century Appear-
ance, old and discoloured Complete

Colophon — इति सँ श्रीसम्पुटोद्भवसर्वतन्त्रनिदानमहाकल्पराजः दशम
समाप्त ।

In a later Newari hand

ॐ मनिपद्मञ्जकार धर्मेधातुसमुद्भव ।

यावतोदयपर्यन्तं तावद्वोधिकरगङ्गक ॥

मनिप्राण षडाधार पद्मसानन्दगुह्यष्टक ।

प्रणवाग्रनिसंयुक्तं ह्य + + + + ॥ (१)

The same work as the preceding ending in the tenth chapter

64.

8070 गुह्यसमाज । *Guhyasmāja*

Substance, palm-leaf 11½×2 inches Folia, 73 Lines, 5, 6, 7 on a page
Character, old Newari The script agreeing with that of A D 1025—1065, as shown in Bendall's Table of Letters (Catalogue of the Buddhist Sanskrit Manuscripts in the University Library, Cambridge) Appearance, old, worn out and discoloured Complete

There are two restorations in this MS The original was written in the beautiful Newari of the 11th century This portion comes up to fol 46 marked in letter numerals The rest of the work up to 68 is a restoration on palm-leaf in a different and a later hand Among the original 46 leaves 10, 12, 13, 23 were lost and they have been restored in 9 paper slips. Hence the work is complete now in 73 leaves The left-hand marks do not agree with the right-hand ones as the latter includes restorations. The work is complete in 18 patalas

This is the first of the three parts of *Guhya Samāja-Tantra*. See Rajendralāla's *Nep Bud Lit*, pp 261—264, Cambridge Catalogue of Bendall, pp 15—17 It consists of 18 chapters (patalas). For the other parts of *Guhyasamāja* see *Cam Cat*, pp 70—73 and pp 140—141

For a Tibetan translation see Beckh, p. 85, para 11, where it is called *Saiva-Tathāgata-Kāya-vāk-citta-rahasya-Guhyasamāja-nāma-Mahā-kalpa-īāja*

65.

10761 वसुधारणी or वसुधारासंगीति । *Vasudhārāṇī* or *Vasudhārā-saṅgīti*

Substance, Nepalese paper, with black ground Folia, 14 (by counting), marked (with letter numerals on one side and figures on the other) 1 2 3 5, 6

4 and 12 to 19 Lines, 5 on a page of which the first, third and the fifth are in gold and the second and the fourth are in silver The silver lines have faded away more or less everywhere Character, Ornamental Newari (Lanza) of the early 13th century

A ritual of Vasudhārā—the mother-earth—in the form of a Samgīti

After invocation and preface it begins in 3A

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् महानगर्या विहरति स्म

त[स्मि]न् खलु पुन. समये कौशाम्बग महानगर्या सुचन्द्रो नाम गृहपति-
प्रतिवसति स्म ।

See Bendall's Cam Cat, p 65

66.

4727 लघुकालचक्रतन्त्रराजटीका । *Laghukāla-cakra-Tan-
trarāja-Tika* entitled *Vimalaprabhā*.

Substance, palm-leaf 19×2½ inches Folia, 55 Lines, 6 on a page
Character, Newari of the 15th century Appearance, old and discoloured
Incomplete at the end

The text was translated into Tibetan See Beckh,
p 73, para 3 For the Tibetan translation of the Commen-
tary see Cord, p 15, Bundles 109, 110

Beginning —

नमो मञ्जुनाथाय ।

नम. श्रीकालचक्राय श्रून्यताकृष्णात्मने ।

त्रिभवोत्पत्तिक्षयाभाव ज्ञानज्ञेयैकमूर्त्तये ॥

साकारा च निराकृति भगवती प्रज्ञा तयालिङ्गित

उत्पादय्यवर्जितोऽक्षरसुखो ह्यास्यादिसौख्योन्मिवः ।

बुद्धानां जनकस्त्रिकायसहित वैकाल्यसंवेदकः

सर्वज्ञः परमादिबुद्ध (द्भ) भगवान् वन्दे तमेवाह्वयम् ॥

बुद्धं सिंहासनस्थं त्रिभुवनमहित वचयोगैर्विशुद्ध-
 तत्त्व[.] कायप्रभेदे न भवभवगतं षोडशाकारमेकम् ।
 ज्ञानज्ञेयैकभूतं जिनवरसमयं द्वादशाकारमङ्गैः
 सत्याथे बोधिचित्तं जिनकुलिशपदं कालचक्रं प्रणम्य ॥
 सर्वज्ञो ज्ञानकायो जिनपतिसहजो धर्मकायस्तथा च
 सम्भोगो निर्माणकायोपि दिनकरवपुष पद्मपत्रायताक्ष ।
 योगशुद्धो विमोक्षे मतिभवविभवै कायवाक्चित्तरागै
 प्रज्ञोपायोऽदयो यो नृसुरदनुनुतं तं प्रणम्यादिवुद्धम् ॥
 शून्यताज्ञानसंशुद्धं विशुद्धं ज्ञानमक्षरम् ।
 अनिमित्तज्ञानसंशुद्धं धर्मात्मा चित्तमद्वयम् ॥
 वागप्रणिहितज्ञानशुद्धो मन्त्रोक्तयोऽध्वनि ।
 एवमनभिसंस्कारज्ञानशुद्धो ह्यनाविलः ॥
 प्रज्ञोपायात्मको योग सस्यानकायऋद्धिग ।
 वज्रसत्त्वो महासत्त्वो बोधिसत्त्वो तथागत ॥
 उक्तसमयसत्त्वो यो भावाभावाक्षयो विभुः ।
 चनादिनिधन शान्तो बोधिचित्तं प्रणम्य तम् ॥
 निर्माणकायवाक्चित्तज्ञानैकं योगसम्बरम् ।
 सम्भोगकायवाक्चित्तज्ञानैकं योगसम्बरम् ॥
 श्रीधर्मकायवाक्चित्तज्ञानैकं योगसम्बरम् ।
 सहजकायवाक्चित्तज्ञानैकं योगसम्बरम् ॥
 जायत्सप्रसुप्तन्तु न तूर्येन्द्रियजं सुखम् ।
 न ज्ञानचित्तवाक्कायचतु स्थानेषु संस्थितम् ॥
 कर्ममुद्रापरित्यक्त ज्ञानमुद्राविवर्जितम् ।
 महामुद्रासमुत्पन्न सहज नान्यथा सह ॥
 विकल्पभावनातीत महामुद्राक्षरं सुखम् ।
 ग्राह्यग्राहकसस्यानकल्पजल्पविवर्जितम् ।
 गन्धर्वनगराकारं प्रतिसेनास्वरूपकम् ॥
 प्रज्ञोपायात्मकं योग एवकारं प्रणम्य तम् ।
 परमाणुधर्मतातीता प्रतिसेनास्वरूपिणीम् ॥

सर्वाकारवरोयेता मङ्गामुद्रा प्रणम्य ताम् ।
 जननी सध्वं बुद्धाना उत्पादक्षयवर्जिताम् ॥
 चर्या समन्तभद्रस्य विश्वमाता प्रणम्य ताम् ।
 व्यालिकालिसमापत्तिज्जफट्कारादिवर्जिताम् ॥
 चक्षरोद्भवकायश्च कालचक्रं प्रणम्य तम् ।
 सध्वं ज्ञानकायाख्यं मार्तण्डवपुषं विभुम् ॥
 पद्मपत्रायताक्षं त तत्त्व षोडशमेदत ।
 चतु कायात्मकं बुद्धं वक्षसिहासनस्थितम् ॥
 स्तुत सुरासुरैर्नत्वा सुचन्द्रार्धेषित पुरा ।
 शुद्धज्ञानैकयोगो जिनवरसमयस्त्रिधर्म्मैकयोगो
 वाक्सम्भोगैकयोगस्त्रिभुवनमङ्कितः कायनिर्माणयोगः ।
 ज्ञानज्ञेयोदयोसौ गतभवविभवो वक्षसत्त्वश्चतुर्धा
 प्रज्ञोपायात्मकं त तदुत्तरदनुवृत्तं वक्षयोगं प्रणम्य ॥
 एकं पदं वक्षमणौ रजोऽर्को
 उष्णीषशुक्रौ शशिनौ द्वितीयम् ।
 न्यस्तं मङ्गलार्च्यमभेद्यमिष्ट
 भर्तुस्त्रिलोकमङ्कितं शिरसा प्रणम्य ॥
 वाध्वमिवार्यवनिमण्डलमेरुपद्म-
 चन्द्रार्कतेज उपरीश्वरमारमूर्द्धि ।
 न्यस्तं यदं सुवर्णमाद्यपदेन सार्द्धं
 चतुःसुरेन्द्रगमितं शिरसा प्रणम्य ॥
 एव यो वक्षयोगोऽपरिमितसुगतैः सेवितो दर्शितश्च
 सङ्गीतो बोधिसत्त्वैर्वैरकुलिशधरैः मन्त्रविद्धि समस्तैः ।
 तं मार्गं वक्तुकामोऽक्षरपरमसुखं कालचक्रं जडोद्द
 व्याकाशे शोभगामी व्रजति खगपतिं किन्नरो ह्यन्यपक्षी ॥
 यस्मिन् समस्तभुवनं प्रकटं स्वदेहे
 गीतं समन्तमलिविन्दुधरैर्जिनेन्द्रैः ।
 तस्मिन् मङ्गलजनिधिं ज्वलितुं प्रविष्ट
 पारं प्रयासि यदि तत्र जिगानुभावः ॥

यद्वाक्यं दशवलेन पुराल्पतन्त्र
 गुह्याधिपस्य गदितात् परमादिवुद्धात् ।
 तत्कालचक्रलघुतन्त्रमिदं कालीये
 मञ्जुश्रिया निगदित सकल सुनीनाम् ॥
 टीका सुचन्द्रलिखिता सर्वयानार्थसूचिका ।
 षष्टिसाहस्रिका यासीत् पुण्डरीकेण सा मया ॥
 लिख्यते लघुतन्त्रस्य मूलतन्त्रानुसारिणी ।
 ग्रन्थद्वादशसाहस्री सवचपदभेदिनी ॥
 श्रुत्वा तन्त्रमिदं जिनोक्तविधिना सेक गृहीत्वोत्तर
 योगी वा लघुतन्त्रराजमखिल व्यञ्जानमार्गे स्थितः ।
 त्यक्त्वा मानमनेकभोगविभव चित्त गुरोरर्पितो
 बुद्धत्वाथ परोपकारचरित टीका ष्टणोति प्रभो ॥
 योऽभिज्ञारहितः करोति महती श्रीवचयाने स्थित
 शास्तानेकविकल्पधर्म्महृदय पाण्डित्यदर्पान्वित ।
 टीका सोऽर्थगजः प्रमत्त इव तत् तन्त्र स्वकं ध्वसयेत्
 शत्रोस्तन्त्रजयाय यत् स्थितमिदं पारस्य बन्धु सदा ॥
 पाण्डित्येनाभिमानी जिनपतिवचनाज्ञातशील सदार्थे
 टीका कृत्वाग्रयाने प्रविशति नरकं घातयित्वा परार्थान् ।
 कौस्तुभे प्राणिघाताद्यकुशलपथिनि स्त्रीसुखाकृतचित्त
 श्रीप्रज्ञासौख्यनष्टः कुलिशपदहृतो वाह्यभोगाभिभूतः ॥
 शास्त्राश्च व्याकृता ये जिनपतिसुखदे वचयाने समस्ता
 टीका सत्प्रीतिकारा वरकुलिशधरा मादृशा बोधिसत्त्वा ।
 तेऽस्मिन् बुद्धानुभावं सुरभुजगण्डणा पावनार्थं ब्रुवन्ति
 पञ्चाभिज्ञान येषामन्तमिति जिनेन्द्रा वय ते ब्रुवन्ति ॥
 नानाबुद्धिरनागतेऽध्वनि सदा तर्कादिशास्त्रार्पिता
 बौद्धानां परतर्कसङ्गमवशान्मिथ्या भविष्यत्यपि ।
 तर्कादर्पितया तयेष्टविषये ये मार्गसन्देशका-
 स्तेषामेव कुबुद्धिदोषमथनी टीका मया लिख्यते ॥

रागानन्तजले विवेकरहितद्वेषाहिनकाकुले
मोक्षोर्मिप्रचुरे गतागतधनश्रीशोभवेलातटे ।
कौस्तुभ्यादिवपादिकर्मवडवास्यावर्त्तरौद्रव्यये
गौ टीका कर्णध[र]रा भवद्रवनिधौ श्रीवचयाने सदा ॥

Colophons —

7A, इति श्रीमूलतन्त्रानुसारिण्या द्वादशसाहस्रिकाया लघुकालचक्र-
तन्त्रराजटीकाया विमलप्रभाया सकलमार + + विनाशत परमेष्ठदेवतासन्मार्ग-
नियमो महोद्देश प्रथम ।

16B, इति • अभिधेयाभिधानसम्बन्धप्रयोजनप्रयोजनप्रयोजनमभिसवीक्ष्य
भगवत्तन्त्रदेशनोद्देशो द्वितीयः ।

22A, इति • देशकाध्येषकमूलतन्त्रनप्रतन्त्रसम्बन्धोद्देशस्तृतीय ।

30B, इति • सर्वज्ञेत्यादिना तन्त्रराजदेशकाध्येषकसाधनोद्देशश्चतुर्थ ।

38B, इति • देशकादिसङ्ग्रहोद्देश पञ्चम ।

38A, इति • मण्डलाभिषेकादिसङ्ग्रहोद्देश षष्ठ ।

15A, इति श्रीपरमादिवुद्धोद्धृतश्रीकालचक्रतन्त्रराजटीकाया द्वादशसाह-
स्रिकाया विमलप्रभाया लोकधातुसङ्ग्रहोद्देश सप्तम ।

16B, चन्द्रकलादिविन्धमन्त्रसंग्रहोद्देश ।

The Extent of Buddhism and its Literature.

इह तथागतभिसम्बुद्ध आर्य्यविषये भगवति परिनिर्वाते सति सङ्गीतिकारकौ
यानत्रय पुस्तके लिखित । तथागतनियमेन पिटकत्रय मगधभाषया । सिन्धु-
भाषया सूत्रान्त । सङ्कृतभाषया पारमितानय । मन्त्रनय तन्त्रतन्त्रान्तर सङ्कृत-
भाषया प्राकृतभाषया अपभ्रंसभाषया असंस्कृतश्वरादिस्लेखभाषया । इत्येवमादिः
सर्वज्ञेन देशितो धर्म सङ्गीतिकारकौ लिखित । तथा भोटविषये यानत्रय
भोटभाषया लिखित । चीने चीनभाषया । महाचीने महाचीनभाषया । पारसिक-
देशे पारसिकभाषया । सीतानद्युत्तरे चम्पकविषयभाषया । वानरविषयभाषया ।
सुवर्णाक्षविषयभाषया । तथा गौलानद्युत्तरे रुद्राख्यविषयभाषया । तथा हिमवन्त-
तस्योत्तरे सूर्यमविषयभाषया । एव कोटिकोटिग्रामात्मकेषु षष्ठवतिविषयेषु
षष्ठवतिविषयभाषया लिखित । एव द्वादशखण्डेषु स्वर्गमर्त्तपातालेषु नागसत्त्वस्वै

सङ्गीतिकारकै र्यानत्रयं लिखितमिति । आवकै. आवकयान, प्रत्येकै. प्रत्येकयान
बोधिसत्त्वै पारमितामहायान मन्त्रमहायान हेतुफलात्मक नानासङ्गीति-
कारकै सत्त्वाना वैनैयार्थ । अनया नानासङ्गीतिकारकै नानाविषयभाषया
लिखितागमयुक्त्या विचार्यमाणो बुद्धो भगवान् सर्वज्ञ सर्वज्ञभाषया धर्म-
देशक. नान्यो हरिहरादीना । 30A ,

The Relation of Buddhist and Kalacakra Ritual

तस्मादिदानीं रत्नत्रयशरणं गत्वा कालचक्रतन्त्रराजे लौकिकलोकोत्तरसिद्धि-
साधनमार्गाभिषेकाध्येषणा कुर्म । सकलसत्त्वाना सम्यक्सम्बुद्धत्वलाभाय इहैव
जन्मनीति । 21A,

The Buddhist did not care for Correct Sanskrit

तेषाञ्च सुशब्दवादिना सुशब्दग्रहविनाशाय अर्थशरणतामाश्रित्य क्वचित् वृत्ते
अपशब्द । क्वचित् वृत्ते यतिभङ्ग । क्वचित् अविभक्तिक पद । क्वचित् वर्णखरो-
लोप । क्वचित् वृत्ते दीर्घो ऋस्व । ऋस्वोऽपि दीर्घ । क्वचित् पञ्चम्यर्थे सप्तमी,
चतुर्थ्यर्थे षष्ठौ । कुत्रचित् परस्मैपदिनि धातौ आत्मनेपद । आत्मनेपदिनि परस्मै-
पदम् । क्वचित् एकवचने वज्रवचन । वज्रवचने एकवचनं, पुलिङ्गे नपुसक-
लिङ्गं, नपुसके पुलिङ्ग । क्वचित् तालव्यशकारे दन्तमूर्धन्यौ । क्वचित् मूर्धन्ये
दन्ततालव्यौ क्वचित् दन्तेतालव्य मूर्धन्यौ । एवमन्येऽपि अनुसर्त्तव्या । तन्त्रदेश-
कोपदेशेनेति । तथा मूलतन्त्रे भगवान् आह ।

सुचन्द्र सर्वबुद्धाणा देयं नित्येष्ववस्तुक
शिष्येभिश्च गुरुणाञ्च भार्यादुद्दिष्टपुत्रकं
गन्धो भवति मेदिन्या तोये रूपं रसोनिले
वायौ स्पर्शोक्षरे शब्द धर्मधातु म्महानभे ॥
गन्धधूयादिदीपेभि खानपानादिवाससै
पूजयित्वा सदा मुद्रा गुरोर्ददति सत्सूत ॥

इत्येवमादयोप्यपशब्दास्तदान्येपि योगिनावगन्तव्या आगमपाठात् इति ।
एव टीकाया अपि सुशब्दाभिमाननाशाय लिखितव्य मया अर्थशरणतामाश्रित्य
इति । अथ येन येन प्रकारेण कुलविद्यासुशब्दाभिमानक्षयो भवति तेन तेन

प्रकारेण अर्थशरणतामाश्रित्य बुद्धाना बोधिसत्त्वाना धर्मदेवता देशभाषान्तरेण
प्रवृत्त्यास्त्रभाषान्तरेण मोक्षार्थं । 21B to 22A.

67.

10766 लघुकालचक्रटीका । *Laghukālacakra-Tikā*

Entitled Vimalaprabhā

Substance, seasoned palm leaf 22½ × 2½ inches Folia, 222, of which foll 2
1 5 6 11 are missing Lines, 7 on a page Character, Bengali of the latter
part of the 10th century Appearance in a good state of preservation Extent
in Slokas, 12,000

This is a complete MS of the above

For the text see Cam Cat of Bendall, pp 69—70

Last Colophon —

मूलतन्त्रानुसारिण्या लघुकालचक्रतन्त्रराजटीकाया द्वादशसाहस्रि-
काया विमलप्रभाया गानोपायवैनेयमहोद्देशस्वरुथं समाप्तः ।

समाप्तेय टीका ज्ञानपटलस्य ।

Post Colophon —

सम्बुद्ध्याकृतेन प्रवरमुनिगण स्थापितं बुद्धमार्गं

दत्त्वा प्रज्ञाभिधेक परमकरुणया देशित कालचक्रम् ।

ये + + आदिबुद्धात् दिदमिसपटल मञ्जुवज्रेण तन्त्र

राज्ञा श्रीकल्किनाह सुत इह यशस श्रीकलापे नृपोऽस्य ॥

सम्बुद्ध्याकृतेन प्रसुदितमनसा श्रीयशस्वोदितेन

टीका श्रीमूलत[न्त्रे] स्फुटकुलिशपदान्वेषिका तन्त्रराजे ।

कृत्वा पुण्य यदाम विपुलमतिस्त्रि पुण्य + + + दानात्

सम्बुद्धस्तेन लोक प्रभवतु सकलो वज्रिणो जडमार्ग ॥

ये धर्मा etc

देयधर्म्मोयं प्रवरमहायानयायिन स्थविरमहाकारगुप्तस्य यदत्र पुण्यं
तद्भवत्वाचार्य्युपध्यायमातापितृपूर्वगम कृत्वा सकलसत्त्वराशेरनुत्तरज्ञानप्रज्ञा-
मये इति ।

महाराजाधिराज श्रीमत् हरिवर्म्मदेवपादीय सम्बत् ३६ ।

सूर्य्यगत्या चाषाढदिने २६ ॥

The following was added by a different hand.—

षट्चत्वारिंशतिगते वत्सरे हरिवर्त्मय ।
 नाघस्य कृष्णचतुर्था एकादशदिने गते ।
 नृतया चुद्धदुक्तया गौर्या खप्नेन दृष्टया
 कनिष्ठाङ्गुलिमादाय एकयेदमुदीरितम् ।
 पूर्वोत्तरे दिशोभागे वेगनद्यास्तथा कुले
 पञ्चत्वं भाषितवत चतुस्तत्परैरिति । *

For a Tibetan translation of the commentary see p 15 of P Cordier's Catalogue Du fonds Tibertain

The text is divided into 5 Pāṭalas and, in the commentary Pāṭalas again are subdivided into Uddēśas

I

4B, इति मूलतन्त्रानुसारिण्या द्वादशसाहस्रिकाया लघुकालचक्रतन्त्रराज-
 टीकाया विमलप्रभाया तत्तलमारविन्नविनाशत परमेष्ठदेवतासन्मार्गनिचनो[महो]
 देशः प्रथम ।

II Begins इति प्रथमं तावत् मूलतन्त्रानुसारेण अभिधेयाभिधान-
 सन्मन्त्रार्थक लघुतन्त्रार्थथाकारणमुच्यते ।

3B, इति मूलतन्त्रानुसारिण्या द्वादशसाहस्रिकाया लघुकालचक्रतन्त्रराज-
 टीकाया विमलप्रभाया अभिधेयाभिधानसन्मन्त्रप्रयोजनप्रयोजन(?) तन्त्रदेशनोद्देशो-
 द्वितीय ।

III. Begins —इदानीं पुनर्देशकाध्येषकसन्मन्त्रोऽनोच्यते Col miss-
 ing.

* From these extremely obscure verses, we may glean that the original tantra was attributed to Mañjuśrī Bodhisattva who got it from Paramādī Buddha. The commentator was Pandarika, the son of Yaśan, at whose request the commentary was undertaken. The Patron or the author was Kalki, a Rāṇā of Kaśāpa.

The present MS was copied on the 29th of Āśāda in the 39th year of Harīvarma-
 dēva, King of Bengal, whose minister's Prāśāda is to be found in the temple of Ananta
 Vāsudeva at Bhuvaneśvara in Orissa. He is said to have reigned during the last half
 of the 10th century A.D.

The addition in a later hand seems to indicate that the MS was five times recited
 in seven years after the copy was made, on the banks of the river Veng in Jessore.

16B, ° सर्वज्ञेयादिना तन्त्रराजदेशकाध्येषकसाधनोद्देशश्चतुर्थः ।

इदानीं वज्रयोगसङ्ग उच्यते ।

18B, ° देशकादिसंग्रहोद्देशः पञ्चमः ।

21B, ° मण्डलाभिषेकसंग्रहोद्देशः षष्ठः ।

26B, ° इति परमादिवुद्धोद्धृतलघुकालचक्रतन्त्रराजटीकाया ° लोकधातु-
संग्रहोद्देशः सप्तमः ।

Here ends Patala I called Lokadhātupatala

II

46B, इति श्रीमहादिवुद्धोद्धृतलघुकाल ° अभिज्ञानविधिमतोद्देशः प्रथमः ।

62B, इति मूलतन्त्रा ° समुदयसत्यादिमतोद्देशो द्वितीयः ।

65B, ° अध्यात्म[1]रिचक्रम्लेच्छयुद्धकालचक्रकुलतन्त्रनाडी कृ + + +
महोद्देशस्तृतीयः ।

75B, ° अरिष्टमरणलक्षणनाडीच्छेदमतोद्देशश्चतुर्थः ।

81A, ° लोकसदृशोत्पादनिरोधहेतुभूतलक्षणलक्षणकालचक्रसयममहोद्देशः
पञ्चमः ।

89A, ° रसायनादिवाक्यतन्त्रमतोद्देशः षष्ठः ।

94B, ° स्वपरदलनन्यासविचारमहोद्देशः सप्तमः ।

Here ends the Second Patala entitled Adhyātma-patala

III

101A, ° वज्राचार्यादिसर्वकर्मप्रसरसाधनलक्षणमहोद्देशोऽभिषेकपटले
प्रथमः ।

109B, ° रक्षाचक्रपूर्वक्रमभूम्यादिसंग्रहमहोद्देशो अभिषेकपटले द्वितीयः ।

118A, ° मण्डलवर्त्तनमाममहोद्देशस्तृतीयः । ७० ॥

128A, ° १०३ मण्डलाभिषेकमहोद्देशश्चतुर्थः ॥

137A, १६५ ° प्रतिष्ठागणचक्रविषयगचर्यामहोद्देशः पञ्चमः ।

141B, सुद्रावृष्टिमण्डनविसर्जनीरभोज्यविषमहोद्देशः षष्ठः ।

Here ends the third Abhisekapatala

IV.

148B, ° स्थानरक्षापापदेशनादिमहोद्देशः प्रथमः ।

151A, ° उत्पत्तिक्रमेण कायनिष्पत्तिमहोद्देशः साधनापटले द्वितीयः ।

157B, ° प्राणदेवतोत्पादमहोद्देशस्तृतीयः ॥

162A, ° उत्पत्त्यनुक्रमसाधनमहोद्देशश्चतुर्थ -

169A, ° नानासाधनमहोद्देशः पञ्चमः ।

Here ends the fourth Sādhana-patala

V

182B, योगिनीतन्त्रस्फारणमहोद्देशः प्रथमो ज्ञानपटले ।

186B, ° चतुःकायादिशुद्धिनिर्णयमहोद्देशो ज्ञानपटले द्वितीयः ।

206B, ° परमाक्षरज्ञानसिद्धिर्नाम महोद्देशस्तृतीयः -

212B, ° देशकाध्येषकमूलतन्त्रलघुतन्त्रसम्ब + + + + + शस्तृतीयः (?)

Here ends the fifth Jñāna-patala

The commentator Pundarīka is regarded by the Tibetans as an incarnation of Avalokiteśvara

68.

4801 चतुराभरण । *Catur ābharana*

By BHUSUKUPĀDA

Substance, palm-leaf 12×2 inches Folia, 7 Lines, 5 6 on a page
Character, Newari Date, NS 415 Appearance, old and discoloured In-
complete at the end

It begins thus :—

नमः श्रीभूतडामराय ।

गुरुं ब्रूत्वा महायोगं योगिनीहृदिनन्दनं [1]

व्याकृत शयनयोगञ्च भुसुकुपादेन योगिना ॥

अथ तत्त्वविपर्ययासाद् यदि देहो न सिध्यति [1]

कुर्यात्तवाविज्ञानं यापञ्चिज्ञासयेन्न हि ॥

भोज्य विजन शयन मुद्राधिष्ठानक तथा [1]

वेध जारणमारण चन्द्रसूर्यस्य निश्चयं ॥

क्षान्तलोचनं ज्ञानं नृपत आयुप्रवेशक [१]
 नन्येन पट्टधराया व्यवहरणं स्थानस्थान्यत ॥
 एतत् सर्वं समाक्षामि यथायं सार्धभूमिजैः ॥
 यद्वदन्ते तु भूमिं ज्ञाप्य . (१) सर्वोपै गुणमुखोद्भवै [१]
 पातयत्याय जलिः कुटीशालाया निग्रेयतः ।
 यथा नि सारज नभं पश्चात् परीक्षय्याजन [१]
 तामर्द्धिचक्षुस्तान् विभज नृष्टिजन्यन [१]
 तनोति वाङ्मदग इति कृत्वा यथ धनं स्थापयेत् ।
 यधरुपाददय तवधत्तायप्रतानक [१]
 तितमिपादसरयान विभजनस्य भक्ष्यं विदुः ॥
 धित्तकन्यस्य रुग्णे तु गृह्यधित्त नियोजयेत् ।
 न पीडयेद्गुदधकं च कुत्सननच कारयेत् ॥
 कृत्यितं वधत प्राणं यद्वर्द्धिश्च क्षीरसम्भवं [१]
 गुणगोत्रप्रसङ्गे (१) पूर्णंक्षिप्तघटो यथा ॥
 रविकला मेलध, शशिकला वारध, वेनि वाट वधन्त [१]
 तोलध समता, समरस भाड, न जायत काराण्य जगकला खाय ॥

इति कुटीशालाविधिः ।

यत परं प्रवक्ष्यामि पानयोगस्य निश्चय [१]
 येन विज्ञातमात्रेण कायो ध्यायविवर्द्धनम् [१]
 चन्द्रस्य गतिं त्यक्त्वा यदा वधति दक्षिणे [१]
 क्षणं वज्रासनं कृत्वा पानमेतत् समारमेत् ॥
 दन्ते दन्तागं यस्य च सञ्जिता यधरपलव्य [१]
 नासाग्रे सर्वपं पद्ममात्मामध्ये नियोजयेत् [१]
 यज्जत्वा पासकं कृत्वा शिरोबन्धं न कारयेत् ।
 यपानमूर्द्धगङ्गु[त्वा] मण्णिपूरं नियोजयेत् [१]
 रसना घण्टिका नीत्वा शोड विवेणिसङ्क्रम [१]
 चिन्ताविनिर्मुक्तमेतत् [क्षेय] पानस्य जक्ष्यम् ॥

तावत् कालानु कर्तव्यं यावत् चंचरते रवि ।
रविप्रकाशनित्ययो ध्यानस्य योजनं पुन ।

इति सूर्याभरणं समाप्तः ।

अथ यान प्रवक्ष्यामि तोषाम तत्त्वमुत्तम ।
यस्य दृङ्गितनात्रेण कालो दूरं पलायते ,
अनुत्तमं तनं कार्यं उत्तमं करनेव च ।
सुप्रचारं द्वयं पादं द्वादशाङ्गुलनात्रया
त्रिपाङ्गिता त्रयेत् पादं नाभौ चित्तं नियोजयेत्
दूर्यरस्मिखरन्जले वृत्तोऽङ्गं भस्मयुक्तकं ,
स्थिरचला दग्धा तन्त्रे देवदानवराक्षसाः ।
पातालं च दग्धा नागा ये जेचिद्भावयि न्ता ,
प्रभाखरनयं तन्त्रे द्वादशाङ्गुलप्रमनं ।
आकाशे जनते वज्रं वज्रज्ज्वालितोषणं ,
नानुषासुरान् संहार्यं नाभौ प्रविशते पुन ।
अन्तर्दृष्टिं वृत्तो नूतान्तेन कुरिता नई
पुनं तज्जायते रस्मिं तर्ज्जलच्छपूरकं ,
द्विरष्टवर्षाङ्गा षोडशकला चन्द्रवत् ।
देवासुरा यथा नानुषा रचला तथा
पुनरेव दृष्टिस्तम्भता पाताले नागमण्डले ।
एवंविधं वदा ध्याननापादयोगनारभेत् ,
नाशप्रचारणं कृत्वा इत्ताग्रं यन्त्रं वदा ,
अपानं तथोच्यं यावत् नूर्च्छते तु सनीरु
इच्छिपायनं यदा नूत्वा यन्त्रस्थाने गते रविः ।
रेचकपूरकद्वयो कुम्भवायु प्रवेक्षयेत् ।
तदा पानं परित्यज्य वज्रजापं प्रयोजयेत् ,
इति भुसुकुपादविरचितः वृषाभरणं ।

यथातः संप्रवक्ष्यामि वनासनक्रमस्य [१]
 यस्या प्रकृतिमात्रेण शरीरे व्यावर्द्धनम् [०]
 वनासनसमाख्यं तस्माकारशरीरक [१]
 किञ्चिन्नमति गात्रेण आनतिमितमुत्तमः
 छदिकमलमध्यस्थमप्रिसृज्येन्दुमण्डले
 तत्र मध्ये सदाज्ञानं स्थितवायुमण्डल ॥
 इक्ष्वा पिङ्गला चेऽ उभयो त्त्वभरोपितौ ।
 प्रश्ना 'षो ततो वज्रा लोप्यते' भ्रमते मर्षो ॥
 यन्म पसन्नु चन्दन वाग्ध, यत्कश्चिद्व कर्मण करि शयन [१]
 यत्क सुः पाप्य शशिसमस्त, आर्दे राउतु बोले जर्मरय भय ॥
 'मदयः' पञ्चपथ्यश्च सुः काय प्छाडि न आर्दे सो दूर [१]
 योगो एत न जानध खोज गुरुनिन्दा करि बुद्धन्ति योग ॥

इति भुसुकृपादविरचितदेक्षिणभरपटलः समाप्तः ।

पुनरपर वक्ष्यामि वासस्य क्रममुत्तम [१]
 यस्य यद्विमतमात्रेण कायो वर्द्धते चन्द्रवत् ॥
 शशिकृष्ण चन्द्रिण क्षरविज्योति प्रकाशयन् [१]
 नाभिसूलादधोभाग शून्याकार विभावयेत् ॥
 निश्चितकुन्दसमारूप इन्द्रायुधसमन्वित ।
 त्रिशूलेन घृताः सर्व्वे सोधितेन पूरिता मर्द्दौ ॥
 तत्र मध्ये गताया [त्र] मन्ता सर्व्वत्र शोधयेत् ॥
 पोत्वा ऊता सुक दिव्य प्रविशेत् सूर्य्यमण्डले [॥]
 चतु पोतसमायुक्तमेतत् शयनलक्षणम् ॥
 एव ज्ञात्वा सदा योगो भ्रमते तु मर्द्दौतले ।

देवयान सर्व्वभरण समाप्तं ॥

यजन विजनवामे शयनश्च तथा पुनः [१]
 वामेन गमनकाय सूर्य्यमिधुनभोजन ॥
 काकौमुख तत' कृत्वा यानायानेन योजन ।
 सूर्य्यभरणकेवल वृथा सदाश्च सायाङ्गके ॥

भोजनान्ते दुग्धपानं पूचतुष्टयमानतः [१]
 रेतःपातादिकाले च पानं शर्करामिश्रितं ॥
 गच्छेदकुटिलमलामाकण्डे दुग्धपानकं [१]
 तदा निर्मलसङ्गाशो गच्छतु खवते वज्रः ॥
 सूर्यभोजनमैयुन अन्यकाले च खड्गघृक् [१]
 अभिचाराणि सर्वाणि तदा गच्छति पातनम् ॥
 ऋतुदानादि चानेन वृक्षरोपणमेव च [१]
 वाणिज्यं सर्वकर्मणि श्रासेनैव प्रशस्यते ॥
 भुक्तान्ते दक्षिणे सूर्यभमणाङ्घ्रिसवत्रय [१]
 क्रमेण शयनं कार्यं पूर्वोदितविधानकैः ॥
 रजवीज समायुक्तो + + + + समन्वितः ।
 गौरीषय समालोक्य नस्य चैव समारभेत् ॥
 कमलोन्मूलनं कृत्वा ऊर्ध्वशाखाव्यवस्थिता [१]
 शोषणं पोषणं कृत्वा तथा वेधादिताडन ॥
 अनुनष्टावलायोगी मूढकायो सद्भावली [१]
 सुनेत्रसिद्धिसम्पूणी लोकानाञ्च प्रियङ्करः ॥
 प्रथमं सूर्याभरणं द्वितीयं दृषमेव च [१]
 स्रग् तृतीयकं त्रितीयं सर्वभरणं चतुर्थकं ॥
 चक्रप्रधानं सूर्योपि दृषमणिपूरकं विदुः ।
 स्रग्विसुद्धिचक्रञ्च आञ्जाचक्रञ्च मन्त्रके ॥
 मृषादम्भ तथा सर्वं श्रुत्वा सोत्कर्षपौरुष [१]
 वज्रज्ञानाभिमानन्तु श्रूयता शयनक्रमं ॥
 दम्भेनैव मृता सर्वेऽपि गृह्णता गर्वरञ्जिता ।
 मृषादम्भविनाशार्थं तेषाञ्च कथितं मया ॥
 वने प्रविश्य मृता के च केचित् वनमध्यतः [१]
 मिथ्या चोद्बोधय कृत्वा योगिनो मृता नान्यथा ॥
 एव युक्ता खला सर्वे निन्दन्ति ज्ञानरूपकं [१]
 कुमारे प्रथमं रुद्रा मियन्त समाविश्य मध्यग ॥

आत्मानमसता कृत्वा प्रयत्नतः ॥ (?)
 सेवया विद्यया वापि प्रष्टव्य योगमुत्तमं ।
 प्रह्लासेन प्रक्षीतव्य तेन सिद्धिर्न जायते ॥
 दीप्तिरूपेण प्रष्टव्य यद्यस्ति जीवितं तु + [1]
 षट्पद्म षट्चक्र सप्तसुम्नाधार त्रिस्थान व्योमपञ्चक ॥
 वर्णाक्षरस्वरभेद सर्वश्रयनरूपतः ।
 षट्चक्र षड्भूषणं तत्स्थाने पृथक् पृथक् ॥
 व्याघ्रेण वर्तुलाकार उदाय्याकसमप्रभ ।
 रसान्तपूरितं चक्र षट्कुलेन समन्वितं ॥
 जलदीपशिखाकार गुदाधार सद्व्याटन ।
 एवंविधं सदा ध्यानं न कारेण निवेशन ।
 पूनरेव प्रवक्ष्यामि मणिपूरस्य लक्षणं ॥
 अङ्गन्दु सङ्गजाकार सूर्यस्योपरि संस्थित ।
 अपान पूरितं नाभौ दृश + र्यसमन्वित ॥

6A, इति भोजनलक्षणं समाप्तः ; 6B, भोजनविधिः समाप्तः ॥

अतः परं प्रवक्ष्यामि कायवाक्चित्त लक्षणं ।

यस्यानुष्ठानमात्रेण + + + + + + + + ॥

Bhusuku is another name of Śānti Deva, the Author of Śikṣā Samuccaya and Bodhicaryāvatāra Professor Bendal says that Śikṣā-Samuccaya contains hints of degenerate rites in Mahāyāna The present work by Bhusuku contains much that is degenerate and mystic Hence a long extract is given here But this Bhusuku seems to be another writer of a later age

69.

4753 The last leaf of the above

End — ऋद्धिसिद्धिसदायुक्तं सर्वेषां श्रेयोमणि ।

यः करोति स सिद्ध्यन्ति अनायासेन योगिनीम् ॥

Colophon —वैशाखी पुन्या सुसुक्तादिविरचितचतुराभरण. समाप्त

Post-Colophon —सन्वत् ४१५ जैष्ठ शुक्लदशम्या वृद्धवासे : शुभमस्तु :

70.

4818 योगान्वरीप्रमेदः । *Yoganbariprabheda*.

Substance, palm-leaf 11½×2 inches Folia 10, of which the ninth is missing Lines, 7 on a page Character Newari or the 17th century. Appearance old and discoloured. Incomplete at the end

Beginning.—ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

एव भाषितसर्वज्ञ रागौणां ज्ञाननीश्वरम्

सुखावाप्तिकवल्यानं योगिनीजालसम्बरम् ।

पूतगुण ' भीमर्म् । लम्बक । टक्कण्डक नेव । नेवशिखर. ' पद्मोदर

वज्रपाणिना च ।

रभि योगीश्वरश्चैव योगशास्त्राभिलाषकः ।

अथ भगवान्, अशौचि कोटियोगीश्वरमध्ये वज्रपाणिमवलोक्य

अथ खलु वज्रपाणि उत्थायात्तदादेकात्तनुत्तरात्तदं कृत्वा दक्षिण जातु-
मण्डल पृथिव्या प्रतिष्ठाप्य कृतकरपुटो [भू]त्वा भगवन्नेतदवोचत् ।

न तु योजरहिता भगवन्तं स्मितमन्त्रापीव ।

ओतुमिच्छामि ज्ञानेन्द्र रहयोगस्य लक्षणम्

ज्ञानज्ञानविधा, चैव नाडीसूत्रा यथाकृता ॥

Colophons —2A, इति योगान्वरीप्रमेदे त्वात्तलक्षणपटल प्रथम

3A, इति • कर्म्मपटलो द्वितीय

4A, इति • कर्म्मपटल तृतीय

4B, इति अष्टाक्षरविधान चतुर्थे पटल ।

5B, इति दोलाहारप्रयोगपटल पञ्चम

6A, इति न्यद्रुद्रतौविह्वपरीक्षापटल षष्ठम

7A, इति योगान्वरिप्रमेदे नाडीचक्रपटल सप्तम

10A, इति • चन्द्रयोगपटल एकादश ।

10B, इति - व्यासाद्वृत्तिपटल द्वादशम

The page marks are in letter-numerals Three colophons, viz the eighth, ninth and tenth are lost in the missing leaf

71.

8056 डाकार्णव । *Dākārṇava*

Substance, Nepalese paper, white on one side and yellow on the other 11×5 inches Folia, 197 Lines, 7 on a page Extent in ślokas, 3,800 Character, Modern Newari Appearance, fresh Copied in 1907 under orders Complete

For a description of an old MS of the twelfth century, see my Nep Cat 1915, pp 165—166 For a Tibetan translation see Beckh, p 76, para 1

Colophons —

6A, इति श्रीडाकार्णवे महायोगिनी-तन्त्रराजे ज्ञानार्णवावतार प्रथम-पटलः, 20A, ° वज्रवाराक्षुत्पत्तिनायकी च यन्त्रचक्रमण्डलभावनादिस्वभाव-पटलो द्वितीय, 23A, ° डाकिन्युत्पत्तिजज्ञासुखसञ्चारकर्मतत्त्वव्यवस्था-विधिपटलस्तृतीय, 26B, ° जामोत्युत्तिजज्ञासन्तन्यासषट्चक्रवर्त्तादिस्वभाव-निर्वाणादिव्यवस्थापटलश्चतुर्थ; 29B, ° खण्डरोहणक्षणोत्पत्तिचतुश्चक्र-नाडीव्यवस्थानामोद्देशमन्त्रयासादिविधिपटलः पञ्चम, 32B, ° महायोगिनी-तन्त्रराज्ये रूपिणीक्षणस्वभावनाडीचक्रस्वभावस्थानव्यवस्थातन्त्रजज्ञाविधिपटल षष्ठः, 34B, ° काकाश्यादिप्राणोत्पत्तिजज्ञाविधिपटल सप्तम; 37A, ° उलूकास्यानिर्णयसम्बिधानोत्पत्ति प्राणादिजज्ञापटलोऽष्टमः, 39A, ° खानास्याजज्ञासुखाद्यवस्थाविधिपटल नवम, 42B, ° सूकरास्योत्पत्तिमण्डला-वतारणादिपटल दशमः, 43B, ° यमदाडीव्यवस्थोत्पत्ति जज्ञाणामपटल एकादशः, 45B, ° यमदूत्युत्तिजज्ञादिमृत्युवधनचक्रभावनोपदेशसद्योप-पटलो द्वादश, 48A, ° यमद्विणीप्रयोगावतारमृत्युवधनादिपटलस्तयो-दशमः; 50A, ° यममथन्यवतारोत्पत्ति कालमृत्युवधनादिविधिजज्ञाबुद्धा-वस्थास्वभावपटलश्चतुर्दशमः, 66A, ° भगवान् सम्यक्समाधिव्यवस्थितनाम्ना-यसूचकपटल पञ्चदशम, 82A, ° मूलमन्त्रोद्धारविधिजज्ञापटल षोडशतमः, 83A, ° कवचोत्पत्तिजज्ञावज्रसत्त्ववाराक्षा विधिपटलः सप्तदशमः; 84A, °

वैरोचनादिकवचरक्षाविधिपटलोऽष्टादशमः ; 85A, • पद्मनर्तेश्वरादिरक्षाकवच-
 मन्त्रनिर्णयपटल एकोनविंशतितमः ; 86A, • हेरुकादिरक्षाकवचविधिपटलः
 विंशतितमः ; 87A, • वज्रसूच्यादिकवचरक्षाविधिपटल एकविंशतितमः ; 88A,
 • परमास्त्रादिकवचरक्षाविधिपटलो द्वाविंशतितमः ; 90A, • वलिचक्रपूजाविधि-
 पटलस्त्रयोविंशतितमः , 94A, • मण्डलहोमश्चाचार्यपूजाविधिपटलश्चतुर्विंश-
 तितमः ; 96B, • भगवानित्यादिविशुद्धितथागतप्रतिष्ठाविशुद्धिलक्षणनाम पटलः
 पञ्चविंशतितमः ; 100A, • प्रचण्डादियन्त्रमण्डलयोगिणीवीराणां मुद्राणां
 संकेतविहरणलक्षणविधिनामगोचरपटलः षड्विंशतितमः ; 102A, • चण्डाक्षी-
 लक्षणमुद्राधिपतिस्वभावविधिपटलः सप्ताविंशतितमः ; 103B, • प्रभावतीलक्षण-
 मुद्रावविधिपटल अष्टाविंशतितमः ; 104B, • महानासालक्षणच्छोमविधि-
 नियमपटल एकोनत्रिंशतितमः ; 106B, • मुद्राप्रतिमुद्रावीरमतीस्वभावविधिलक्षण
 नाम पटलस्त्रिंशतितमः ; 108A, • खर्वरीअक्षरच्छोमालक्षणस्वभावः ज्ञान-
 नामपटल एकत्रिंशतितमः ; 109B, • लङ्केश्वरीमुद्रासङ्केतलक्षणमण्डलचक्रस्वभाव-
 नामविधिज्ञानपटल द्वात्रिंशतितमः ; 111B, • द्रुमच्छायाखलक्षणमुद्रासंकेत-
 विधिनियमपटलस्त्रयस्त्रिंशतितमः ; 118B, • ऐरावतीकायमूद्रालक्षणविधि-
 युक्तिपटलश्चतुस्त्रिंशतितमः ; 114B, • महाभैरवान्तर्मुद्राविधानकथनलक्षण-
 विधिपटलः पञ्चत्रिंशतितमः ; 115B, • वायुवेगाया प्रयोगविधिमुद्रावर्णकलक्षण-
 पटल षट्त्रिंशतितमः ; 117A, • सुराभक्षीप्रयोगच्छोमास्वभावलक्षणविधिपटल
 सप्तत्रिंशतितमः ; 121A, • वज्रवाराक्षाद्वयश्यामादेया वश्यहोमयन्त्रचक्रवज्र-
 मण्डलविधिलक्षणनामपटल अष्टात्रिंशतितमः ; 123A, • भगवान् मूलमन्त्रस्य
 सुभद्राद्वययोगात्माह्वयन्त्रोद्देशकूलनागकर्मविधिलक्षणपटल एकोनचत्वारिंशतितमः ;
 125B, • हयकर्णवीराद्वययोगतः कवचसमीमूलमन्त्रस्य कर्मविधिलक्षणमारण्य
 पटलश्चत्वारिंशतितमः ; 127B, • खगाननाया वीरायाह्वययन्त्रचक्र उन्मत्ती-
 करणस्वभावलक्षणविधिहृदयमन्त्रसर्व्यकर्मनामपटल एकचत्वारिंशतितमः ; 129B,
 • चक्रवेगाकर्मन्तन्मनवीराद्वययोगलक्षणस्वभावनामविधिपटल द्वाचत्वारिंशतितमः ;
 131B, • खण्डरोहाया प्रयोगभावनायन्त्रचक्रमुच्चाटनकर्मयड्योगिनीमन्त्र-
 कवचेयु विधिलक्षणनामपटलस्त्रयश्चत्वारिंशतितमः ; 133A, • सौगिडनीप्रयोगेषु
 विधेयलक्षणविधियन्त्रचक्रस्वभावनामपटलश्चतुश्चत्वारिंशतितमः ; 135A, • चक्र-

वर्मिणीमूकीकरणप्रयोगविधिजज्ञयमखलचक्रभावनावीराद्वययो[ग]राक्षसाकार-
 यन्त्रचक्र नाम पटलः पञ्चचत्वारिंशतिम् , 137A, ° सुवीराया श्रान्तिककर्म-
 प्रयोगविधिजज्ञयन्त्रचक्रभावनास्तम्भमन्त्रस्य कर्मप्रसर नाम पटल षट्चत्वा-
 रिंशतिम् , 138B, महतावलाया योगेन महारक्षाकौलनमन्त्रस्य कर्मबोधि-
 सत्तस्य यन्त्रभावनोपायविधिजज्ञयोनाम पटल सप्तचत्वारिंशतिम् , 141B,
 चक्रवर्त्तिणीप्रयोगादिनानासाधनकर्मयन्त्रचक्रभावनामार्गमूलमन्त्रोद्देशविधिजज्ञ-
 सर्वकर्मक नाम पटल अष्टचत्वारिंशतिम् , 146A, ° महावीर्याया
 प्रयोगजज्ञगुह्यरसायनादिपुष्टिककर्मश्रीसम्यक्समाधिहैरकमूलमन्त्रस्य विधि-
 नाम पटल एकोनपञ्चाशतम् , 194B, ° पञ्चविंशतितत्त्वात्मासर्वतन्त्राणा-
 मर्थसूचक सर्वरहस्य नाम विधिपटल पञ्चाशतितम् , 196A, ° स्तुति
 पूजादिसमयसेवाद्वयपटल एकपञ्चाशतम् , 197A, (the last colophon)
 ° योगज्ञानसम्बरक्रियातत्त्वाण्वसातैत ढाकाण्ववादिम नामतुल्यतन्त्रराज समाप्तम् ।

Post-Colophons —

वन्दे सर्वज्ञगम्य यत ज्ञेय + + + प्रादिहानि ।

मैत्राण कुरु त्वमद्यैव मार्गे विशामि सादरैः ॥

ये धर्मा हेतुप्रभवा etc

The Scribe's note

इद पुस्तक पुरातनपुस्तके दृष्टा लिखापिता । इति श्रीशुभमस्तु ।

The first three chapters in their entirety have been published elsewhere by me, because they contain long passages in a curious dialect, absolutely unknown to the world. The fifth chapter is here quoted in its entirety, because it contains the names of Devis, called after different districts of India.

Leaf 27A

अत पर प्रवक्ष्यामि सत्त्वाना हितकाम्यया ।

खण्डरोच्चापदे स्थित्वा वज्रडाक स्वय प्रभु ॥

चतुस्त्रकसरोजेषु नाडीशत च विशति ।

तेषु नाम यथान्याय्य वक्ष्यते तत्त्वभाजना ॥

१ २ ३ ४
मध्यदेशी कलिङ्गी च ओडु कर्णाटकीसरी ।

५ ६ ७ ८ ९
सौराष्ट्री मलयी वङ्गी द्रवडी च कलि[ङ्ग] की ॥

१० ११ १२ १३
मालवी तु महारठी वरन्दी कामरूपिणी ।

१४ १५ १६ १७ १८
डोहली ठविदेशी च भराडी राठ मागधी ॥

१९ २० २१ २२
तिरभुत्ति (सत्ति) दहरणी नेपाली सरवासिनी ।

२३ २४ २५ २६ २७
राठी ठिक्करी वङ्गाली खाडी च हरिकेलकी ॥

२८ २९ ३० ३१
सुवर्णद्वीपी सिंहीली च डामडी च कत्तोरकी ।

३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७
सिन्धु हिमालयी बुडी कुश्ती जडरी प्रथी ॥

३८ ३९ ४० ४१
जञ्जवती वरुणा च ओरियाणलम्पाककी ।

४२ ४३ ४४ ४५ ४६
जालन्धरी अर्वदी च कश्मीरि कोशली कक्षी ॥

४७ ४८ ४९ ५० ५१
जयती त्रिशक्ती चण्डी लहरि पूररोहिता ।

५२ ५३ ५४ ५५
मुम्बनी काम्बोजकी च भट्टालिकी गृहदेवती ॥

५६ ५७ ५८ ५९
प्रेतपुरी वलभी च (वभभीच) पेलवी चोपपेलवी ।

६० ६१ ६२ ६३
अश्विननी उपअश्विननी महोदधितटी खसो ॥

६४
म्लेच्छी च सय्यदेशकी देवी चतु षष्टि क्रमात् ।

नाभिचक्रेषु योगिन्य विज्ञेया कुलनाडिका ।

प्रदयचक्रे तथा च्युष्टिका मध्यगामिनी ॥

१ २ ३ ४
प्रयागदेवकोटाश्च उज्जयिन्या महालक्ष्मी ।

५ ६ ७ ८
ज्वालामुखी सिद्धसिम्भली माहिली कौमारी पौरिकी ॥

एवं सर्व्यं हृदिस्थाने मायाकारसुक्षेत्रिणी ।

कण्ठचक्रस्य देवी च वर्ण्यते वरनायकी ॥

घोडशैव महाभागा धातूना घोडशैव तु ।

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८
रक्ता शुक्रा मण्ज श्वेदा मेधा चर्म मासा वृक्षौ च

९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६
प्रायु पूया अन्त खयभुव विटमूत्र पित्तश्लेष्मिका ॥

रहस्यादिपदैर्यातु ताभि सदवाहिनी ।

मस्तकेषु महादेवि चक्रे द्वात्रिंशनालिका ॥

होमक्रमेषु सर्वत्र सर्वसिद्धिं महद्भुता ।

१ २ ३ ४ ५ ६
दृष्टा[र] कराली भीमवर्षी नन्दी तीता विनायिका ॥

७ ८ ९ १०
चामुण्डी घोररूपा तु उमादेवी सरस्वती ।

११ १२ १३ १४
भद्रकाली महाकाली स्थूलकाली पराजिता ॥

१५ १६ १७ १८ १९
जया विजया अजिता जयन्ती घोरदंष्ट्री च ।

२० २१ २२ २३ २४
इन्द्री चण्डी चतुष्पथी ग्रामवासिनी रौद्रिकी ॥

२५ २६ २७ २८ २९ ३०
काम्बोजी डाम्बी चण्डाली मातङ्गी ब्राह्मणी सूत्रिका ।

३१ ३२
राजपुत्री महर्द्धिकी दिव्यमदपूरिका ॥

इत्येवं नाड्यचक्रेषु खण्डरोहानुगामिनी ॥

कथयन्तु मम स्वामी किं मया[त]त्र गामिका ।

धातु सर्वशरीर तु खतुल्यकात्र भावया ॥

भूभागेवर्त्त जानीयात् देशभिन्ना भूम्येक तु ।
 खगदखगढ गतो धातुरथवा देशहोरय' ॥
 गङ्कार सूचितो तेन अगदगर्भेषु लक्षणात् ।
 रोप्यते ह्यत्र विज्ञान यादृशा यस्य धातुषु ॥
 आलय त विजानीयो कर्मखगदोद्धिका स्वयम् ।
 हार्थ्यमागं महापापं मारणे सर्व्वधातुकं ॥
 तैश्च सत्त्वान् विगातीव खगदोद्धा सर्व्वकर्मिकी ।
 नायक्ती वर्योगिन्या स्वभंकान्ता धिती पराम् ॥
 मीनघोदयकाले तु मासि (क्वामा) फागुनके परे ।
 आवरगोदावरीद्वीपे महारागखभाविनि ॥
 नाभावकारकी देवी अद्वयपदमाश्रिता ।
 सप्तत्रिंशत्ताकमध्ये उत्पद्यन्ति स्वमन्त्रजाम् ॥

ॐ वमगर्वखवुशुद्धरोवह्निजकाडायेकि ह्रंणीह्रंये फट् व फट्गंखानी ह्राये
 ह्रं २ फट् २ स्वाहा ॐ ।

इदं मन्त्रप्रयोगेण मगदल सर्व्वकामिकम् ।
 एकैकस्य देवीना मध्येषु चतुस्त्रका ॥
 उपायप्रज्ञात्मक सर्व्व धर्मोदयेषु मध्यतः ।
 चतुर्दशसमायुक्त तोरणं तद्विभूषितम् ॥
 खाद्यमान महामास भैरवनादनादितम् ।
 नामाचक्र तु गोमास डाकिनी दन्तिमासकम् ॥
 वाराहि सर्व्वमासश्च समयसम्बरयोगतः ।
 मन्त्रसद्भावतो ज्ञात्वा न मन्त्राक्षरवाचकम् ॥
 सर्व्वसत्त्वेषु यदाद्य तन्मन्त्र योगिनी स्मृतम् ।
 यदि अक्षरिक्तं मन्त्र निपगोतीव सन्निभम् ॥
 नाजिक्तान्ध्रन्ध्रेषु आसाकारसञ्जकम् ।
 मन्त्रयान तु पित्त हि आपादान्तनिरोधनात् ॥
 देशे देशे तु सचार मध्यदेशेषु चागतात् ।
 उप्ति स्थाने मध्येषु घटान् पातपाथेत् ॥

यन्त्र श्वासने स्थित्वा तु भ्रामयेत् घ्राणचक्रवत् ।

चेतनाभ्राम्यमाणे तु मणिरन्ध्रं च पौडयेत् ॥

नवरन्ध्रेषु वीजं च भावयेद्ब्रूयादिना ।

अथवा सर्वनाडीषु मन्त्रन्यासमिहाक्षरैः ॥

म क यो क खौ म व द्र क मा म व का डा ठ भ रा मा ति द ने स रँ

ठि व खा छ सु सि डा क सि हि वु कु ज प ज व खौ ल । जा ख का कौ क ज

त्रि च ल ए मु का भ गृ प्रे व पै उ ष उ म ख ग्ले । इति नाभिः ।

प्र दे उ म ज्वा सि मा कौ । इति हृदये ।

र सु म खे मे च मा ख खा पू ख ख वि मू पि ष्णे । इति कण्ठस्थे च ।

छ क भी न ती वि चा घो उ स भ म खू ख ज वि ख ज घो इ च च

या रौ का डो च मा ब्रा ह्म रा [म] । इति मस्तकचक्रस्य ।

अथवा अम्बेद्यादि नामकम् ।

तेषु चाद्यक्षरं सर्वं देयं मस्तकचक्रके ।

इदं यन्त्रं मन्त्राधीमान् प्राणवायुं विधार्थ्यते ॥

चक्रक्रमे सूत्रयेत् कोष्टं चतुर्पद्मदलाकृतिम् ॥

वर्तुलाकारसर्व्वं पञ्चसूत्राणि पातयेत् ।

अष्टघोडशचौषधिं द्वात्रिंशं कोष्टकं मतम् ॥

कार्णिकास्थानमासाद्य भ्रमणं प्राणशक्तिभिः ।

यावदवधूती वायुं तावद्यन्त्रमिहोच्यताम् ॥

यदि वा चैव कुर्व्वीत मन्त्रं गौरयति कालिकाम् ।

धनि प्राणसमाकीर्णां नवनाडीं तु रोधयेत् ॥

न रोगं न जराम् कष्टं न क्षुत्पिपासकं सदा ।

पञ्चमण्डलके चाद्यं वाहयेत् सर्व्वयन्त्रकम् ॥

धातुरायतनान्यादि भक्षयेदमृतयोगवान् ॥

इत्याह भगवान् स्वामी वज्रहाकस्तथागतः ।

सर्व्ववीरसमायोगात् वज्रसत्त्वं परं सुखम् ॥

Then comes the fifth colophon

The first list of deities has sixty-four names, of these the majority are formed after the countries where the shrines are. The fifty-second name Mumbani seems to be derived from Mumban or Bombay. If so, this is the earliest mention of Bombay in Sanskrit Literature. The initial letters of these names are given in the same order to form a mandala or mystic diagram, of which these are the naval. The initial letters of another list of eight Dhūtīkās or nymphs of different cities form the heart. Those of thirty-two different deities form the neck and those of sixteen humours of the body form the head of the diagram. The deity celebrated in this patala is Khandarohā. Her Mantra is in 37 letters. These letters with the four sets of initials form the diagram.

The Holy places are thus enumerated —

64A अथ पीठोपपीठादि यथाक्रमानि च आह ॥

पीठं पूर्णगिरिश्चैव जालंधरमोद्या[य]न ।

अर्बुदञ्च तथा पीठं गोदावर्योपपीठकम् ॥

रामेश्वरदेविकोट मालवञ्चोपपीठकम् ।

कामरूप तथा ओङ्गं त्रिशकुनं कोशलकम् ॥

क्षेत्रकालिगोपक्षेत्रं लम्पाक काश्चि हिमालयम् ।

प्रेतपुरी गृह देवी सौराष्ट्रं सुवर्णद्वीपकम् ॥

छन्दोहञ्चोपच्छन्दोहं नगरं सिन्धुमेखकम् ।

कुलिताचोपच्छन्दोह नदीतीर मेलापकम् ॥

उद्यानं सागरं प्रोक्तञ्चतुष्पथं चोपमेलकम् ।

गिरिमूर्द्धि ग्राममध्य वृन्दा कोमारिपर्वकम् ॥

कुलक्षेत्रोपमेलकं श्मशानं मुमुनियतम् ।

चरित्रं हरिकेलञ्च मायापुरी श्मशानकम् ॥

उपश्मशानं पर्वतान्तं मन्तखेटं सुरं पुरम् ।

कर्णाटपाटकञ्चैव पीनवं तु निगद्यते ॥

ग्रामान्तं कुंकरञ्चैव कर्मारपाटकं विभुम् ।

योगिनीघनपारिस्थं उपपीलवं तथात्र च ॥

पिठ (पिन्द) वन गृहपार्थ्य तड़ाग पुष्करणी च तु ।
 एषु स्थानेषु या कन्या सहजासु स्वयोजिजाः ॥
 देशे देशे विजानीयात् ज्ञानयुक्तादयस्थिता ।
 द्वादशाना तु चक्राणा सरभेदेन तु पीठजाः ॥
 द्वादशपीठादय प्रोक्ता षट्त्रिंशधातुकारणात् ।
 एकैकस्य तु धातूना चतुरायतनानि च ॥
 द्वादशाकारसत्यार्थं विज्ञेया सह योगिभिः ॥

The favourite places of Kañkālīs or skeleton deities are enumerated here :—

154B अथ कङ्कालयोगेन देशे देशे स्वयोजिजम् ।
 ज्ञानयुक्ता विजानीयाद्योगिनी वीरनायिका ॥

१
 अट्टहासे रजादेवी नायकी सर्वयोगिनी ।
 तस्मिन् स्थाने स्थिता देवी मद्वाघयटा कदम्बद्रुमे ॥
 तस्य देवी सदावीर क्षेत्रपालो महानन ।
 कङ्कालमुखमाया सा सम्भवन्ति महात्मना ॥
 मुद्रयां तेषु कङ्कालमोडुगनन्मृतोदुगत ।
 खधातुत्थितविज्ञानं सर्वदेशगत क्रमात् ॥

२ ३ ४ ५
 कोक्लागिरि वरुणा च देवीकोट विरजक ।

६ ७ ८ ९
 एरुणा ततपूरे तु एलापूरे कम्भीरके ॥

१० ११
 मसनगरे तथा च एगङ्गवर्द्धनक्षेत्रके ।

१२ १३ १४ १५
 जयन्त्या एटापुरे तु सोपारे चरिते तथा ॥

१६ १७ १८ १९
 ओडुययो जालन्वरे क्षीरिके तु मायापुरे ।

२० २१ २२
 अम्बुके राजगृहे च भौङ्गे विषयेभिस्तथा ॥

२३ २३
 मालवे पुल्लीराद्ये तु चतुर्विंशतिपीठके ।
 पर्वताग्र ताडवृद्धं वटांतु काञ्चनस्तथा ।
 कटिवृद्ध पराङ्गमा पर्वताग्रतनाश्रिता ।
 महास्थली वेङ्गर्भे अलत्यजूटागारकम् ॥
 ओदुम्बर शास्मली तु करङ्गाशोकनाश्रिता ।
 कनकवृक्षशालन्तु चुडधारु च दिल्लीकौ ॥
 सेलजूटमधुवृक्षेषु च तनाश्रिता पुरात् ।
 रजयोनि उच्छुष्माङ् महावत्तयोगालयम् ॥
 कपालं रजप्रचण्डा योनिवीर उच्छुष्माङ् ।
 महावलरक्ता तथा योनिवीरशक्तिभवा ।
 योनिचोमत्तम्भवा तु महाबला कुलोद्भवा ।
 भीमवह्नीद्भवा चैव तेदमहाक्षतंजकं ॥
 कुसुमयोनिन्या तथा पुनरेव पद स्मृतम् ।
 एषु कुलोद्भवा देवी सहस्ररूपी कन्यकाम् ॥
 महालक्ष्मी अग्निमुखी च क्षेत्रपालो वरानन ।
 अग्निमुखमिति ख्यातो कङ्कालसुखवेदकः ॥
 तस्य चवनग्रहणो योगिनी इयत्तंस्तुरेत् ।
 तेन तन्युटयोगेषु वीरादयस्तनाश्रिता ॥
 तन्त्रेषु हितहेत्वर्थी स्थिता च वर्णनखले ।
 तच्चारगतिरूपेषु जायते तर्जदेशिका ॥
 लक्ष्मरी चोर्ध्वकेशी क्षेत्रपालो महोत्पटः ।
 उर्ध्वकेशो इति ख्यातो कङ्कालसुखहेतुकम् ॥
 शेषपूज्जीकृतविज्ञेय विशेष वरयोगिनी ।
 कर्णनोटी च रौद्रा तु क्षेत्रपालो महादह ॥
 हेतुक परनेश्वर महारौद्र अथापि वा ।
 कङ्कालसुखन्येषु विज्ञेया परम पदम् ॥
 सौख्यरूपा चानला च क्षेत्रपालादृष्टावकम् ।
 महानादोऽपि विज्ञेया कनला च महर्द्धिको ॥

कङ्कालचण्डालिनी तु ज्वालांमध्ये महासुखम् ।
 अमिमुखी महावीर्या क्षेत्रपालो घण्टारवः ॥
 महावीर्या इति ख्यातो कङ्कालसुखसम्भव ।
 पिङ्गलाख्या भीषणाक्षी क्षेत्रपालो महाजङ्घकः ॥
 महाभयलोचना वा कङ्कालसुखपूरक ।
 महाभीमा महाबला क्षेत्रपाला महागज ॥
 अथवा गजकर्णा तु क्षेत्रपालो गजकर्णक ।
 कङ्कालसुखमाख्य सर्वनाडीषु तन्मयम् ॥
 गोकर्णा च पर्वताग्रौ क्षेत्रपालो महाभीमक ।
 नाडीजङ्गमथापि वा कङ्कालसुखलीनकम् ॥
 क्रमणौ भीमवक्त्रा च क्षेत्रपालो करालक ।
 मोहकरो वृहत्सुख कङ्कालसुखभासक ॥

157B. सर्वचक्रजयास्त्रैव भयानकस्तथापरा ।

सौम्यास्या दिव्यरूपी च साधकानां प्रियङ्करा ॥
 यसन्निनौ प्रसन्निनौ एव सर्वे यथाक्रमम् ।
 अट्टहासे तु चक्रस्था कोलगिर्यामङ्गस्थिता ॥
 वरुण्या सिद्धि[भि]खत्या देवीकोटेषु प्रेतस्याम् ।
 विरजाया पट्टस्या तु शरण्ये श्रूकरस्थिता ॥
 ततः पुरे प्रेतस्था तु खरस्था च शलापुरे ।
 कश्मीरे धातवस्था तु मरुदेशे महिस स्थिता ॥
 नगरे मुण्डपृष्ठे तु मडस्था पुण्डवर्द्धने ।
 जयन्त्या करङ्गस्था तु पृष्ठापूरे कूटस्थिता ॥
 सोपारे परेतस्था तु करङ्गस्था चरित्रके ।
 ओड्ढाघने मारुस्या तु मङ्गस्था तु जालन्धरे ॥
 क्षीरिका अमिस्थिता च मायापूरे मडोपरि ।
 अवुको सिद्धस्थिता च चक्रस्थिता राजगृहे ॥
 भोटविषये प्रेतस्था मडस्थो मालवे तथा ।
 एव क्षेत्रेषु सिद्धि स्यात् कङ्कालेषु प्रयोगतः ॥

करङ्गानुरूपसौख्य कन्दुनालसमुत्थितम् ।
 यातं सर्वेषु सन्धीना ज्ञानमेतत् स पश्यति ॥

72.

3825 वज्रडाकतन्त्र । *Vajradāka-Tantra*.

Substance, palm leaf 12 x 2 inches. Folia, 120 Lines 7 on a page
 Extent in slokas 3600 Character, Newari of the 14th century AD Appearance,
 old and worm eaten Incomplete

For a Tibetan translation see Beckh 75, para 6
 It begins —

रद्वस्ये परमे रस्ये सर्वात्मनि सदा स्थितः ।
 सर्वडाकिनीमय सत्त्वो वज्रडाक मुखं परम् ॥
 असौ स्वयम्भू भगवानेक एवाधि दैवत ।
 सम्भवान्नादरूपाद्विनिष्क्रान्तास्समयाचारगोचरा ॥
 दुर्लभ त्रिषु लोकेषु आदिमध्यान्तसंस्थितम् ।
 न रागो न विरागश्च मध्यमो नोपलभ्यते ॥
 सर्वास्त्रिणाममुद्रेय अद्वयज्ञानमुत्तमम् ।
 दुश्चारिण्योऽपि सिध्यते सर्वलाभसुखोत्सवै ॥
 सर्वाकाशचरा सिद्धिर्डाकिनीति प्रसिध्यति ।
 सर्वतो विश्वमुद्रा तु सर्वतो विश्वसम्बरैः ॥
 सर्वडाकिनीसमायोग वज्रडाक प्रसिध्यति ।
 अतत्त्वाश्रययोगानां देवतालम्बन प्रति ॥
 प्रतिविम्बसमायोगौ निषिक्तादिषु जायते ।
 आत्मयोग स्वसमयः सिध्यते परमाक्षरः ॥
 बोधिचित्तसमायोगश्चर्याधिपप्रमुख यम् ।
 बोधिचित्तमिदं वचं सर्वबुद्धस्वभावतः ॥
 तस्मात् सर्वप्रयत्नेन पूजयेद्विश्वरूपिनम् ।
 जगद्वस्वभावेन व्याप्य विश्वं व्यवस्थितम् ॥

सर्वायत्नसमायोग वचडाक परं सुखम् ।
 शून्यरूपमिदं सर्वं शून्याकारेण चक्षुषा ॥
 पश्यता निर्विकल्पेन सता नि श्रद्धता भवेत् ।
 व्योमरूपाणि सर्वाणि व्योमरूपेण चेतसा ॥
 निःसकभावनायुक्तो निर्विकल्प प्रजायते ।
 इत्याह भगवान् वच्ची वचसत्त्वस्तथागत ॥

2A सर्वतथागतमेषप्रतिहतसमयमहासुख नाम समाधि क्रम कृतेदमुवाच ।

यावत् संसारवाचस्था भवन्ति वरशूरय ।
 तावत् सत्त्वार्थमतुल शक्ता कर्तुमनिर्दृता ॥
 एत एव हि सत्त्वत्वा सर्वायाग्रे सदाभया ।
 अविषसा सुसत्त्वार्थं महावीर्येण कुर्वते ॥
 आकाशनिष्ठवासन्तु भवप्रणिधिषुद्धये ।
 सत्त्वार्थोद्यतचित्ताना सौरिणा भवषुद्धये ॥
 एषाञ्च देवपुत्राणा नित्य राग प्रमादिनाम् ।
 अन्येषा रागिणामर्थे सत्त्वरागविषुद्धये ॥
 दास्यामि कल्पविसर महासुखसुसिद्धये ।
 अनादिनिधनं चाद्यं सर्वकल्पादिभाषितम् ॥
 भूतपूर्वमतीते पि कल्पादौ हि महासुखं ।
 वचसत्त्वमहातन्त्र आशीदेकोऽधिदैवत ॥
 सर्वसत्त्वोद्भवार्थाय सर्वलोकाग्रधातुषु ।
 गीतवाद्यादिगन्धर्व तत्सर्व[स्य] भवाधिप ॥
 सुरतोह हि सम्बृत्त सर्वसत्त्वसमुद्भवः ।
 तत प्रसूता सत्त्वास्तु कामरागविवर्जिताः ॥
 तेषान्तु विनय ज्ञात्वा चाक्षरोद्भववर्जित ।
 जगाम ब्रह्मता पश्यन् निरात्मा गगनोपमाम् ॥
 भूय कश्चिन्न सत्त्वार्थं न बुद्धार्थमनुत्तरम् ।
 शशाङ्क कर्तुमात्मार्थं परार्थं हि ततः परम् ॥

तत सर्वे भगदर्थं मागत नृन्यता सदा ।
 प्रसत्त्वार्थतया सर्वे प्रपात नरकात् पुन ॥
 तत नृन्येपु सर्वेषु गोत्रधातुषु सस्थिता ।
 सर्वपुत्रसमाजेन धोदधामासु मा लघु ॥

ॐ महासुखवचसत्पत्र ५ वधो सुरतस्त्वम् ।

४ सप्तोदितमात्रे तु मयि सर्वसुखप्रदः ।
 शुद्धकामार्थसिद्धिं हि नात सर्वसुखी भगत् ॥
 यद्यप्य कामरूपाय सर्वपुद्गैर्गधिष्ठित ।
 मयापि धर्मकायाय सर्वबुद्धाधिप[] पतिः ॥
 सर्वबुद्धमधारागः सर्वबुद्धमहासुख ।
 सर्वबुद्धमहाकाय सर्वबुद्धसरस्वति ॥
 सर्वबुद्धमहाचित्तः सर्वबुद्धमहामह ।
 सर्वबुद्धमहागजा सर्ववज्रधराधिप ॥
 सर्वलोकेश्वरपति सर्वरत्नाधिपेश्वर ।
 सर्वंढाकिणीसमायोगात् सर्वबुद्धसमो भवेत् ॥
 सर्वबुद्धमयत्वाच्च वच्यडाक प्रसिध्यति ।
 यथ महामण्डलयोगेन सर्वमण्डलमालिखेत् ॥
 तस्य मध्ये यथान्याय वचसत्त्व निवेशयेत् ।
 सस्मितं चन्द्रवर्णान्तु रक्ताज्वालाकुलन्तथा ॥
 बुद्धमालाविरचित सर्वाभरणभूषितम् ।
 चतुर्वर्णा चतुर्भुज (त्रिनेत्र) जटामुकुटमण्डितम् ॥
 चतुर्विद्यासमायुक्त बुद्धविम्बोपशोभितम् ।
 दक्षिणमसितसौम्य वामे रक्तन्तथापरम् ॥
 पश्चिमं पीतसन्निभ कपालस्य ताण्डवान्वितम् ।
 (चिदश्रमयकर) वक्ष्य खड्गधरश्चैव घण्टाकपालमेव च ॥
 डाकिणीचक्रसमाकुल लिखेद्विविधतायिनै ।
 सर्वंढाकिणीसमायोग वच्यडाकः परं सुखम् ॥

इत्याह भगवान् वच्ची वचसत्त्वस्तथागत ।

माता [च] भगिणी चैव दुहिता बान्धवी तथा ॥

कामयेद्द्वन्द्वयोगेन सर्वसिद्धिप्रसाधक ।

3A गोमास द्वयमासानि भक्षयेदविशुद्धितः ॥

[वा]माचार सदा लोके वामतर्पणभक्षणम् ।

वामोद्भवं जगत्सर्वं स्थावराद्या सजङ्गमम् ॥

दूती त्यक्त्वा तु गच्छेत् सर्वकामविमोहितः ।

दूती रक्ता महामोक्ष सत्त्वत्येव न संशयः ॥

अन्न[त]न्न व्रतपूर्णः साधक द्वात्यतत्परः ॥

समयकुलाचारो वै एकत्र चरभोजकः ॥

पञ्चवर्णसमाचार एकवर्णन्तु भक्षयेत् ।

मधुरक्तं सकर्पूरं रक्तचन्दनयोजितम् ॥

कुलिशाम्बुजसमायुक्तं + + + + ।

पञ्चामृत भवेदेतत् सर्वसिद्धिप्रसाधकम् ॥

अनामाङ्गुष्ठचक्राभ्या लेहयेत् योगवित् सदा ।

सोमयान सदाखाद्य सिद्धिमाप्नोति साम्प्रतीम् ॥

एतत् परम समये कथितं तव वरानने ।

सोपायसर्वकर्मणि निर्विशङ्केन स्थापयेत् सदा ॥

निर्विकल्पेन भावेन सर्वकर्माणि सर्वदा ।

आचरेन्निर्विशङ्केन तत्तेषामुत्तमोत्तम ॥

विषयान् सेव्यमानस्य निर्विशङ्केन चेतसा ।

केसोऽङ्गकानुभावेन तन्नयो दूरतिक्रमः ॥

यस्तु सर्वाणि कर्माणि प्रज्ञया विनियोजयेत् ।

सा च शून्यपदे योज्या तया ह्येतन्महात्मनाम् ॥

प्रज्ञासङ्गमरूपाणि निर्विकल्पेन चेतसा ।

निःशङ्काचारसञ्चारस्तपस्तेषा महात्मनाम् ॥

प्रज्ञोपायविनान्यत्र यदि चित्तं न संक्रमेत् ।

नियतं तत् समुद्दिष्ट महाबोधिप्रदायका ॥

योगिना अभियुक्ताना निर्विकल्पानुगामिनाम् ।

१ तेषां सर्वाणि भूतानि प्रजापारमितानि च ॥

पञ्चार्पणसङ्गातं तदाकारं वासंस्कृतम् ।

पञ्चायत्ता सृता तेषां निर्विकल्पात्मचेतसा ॥

दर्पणप्रतिबिम्बस्य सप्रमायायैः पुद्गलोपमम् ।

इन्द्रजालसादृश्यं यं पश्येत् स प्रभुं सृजत ॥

तद्विद् गन्धर्वनगरं विपाकश्चैव संस्कृतम् ।

यथाकारं प्रपश्येद्यं तस्यायत्ता प्रजा सृजता ॥

तेन न कस्यचित् स्थितिरस्थिर्यत्राभिनिवेशः स्यात् । एवञ्चैव वशम्भूतैरपि मायोपमैर्भावे विप्रियुक्तो सम्भोगसञ्ज्ञातसुखपरिणामगया किञ्चिद्विप्रियसम्भोग-सञ्ज्ञात सुखपरिणामगया किञ्चिद्विप्रियुक्तं प्राप्यते न ह्येते स्थिरचला भावाः कित्वाभासमात्रादप्ययं यद्येते विप्रियुक्तभावगन्धासत्त्वनात् विप्रियुक्तसुखसौमनस्यादिकं कार्यनुत्पाद्य अनुत्तरफलावाप्तौ हेतुभावः प्रतिपद्यते तदाह्याभवनदेव नाकश्चिदोप (१)

तस्मात् सर्वप्रपद्येन पूजयेत् सर्वगामिनी ॥

दुष्करैर्निर्गमैस्तैर्मूर्तिं शुष्यति दुःखिता ।

दुःखात् विषिष्यते चित्तम्विद्धेपो सिद्धिरन्यथा ॥

मनोमूर्तिदृष्टत्वाद्यं सर्वसौख्यैर्दृढीभवेत् ।

दुःखेक्षणत्वमायाति गिरीधम्बाधिगच्छति ॥

कायवाक्सौख्यं प्राप्नोति बोधिमवाप्नुयात् ।

पुन्यथाकालमरणं पश्यते नरके ध्रुवम् ॥

इत्याह भगवान् वक्षी वक्षस्त्वस्तथागत ।

वक्ष्ण्वाकिनीसमायोगं वज्रहाकं परं सुखम् ॥

५B इति वक्ष्ण्वाकमहातन्त्रे परतत्त्वावज्ञोक्तविषयावतारज्ञानपटलः प्रथमः ।

अथ भगवन्त एनरपि पूजां कृत्वा प्रणिपत्यैवमाहुः ।

भासस्व भगवन् देव सर्वदुष्टप्रभञ्जन ।

हृदयं येन सर्वदुष्टाः सर्वतथागतप्रासङ्गिकोद्दृष्टा इष्टदेवादयः सर्वसत्त्वा दान्यन्ते ग्रामन्ते विनेयं यास्यन्ति पात्यन्ते । आवोधिमुख[ज] नयोदुष्टत्वं कुर्वन्तेति । अथ भगवान् सर्वगतकायवाक्चित्तवज्राधिपतिरिदमुदाजहार ।

चाईठई वैरोयण तसु वगान्तताइ ॥

तह्ह यह अन्तसवरा दिट्ठामइ ॥

तियसरसिरसि भुषिओ ॥

सच्चारमण्डलघ मज्झासनो वेलिवाण परिउसिओ ॥

आअरसरपरिसंठिओ सवरो ।

पुणोवि।सवरो पञ्चवाणासनो खण्डेत्तुविन्दुसोहिओ ॥

लसमज्झाठिओ वीओ ।

दह् वाण परिभोसिओ सण्ण मज्झाठिओ

तिअ वअण । पणवि अरुद्धअ पडिहासइ ।

हँ हँ फलइ णवसरपरिपूरिअइ

फणअ लए विण्ण । सेसहएअ परिपूरिअइ

पञ्च मज्झाठिओ तत्त्वो ॥ हायाएइ ॥

सवरो रवणरूढो । इसरसरसिंठिओ पुणोवि पहन्तो । णवसर-

परिभोसिओ ॥ सौसवरो रवणो रूढो । एमारकलो भरणे ।

ईसरखण्डेत्तु भूषिओ । सोहइ सवरो । रवणोरूढो ॥

पुणोवि पञ्चासर जीवइ । सवरो खण्डेत्तु विमड डमण्डिओ ।

पुणोवि सअलतत्त्ववरो णाहो ॥ कणरअणविहसणो सेसो ।

वैरोअण विविह पअवर पूरिओ विहिणा ।

5 इत्थाह भगवान् वज्जी वअसत्त्वन्तयागत ।

षट्ठीरसमायोगडाकिनीजालसम्बर ।

तस्मिन् हकारनिर्ज्जातविश्वपद्मार्कमण्डलम् ॥

कर्म्मवचमध्यस्य वै हँ तत्त्व विभावयेत् ।

स्फारयेत् डाकिनीचक्र रश्मिमालामनेकधा ॥

द्विभुजैकवक्त्रा त्रिनेत्रा रक्तवर्णा महाघोरा ।

शूलाकार भावयन् का रक्ताक्षा पिङ्गलोर्ध्वकेशाम् ॥

नवयौवनसम्पन्ना व्याघ्रचर्त्त्याम्बरधराम् ।

ललज्जिह्वा महाघोरा भयस्यापि भयङ्करौम् ॥

सर्वडाकिनीसमायोगवज्जडाक्त प्रसिध्यति ।

इत्थाह भगवान् वज्जी वअसत्त्वन्तयागत ॥

पञ्चधियः कर्मतथो वद्विःसमेव्येणिभणियम् ।

कुरु कुरु सत विद्यो य ॥ वन्देधिजल कुडिल उभय एय पुणो विभणियर्थम् ।

पनिच तोसिय लाय । रूय विग्रह एय सवभाव भणियम् ॥

कशागलयो व्याग सरसजुतम् ।

भय पासट्टिय एभ भणियम् ॥

मिथ्यासत सट्टियो सारो दधवण पण्डेनुविन्दुपरिपूरियम् ।

एय पुणोवि रुधिय ॥ दिग यर सदाय परिभोसियो ।

सवरो विसग सगिठयो वेणि गुणियम् ॥

फेकारोद्धरण वानेनुविन्दु जोडय कृणो विभणियम् ॥

फटफटाटोपटकारोधि यम् ॥

सयलविकुष्यत यदध द उडाइ गिसवर ॥

पञ्चवगवेणि सजुतो एयवगपदाण पुणोइ भणियम् ॥

भयभरुधि वसरुधि रूय तमानावन्मेनम् ।

ॐ. गिङ्ग गिङ्ग सप्त पाय गायतु च ॥ सप्य वोतज्जय विगुणियम् ॥

यायार रुवण तिच तिच चउट्ट मवगसट्टिय ।

एयत्त सभोय भणियम् ॥

सोद्ध रवि व्यासगुट्टियो । सवरो चउवाण परिपूरियो ॥

पुणोवि भणिय तिच दिच यन्तिमो यसगिठय वीचो ।

वारु वण परिट्टियो । उगदमण्डितमूषितम् पुणो विभणियम् ।

रुसाकल पञ्चवगान्त व्यासगुट्टियो ।

यायारविन्द संजुतुयो एय वि भणियम् ॥

सवरो वेणिवाण सङ्गिचो, पुणोवि तिचवाण परिभोसियो ॥

सवरो पुणोइ सवरो पञ्चवाणसण किचो ।

एय सवखण्डेनुमण्डिभूपियम् ।

एयस्या पुणपुण जुणियम् ।

कस चधइ सरवरधरो एक एकलियत्तम् ।

एयस्सख एण पुण भणियम् ।

सवरो उचार सराखुडो ॥ खण्डेनुविन्दु पुणोवि परिभोसियो

फणरव्यक्तप सोहिच्यो बज्जविविह फलफुलकुसुम सङ्गहिच्यो ॥

अस्स देवि महामाया सर्वसिद्धिप्रदायकाः ।

इत्येवं भाषितमात्रेण सर्वलोकधातवः कम्पिताः सर्वतथागताः सस्त्रस्ता पुनरपि सर्वतथागतः बोधिमभिसम्बुद्धा सर्वपर्वता कम्पिता स्फुटिता सर्वदुष्ट-
विनीता दमिता शामिता । आल्लुष्टा मण्डलप्रवेशिता समयैर्बद्धा वशीकृता ।
सर्वमादृगणभूतगणग्रहा ज्वरास्सर्वथहराक्षसविनायकाः पापा नरकाः स्फाटिताः
पाटिता विनाशिताः ।

7A इति सर्वकर्म्मप्रसवविधिग्रह मायाविकुर्व्वाणमन्त्रविधिपटलो द्वितीयः ;

11B सर्वनागाकर्षणपटलस्तृतीयः ,

15B इति सर्वकर्म्मप्रसरोदयो नाम विधिविस्तरपटलश्चतुर्थः ;

17B. इति सर्वनागाकर्षणप्रवेशनविधिविस्तरपञ्चमपटल ,

19A. सर्वडाकिनी[म]न्त्रतत्त्वपटलः षष्ठः ,

20A हस्तमुद्राप्रयोजकबोजिकाचिह्नलक्षणदिपटल ;

20B सर्वडाकिनीच्छोम्मा पटलोष्टम' ,

26B इति सर्वयन्त्रोदयो नाम पटलो नवमः ,

33A इति श्वासोदयो नाम दशम' पटल ,

34B इति सर्वमायाविकुर्व्वितो नाम पटलैकादशमः ;

36A इति वचकोदयो नाम पटलो नाम द्वा[द]शम' ;

37A. इति वीरादयपूजासर्वकर्म्मोदयो नाम पटलस्त्रयोदशम ,

38A इति देशन्यासवीरादय नाम पटलश्चतुर्दशम. समाप्त' ;

39B इति कालत्रयोदयमन्त्रतन्त्रकालमृत्युवध्नो नाम मण्डलः पञ्चदशम ;

45A. इति सर्ववीरपटलीसोणगंभारिसमायोगचक्रोदयो नाम षोडशम ,

48A इति रसायनविधिपटलो नाम सप्तदशम ,

51A इति मेलापकनिर्णयो नाम साधनविधिरष्टादशपटल ,

55A. इति वच्चडाकमहातन्त्रे सर्वभूतग्रहोत्पत्तिसाधनपटलो नामोन्न-
विश्रुतिम ,

58A. इति डाकिनीसमायोगश्वासोदयो नाम विधिपटलविश्रुति' ,

60A इति उत्क्रान्तिध्यानसिद्धविक्रीडितमुद्रायोगोदयो नाम एक-
विश्रुतिम पटल ,

60B इति योगयोगिनीरतिक्रीडावाङ्मुद्रासङ्केतलक्षणविधिपटलो नाम द्वाविंशतितम ,

61B. इति निर्गमनियहविहारोनामपटलस्त्रयोविंशतितम ।

62B इति ह्योराग्रहो नाम कर्म्मविधिपटल चतुर्विंशतितम ,

63A इति सर्वोदयो नाम पटल पञ्चविंशतितम ,

64A. इति कानोदय पटल षड्विंशतितम ,

64B. इति नक्षत्रवलाधिकारविधिपटल सप्तविंशतितम ,

65B. इति थिरिस्थनिर्ययो नाम पटलोऽष्टाविंशतितम ,

66A. इति ज्ञानोदयो नाम पटल एकोनत्रिंशतितम ,

66B इति वचसत्त्वविकुर्वितोदयो नाम पटलस्त्रिंशतितम ,

69A इति घण्टालक्षणमानविधिरेकदशतितमः समाप्त ,

70B इति गुर्वाराधनसमयसम्बन्धपटलो द्वात्रिंशतितमः ,

71B मन्त्रविधिपटलस्त्रयस्त्रिंशतितमः ,

72A इति स्नेहवच्चाभिषेकपटलस्त्रुस्त्रिंशतितम ,

72B इति हेरुकीकरण-विधिपटल पञ्चत्रिंशतितम ;

72B इति हेरुकीकरणे विधिपटल पञ्चत्रिंशतितम ,

73A. इति म्लेच्छनाथसमयसम्बन्धविधिपटल षट्त्रिंशतितमः ;

73B. इति म्लेच्छसर्वायुधमुद्राज्ञानपटल सप्तत्रिंशतितमः ,

74A. द्रुतौदामनविधिपटलः अष्टत्रिंशतितम. पटलः ,

77A. इति बलाधिकारपटल एकोनचत्वारिंशतितम ,

79B इति कृतकफलमुद्राज्ञानपटल. चत्वारिंशतितम ,

87B इत्यालिकालिमन्त्रोदयन्यासपटल. एकचत्वारिंशतितम ,

91B इति रहस्यादितत्त्वोदय पटलो द्वाचत्वारिंशतितम ,

93A इति सर्वकर्म्मध्यानोदयो नाम ह्योमविधिपटलस्त्रयस्त्रुचत्वारिंशतितम ,

94A. इति वेताडसाधनाध्यात्मह्योमविधिपटलस्त्रुचत्वारिंशतितम ,

94B इति जपविधिपटल पञ्चचत्वारिंशतितम ,

97B. इति भूम्याधिवासनसूत्रपातनविधि पटल षट्चत्वारिंशतितमः ,

100B इति रसायनद्रव्यवर्गाधिकारविधिपटल. सप्तचत्वारिंशतितम ,

104B. इति सर्वकर्मप्रसरस्यार्थं होमविधि पटलो अष्टचत्वारिंशतितम ,

111A इति वचडाकमहातन्त्रे रसायन + + + + विधिपटल
एकोनपञ्चाशत्तम ;

121B इति वचडाकमहातन्त्रराज्ये वचसत्ताश्वासरूपाख्याननिर्देशो नाम
पञ्चाशतितम ,

125B इति वचडाकमहातन्त्रराजे निर्घण्टपटल एकपञ्चाशतितम
समाप्त ।

73.

8060 **प्रज्ञोपायविनिश्चयसिद्धिः ।** *Prajñopāya Vinīścaya*
Siddhih

By ANAṆGA VAJRA

Substance, Nepalese paper—white on one side and yellow on the other
7½ × 4½ inches Folio, 42, of which folio 22—30 are missing Lines, 6 on a page
Extent in slokas, 440 Character Newari Appearance, fresh Copied under
orders

For a description of the MS. from which this was copied,
see my Nep. Cat, Vol II (1915), pp 64—65

The main work in this MS is *Prajñopāya-vinīścaya* *siddhih*, by *Anaṅga Vajra*, who seems to have been a pupil of
Śubhākara, from an obscure verse which runs thus in fol
40B —

40B. गुरुचरणाम्बुजसेवा विठयित(?) ममृत शुभाकराख्येन ।

यन्मे तदखिलजगता विहित साधारण कृपया ॥

The main work is the last, there being, as preparatory to
the understanding of this, some short works given before it,
namely, (1) *Yogāvatāra* of *Nāgajuna* ending in leaf 2A ,
(2) *Svādhīsthānapiṛbheda* by *Āyadeva*, ending in fol 8B ,
(3) *Advayavivaraṇa* *Prajñopāya-vinīścayasiddhi* by *Ācārya*
Padmavajra, ending in fol 17A , (4) *Nānāsiddhopadeśa*
—the *siddhas* being 1 *Padmāṅkura* (17A), 2 *Prajñāksita*
(17A), 3 *Nahpāda* (17B), 4 *Ravigupta* (17B), 5 *Kṛṣṇā-*

cāya (17B), 6. Śaraha (17B), 7. Mahādhara (18A), 8. Bhūn-
pāda (18A), 9. Vināpāda (18B), 10. Vnāpācāya (8B), 11.
Vānūpācāyā (18B), 12. Nāgabudha (18B), 13. Dinnāga
(19A). In 20B, the 11th work ends and the main work begins.
It has five chapters, of which the colophons of the first two
are lost in the lacuna.

31B इति प्रज्ञोपायविनिश्चयसिद्धौ बोधिचित्ताभिषेकस्तृतीय परिच्छेद
समाप्तः, 31B अतत्त्वभावनानाम चतुर्थः परिच्छेदः, 41A. अतत्त्वचर्यानिर्देशो
नाम पञ्चम परिच्छेदः, प्रज्ञोपायविनिश्चयसिद्धि समाप्ता । कृतिरियमनङ्गवच-
पादाना ।

Post-Colophon statement —

स्योदादौ विचित्र कमलकुलिशयोगतोऽसौ विपाक
पश्चात्स + रागानलदलितजगत्सङ्गराशिर्विमर्दः ।
तस्मिन् निर्वार्यमाणे पवनसहचरे रागवद्भौ सरोजे
साय सम्बोधिमार्गं सकलजिनतनूयोगगम्यादिक्षय्यः ॥
प्राक्चक्रौबन्धवद् रुचकनियमितं मेखलाश्वससद्
कण्ठायं चारपात्र कमलकुलिशजाच्चित्तिष्ठातश्च ।
इत्य वज्रार्जयामं प्रहरमपिदिन सूत्रवच्चित्तवच्च
धातौ सञ्चार्य तूर्यं स्वप्नरमथनयेत् कुण्डलाकार (कृति) योगैः ॥
शुभ ॥ तालपत्रपुस्तके दृष्टा लिखित ॥ शुभं ॥

The following extract is from the 5th pariccheda of
Anāṅga Vajra's work, in which it will be seen what the lofty
philosophy of Prajñāpāramitā has come to

36A सप्रमायोपम सर्वं स्तब्धधात्वादिलक्षणम् ।
त्रैधातुकमिदं सर्वं ज्ञात्वेत्य [च] समासतः ।
कौस्तुभस्यानमिदन्तु जीवितैश्वर्यमेव च ।
तथायुल्लोकधर्मश्च सर्वं त्यक्त्वा विदूरतः ॥
अप्रकम्प्य सदा भूत्वा निर्द्वन्द्वः कृतनिश्चयः ।
षट्पारमितायोगेन बुद्धसिद्धिप्रसिद्धये ॥

36B. बोधावारोप्य चित्तन्तु तत्त्वचर्या समाश्रयेत् ।

आचरेत् समयं कृतं मन्त्रमार्गप्रकाशितं ।

विघ्नमारादिशान्त्यर्थं पञ्चामृतमधिश्रयेत् (लयेत्) ॥

एषात्वनुत्तरा रक्षा विन्मुत्रादिव्यवस्थिता ।

ज्वररोग (ज्वरागरा) विष (धा) योग डाकिन्युपद्रवग्रहा ॥

मारा विनायकाश्चैव प्रशमयान्त्यनेन हि ।

नरोद्धवं तथाश्च (खच्च) औघ्रमातङ्गसम्भवम् ॥

प्रदीप भक्षयेत् प्राज्ञः श्वानमेव च पञ्चम ।

अन्यैश्च समयैः कृत्स्नचित्तस्योत्कर्षकारकैः ॥

मत्तसम्भोगशान्त्यर्थं प्रीणयेच्चित्तवच्चिण ।

प्रज्ञापारमिता सेव्या सर्वथा मुक्तिकाङ्क्षिभिः ॥

परमार्थे स्थिता शुद्धा सम्बुद्ध्या रूपधारिणी ।

ललनारूपमास्थाय सर्वत्रैव व्यवस्थिता ॥

अतोऽर्थं वचनायेन प्रोक्ता वाङ्मयसम्भवा ।

ब्राह्मणादिकुलोत्पन्ना शूद्राश्चैव अन्यजोद्भवा ॥

दुःशीला परभार्याश्च विकृता विकला तथा ।

जनयित्री स्वसार च स्वपुत्रीभ्राग्निनेयिका ॥

कामयेत् तत्त्वयोगेन लघु सिध्यति साधकः ।

वशादिसम्भवैः + + चित्तस्योत्कर्षकारकैः ॥

करणैर्वाह्यमुद्राभिः नानारसविचेष्टितैः ।

खाधिदेवतयोगेन पञ्चकामगुणैर्वैः ॥

हृषार्थश्चित्तरत्नस्यात्मानं पूजयेत् सदा ।

गन्धमाल्यादिसत्कारैः क्षीरपूजादिविस्तारैः ॥

स्रक्चन्दनवस्त्राद्यैश्चित्तस्यानन्दकारकैः ।

गन्धगन्धादिसङ्कल्पं नात्र कुर्यात् कदाचन ॥

मायोप्रमादियोगेन भोक्तव्यं सर्वमेव हि ।

धर्मधातुसमुद्भूता न कश्चित् परिपश्यिनः ॥

प्रभुञ्जीत यथाक्ताम निर्विशङ्गेन चेतसा ।

सम्भोगार्थमिदं सर्व्वेनैधातुकमशेषतः ॥
 निर्मितं वचनाद्येन साधकानां हिताय च ।
 व्यनन्तज्ञानसम्प्राप्ता + + नैव तथागताः ॥
 सततम्भावनाशक्तनिष्कृतिदिषु का कथा ।
 सर्व्वभावस्वभावोद्यम्बोधिद्वित्वस्वरूपतः ॥

- 38B. सुद्राणिगनसंयोगाद्व्यावेशप्रवर्त्तनात् ।
 सक्षौराधरपानाच्च तत्कण्ठध्वनिदीपनात् ॥
 विपुलानन्दसम्भोगात्तद्रूपस्फोटनोद्भवम् ।
 न चिरान्मन्मथो राजा वक्षसत्त्वः प्रसिद्ध्यति ॥
 तथा तथा प्रवर्त्तते यथा न क्षुभ्यते मनः ।
 संचक्ष्वे चित्तरत्ने तु सिद्धिर्नैव कदाचन ॥

The following extract from Padma-vajra's work explains
 Prajñā and Upāya —

- 9B. तथाचोक्तः ; नि स्वभावज्ञाना प्रज्ञा, स्वभावज्ञान उपाय इति ।
 तस्मात् प्रज्ञोपायकरणविधानेन चोदिता
 ततः कुर्वन्ति सत्त्वार्थं विस्वरूपोपनिर्गम्यथा । इति ।

तेन तावत् प्रज्ञेति उपाय इति व्यवस्थितभागद्वयम् । इदानीं + + + + +
 प्रज्ञया केवलया किं बुद्धत्वं स्यात् । नोचेदुपायमात्रेणापि । उच्यते चेदम् ॥ न
 प्रज्ञाकेवलमात्रेण बुद्धत्वं भवति, नाप्युपायमात्रेण किन्तु यदि पुनः प्रज्ञोपायज्ञानौ
 समतास्वभावौ भवत एतौ द्वौ अभिन्नरूपौ भवतस्तदा मुक्तिमुक्ति भवतीति ।
 तथाचोक्तम् ।

उपनयत्यभिमतं यस्मान्नौकेवानुकूलं यतः ।
 तदानुकूलयोगेन सेवोपायः प्रकौर्त्तितः ॥
 उभयोर्मिलनं यच्च सज्जिज्ञासोरयोस्व ।
 अद्वयाकारयोगेन प्रज्ञोपायस्तदुच्यते ॥
 प्रज्ञेऽपि चोपनेतुं च शङ्कते यच्च नैव हि ।
 प्रज्ञोपाय + + + + धर्म्मसत्त्वं तदुच्यते ॥
 चिन्तामणिरिवाशेष जगत् सर्व्वदा स्थितम् ।
 मुक्तिमुक्तिप्रदं सत्यं प्रज्ञोपायस्वरूपतः ॥

74.

8051 साधनमाला । *Sādhana-Mālā*

Substance, modern Nepalese paper white on one side and yellow on the other 12½ × 5 inches Folia, 312 Lines, 7 on a page Character, modern Newari Appearance, fresh Complete

The same work as described in my Nep Cat for 1915, p 83 The titles of Sādhana are to be found in Appendix B of that volume

75.

10745 हेवज्जपञ्जिका । *Hevajja-Pañjikā**By KRSNA or KĀHNA*

Substance, seasoned palm leaf 12 × 2 inches Folia, 29 Lines, 6 on a page Extent in slokas, 580 Character, Newari of the early 13th century Leaves are marked on the right by figures, and on the left by letter numerals Leaves marked 15 and 19-25 are missing Appearance, soiled Incomplete and defective

Beginning —

नमः श्रीहेवच्चाय ।

श्रीहेवच्चं नमस्कृत्य परमाणन्दरूपिणम् ।

पूर्वचार्यक्रमान्नाय हेवच्चे लिख्यते मया ॥

एव मयेत्यादि ।

निदानवाक्यमेवेदं सूत्रं तन्त्रे प्रकाशितम् ।

इह तन्त्रस्य सारार्थं मन्यत्वा(?) वक्ष्यते मया ॥

तथाचोक्तं भगवता एवं मयेति भिक्षुवो मम धर्म्म संगतव्य इत्यत

आह एव मया श्रुतमिति संगीतिकारः । तदत्र केचित् श्रुतमित्यनेन संगति सूचयति । अन्यथा श्रुते परम्परश्रुते संगीतिरप्रमाणिका स्यादित्यनयोर्व्युदा(हो) सार्थम् । एवं मयेति । मयेति मयैव श्रुतं न परम्परया श्रुतम् । etc , etc

11B इति योगरत्नमालाया हेवच्चपञ्जिकाया प्रथम पटल ; 18B. •पटलो
द्वितीय , 17A, •तृतीय. पटल ; •चतुर्थ पटल; ('The Colophons V
and VI are lost in the missing leaves) 27B, •छोस्मापौठ
निर्यायपटल सप्तम ।

But it does not agree with Hevajra pañjikā or Yogarat-
namāla, as described in my Nep Cat for 1915, p 44, as the
leaves of that MS are hopelessly confused.

The three Kāyas (*Dharmakāya*, *Sambhogakāya* and
Nirmānakāya) are thus explained

3B सत्त्व(व)तिभवस्यैकतेति । सतो भाव सत्त्व अर्थक्रियाकारित्वमिद-
मव्ययतालक्ष्यम् पञ्चस्कन्धात्मकम् । तथाचोक्तं भगवता ।

सर्वं सर्वमिति ब्राह्मण यदुत पञ्चस्कन्धा ते च त्रयो भवाः कायवाक्चित्तानि
तेषामेकता व्यदयीभाव । प्रभास्वरनिष्ठागमनात् । अथवा प्रज्ञया प्रज्ञेति । अनेन
प्रज्ञापरमितामध्यमकविचारेण वक्ष इत्येव कथितो धर्म्मकाय ।

महाज्ञानरसैरित्यादि । महाज्ञानानि महायानप्रणीता धर्म्मास्तेषा रस
आस्वादः तै प्रपूर्णः ।

एतदुक्तं भवति परमोज्ज्वलविचित्ररत्नविरचित] (विरवि) कूटागारोदरे सुवि-
शुद्धलक्ष्यानुव्यञ्जनविराजितेन देहेन अथक्कयोगयोगिणीगणै सह सङ्गरणस्फुरण-
रूपतया माहासुखसम्भोगरसैस्तृप्तं यावदाससारमखसनित्यतया नित्य इत्यर्थ ।
स एव महासत्तो बुद्धाना सम्भोगकाय ।

नित्यमित्यादि । स्फुरणयोगेन समन्ताद् गमन समय । यथाखं विश्वाविश्व-
विनयनोपायैर्नाकायैस्त्रैधातुक्कगमनसमयः । तत्र सततप्रवृत्तत्वात् सत्त्वः बुद्धाना-
मनन्तप्रभेदो निर्माणकाय ।

समयसत्त्व समयसत्त्वशब्देनाभिधीयते ।

The meaning of Hevajra —

4A वक्षगर्भ उवाचेति । किमर्थमुवाच । हेवच्चस्य वक्षधरत्वे कारणं
नास्मा यत् सूचितं तदर्थमुवाच । हेवच्चन्विति हेवच्च इतीदृश नाम केन कारणेन
समृद्धीतम् ॥ प्रज्ञोपायात्मकेत्यादि ॥ तन्त्रमिति प्रबन्धः तन्त्र त्रिविधं हेतुतन्त्र

फलतन्त्रमुपायतन्त्रम् । तदत्र हेतुः वचकलीनाः सत्त्वाः । परिनिष्पन्ना हेवचमूर्तिः
फलं । उपायो वक्ष्यमाणलक्षण सपरिकरो मार्गः । तस्य (तस्मिन्) वचधरस्य
निगदितमेवम्वयेत्यादिवाक्येन ।

4B. इह हि मन्त्रमहायाने आदिकर्मिकाणां सत्त्वानां प्रथममवताराय
(भाराय) देवतामूर्तिभावनैव कथ्यते ।

यदाह ।

आदिकर्मिकसत्त्वानां देवतामूर्तिभावनम् ।

निर्दिष्टा प्रथमं तत्ते सर्वकर्मप्रसिद्धये ॥

द्वितीये परिनिष्पन्नक्रमे वक्ष्यमाणसूचनापेक्षयैककारणं महोपायः ॥

For a description of the contents of the text see Bendall's Cam. Cat., p. 58. It consists of two parts, as mentioned in my Nep. Cat. for 1915, referred to above. The full name of the text is Hevajra-Ḍākinī-jāla-sambarā-Tantra.

The Pañjikā also is described in Cam. Cat., p. 189.

For a Tibetan translation of the text see Beckh, p. 74, para. 9, and for that of Kṛṣṇācārya's Pañjikā, see Cord, p. 67.

76.

3853. पञ्चरक्षासूत्राणि । *Pañcaraksā-Sūtrāṇi*

Substance, palm leaf $14\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{4}$ inches. Folia, 135, of which the first 34th to 36th, the 127th and the 130th are missing. Lines, 6 on a page. Extent in slokas, 2700. Character, Newari of the 14th century. Appearance, old, soiled, faded and worn-out.

The leaves are marked by letter numerals on the left hand and by figures on the right-hand side.

The five Raksāsūttis or protective treatises are —

33B यानीमानि भदन्त भगवता पञ्चमहारक्षासूत्राणि भणितानि ।
स्याद्यथा । महासाहस्रप्रमर्दिनीसूत्रं महामायूरी महाशीतवती महाप्रतिसरा
महामन्त्रानुसारणीसूतानि भदन्त भगवता पञ्चामिखवर्जितेन अनुज्ञातानि ।

The colophon of the Mahāsāhasrasūtra is not to be found, perhaps being lost in one of the missing or faded leaves

88B. आर्थमहामायुरीविद्या राज्ञी सर्वार्थसाधनी समाप्तेति ।

117A महाविद्या राज्ञी महाप्रतिसराया कल्प समाप्त ।

125B आर्थमहाप्रतिसराया महाविद्याराज्ञी रक्षाविधानकल्पो विद्याधरस्याय समाप्त ।

129B आर्थमहाशीतवतीनाममहाविद्याराज्ञी मनुशसारक्षासूत्र समाप्तम् ।

135B. आर्थ महारक्षामहामन्त्रानुसारिणी नाम महायानसूत्र समाप्तम् ।

Post-Colophon —

ये धर्मा हेतुप्रभवा etc , etc

77.

1078 पञ्चरक्षा । *Pañcarakṣā*

Substance, palm-leaf 13×2 inches Folia, 125 Lines, 5 on a page
Extent in slokas, 3400 Character, Bengali of the Kutila type Dated saka
1211 = 1250 A D In good preservation with illustration Complete

There are two sets of leaf-marks on the right side, the original marks being parallel to the third line and the later marks below them The later marks are not reliable

Last Colophon —

महारक्षा महामन्त्रानुसारिणीमहाविद्या समाप्ता ।

येधर्मा हेतुप्रभवा etc , etc देयधर्माऽय प्रवरमहायानयाचिनः
परमोपासकसाधुरीयोक्तस्य यदत्र पुण्यं तद्ववतु आचार्योपाध्याय
मातापितृपूर्वजं कृत्वा सकलसत्त्वराशेरनुत्तरज्ञानफलावाप्तये
इति ॥ परमेश्वरपरमसौगत परममहाराजाधिराज श्रीमान्
गौडेश्वरमधुसेनदेवक्राना प्रबर्द्धमानविजयरान्ये यत्राङ्गेनापि
शुकनरपतेःशुकाब्दा १२११ भाद्रदि २ ।

The five raksas are.—

37B आर्यमहात्ताह्वप्रमर्द्दीनी नाम महायानद्वजं समाप्तम् ।

84B आर्यमहासयुरीविद्याराज्ञी, अविनष्टा, पञ्चनुखाव्, प्रतिजम्बा समाप्ता ।

88A आर्यमहाशीतवती नाम महाविद्याराज्ञी समाप्ता ।

113B आर्यमहाप्रतिसराया महाविद्या राज्ञी प्रथमकल्प समाप्त ।

125A. महारक्षा महानन्तानुसारिणी महाविद्या समाप्ता ।

78.

9970 पञ्चरक्षा । *Pañcārakṣā*

Substance, palm-leaf 15 x 2 inches. Folio, 102, marked on the left with letter numerals and on the right with New Pāli numerals. Lines 5 per page. Character, ornamental. Newari of the 14th century. Appearance well preserved. Complete.

Last Colophon —

आर्यमहात्ताह्वप्रमर्द्दीनी आर्यमहासयुरी आर्यमहाशीतवती
आर्यमहाप्रतिसरा आर्यमहामन्तानुसारिणी । एतानि महारक्षा
समाप्ता ।

Post-Colophon Statement —

ये धर्मा etc, देवधर्मीयं प्रवरमहायानवाचिन परमोपावीक-
महाराराधिराजपरमेस्वरपरमभक्तारिका कृत्तनारायणावतार-
श्रीश्रीजयरत्नमल्लदेवस्य विजयराज्ये आर्यावर्तनभूमे नेपालदेशे
श्रीमन्तश्रीतलितापुरीमहानगरे श्रीमानिङ्गके नागलस्याने स्वर्ग-
सधावतारश्रीवज्रवक्त्रवाहारावस्थितशाक्यभिच्छुश्रीहाकुशु त-
भार्या केवकिनक्षीत्य पुत्र भिक्षुश्रीजिवहन्वच तभार्या पुरातन-
कृत्य पुत्र नाथुभारा । मध्यस्तु पुत्र भिक्षुश्रीहृदयशु तभार्या
कितिमयिकृत्य पुत्र श्रीवन्धवराजशु तस्त्रीजनकिनशु त । कनेब
पुत्र भिक्षुश्रीकुत्तमशु तभार्याबुगुनयिकृत्य यदत्र पुण्यं वद्धववा-
चार्योपाध्यायमातापितृपूर्वगमं कृत्वा सकलवत्तराशेरनुत्तरज्ञान-
फलवाप्तयेति । लिखितेय श्रीकात्तमन्दपमहानगरस्याने चैत्रमा-
सकुत्याया तसक श्रीवर्षचन्द्रवाहारावस्थित वक्त्राचार्यभिक्षु

श्रीजयसिद्धराजेन रचितं । जयादृष्ट तथा लिखित लेखिका
नास्ति दोष । न मे दोष न भाव्यते ।

यस्मिन्मूर्दयुक्ताऽपि तस्य दोषं न मुञ्चति ।

उक्तकानरघोरेभ्यो मूर्ध्निभ्यस्तथैव च ।

नक्षितय प्रयत्नेन मया कस्तेन लिखितम् ॥

श्रेयोऽस्तु सम्वत् ६४० आषाढमासे कृष्णपक्ष पञ्चम्याया तिथ्या रेवतिनक्षत्र
श्रूलयोग (?) शुक्रवासरे ॥ चेयं भगवान् । पञ्चमहारक्षा लिखित सम्पूर्णमिति ।
६४० (In a later and blurred hand)

जत्पुण्यावरपञ्चरत्नरचितम् गम्भीरधर्मीदक ।

समवर्त्तन्नास्त्रभावगुणनिका सपुण्यधर्मे वच ॥

शुभमस्तु सर्व्वदा ॥

This is the only MS dated in the reign of Jayaratna-
malla, who was the first separate king of the kingdom of
Kāstha mandapa

For a description of the work see Cam Cat of Bendall,
pp. 33, 48, 99, 105, 152, 153, 157, 162, 175 and 190

Rājendralāla splits up the work into 5 and treats of
them separately—(1) Mahāsitatatī (Nep Bud. Lit, p 164),
Mahāmantiānusāsinī (p 165), Mahāsāhasrapramādinī (p
166), Mahāpratisarā (p 168), Mahāmāyūrī (p 178)

The Tibetan translation also splits up the work See
Beckh, 102B and 103A

79.

3854 क्रियासंग्रहपञ्जिका कुलदत्तपञ्जिका । *Kriyā-
sāṅgraha-Pañjikā or Kuladatta Pañjikā*

By KULADATTA

Substance, palm-leaf 12×2 inches Folia, 176, of which 7, 38, 54, 56, 70,
75, 89, 92, 101-107 140, 142, 151 168, 172 are missing, marked with letter

numerals on the left and with figures on the right Lines, 8 on a page
Extent in slokas, 5200 Character, Newari of the 16th century Appearance,
old and soiled Incomplete at the end

See Dr Rājendralāl's Nepal Catalogue, p 105

8A, इति कुलदत्तपण्डितविरचिताया पञ्जिकाया प्रथमं प्रकरणम् ।

20B, इति महापण्डित कुलदत्तविरचिताया पञ्जि + + + + + ।

41B, श्रीमहापण्डित कुलदत्तविरचिताया पञ्जिकाया तृतीयप्रकरणम् ।

47B, श्रीमहापण्डित कुलदत्तविरचिताया पञ्जिकाया चतुर्थं प्रकरणमिति ॥

58A, श्रीमहापण्डित कुलदत्तविरचिताया पञ्जिकाया पञ्चमप्रकरणमिति ।

154B, श्रीमहापण्डित कुलदत्तविरचिताया षष्ठमप्रकरणम् ।

The opening lines are given in the Nep Budh Lit. of Rājendralāla.

यच्च अद्वाप्रज्ञाकृपावान् व्याकरणकाव्यशब्दोविचीतिज्योतिषशास्त्रप्रत्याय-
वदिति कथा पाठे । नानालिपिनानादेशभाषामणिकनकपुंस्त्रीगजवाजिलक्ष-
सम्बेत्ता गान्धर्वगीतवाद्यनानाआयुषवैद्यकेन्द्रजालधातुवादतुलाशास्त्रज्ञा गीतादि-
कौशलनखच्चेदादिशिल्पवान् विदितकामशास्त्रः प्राज्ञः सहिष्णु दत्तो वाग्मी
प्रणतः प्रतिपत्तिवान् सदोत्साहि लोमशह (?) गुरुधीशालि समयरत्नत्रयादिद-
भक्तिमान् दशपारमिताशक्तो विगतभयदृष्टजन्मा. प्रतिष्ठागण्डलिखननानाकर्म-
प्रसरनिपुणः गुरोराज्ञापरिपालनतत्पर गुरोराज्ञाशुगताञ्जलङ्घनकोपाद्भ्रातृ-
दोषप्रकाशन सत्त्वेषु मेतित्यागः बोधिचित्तत्यागः सधर्मेनिन्दा गुरुज्ञानपरः
स्वन्धाव (?) महायानविचिकित्सादुःखसुखयोर्धर्मकल्पना शार्दूलचित्तप्रतिक्षेपो भङ्ग-
समयासेवास्त्रीजुगुप्सामलापत्तिरहितः + + + स्वारान्यो (?) भवति । एवविधै-
सर्वगुणैरलकृतस्य सर्वदोषरहितस्य मण्डलवर्त्तनादौ योग्यस्य शुभे दिवसे नक्षत्रादौ
गृह गत्वा परवामन्नभक्त कृत्वा यथाशक्ति दक्षिणा दत्वा सम्पूज्याञ्जलि कृत्वा
अध्येषणा कुर्यात् समन्वाहाराचार्य्य अहं अमुकनामा उपासको विहारादिकं
कर्त्तुमिच्छामि तदर्थं विज्ञापयाम्यह अधिगतसकलसुगतवचनत्वात् ॥ इत्यनेनाचार्य्य
निष्ठाध्येषणा कुर्यात् यजमान ॥

13A, वास्तुपूजामाह , 37B, इदानी वास्तुनाग + + , 41A, इष्टका-
रोपण कृत्वा होम कुर्यात् प्रमोहने , 43B, इदानी प्रासादलक्षणमभिधीयते ,

44A, इदानीं विशेषलक्षणमभिधीयते, 45A, देवालयस्य विशेषः; 47A, तस्मिन् काले सधर्मापाठः, 51A, इदानीं दार्वादीनां प्रमाणमभिधीयते, 52A, देवालयस्य + + + कोष्ठद्वयेन द्वारस्य व्यायामः, 55B, ततो द्वारस्थापनानन्तर-
मग्निपूजामाह, 58A, इतिमन्त्रेण अष्टोत्तरशतवारं परिजपति यन्मविस्तारभया-
त्त्यक्तान्यन्यदासकर्मणि, 61A, तदनन्तरं वचहेतुकर्ममुद्रायां पुरतो वचधातु-
माह, 64A, इति पापदेशनादि, ततो विमर्शपूजां कुर्यात् मन्त्रमुद्रायुक्तेन,
65A, एव विमर्शप्रकाराभिः सर्वतथागतान् सम्पूज्य आत्मानं निपातयेत्,
66A, इत्यनादिसिद्धियोगः, 68B, इति घनोऽभिषेकः, इति नामाभिषेकः
इति वचनम्, 69B, इति वीजचिह्नदेवताहङ्कारः, 72A, समयमुद्रालक्ष-
णम्, 72B, इति धर्ममुद्रा ततः कर्ममुद्राबन्धमाह, 74A, इति कर्ममुद्रा,
76B, इत्याचार्याभिषेकः, 79B, इत्यादियोगो नाम समाधिः, 85A, इति
मण्डलराजाश्रीनाम समाधिः, 87B, इति कर्मराजश्रीनाम समाधिः, 101A,
मुद्राविशुद्धिः, 101B, चेतमुद्राविशुद्धिः, 102B, ईशानस्य कर्ममुद्रा, 108A,
इति घण्टाधिवासना, इति संखाधिवासना, इति रक्षाधिवासना, 109B, इति
देवताधिवासना, 111B, इति बाह्यमण्डललेखनविधिः, 112A, इदानीं तन्त्रोक्तं,
सूत्रमुच्यते, 114A, इति देवताचिह्नपातनम्; इति मण्डलाधिवासना,
116B, इति शिष्याधिवासना, 118B, इति शिष्यप्रवेशविधिः, 121A, इति
वचनदानम् । इति मण्डलतत्त्वम्, 122A, इति व्याकरणम्, इत्याखासदानम्,
123B, इति प्रज्ञाज्ञानाभिषेकविधिः, 124B, इति सङ्गजसबोधिरुच्यते, व्य-
मेवार्थं श्रीसमाजेऽप्युक्तं, 125B, इति चतुर्थीभिषेकविधिः, 129A, इति शुभ-
निमित्तम्, 129B, इत्यशुभनिमित्तम्, 132A, इदानीं लक्षाङ्गतौ ह्यप्रमाण-
मभिधीयते, इदानीं विधानमाह, 132B, तत्र प्रश्नपूजामाह, 135A, इति
विधानम् । इदानीं पिण्डिकास्थापनाय नव कोष्ठकविभागोऽभिधीयते, 136A,
इदानीं मूलपञ्चाशतचतुर्षष्टिरेकाशीतिकोष्ठकानां प्रत्येकं विशुद्धिरभिधीयते,
138A, इति रत्नन्यासविधिः । इदानीं पिण्डिकालक्षणमभिधीयते । स्थाप्यमान
देवस्य सार्द्धसप्ततालप्रमाणो दीर्घेण पिण्डिकायाम् व्यायामतः पादोनपञ्चताल-
प्रमाणा etc, etc

138B, इदानीं निवृत्तिप्रतिष्ठा[भिधीयते], 139A, इदानीं प्रतिमास्थाप-

नीयतल्लक्षणमुच्यते, 139B, इदानीं देहानां + + + + + ; 141A, प्रतिमाया रूपगुणमुच्यते ; 141B, इदानीं दोषोऽभिधीयते ; 142B, ... इदानीं पटपुस्तप्रतिमादीनां दशक्रिया अभिधनीया रजस्वत्तारजोरञ्जितकर्पटे समशानकर्यटे नरचर्मणि कपालके श्मशानभस्ममयकलसोदकप्रक्षालिते मृन्मयक-
रणाभिन्नबोधिचित्तात्मके चर्तयथागतानुपवेष्टव्यं दत्ता, etc., etc.

144B, इति योनिचंसोधनम् ; 146A, नीराजनक्रम ; 147B, चैम-
न्तोपनयन ; 149B, इति फलप्राप्तनविधि : 153A, इति नामाभिषेकः ;
153B, इति गुह्याभिषेक

155A, चित्रकर्म्मवल. पिण्डिगण्डिकालक्षणं तव ।

एतेषाञ्च प्रतिष्ठानं प्रवक्ष्ये गुह्यं तथा ।

ततो निम्नन्ते विहारारौ बहिरभ्यन्तरे च यथास्थाने तथागता बोधितत्त्वा
विद्यादेय क्रोधगणा विद्याधरा . . . लिखनीया, 156B, इति
वैश्रवणस्यापनम् ; इति वलिमन्तः ; 157A, इति महाकालस्यापनम् ; 158A,
इति राजास्यापनम् ; 158B, वलिपिण्डिकास्यापनमिति, गण्डिकालक्षणमित्यु-
च्यते ; 159A, आकोटनमुद्गरस्य प्रमाणमभिधीयते ; 160A, इति गण्डा-
कोटनम् । इदानीं प्रव्रज्याग्रहणमुच्यते ; 163B, इति प्रव्रज्याविधिः ;

164A, लक्षणं धर्मधातूनां पूजानामवरोहनम् ।

जीर्णोद्धारोपसंहारा (१) पूजयेद् गणमण्डलम् ॥

धर्मधातूनां लक्षणमभिधीयते, 176B, इति उच्छिष्टपिण्डमन्त्रः ।

The Manuscript comes abruptly to an end

23B, ततः शुभे . शुक्लीष्टाय विश्वाजचन्द्रचिह्नानि लिखेत् । महावैरो-
चनस्य भक्षे पञ्चसुचिकवचं सत्त्वब्रह्मा नीलवचं रत्नवचाद्वितरत्नं धर्मवृक्षो वचाद्वि-
तपद्मं कर्म्मवचादिष्व वचम् । अक्षोभ्यस्य नीलपद्मसुचिकवचं वचसत्त्वस्य शुभ
पद्मसुचिकवचं वचराजस्य वचाद्विताड्गुणम् । वचरागस्य शरघत्तनं वचतापो
सवचमुज्ज्वलेन साधुकारप्रदान । रत्नचर्मवस्य वचाद्वितरत्नम् । वचरत्नस्य वचा-
द्वितरत्नमाला । वचतेजस्य सूर्ये वचकिंतीचिन्तामणिवचम् । वचनालस्य वचा-
द्वितदत्तपङ्क्तिः । अमिताभस्य वचाद्वितपद्मं वचधर्मस्य सनातपद्मम् ।

अनोपसिद्धिना विश्ववचं । वचकर्म्मणः स एव । वचप्रभिन्नस्य वचवदस्य

वचषटिडशनाहं । वचपक्षस्य वचाद्वितदद्वायुगम् । वचसन्नेर्वचमुष्टिभ्या गृहीत-
 पञ्चसूचिकवचम् । वचलास्याया वचद्वयम् । वचमालाया रत्नमाला । वचग्रीताया
 वीणा । वचट्यायास्त्रिसूचिकवचाद्वितकरद्वयम् । वचायुधाया धूपकटक्क ।
 पुष्यायाः पुष्पकरण्डकम् । दीपाया दीपयष्टि । गन्धाया पीत गन्धसत्व
 मैत्रेयस्य सपल्लवनागपुष्पम् । आम्राघदर्शिन सनेत्राम्भोज । सर्वापायजह-
 स्थाङ्गुशम् । सर्वशोकतमोनिर्घातनमिति दण्डम् ॥ गन्धहस्तिन शख । शूरङ्गमस्य
 खड्गम् । गगनगङ्गस्य पद्मस्यधर्मगङ्ग ॥ ज्ञानकेतोश्चिन्तामणिध्वज । अमितप्रभस्य
 कलसम् । चन्द्रप्रभस्य चन्द्रम् । भद्रपालस्य सजालरत्नम् । जालनाप्रभस्य वच-
 पञ्जरम् । वचगर्भस्य सवच्चनीजोत्पलम् । अक्षयमते कणशम् । प्रतिभानकुटस्य
 पद्मस्यरत्नकुट समन्तभद्रस्य रत्नमञ्जरी । वचाङ्गुशस्य अङ्गुश । वचपाशस्य पाश ।
 वचस्फोटस्य शृङ्खला ।

160A. इदानीं प्रव्रज्याग्रहणमुच्यते ।

तदुक्तं विनय ।

आचार्योपाध्यायै प्रव्रजयितव्यमुपसम्पादयितव्य इति । भिक्षवो न जानन्ति
 कथं प्रव्रजयितव्यं कथमुपसम्पादयितव्यमिति । भगवानाह । यस्य कस्यचित्
 प्रव्रज्यापक्ष उपसङ्गामति । स तेनासौ अन्तरायिकान् धर्मान् पृष्ट्वा । आदौ
 त्रिश्ररणागमनानि पञ्चशिक्षापदानि उपासकसम्बरस्य दातव्य । चैत्यवन्दना कार-
 यित्वा आचार्यस्य पुरतो मण्डपे कारयित्वा उत्कुटकासनेनाञ्जलिं प्रगृह्णन् च
 वक्तव्य । ब्रूहि अहमित्थनामा यावज्जीव बुद्धशरणं गच्छामि दिपदानामग्रम् ॥
 धर्मे शरणं गच्छामि विरागाणामग्रम् ॥ सद्यः शरणं गच्छामि गणानामग्रम् ॥
 द्विरपि ततः पञ्चशिक्षापदं देयम् । अहमित्थनामा यावज्जीव प्राणातिपातात्
 प्रतिविरमामि । अहमित्थनामा यावज्जीवमदत्तादानात् प्रतिविरमामि । अह-
 मित्थनामा यावज्जीव काममिथ्याचारात् प्रतिविरमामि । अहमित्थनामा याव-
 ज्जीवं मृषावादात् प्रतिविरमामि । अहमित्थनामा यावज्जीव सुरामैरेयमद्य-
 प्रमादस्थानात् प्रतिविरमामि । त्रिरपि ॥ एव त्रिश्रर(अ)णगमनता पञ्चशिक्षापदा-
 दिकामुपासकशिक्षामाधारयितुम् । तत आचार्यो याचितव्यः । समन्वाहर अह-
 मित्थनामा आचार्यं याचे ॥ आचार्येणाह प्रव्रजिष्ये ॥ द्विरपि ॥ तत उपाध्यायो
 याचितव्यः समन्वाहर उपाध्याय भवान् उपाध्यायो भूत्वा अह इत्यनामा उपा-

ध्यायेन प्रव्रजिष्ये ॥ त्रिरपि ततः केशानवतार्य चूडा स्थापयितव्या । ततः प्रष्टव्यं ।
 अद्यापि त्वं गृह्णिष्यामसमान एव । किं प्रव्रज्याया निश्चय इति । यदि ब्रवीति निश्चय
 इति तदा अवतार्य चतुःसमुद्रजलैः स्नापयित्वा काषायवस्त्रैराच्छाद्य वक्तव्यं ॥ ब्रूहि ॥
 अहमित्थं नामा यावज्जीवं गृहलिङ्गं परित्यजामि प्रव्रज्यालिङ्गं समाददे ॥ त्रिरपि ॥
 ततः प्रव्रज्याचित्तमामुखीभावं कृत्वा प्रवाजयेत् ॥ प्रव्रजान् गृहस्थनामपरित्यागेन
 निकायानुरूपेण भिक्षुनामोच्चारणपूर्वं त्रिशरणगमनं कारयेत् । ब्रूहि ॥ अह-
 मित्थं नामा यावज्जीवं बुद्ध शरणं गच्छामि, द्विपदानामग्रम् ॥ अहमित्थं नामा
 यावज्जीव धर्म्म शरणं गच्छामि विरागाणामग्रम् । अहमित्थं नामा यावज्जीवं
 सङ्घ शरणं गच्छामि गणानामग्रम् ॥ त्रिरपि ॥ ततो दशशिक्षापदानि दातव्यानि ।
 समन्वाहर आचार्यं । यथा ते आर्यार्हन्तो यावज्जीवं प्राणातिपात प्रतिविरताः ॥
 एवमहमित्थं नामा यावज्जीव प्राणातिपातवैरमणा आमणेरशिक्षा समाददे । एव-
 मेवाहं प्रथमेनाङ्गेन तेषामार्याणामर्हता शिक्षायामनुशिक्षे अनुविधीये अनुकरोमि
 यथा ते आर्यार्हा अर्हन्तो यावज्जीवं अदत्तादानमब्रह्मचर्यमृषावादसुरामैरेयमद्य-
 प्रमादस्थाना नृत्यगीतवादित्र माल्यगन्धविलेपनवर्णकधारणमुच्चशयनमहाशयना-
 कालभोजनजातरूपरजतप्रतिग्रहात् प्रतिविरता ॥ एवमेवाहमित्थं नामा यावज्जीव
 अदत्तादानवैरमणशिक्षापदं समापादयामि । अहमित्थं नामा यावज्जीव
 अब्रह्मचर्यवैरमणशिक्षापदं समाददे । अहमित्थं नामा यावज्जीवं मृषावादवैरमण-
 शिक्षापदं समादयामि । अहमित्थं नामा यावज्जीवं सुरामैरेयमद्यप्रमादस्थानवैर-
 मणशिक्षापदं समादयामि । अहमित्थं नामा यावज्जीव उच्चशयनमहाशयनशिक्षा-
 पदं समादयामि ॥ अहमित्थं नामा यावज्जीवं नृत्यगीतवाद्यवैरमणशिक्षापद समा-
 दयामि ॥ अहमित्थं नामा यावज्जीव मालागन्धविलेपनवैरमण शिक्षापदं समा-
 दयामि ॥ अहमित्थं नामा यावज्जीवं जातरूपरजतप्रतिग्रहणवैरमण शिक्षापदं
 समादयामि ॥ त्रिरपि ॥ अनेनाहं दशमेनाङ्गेन तेषामार्याणामर्हता शिक्षामनुशिक्षे
 अनुविधीये अनुकरोमि ॥ ॥ ततः पात्रचीवरं पर्येषितव्यं आचार्योपाध्याया-
 वध्येषितव्यौ । सन्निपतिते संघमण्डलकं कृत्वा दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्या प्रतिष्ठाप्य
 कृताञ्जलिमाधाय ॥ समन्वाहर आचार्यं अहमित्थं नामा आचार्यं अध्येषयामि
 इदं चीवरं सङ्घस्य विश्वासे सङ्घपरिभोगायाधितिल्लन्तु ॥ तथा ॥ समन्वाहर
 आचार्यं अहमित्थं नामा आचार्यं अध्येषयामि इदं चीवरं राजकुलगमनायाधि-

तिष्ठन्तु । तर्हि समन्वाहर आचार्य्य अहमित्यनामा आचार्य्य अध्येषयामि इदं
 चीवर ग्रामनगरनिगमपक्षीपत्तनगमनायाधितिष्ठेत् । समन्वाहर आचार्य्य
 अहमित्यनामा आचार्य्य अध्येषयामि । इदं पात्र ऋषिभाजनशिक्षाभाजनभोजन-
 परिभोगिकमधितिष्ठतु । तथा समन्वाहर आचार्य्य अहमित्यनामा आचार्य्य
 मध्येषयामि इमा शिक्षाभाजनकुण्डिकामधितिष्ठतु ॥ तथा समन्वाहर आचार्य्य
 अहमित्यनामा आचार्य्य अध्येषयामि इमा खिच्चिरिकामधितिष्ठतु ॥ त्रिरपि ॥
 समन्वाहर उपाध्याय अहमित्यनामा उपाध्याय अध्येषयामि इदं चीव[र]
 सधन्य विश्वासनधपरिभोगायाधितिष्ठतु ॥ तथा समन्वाहर उपाध्याय अहमित्य-
 नामा उपाध्याय अध्येषयामि । इदं चीवर राजकुलगमनायाधितिष्ठतु ॥ तथा
 समन्वाहर उपाध्याय अहमित्यनामा उपाध्याय अध्येषयामि । इदं चीव[र]
 ग्रामनगरनिगमपक्षीपत्तनगमनायाधितिष्ठन्तु ॥ समन्वाहर उपाध्याय अह-
 नित्यनामा उपाध्याय अध्येषयामि इदं पात्र ऋषिभाजन शिक्षाभाजनं
 परिभोगिकमधितिष्ठतु । तथा समन्वाहर उपाध्याय अहमित्यनामा उपाध्याय
 अध्येषयामि । इमा शिक्षाभाजनकुण्डिकामधितिष्ठतु । तथा समन्वाहर
 उपाध्याय अहमित्यनामा उपाध्याय अध्येषयामि इमा खिच्चिरिकामधितिष्ठतु ॥
 त्रिरपि ॥ समन्वाहरन्तु आचार्य्यसङ्गा अहमित्य नामाचार्य्यसङ्गा अध्येषयामि ॥
 इदञ्चीवर सङ्गस्य विश्वासे सङ्गपरिभोगायाधितिष्ठन्तु ॥ समन्वाहरन्तु आचार्य्य-
 सङ्गा अहमित्यनामा आचार्य्यसङ्गानामध्येषयामि । इदञ्चीवरं राजकुलगमनाया-
 धितिष्ठन्तु ॥ समन्वाहरन्तु अर्थ्यसङ्गा अहमित्यनामा अर्थ्यसङ्गानामध्येषयामि ॥
 इदं चीवर ग्रामनगरनिगमपक्षीपत्तनगमनाय अधितिष्ठन्तु ॥ तथा समन्वा-
 हरन्त्वार्य्यसङ्गा अहमित्यनामा आचार्य्यसङ्गा अध्येषयामि ॥ इदं पात्र ऋषिभाजन
 शिक्षाभाजन भोजनपरिभोगिकमधितिष्ठन्तु ॥ तथा समन्वाहरन्त्वार्य्यसङ्गाः
 अहमित्यनामा आचार्य्यसङ्गानामध्येषयामि ॥ इमा शिक्षाभाजनकुण्डिका + + + +
 + + + + + + + + + आचार्य्यसङ्गा अहमित्यनामा आचार्य्यसङ्गानामध्येषयामि ॥
 इमा खिच्चि[रि]कामधितिष्ठन्तु ॥ त्रिरपि ॥ तत आचार्य्यं प्रदातव्यम् ।
 चीवरमण्यमन्त्रेण ॐ नमः समस्तबुद्धानां सर्व्वतथागताधिष्ठितात्मचीवर स्वाहा ।
 तत समन्वाहरन्तु भदन्त अहमित्यनामा इदं चीवर सङ्गस्य विश्वासपरिभोगाय
 धारयामि ॥ तथा समन्वाहरन्तु भदन्ता अहमित्यनामा इदं चीवर राजकुल-

गमनाय धारयामि । समन्वाहरन्तु भदन्ता' अहमित्यंनामा इदं चीवरं ग्रामनगर-
निगमपल्लिपत्तनगमनाय धारयामि । समन्वाहरन्तु भदन्ता अहमित्यंनामा
इद पात्रं ऋषिभाजनं शिक्षाभाजनं भोजनोपभोगाय धारयामि । समन्वाहरन्तु
भदन्ता अहमित्यंनामा शिक्षाभाजनकुण्डिका धारयामि । समन्वाहर भदन्ता
अहमित्यंनामा खित्तिरिका धारयामि ॥ तथा समन्वाहरन्तु भदन्ताः अहमित्यं
नामा आर्याख्यासम्बरमासपत्स्ये ॥ साधुसम्बर सुष्ठु सम्बरिष्ये । समन्वाहरन्तु
भदन्ता अहमित्यंनामा यदा तङ्गस्य सामग्री लप्स्ये तदा अनेन सङ्गेन सार्द्धं पोषधं
करिष्ये । शीलस्तन्वस्य परिपूरये । समाधिस्तन्वस्य प्रज्ञास्तन्वविमुक्तिज्ञानदर्शन-
स्तन्वस्य परिपूरये । त्रिरपि । ग्रन्थवि + + + + इति प्रव्रन्याविधि ॥—
महापण्डितकुषदत्तविरचिताया कुलपञ्जिकाया सप्तम प्रकरणम् ॥

No work on the rituals of the Maháyána School of Bud-
dhism has yet been obtained So an attempt has been
made here to give that ritual in as complete a form as pos-
sible in a catalogue The chapter on initiation has been
copied *in extenso*, so that it may be compared with the
Hínayána rituals as given in the Golden Book

80

4728 क्रियासंग्रहपञ्जिका । *Kriyāsamgraha-Pañjikā*

By KAIADATTA

Substance Nepalese paper 13½ x 4 inches Folia 10½ Lines 7 on a
page Extent in Slokas 3100 Character Newari Appearance, discoloured
Complete

Colophon — इति श्रीमहापण्डितनिसङ्गाचार्य श्रीकुलदत्त विरचिताया
क्रियासंग्रहोनामपञ्जिकाया अष्टमा प्रकरण समाप्त ।

Post-Col — सवत् २३६ माघ कृष्णसप्तमी श्व सवत्सर सचोडडेया । आषाढ
सवत्सर ७६२ नार्गशिर कृष्णसप्त ॥ सवत् २४० आश्विन कृष्ण
पञ्चा कुङ्कु आदित्यवार सन्पूर्णमिति । लिखित श्रीभगतापुलि-
महानगरो दक्षिणदिग्पञ्चप्रतिविहारे श्रीशिवतानोकि स्तनस्य -
चरसेवित नित्य नित्य धर्मकर्मसेवक धम्मदेव स्युपेवताधकार

याजीवन् मल्लाडादो ... श्रीवजाचाथ्ये जयंद्रयवताधकाव
दयका जुरो । राजाधिराज श्रीरत्नजितर्मल्लदेवस्य विजयेराज्ये
मिति । शुभ ।

It ends —ततो वक्षी यदा होमाग्निनिर्व्याणमुपगच्छति तदा रजःप्रवाहोक्त
विधिर्नैव भस्मप्रवाहं कुर्यादिति ।

निरीक्षतन्वनिष्ठिण मयाय + सद्यतेचाखतरा विशुद्धा ।

नापूर्वशब्देन सुशोभनेन तथापि सत सुधिय क्षमध्व ॥

सारं सरण मनघ श्रीकुलदत्तेन योजितं ग्रंथं ।

यजमानमनोधरणं निष्ठिजाचार्यस्य परमाभरणं ।

पञ्जी विधाय विधिना यदवापि शुभ मया ।

व्यसत्त्वोस्तु लोकोय तेनावधमयो वर ॥

The preceding MS of this work comes to an end with the
7th Prakarana. The topics of the 8th are —179B इदानीं
चतुर्नामपि व्याकृतौना सामान्येन विवृद्धिरुच्यते । 181A, ध्वजानां लक्षणं , 186B
क्षत्रप्रतिष्ठा, 187A चामर प्रतिष्ठा ध्वजप्रतिष्ठा, पताकाप्रतिष्ठा, 188A
जीर्णोद्धारणविधिः । इदानीं मण्डनोपम विधिरुच्यते ।

81.

1758 Two Works.

I —तथागतप्रतिविम्बप्रतिष्ठानुशंसवर्णनधर्मपर्यायः ।

*Tathagataprativimbapratisthānuśaṁsavarnanā Dharmā-
pariyāya*

II —दिव्यभोजनावदान *Divyabhōjanāvadāna*

Substance, palm leaf. 12×2 inches Folia, 8, numbered 1 and 6 to 12
Lines, 5 on a page Character, Newari Appearance, old and discoloured
Dated, N S 385

I —Comes to an end in 7B, line 1, then begins II.

I

Beginning — ॐ नमोऽस्तु बुडाय ।

एवमया द्रुतनेकस्मिन् सनये भगवान् आवल्या विहरति क
जेतवनेऽनाद्यपिखदस्याराने अथायुश्चानानन्दो येन भगवात्तेनो-
पतजाननुपतंजस्य भगवत पादौ शिरसाभिवन्द्य एकांतेऽस्या-
देकांते स्थित आयुश्चानानन्दो भगवन्तेनैवदवोचत् । किं भगवन्
कुशलमूखं वन्दार्जनप्रदानस्य किं नखदक्षप्रदानस्य । किं शरय-
गननमिक्षापदाना , किं तथागतप्रदानाङ्गलिकर्म्मण । किं भदन्त
कुशलमूख संतारे न क्षीयते न हीयते अक्षयक्ष निर्माय-
नुपनयति किं तथागतविव्वक्करणे । भगवानाह । इत्यादि ।

Colophon.— तथागतप्रविव्विन्दप्रविष्ठानुसंचवर्त्तनो नाम धर्म्मपर्याय ।
समाप्त । सन्वत् ३८५ अशुनि सुदि १० वृहस्पतिदिने

II.

Beginning.— ॐ नमो बुडाय ।

दिश्यभोजनमिति बुडो भगवान् चत्तुतो गुणद्वतो मान्ति. पुजितो
राजभी राजनन्विडेनिभिः (:) पौरै त्रेष्ठिभिः चार्थवाहै देवैर्ना-
गैर्यक्षैरसुरै गरुडै. किन्नरैर्नहोरगैरिति देवनागयक्षासुरगरुड-
किन्नरनहोरागाभ्यर्चितो बुडो भगवान् चावो महापुण्यवाभी
चौवरपिण्डपातप्रयनाचनन्तानप्रययमैषज्यपरिष्काराणां आवकवचै
राजन्ते विहरति । इत्यादि ।

Colophon.— दिश्यभोजन अवदान समाप्त । सन्वत् ३८५ अशुनि सुदि १२
बुडवाचरे । नमो बुडाय नमो धन्नाय नम संघाय ।

82.

1840. वसुन्धरादेश । *Vasundharāśa*

Substance, palm-leaf 9½ x 2 inches. Form, 6 Lines 6 on a page. Ex-
tent in folios, 75. Character, Newari of the 18th century. Appearance old
and discoloured.

A ritual of Visuddhātā on the Goddess of Wealth

Beginning — ॐ नमो भगवति वसुधारायै ।

समन्वाधरतु मा बुद्धा यये[य] दिक्षु सस्थिता ॥

भगवति वसुधारे ज्ञानभूर्ति नमामि

ध गगनगगमनोभ्यातोरणामन्त्रगयोवती ।

यसमिगुलनिधान काचन रत्नवर्षा

वडनगधनवृद्धि प्रागरा रत्नकूटा ॥

नैधो करुणा नृदिता उपेक्षा । ॐ सभावमुद्धा सर्वधर्माश्च

भावात्मकोऽह गृह्य विभाव्य स्रन्यतानन्तर ॥ फट्कारेण विश्वदक्षपद्म

पद्मकर्पिकोपरिचन्द्रमण्डम् ॥ तदुपरि ह्रुक्कार । तदुपरि यामेन

भद्रघट भद्रघट परिनामेन वसुधारा भगवती भावयेत् ॥ इत्यादि ।

Colophon — इति वसुधारादेश दोषयेत् समाप्ता ।

यदि शुद्धमशुद्ध वा लेखको नान्ति - - - - ॥

83.

9971 दमनकमहारक्षा (महातन्त्रराज) । *Damanaka*

Mahakṣa (Mahā-Tāntarāja)

Substance, palm-leaf 11×2 inches Folia, 5, marked 2 to 7 Lines, 5/8 on a page Extent in Slokas, 125 Character Newari Date, N S 371=A D 1251 Appearance, old and dilapidated

Last Colophon — इति श्रीदमनके महारक्षतन्त्रराजसर्वत्रयापिश्री-

मन्त्रसमुच्चयज्ञान समाप्तम् ॥

Post-Colophon Statement — शुभम् ॥

सवत् ३७१ मार्गवदि ४ ॥ शुभात् ।

The first leaf of the MS seems not to belong to this work It has been substituted for the first leaf

The second leaf begins —

निर्वाण ॥ ॐ ह्रूं श्रीं ह्रूं ह्रूं ॐ ह्रूं पायु ॥ ॐ ५ सर्वाङ्गमथोक्त

भैरवाय — (Then a Kūtākṣara Mantra—or a combination of a

number of consonants with a single vowel and with the sign of nasal) ज्ञ ज्ञं ज्ञ पाय ५ ऐं क्रीं श्रीं

ऐं श्रीं महानिर्वाणेश्वरानन्दनाथ ईश्वरीशक्तिसहिताय सिद्धान्ता-
धिकारोभव ।

CONTENTS

2A 1. 5 महानिर्वाण — In the same line गायत्री — 2B 1 2
इति निर्वाणमन्त्र, अथ पञ्चमीपूजनम् — 2B 1. 5 इति पञ्चमीपूजा ततो हनु-
भैरवपूजनम् — 2B 1 6 ॐ ५ नमो भगवते वानरराजाय महाबलपराक्रमाय
गगणगमन—सागरोत्तरण-लङ्काप्रमथन एहि एहि — 3A. 3 इति हनुभैरव-
पूजा इति द्वादशाङ्गन्यास 3B 1 त्रिविद्यान्यासः — 3B. 2 घोरिकायक-
न्यासः — 3B 5 ग्रथिन्यासः — 4A. 1 एकाक्षरी षोडान्यास — In the
same line प्रणवपञ्चकन्यासः — 4A. 2 निरात्मन्यासः — 4B. 4. इति
पूजा — 5A. 1. अथ परस्य सेनालङ्घनविधि माह — 5B. 4. पञ्चोपाचर-
पूजा — 7A. 1 इति न्याससङ्कोचः ।

The first leaf seems to be about the ritual of Cartyapū-
jana by the Buddhists

It begins — ॐ नमो बुद्धाय ।

रत्नप्रस्थानसूत्रान्ते प्रोक्त['] यच्चैवपूजनम् ।

तदहं संप्रवक्ष्यामि सत्तानां शुभमृदये ॥

तत्रादौ कृतमुखशौचादि परिहितशुचिवस्त्र सञ्जीकृतपूजोपकरण क्वचि-
द्विजनमनोऽनुकूले प्रदेशे सुखासने पूर्वाभिमुखमुपविष्टो मौनीभूय सत्तत्त्वानां
सधातुक अधातुक वा चैत्यमेक पञ्च नव वा मञ्चकादौ निवेशित पुरतो गुरुमण्डल-
वत् कृतमण्डलेऽवस्थाप्य प्रतीत्यसमुत्पन्नमायादिसमजगदधिसुख भूटिति विरो-
चनरूपं चन्द्रस्यशुक्लोद्गाराधिश्लितहृदयमात्मानं विभात्य बोध्य श्रीसुद्रा वद्धा शिर-
कण्ठहृत्सु चक्रपद्मवच्चमुष्टिसु चन्द्रसूर्यसूर्यस्थान् शुक्लरक्तवर्णान् ॐ वाँ क्रीं
कारान् दृष्ट्वा पूजादिक च चत्तरेणाधिष्ठाय पुरस्यभट्टारक श्रृणीकृत्य भूटिति
चतुर्भूतमण्डलस्यसुमेरुपरि पद्मे अष्टदले ॐ ह्रँ श्रीं क्रीं खँ लाँ माँ याँ ताँ कारज
चन्द्रसूर्यचतुष्टयचन्द्रचतुष्टयस्यस्रवीजाधिश्लितचक्रादिचिह्नपरिणतान् वैरोचना-

दीन् ध्यात्वा हृद्दीजकराकृष्टान् कनिष्ठात् समयसत्त्वसमान् निवेश्य निर्भास । ॐ
 व्या प्रवर सत्कार ह्रीं अर्घ्यं प्रतीच्छं ह्यं स्वाहेत्यर्घ्यादिपुरःसर संपूज्य तत ह्यं वं
 होरिति समयसत्त्वैकौल्य चैत्यरूपेण परिणमयेत् ।

This appears to be in a Bengali hand of the twelfth century.

At another leaf in Bengali, much effaced We get the following verse —

चम्पू चम्पकमालेव विष्णुसिद्धमहोपदे ।
 गुम्फिता हरिनाथेन सदास्ता कविवल्लभा ॥

This appears to be the last leaf of the Campūkāvya and names a king named Visnusinha, who is found nowhere else

84.

9089 एकलवीर-चण्ड महारोषण तन्त्र । *Ekallavīra-
 Canda-Mahārosana Tantra*

Substance, Nepalese paper 14½ x 4 inches Folia, 41 Lines, 78 on a
 page Extent in ślokaś, 1100 Character, Newari of the early nineteenth
 century Appearance, discoloured Complete

It begins — ॐ नमः श्रीचण्डमहारोषणाय ।

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् वक्षसत्त्वः सर्वतथा-
 गतकायवाक्चित्तहृदयेवजयो[गि]नीभगेषु विजहार । अनेकैश्च
 योगिनीगणैः । तद्यथा —

श्वेताचलेन च वक्षयोगिन्या । पीताचलेन च वक्षयोगिन्या । रक्ताचलेन च
 वक्षयोगिन्या [ना] । श्यामाचलेन च वक्षयोगिन्या । मोहवज्रा च वक्षयोगिन्या ।
 पैशुनवज्रा च वक्षयोगिन्या । रागवज्रा च वक्षयोगिन्या । ईर्ष्यावज्रा च वक्ष-
 योगिन्या । एव प्रमुखै योगियोगिनीकोटिनियुतशतसङ्घैः । अथ भगवान् वक्ष-
 सत्त्वं कृष्णाचलं नाम समाधि समापयेदमुदाजहार ।

भावाभावविनिर्मुक्तस्वरानन्दैकतत्पर ।

निष्प्रपञ्चस्वरूपोऽहं सर्वसकल्यवर्जित ॥

मानजानाति ये भूटाः सर्व्वपुम्बपुषि स्थितम् ।

तेषा(ना)महं हितार्थाय पञ्चकारणसंस्थितम् ॥

अथ भगवती द्वेषवच्ची समाधिमापद्येदम्मुदाजहार ।

शून्यता करुणाभिन्ना दिव्यकामसुखस्थिता ।

सर्व्वकल्पविहीनाहं निष्प्रपञ्चा निराकुला ॥

मा न जानन्ति ये नार्थ्यं सर्व्वस्त्रीदेहसंस्थिता ।

तासामहं हितार्थाय पञ्चाकारेण संस्थिताः ॥

अथ भगवान् कृष्णाचलो गाढेन भगवतीद्वेषवच्ची चुम्बयित्वा समालिङ्ग
चामन्त्रयते स्म ।

देवि देवि महारम्यं रहस्यं चातिदुर्लभम् ।

सारात्सारतरं श्रेष्ठं सर्व्वबुद्धैः सुभाषितम् ॥

शृणु वच्चे महातन्त्रं तन्त्रराजेश्वर परम् ।

नाम्ना चैकल्लवीरन्तु सत्त्वानामाशु(स)चिद्वये ॥

अप्रकाशमिदं तन्त्रं अदृष्टमण्डलस्य हि ।

नान्यमण्डलप्रविष्टस्य तन्त्रराजन्तु दर्शयेत् ॥

मण्डले चण्डरोषस्य प्रविष्टो य[] समाहितः ।

अद्वायन्तं (यन्म) परश्चण्डे तस्य तन्त्रं तु देशयेत् ॥

गुरौ भक्ता कृपालुर्वै मन्त्रयानपरायणः ।

भक्तश्चण्डेश्वरे नित्यं तस्य तन्त्रं प्रदर्शयेत् ॥

एव बुद्धा तु यः कश्चित् योगी(गि) लोभविलम्बितः ।

चण्डस्य मण्डले दृष्टे देशयेत्तन्त्रमुत्तमम् ॥

स महाव्याधिभिः[] अष्टं विष्टामूत्रामलीकृताः ।

घण्टासाभ्यन्तरे तस्य मृत्युदुःखं भविष्यति ॥

यमदृतैस्ततो ग्रस्ताः कालपाशैर्वशीकृताः ।

नरकं नीयते पापं यदि बुद्धैरपि रक्षितं ॥

यदि कर्मक्षयं दुःखं भुक्त्वा च लक्षवत्सरम् ।

मानुष्यं प्राप्नुते जन्म तत्र वच्चेण भिद्यते ॥

तस्मात् मण्डलं चारुवर्त्तयेन्मन्त्रविद्वती ।

प्रवेश्य तत्र वै शिष्यान् पूर्व्वमेव परीक्षितान् ॥

ततो हि देशवेत्तन्त्रं चित्रं लोकेषु दुर्लभम् ।
 अश्रुत देशयेद्योपि सोऽपि गच्छत्यधोगतिम् ॥
 मुखपाको भवेत्तस्य यदि बुद्धसमोऽपि हि ।
 अज्ञाह्नौनोऽथवा शिष्यः शृणुते जिज्ञासनाय ॥
 भिद्यते मूर्द्ध्नि वक्ष्येण दृष्टिकाले न सशयः ।
 तथामेतन्मया देवि भाषितं च वरानने ॥
 तन्त्रं चैकल्लवौरोऽस्मिन् सुगुप्ते चण्डरोषणे ।—

इत्येकल्ल[वौ]राख्ये(षे) चण्डमहारोषणतन्त्रे तन्त्रावतारपटलः प्रथमः ।—

8B ° मण्डलपटलोद्वितीयः, 5B, ° श्रीचण्डरोषणतन्त्रे अभिषेकपटल-
 कृतौ ।

4B. अथ गुह्याभिषेको भवति । शिष्यो गुरुं वस्त्रादिभिः सम्पुन्य तस्मै
 स्वमनोवाञ्छिता रूपयौवनमहिता निर्यातयेत् ।

इयं निर्यातिता तुभ्य सर्वकामसुखप्रदा ।

मया कामसुखार्थं ते गृह्य नाथ कृपा कुरु ॥

ततो गुरुं नमस्कृत्य शिष्यो वह्निर्निगच्छेत् ।

ॐ चण्डमहारोषणं ॐ भद्रिति मन्त्रं जपन् तिष्ठेत् ।

गुरुं पुनर्मध्यमासादि[भ] आत्मा[नं] पूजयित्वा सम्पुटीभूय तद्भूतं शुक्र-
 शोणितं पर्याण्टादाव[व]स्थाप्य शिष्यमाह्वय तस्य जिज्ञाया अनामिकाङ्गुष्ठाभ्या
 मयं गृह्णीत्वा ॐ षट्कारं लिखेत् ।

ततो अहोसुखमिति पठेच्च ।

तत एव वदेत् ।

अद्याह तेन वचनानमुत्पादयामि येनातीतानागतप्रत्युत्पन्ना बुद्धा भगवन्त
 अप्रतिष्ठतनिर्वाण प्राप्ता । किन्तु न तत्पदं अदृष्टमण्डलस्य पुरतो वक्तव्यम् ।

5A, ततो वह्निर्निगच्छेद् गुरुः ।

प्रज्ञा तु नाग्निभूय उत्पटकेन गुह्यं तर्ज्या दर्शयन्ती

कित्वमुत्सृजे वत्स मदौयाशु(षु)चिभक्षयम् ।

विष्णुवक्ष रक्तञ्च भगस्यान्तः प्रचूषणम् ॥

7B, इत्येकल्लवौराख्ये चण्डमहारोषणतन्त्रे देवतापटलस्यतुर्थं

6A, तज्जमत्तोभकं ध्यायेत् मामक्या सह सम्पुटम् ।

संक्रमेत्तत्र योगीन्द्रः तस्य मूर्ध्नि विरेचयेत् ॥

ताशसंक्रान्तयोगेन मामकौभगचेतसा ।

तत्र शुक्ररसीभूतः पतेत्तस्य भगोदरे ॥

निष्पन्नञ्च[ण्ड]रूपन्तु. निःसरेच्च भगात्ततः ।

हन्यात् खड्गेन चात्तोभ्य पितरं पश्चात् प्रभक्षयेत् ॥

मामक्यापि ततः पश्चाद्भक्षित वै प्रकल्पयेत् ।

8A, ° मन्त्रपटलः पञ्चमः ; 12A, निष्पन्नयोगपटल षष्ठमः ।

9A अहो सुखावतीक्षेत्रे रक्तबुद्धोपशोभितम् ।

रागिणा सुखद शान्त सर्वकल्पविवर्जितम् ॥

आमग्न्यानेन सम्पात्य रागविह्वलमानसा ।

स्तब्धे पादयुग दत्त्वा भमाधोऽर्द्धं निरीक्ष्य ॥

स्फुरद्वच्च['] ततः पद्ममध्ये रन्ध्रे प्रवेशय ।

देहि धायसहस्र[']त्वं लक्षकोटिमथार्बुदम् ॥

मदीयत्रिदले पद्मे मासवर्त्तीसमन्विते ।

खवच्च तत्र प्रक्षिप्य सुखैर्चित्त प्रपूजय ॥

12B, ° देहप्रीणनपटलः

14B, ° स्वरूपपटल अष्टमः , 15B, ध्यानपटलो नवमः ।

14A, एकरव भवेच्चण्डः पञ्चरूपेण सस्थितः ।

एष चण्डः समाख्यातो अस्य सिद्धिदृढव्रतः ॥

17A, ° स्त्रीप्रशंसापटलो दशमः , 17B, विश्वपटल एकादशः ।

17A. सर्वोद्दं सर्वव्यापी च सर्वदत्त सर्वनाशकः ।

सर्वरूपधरो बुद्धः हर्ता कर्ता प्रभु सुखी ॥

येन येनैव रूपेण सत्त्वा यान्ति विनेयता ।

तेन तेनैव रूपेण स्थितोऽहं लोकहेतवे ॥

क्वचित् बुद्धः क्वचित् त्रिदश क्वचिद्वर्माऽयं संघकः ।

क्वचित् प्रेतः क्वचित्तिर्यक् क्वचिन्नारकरूपकः ॥

22A, सर्वमन्त्रकपटलो द्वादशमः , 23B, ° चर्यापटलस्त्रयोदशमः ।

28A प्रज्ञोपाय समायोगेन नख दद्यात्त व्यक्षरम् ।
 सुम्बनालिङ्गनञ्चैव सर्वस्वशुक्रमेव च ॥
 दानपारमिता पूर्णा भवत्येव न सशयः ।
 तत्परं कायवाक्चित्तं सम्वृतं गाढसौख्यतः ॥
 शीलपारमिताज्ञेया ज्ञेया सहनाच्च नखक्षतम् ।
 व्यक्षरं पीडनञ्चैव क्षान्तिपारमितान्विता ॥
 सादरं दीर्घकालञ्च रतं कुर्यात् समाहितः ।
 वीर्यपारमिता ज्ञेया तत्सुखे चित्तयोजना ॥
 सर्वतोभद्ररूपेण ध्यानपारमिता मता ।
 स्त्रीरूपभावना प्रज्ञापारमिता प्रकीर्तिता ॥
 सुरतैकयोगमात्रेण पूर्णा षट्पारमिता भवेत् ।
 पञ्चपारमिता पुण्यज्ञानप्रज्ञेति कथ्यते ॥
 सुरतयोगसमायुक्तो योगसम्भारसम्बतः ।
 सिद्ध्यते क्षणमात्रेण पुण्यज्ञानसमन्वितः ॥
 यथा जलसमुद्भूतं फलपुष्पं समन्वितम् ।
 एकक्षणाच्च सम्बोधिः सम्भारद्वयसम्भृतः ॥
 स त्रयोदशभूमौष्ठो भवत्येव न सशयः ।
 भूमिस्तु मुदिता ज्ञेया विमलार्चिश्चातिस्तथा ॥
 प्रभाकरौ सदुर्ज्याभिमुखौ दूरगमाचक्षा ।
 [सा]धुमती धर्ममेघा समन्त[र्]ख्यप्रभा तथा ॥
 निरुपमा ज्ञातवतीत्येवं त्रयोदशञ्च ॥

24A, • अचक्षार्थपटलक्षतुर्दश (gives reasons why Canda Mahārosana is called Acala, Ekallavīna and Candamahārosana), 25B • विशुद्धिपटनः पञ्चदशः ,

25A पुष्टरूप भाव स्त्रीरूपमभावः । नीलो विज्ञान श्वेतो रूपं पीतो वेदना रक्त सञ्ज्ञा श्याम सङ्कार — अथवा नीलमाकाश श्वेता-जलं पीता पृथ्वी रक्ता वह्नि श्यामो वातः — यथा भगवता तथा भगवतीना — अथवा नील विशुद्धधर्मैधातुज्ञान, श्वेत आदर्शज्ञान, पीत समताज्ञान, रक्त प्रत्यवेक्षणाज्ञान श्याम कृत्यानुष्ठानज्ञानम् ,

एक एव जिन.शास्ता पञ्चरूपेण संस्थिता ।

प्रज्ञापारमिता चैका पञ्चरूपेण संस्थिता ॥

27B, ° समुत्पादपटलः षोडशम ; 29B, ° शुक्रादिद्विपटल सप्त-
दशम , 31B, ° व्याधिद्विद्वहानिपटलोऽष्टादशम' ; 33B, ° शुक्रात्तन्मादि-
पटल ऊनविंशतिम ; 36A. ° नानाभिमेदिवयन्तपटलो विंशतितम , 38A °
कुतूहलपटल एकविंशतम ; 39A ° वायुयोगपटलो द्वाविंशतितम' ; 39B, °
मृत्युलक्षणपटल त्रयोविंशतितम, देहस्वरूपपटल चतुर्विंशति तम ° (Last
Colophon) देवीसाधनपटल पञ्चविंशतितम' ।

CH X 15B

The position of Śākya Sinha is thus defined in this cult

अथ भगवतौ आह । किं भगवन् स्त्रीव्यतिरेकेणापि शक्यते साधयितु
चण्डमहारोषणपद उताहो न शक्यते ।

भगवानाह न शक्यते देवि ।

भगवतौ आह किं भगवन् सुखानुदयात् न शक्यते ?

भगवानाह ।

न सुखोदयमात्रेण लभ्यते बोधिरुत्तमा ।

सुखविशेषोदयदेव प्राप्यते सा च नान्यथा ॥

16B लोककौकिल्यनाशार्थं मायादेवीसुत सुधी ।

चतुरशीति सहस्राणि ब्रह्मा चान्तपुरं पुन ॥

गत्वा निरञ्जनातीरं बुद्धसिद्धिप्रकाशक' ।

यातो मारान्निराकृत्य न चैवं परमार्थतः ॥

यस्मादन्त पुरे बुद्ध सिद्धो गोपान्वित सुखी ।

वच्चपद्मसमायोगात् स सुखं लभते यत ॥

सुखेन प्राप्यते बोधि सुखं न स्त्रीवियोगत ।

वियोग[] क्रियते यस्तु लोककौकिल्यहानये ॥

येन येनैव ते लोका यान्ति बुद्ध विनेयताम् ।

तेन तेनैव रूपेण मायादेवीसुतो जिन ॥

सर्वसूत्राभिधर्मेण कृत्वा निन्दास्तु योषिताम् ।
नाना शिक्षापदं भावेतस्तु खगोपनभाषया ॥

निर्व्याणं दर्शयेच्चापि पञ्चस्त्रयविनाशत ॥

अथ भगवती प्रज्ञापारमिता आह ।

का भगवन् मायादेवीसुतः का च गोपा ?

भगवानाह ।

मायादेवीसुतश्चाह चण्डरोषणता गत ।

त्वमेव भगवती गोपा प्रज्ञापारमितात्मिका ॥

यावन्तस्तु स्त्रिय सर्वास्तद्रूपेणैव ता मता ।

मद्रूपेण पुमांसस्तु सर्व एव प्रकीर्तिता ॥

द्वयोर्भावगत चैतत् प्रज्ञोपायात्मक जगत् ।

अथ भगवती आह,— कथं भगवन् आवकादयो हि स्त्रियो दूषयन्ति

भगवानाह ।

कामधातुस्थिता सर्वे ख्याता ये आवकादयः ।

मोक्षमार्गं न जानन्ति स्त्रिय पश्यन्ति सर्वदा ॥

सन्निधानं भवेद्यत्र दुर्लभं शुद्धमादिकम् (?) ।

न तत्रार्थं समाप्नोति दुरस्यस्य महार्घता ॥

अनाद्यज्ञानयोगेन अद्वाद्दीनास्त्वमी जना ।

चित्तं न कुञ्चते तत्त्वे मयाप्येतत् प्रगोपितम् ॥

The last chapter is of some iconographic interest

40A. अथ भगवती आह ।

अपरं श्रोतुमिच्छामि प्रज्ञापारमितोदयम् ।

प्रसादं कुर्व मे नाथ संचितं नातिविस्तरम् ॥

अथ भगवानाह ।

अथात संप्रवक्ष्यामि प्रज्ञापारमितोदयम् ।

सत्त्वपर्यङ्गिनी देवी षोडशाब्दवपुष्मती ॥

नीलवर्णा महाभागा अक्षोभ्येन च मुद्रिता ।

रक्तपद्मोद्यता सव्ये नीलायावा (?) सहस्रके ॥

स्थितं वै कामशास्त्रं तु पद्मचन्द्रोपरिस्थितम् ।
 पीनोन्नतकुचा दृष्टा विशालाक्षि प्रियंवदा ॥
 सहजाचलसमाधिस्था देवीमेतान्तु भावयेत् ।
 ऊंकारज्ञानसंभूता विश्ववचीन्तु योगिनीम् ॥
 भावयेत् हर्षितो योगी ब्रुवं सिद्धिमवाप्नुयात् ।
 अथवा भावयेच्चेता वाणाघीकारसंभवाम् ॥
 मुद्रिता षष्ठ + + तनैव पीताम्बुअध्यात्वेश्वरीम् ।
 रक्तेन मुद्रिता वच्चा रक्ताम्बा [कुसु]कुल्लिका ॥
 अमिताभमुद्रिता देवी क्लींकारज्ञानसंभवाम् ।
 ताराम्बा श्यामवर्णाश्च चाकार ज्ञानसंभवाम् ॥
 अमोघमुद्रिता ध्यायेत् पूर्वरूपेण मानव ।
 सत्त्वपर्यङ्कस्यस्तु सौन्दर्यरूपेण संस्थित ॥
 खड्गपाशधर श्रीमान् आलीङ्गाभिनय कृती ।
 खकुलीन्वाद्य कम्पा गृह्य प्रभावयेत् ॥ (?)
 अनेन सिध्यते योगो मुद्राया नैव संशय ।
 अथवा प्रतिमा कृत्वा साधयेत्सुत्रादिसंस्कृता ॥
 सहचण्डसमाधिस्यो जपेदेकाग्रमानस* ।

10B अथात सप्रवक्ष्यामि एकवीरन्तु मण्डलम् ।

चतुरस्रं चतुर्द्वारं चतुस्तोरणमखिलम् ।
 पीतवर्णं तु कर्त्तव्यं मध्यपद्मं चतुर्द्वलम् ॥
 तस्य चान्नौ दलं श्वेतं नैऋत्ये रक्तसन्निभम् ।
 वायव्ये पीतवर्णन्तु श्याममैशानकोणके ॥
 मध्ये वै कृष्णवर्णन्तु तत्राचलं प्रकल्पयेत् ।
 सूर्यस्थमथवा श्वेतं पीतम्बा रक्तमेव वा ॥
 श्यामं वा पञ्चभिर्बुद्धैः एकरूपं विचिन्तयेत् ।
 रोचनामभिकोणे च चण्डाशोकविधायिणी ॥

वामदक्षिणकगम्या च शरच्चन्द्रकरप्रभाम् ।
 नैऋत्ये पङ्कजा देवी धनुर्वाणधरा परा ॥
 रक्ता वायव्यकोणे तु मामका पीतसन्निभा ।
 + + + + शिखाद्यस्ता श्याममैशानकोणके ।
 ताम्रिणो वरदा सत्य वामे नीलोत्पलधारिणी ।
 एता चण्डाग्रभा सर्वा अद्वयार्थकसंस्थिता ।
 रागव्या न्यसेत् पूर्वे द्वारे शत्रुकृता समा ॥
 खड्गधरधरा रक्ता देववचन्तु दक्षिणे ।
 कर्त्तितल्लङ्गीकरा नीला यमेन कृतवेष्टिता ॥
 पश्चिमे मारवध्वान्तु वर्णवच्चक्रराचला ।
 भय्रपिष्ण्वस्त्रातु वरुणस्या श्यामसन्निभाम् ॥
 उत्तरे मोहवध्वान्तु तन्यशोकधारिणी ।
 पीतवर्णा कुवेरस्याऽन्यसेत् सूर्यासना + + ॥
 प्रत्यालीङ्गपदा सर्वा + + + + + मूर्द्धञ्ज ।
 चत्वारो हि घण्टा कोणे कर्त्तव्या पीतसन्निभा ॥
 अस्य भावनमात्रेण योगिन्यष्टसमिन्वतम् ।
 त्रैलोक्येषु स्थितस्त्रीणां स भर्ता परमेश्वर ॥
 यथान्यत्प्रवक्ष्यामि चण्डरोषभावेन ।
 विश्वपद्मदले देव कल्पयेच्चण्डरोषणम् ॥
 वामदेवम्भवेदमौ रक्तवर्णन्तु नैऋत्ये ।
 पीतम्बै कामदेव तु श्यामा साङ्घिह्वरामक ॥
 वायवे कृष्णवर्णं तु कोङ्कजासुरसञ्जकम् ।
 कर्त्तिकर्पककरा चैते संस्थितालीङ्गपादतः ॥
 भवत पश्चिमे देवी स्थिता वै पर्णशावली ।
 व्यस्यैव ध्यानयोगेन दग्धमत्सादिपूजया ॥
 पीतया प्रज्ञया युक्त वामे च श्वेतपद्मया ।
 नील वैचण्डरोष तु रक्तया रक्तयाथवा ॥

तावद्विभावयेद्गाढं यावत् प्रस्फुटता व्रजेत् ।

गतन्तु प्रस्फुटो योगी महामन्त्रेण सिध्यति ॥

In my Nep. Cat of the year 1915, pp 92-94, mention is made of a commentary on the Candamahārosana Tantra by Mahāsukhavajra. The MS is dated N.S. 417 = A.D 1297. The commentary is entitled Padmāvati. Mahāsukhavajra is mentioned in the Tengur.

For a Tibetan translation of the Text see Beckh, p 83, para. 42

85.

9965 एकल्लवीरचण्डमहारोषणतन्त्र *Ekallavīra-Candamahārosana-Tantra*.

Substance, Nepalese paper 11½×2½ inches Folia, 83 Lines, 5 on a page Extent in slokas, 1200 Character, Newari Date, N.S. 435 Appearance, fresh Complete

Last Colophon — इत्येकल्लवीराख्ये श्रीचण्डमहारोषणतन्त्रे देवतासाधनपटल पञ्चविंशतितम ।

Post-Colophon Statement — इत्येकल्लवीराख्ये श्रीचण्डमहारोषणतन्त्रे देवतासाधनपटल पञ्चविंशतितम ।

वे धर्मा हेतुप्रभवा, etc , etc

शुभमस्तु ॥ सवत् ४३५ मिति ।

See the preceding number

86

9981. चण्डमहारोषणतन्त्र । *Candamahārosana Tantra*

The first and the last leaves of a MS of seasoned palm-leaf—dated N.S. 501 = A.D 1411

सवत् ५३५ मार्गशिरशुद्धि श्रीचण्डमहारोषणतन्त्र सम्पूर्णमिति ।

श्रीकाष्ठमयमन्त्रे श्रीकोत्तिगुणतदाविहाराधवासितयारविचन्द्रेण
मिति ।

यथादृष्टं तथानिचितञ्च लेखिका नास्ति दोषाय नूनाधिकाक्षर वा तत्सर्वं
साधनीयं मष्टज्जनै ।

रक्षतथ प्रपत्ते । मया कथेन लेखितम् । शुभमस्तु सर्वसत्त्वानाम् ।

Then commences another treatise on Śāntika and Paustika

87.

10811. एकलवौरचण्डमहारोषणतन्त्र । *Ekallavīra-
Canda-Mahārosana-Tāntṛa.*

Substance, Nepalese paper 7×2½ inches Folia, 26 Lines, 5 on a page
Extent in Slokas, 290 Character, Newari Appearance, fresh

Last Colophon —इयेकलवौर नाम चण्डमहारोषणतन्त्र तमाप्तम् ।

वेधर्मा etc

88

10711. A श्रीचण्डमहारोषणसाधनम् । *Śrī Canda-
Mahā-Rosana Sādhanam*

Substance, Nepalese paper 10×3 inches Folia, 107 Lines, 5 on a page
Extent in Slokas, 1000 Character, modern Newari Date, NS 963 Ap-
pearance, fresh Complete

Beginning —ॐ नम श्रीचण्डमहारोषणाय ।

अथात षष्ठ्यु एता तन्त्रराजस्तु राजेश्वर इतिसिद्धैकवौर (करवौर)
निर्गततन्त्र चण्डमहारोषण प्रथम तावत् मन्त्री ध्यानालय एक-
लवो प्रसन्ने वा श्रुत्यागारे सव्वदा अथ गिरिकुहरे गङ्गरेषु
नदीतीरेषु समेषु एकलिङ्गेषु गुहाया वा साधयेत् मन्त्री
महाधिय प्रथमं तावत् गुरुबुद्धबोधिसत्त्वान् त्रिरत्नशरण-
गमनादिक कृत्वा हृद्यचित्तमुद्धरेत् ।— प्रथमं भावयेत् मैत्री
द्वितिय करुणास्मिभावयेत् त्रितिय मुदितासमायुक्त चतुर्थे उपेक्षा
विशेषत चतुर्विधविहारानिति ।

ततः [पश्चिन्कोरन मन्त्रं (?)

ॐ वच्चवेतार किणये ऊँ फट् ॥ पूर्वं ॥ ॐ वच्चककाजवन्धये ऊँ फट् ॥

दक्षिण ॥ ॐ वच्चचण्डमहासेन मूर्ध्नानास्कोटय स्कोटय ग्रस ग्रस ऊँ फट् ।

8A श्रीकल्लवीराख—(कल्लवीलाख) इति सिद्धैकलवीरोद्धृत्य श्रीचण्ड-
महारोषणसाधनम् समाप्तम् ।

10A, इति कल्लवीरस्य प्रथम परिच्छेदः । 11A, इत्येकल्लवीरस्य चकार
परिसूचनायौ द्वितीय परिच्छेदः , 13A, इत्येकल्लवीरस्य जलितक्रिडार्थग्रहण-
परिच्छेदस्तृतीय , 14B, इत्येकल्लवीराखवाह्यविचारेण चतुर्थपरिच्छेदः ; 26A,
इति श्रीसिद्धैकल्लवीलप्रतिभेदान्तरे सहजाभिरास नामाभिसमय समाप्तम् ।

अचलाभिसमय' प्रसिद्ध । शुभम् ।

Post-Colophon Statement —ये धर्माः etc., etc

सवत् वज्रिक्तुग्रह माघे कृष्णे पञ्चमे तिथे रविवारे सिध्यता शुभम् ।

यथाशास्त्रोक्तं फलं प्राप्तम् ।

89

9992 चतुष्पीठनिबन्धः । *Catuspīṭhanibandha*

Substance, seasoned palm-leaf 20"×2' Leaves by counting, 8 'The
leaf marks have disappeared Character, Newari of the 12th century

Colophons —

3B इति प्रकरणं गुह्यपीठतन्त्रे प्रथम पटलः ॥ ० ॥ इति चतु-
ष्पीठनिबन्धे गुह्यपीठे प्रथमः पटलः ।

6A. इति प्रकरणं + + + + पीठ समाप्तम् ॥ ० ॥ इति
चतुष्पीठनिबन्धे योगपीठं समाप्तम् ॥ इदानीं गुह्यपीठमाह ।

The leaf marks given in one of the blanks left for the
holes to the right and left of the centre, are not reliable
They are generally given by venders without much thought

It begins —नमो रत्नत्रयाय ।

विद्युज्जिह्वा महाभीमा सर्वासापरिपूरका['] ।

तान्नमस्कृत्य वक्ष्येऽहं साधनोपायिकाम्बरा ॥

भगवत्या स्वेदाम्बुजाया कल्पोक्तविधिना प्रविष्टमण्डलाभिषेकविद्या-
लब्धस्य मन्त्रिण जपविधिमारभ्यते ॥ प्रथमन्तावत् मन्त्रिणो कल्प-

यप्रतिपालनामृद्धिप्रतिहार्यादि महोत्साहिना ॥ .

मनात्मवान राजादिसम्पदान्यतने सिद्धिनिष्पादनाध्येषणायुक्ते सुनि-
श्चितेसा सर्वे इन्द्र सङ्घिष्णुना ॥ अखिन्नमानसेन वाह्याध्यात्मिक-
शौचाचारे समन्वितेन प्रज्ञापारमितादिसङ्गमवाचनोद्यतेन पञ्च-
तारामोद्यानश्मशानपद्मसरनदीपुलिनविहारालयगुहादिव्ययवा म-
नोऽनुकूले स्थाने मृद्गोमयादिरुपलेपनम् ॥ यभूमि कल्पयेत् ॥
तत्राय विधिक्रमो, निशा द्वतीयावसानकालसमये शयनादुत्थाय
त्रैयध्विकाकाशधातुनिष्ठधर्म्मधातुपर्यवसानथवस्थितेभ्य सर्व्वबुद्ध-
बोधिसत्त्वेभ्य सर्व्वान्तमभाव विनिर्यातयेत् । प्रथमेत् ततो द्वाद-
शाक्षरमन्त्रेणाङ्गुलमुद्रयात्मान पञ्चसु स्थानेषु रक्षा विदध्यात् । तेन
वह्निर्भूम्यादिक गच्छेत् रात्रौ दक्षिणाभिमुखो दिवा चोत्तराभि-
मुखो भवेत् । तत हतशौचस्त्वनपञ्चाङ्गप्रक्षालन वा कुर्यात्
ततो देव्या उदक्ताञ्जलित्रय निवेद्य देवगृह यायात्, सम्यक्त्नि-
कुसुमाभिकीर्ण मण्डलके देव्या पटप्रतिमस्यान्यतमस्याग्रत अभि-
वेन भगवती ध्यात्वा रक्ताम्बरधरो सर्व्वोपकरणोपेत प्रतीच्यादि-
मुखोद्द्मुखो वा सर्व्वलोकधात्वास्थितसर्व्वबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येक-
बुद्धार्थश्रावकादीन् भावतो नमेत् ॥ ततो भगवतीं नत्वा अञ्जलि
शिरसि निधायैव वदेत् रत्नत्रयं मे शरणं सर्व्वपाप प्रतिदेशयाह
अनुमोदे जगत्पुण्य बुद्धबोधौ दधे मन । तथैवाञ्जलिं कृत्वा विशुद्धि-
मन्त्रमुदीरयेत् । सप्तवारं नमः समस्तबुद्धानां ॐ सर्व्वविशुद्धिधर्म्मः ॥

Here the first leaf ends The second leaf however does not tally with it

The text of the Original Catuspitha Tantra has been described in Cam Cat p 197 The commentaries to the text have been described in my Nep Cat 1915, Catuspitha Sādhanaśamkṣepa in p 7, Catuspithaloka in p 12, and Catuspithanibandha, i.e. the commentary under notice in p 7

For a Tibetan translation of the Text, see Beckh p 82, para 39.

90.

8063. चर्याचर्यविनिश्चयः । *Caryācarya Vinīścaya*

A collection of Buddhist songs in Bengali, with a Sanskrit commentary

Substance, modern Nepalese paper, white on one side and yellow on the other Pages, 96 Lines, 20-22 on a page Bound in book-form Character, Nāgarī in a Newari hand Appearance, fresh Ends abruptly in the commentary of the 50th song

See my printed edition of the work in the volume entitled *Hārāna Bachareṣu, āna Bāngālā Bauddha Gānao Dohā* This is a copy of the palm-leaf MS on which the printed edition is based It contains 50 songs written by twenty different poets between A D 950 and 1200 Most of these poets are known from the Tengui, Tantrika Section The accompanying Sanskrit commentary does not explain the words, but the inner meanings of the songs according to the Sahaja tenets of Buddhism

91.

9964 कृष्णयमारितन्त्र । *Kṛṣṇa-yamārit-Tantra*

Substance, Nepalese yellow paper 11½ x 2½ inches The last four leaves are of smaller size—11½ x 2 inches Folia, 26 Lines, 5-7 on a page Extent in śloka is 450 Character Newari Appearance, fresh Copied from an original dated N S 500 = A D 1350 Complete

Last Colophon — श्रीकृष्णयमारितचरान् समाप्तः ।

Post-Colophon Statement —

योमानन्दमाङ्गलौलिङ्गने (?) नेपालसन्तुष्टे
चैत्रे पञ्चमिती फलीन्द्रदिवसे वारे महो(हि)नन्दने ।
श्रीमत् कृष्णयमारितन्त्रमसमञ्जितान्मणीव प्रद
सत्त्वाद्याहिनचैतसा सुलिखित तत्त्व मया अडया ॥

निखितमस्ति श्रीवनरत्नमहास्यविरपरमगुणेश्वरान्वजसेविकेन श्रीषड-
क्षरीमहाविद्यारूपनिद्रुश्रीधर्मरचितेन । इति शुभमस्तु ॥

Mahāsthivana Vanaratna is known from Tengur

There is no Tibetan translation of the Text in Beckh
But Cord has translations of many commentaries in p.159 (ff)

Beginning —

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् सर्वतथागतकायवाक्चित्त-
सर्ववज्रयोषितभगेषु विजहार । मोहवज्रयमारिणा चा पिशुन-
वज्रयमारिणा च ईर्ष्यावज्रयमारिणा चा द्वेषवज्रयमारिणा चा
सुदुःखमारिणा च दण्डयमारिणा च पद्मयमारिणा च खड्गयमा-
रिणा च । वज्रचर्चिका च । वज्रवाराही च वज्रसरस्वती च
वज्रशैरी चाकोला— एव प्रमुखे महायमारिसवै अथ खलु
भगवान् वज्रपाणिं वज्रसत्त्व सर्वतथागताधिपतिमामन्त्रयामास ।
अथ खलु भगवान् खवच्चेत्यादेशहर द्वितीयोऽथ शब्द । सर्व-
मारनिवृत्तनवच्च नाम समाधि स्वकायवाक्चित्तवज्रायोनिश्चारया-
मास ।

चन्द्रवज्रप्रयोगेन भावयेद्यमघातकम् ।

माराणां शमनार्थाय द्विषोपनुदे सर्वत ॥

रक्षार्थं भावयेद्वज्रं पञ्चरश्मिसमाकुलम् ।

वज्रेण भूमिवातञ्च प्राकारं पञ्जरं तथा ॥

अथ खलु भगवान् सर्वतथागतजनकसर्वमारविष्वसनवच्च नाम समाधि
समापयेद सर्वमाह ।

वज्रयमार्यादिवीज स्वकायवाक्चित्तवज्रायोनिश्चारयामास ।

यमध्ये क्षे स मे द य च नि रा जा स हो र ण यो नि र ।

रेफस्यादियमग्न स्यात् क्षेकारे मोह उच्यते ॥

मकारे पिशुनमेवाक्षं सकारे रागमेव च ।

दकारेऽपि च ईर्ष्या स्याद्यमग्न पञ्च कीर्तिता ॥

यकार सुदुःखं ख्यातं चकारे दण्डनायक ।

निकारे पद्मपाणिश्च राकारे खड्गवानपि ॥

जाकारे चर्चिका प्रोक्ता वाराही च सकारके ।

सरस्वतीचक्षुकारे लकारे शैलिका स्मृता ॥

ण्योनिरचतुःकोणे चत्वार कंरका मताः ।
 खवच्चमध्ये गतं चिन्तेत् विश्ववच्च भयानकम् ॥
 यमान्तकस्य मध्यस्थ भावयेत् कालदारुणम् ।
 पूर्वारे मोहवच्चं तु दक्षिणे पिशुनमेव च ॥
 पश्चिमे रागवच्च तु ईर्ष्याख्यमुत्तरे तथा ।
 कोणवच्चतुःश्रूले चर्चिकाद्या विभावयेत् ॥
 द्वारवच्चतुःश्रूले मुद्गराद्या विभावयेत् ।
 विश्ववच्चतुःकोणे चत्वारो नृकमस्तकाः ॥

अथ खलु भगवान् सर्वतथागताधिपति यमाश्विच नाम समाधिं समापद्येद
 महादेषकुजमन्त्रमुदाजहार । ॐ क्रीं स्त्रीं विद्यतानन ऊ ऊ फट् फट् स्वाहा ।

अथ खलु भगवान् सर्वतथागताधिपतिर्मोहवच्चमन्त्रमुदाजहार । ॐ जिन
 जिक ॥

अथ खलु भगवान् सर्वतथागताधिपतिः पिशुनवच्चमन्त्रमुदाजहार ॐ
 रत्नष्टक् ।

अथ खलु भगवान् सर्वतथागताधिपतिः रागवच्चमन्त्रमुदाजहार ॐ
 चारालिक ॥

In this way it goes on giving the *mantras* of Īrsyāvajra, Mudgaravajra, Dandavajra, Padmavajra, Khadgavajra, and their Śakties Vajra-Carcikā, Vajra-Vārāhī, Vajra Sarasvatī, Vajra-Śaurī, and Kāyavākeittādhiṣṭhāna mantra, in short, the mantras of all the associates of Bhagavān, named in the beginning

Next come the Dhyānas of some of the deities, of much iconographic interest

I Yamārī

त्रिमुख षड्भुज क्रुद्धमिन्द्रनीलसमप्रभ ।
 पाणौ वच्चं प्रभावित्वा यमारि भावयेद्बुधः ॥

II Mohavajra

त्रिमुखं षड्भुज शान्त खच्छ्विम्बसमप्रभ ।
 पाणौ चक्र विभावित्वा मोहवच्च विभावयेत् ॥

III Piśunavajra

त्रिमुख षड्भुज पुक्त तप्तचामीकरप्रभ ।

पाणौ रत्न विभावित्वा पिशुनवच्च विभावयेत् ॥

IV Rāgavajra

त्रिमुख षड्भुज वश्य पद्मरागसमप्रभ ।

पाणौ पद्म विभावित्वा रागवच्च विभावयेत् ॥

V Īsyāvajra

त्रिमुख षड्भुज सर्व्वे मलकतोत्पलसन्निभं ।

पाणौ कोष विभावित्वा ईर्ष्यावच्च विभावयेत् ॥

Here ends the first Patala

4A, सर्व्वतथागतकायवाक्चित्तद्विषयमारिरञ्जातन्त्रेऽभिषेकपटल प्रथम ।

तथ खलु भगवन्त सर्व्वतथागता भगवन्त महावज्रसत्त्व स्तुवन्ति स्म ।

The second Chapter gives hymns to the deities

5B, ०महामण्डलपटलो द्वितीय ; 6A, कर्मयोगपटलस्तृतीय , 10A,

०चतुर्थे पटल (entirely devoted to mystic diagrams, a specimen of which is given below)

8A अक्षानकर्पटे चक्रद्वय लिखेद्भूती ।

राजिकालवनेनापि विषेय निम्बकेन च ॥

त्रिकदुक कदुतैलक्ष अक्षानाशानमेव च ।

धूम्ररूपत्रयनिर्यासेखण्डवीजैस्तथैव च ॥

तर्ज्जनीरक्तमादाय चित्रकस्य रसेन वा ।

ऊषरस्य मृत्तिका गृह्य चण्डालहृदिहाञ्जन ॥

बुधचित्तपद्मलेखन्या चतुर्दश्या लिखेद्भूती ।

मध्याह्ने क्रूरचित्तेन दुष्टाना बन्धहेतुना ।

नाम सत्त्वविघातस्य ऊकारेण विदर्भयेत् ॥

दक्षिणाभिमुखो योगी आत्मान यमघातक ।

क्रोधरूप महाचण्ड खण्डमुण्डविभूषितम् ॥

महिषस्यं ललज्जिङ्गं दृष्टुदरं भयानकं ।
 कडारोर्द्धजूटकेषं वक्रश्मश्रुभुवं तथा ॥
 दक्षिणेन महावच्चं खड्गं चैव द्वितीयकम् ।
 तृतीये कर्त्तिहस्त च इदानीं वामतो लिखेत् ॥
 चक्रञ्चैव महापद्म कपालञ्चैव वामतः ।
 मूलमुखे महाभग दक्षिणे चन्द्रसुप्रभं ॥
 वाम रक्तनिभं प्रोक्त वच्चाभरणभूषितं ।
 रोमकूपमहाविवरा स्फोरयेत् स्वकुलाधिप ॥
 प्रत्यालीढपदसंस्थ सूर्यमण्डल उद्धतः ।
 विहृतदंष्ट्राकरालास्यं कल्पज्वालाग्निसन्निभं ॥
 एवमात्मान सन्नह्य साध्यं वै पुरतो न्यसेत् । etc , etc.

- 11A, °चक्रानुपूर्वलिखन नाम पञ्चम पटलः ,
 12A, चक्रावलोकनो नाम षष्ठः पटलः ,
 11B अथ मन्त्रं प्रवक्ष्यामि सर्व्वभूता बलिक्रिया ।
 उच्चारिते महामन्त्रे सर्व्वभूतप्रकम्पनम् ॥

इन्द्राय ङ्गीः यमाय द्वी वरुणाय वि कुबेराय छ ईशानाय त अग्नये अ
 नैऋत्ये न वायवे न चन्द्राय ऊं अर्काय ऊं ब्रह्मणे षट् वसुधारायै षट् वेम-
 चित्रिणे स्वा सर्व्वभूतेभ्यः हा । हा हा ह्री ह्री ह्रं ह्रं हे हे स्वाहा ।

कृत्वा मण्डलिका त्वन्वा विष्णुत्रयोमिश्रितै ।
 देवताः प्रीणयेद्योगी हाहाकार पुनः स्मरेत् ॥

- 13B, आकर्षणादिप्रयोगपटल सप्तमः ।

The Saktis of the different Yamānis

- 12B, त्रिमुखा षड्भुजा शुक्ला चक्रहस्ता शशिप्रभा ।
चर्चिका भावयेत् प्राज्ञो रक्षाकृष्टिप्रयोगतः ॥
 त्रिमुखा षड्भुजा घोणा वचहस्ता सुनीलका ।
वाराह्वी भावयेत् प्राज्ञो मद्याकृष्टिप्रयोगतः ॥
 त्रिमुखा षड्भुजा रक्ता सरस्वती भावयेद्भूती ।
 पद्महस्तधरा सौम्या प्रज्ञावर्द्धनहेतवे ॥

त्रिमुखा षड्भुजा खर्वा मरकतोत्पलसन्निभा ।

शौरि भावयेत् प्राज्ञो शुभाकृष्टिप्रयोगतः ॥

14B, 'होमविधिपटलोऽष्टमः', 15B, 'यमारिभीमा नाम नवम-
पटलः ।

15A ब्राह्मणस्य तु मासेन चितिभस्मेन तन्मृदा ।

यमारिप्रतिमा कुर्यात् द्विभुजमेकवक्त्रिणम् ॥

दक्षिणेन महावक्त्र-सथे नृशिरस्तथा ।

शुक्लवर्णं महाभौम तेन दुष्टान्निकृन्तयेत् ॥

प्रतिदिनं वलिं दद्यात् पञ्चमासाम्बतेन तु ।

नित्यं यत् प्रार्थयेद्योगी मम शत्रुं निकृन्तय ॥

इत्युक्त्वा सप्तरात्रेण प्रत्यूषे म्रियते रिपुः ॥

16A, वेत्ताड (वेताल?) साधनानुसृतिभावनापटलो दशमः, 17B,
'चर्यासमयसाधनपटलएकादशमः', 18B, सर्वोपाधिकविशेषको नाम द्वादशः
पटलः, 19B, सिद्धिनिर्णयपटलस्तयोदशमः', 22A, 'मङ्गलवृत्तसाधनो नाम
चतुर्दशपटलः ,

It begins — अत्रेदं सूत्रपाठेन परमसमयः ।

अकारो मुखं सर्वधर्माणामाद्यलुत्यन्नत्वात् ॥

शिष्यं वैलोचनं ध्यात्वा श्रीयमान्तरूपवान् ।

ज्ञानसूत्रवराप्राप्तं पातयेत् सुसमाहितः ॥

तत्रेदं मङ्गलगुणप्रवेशसमयः ।

मङ्गलद्विगुणतो दीर्घद्वारविश्रुतिकः ।

पञ्चगव्यसमाभिन्नं सूत्रं बुद्धेः प्रकल्पितम् ॥

तत्रेदं महावक्त्रप्रार्थनासमयः ।

अहो बुद्धमहाचार्या अहो धर्मगणः प्रभुः ।

देहि मे समयं तत्तु बोधिचित्तं देहि मे ॥

तत्रेदं महाभूपरिग्रहसमयः । वक्त्रपृथिव्यावाहनम् ।

तु देवि साक्षिभूतासि सर्वबुद्धानां त्रायिना ।

चर्यानयविशेषेषु भूमिपारमितासु च ॥

- 20B, प्राणातिपातिनो ये च मत्स्यमासादिभक्षकाः ।
 मदिराकामिनीसक्ता नास्तिकव्रतधारिण्य ॥
 अनभिषिक्ता नरा ये च उद्ध[त ?]यसनकारिण्य ।
 ग्रामजालरता ये च यमारितन्त्रपरायणा ॥
 सिध्यन्ते नास्ति सन्देहः कृष्णस्य वचनं यथा ॥
 अथ ते मैत्रेयप्रमुखा सर्व्वबोधिसत्त्वा ।
 वचनिरुक्तिपदं श्रुत्वा तुष्णीं स्थिता अभूवन् ॥
- 23A, वचनङ्गसाधनम् पञ्चदशमपटल ।
- 22B, अथातो रक्षस्य वक्ष्ये समासान्नं तु वित्तरात् ।
 येन विज्ञातमात्रेण अप्सराकर्षणं भवेत् ॥
 द्विभुजमेकवक्त्रं तु इष्टकाम्मुक्तपाणिन ।
 पीतदेहं महारूपं वचनङ्गं विभावयेत् ॥
 पूर्व्वेण [च] रतिं ध्यायात् दक्षिणे मदनसुन्दरी ।
 पश्चिमे कामदेवी तु उत्तरे मदनोत्सुका ॥
 सर्वासा कामदेवीनां काम्मेकं भावयेत् शरम् ।
 पीता रक्ता तथा श्यामा शुक्लरक्ता च भावयेत् ॥
 कोणे चैव न्यसेन्नित्यमनिरुद्धमुष्णपतिम् ।
 वसंतं मकरकेतुञ्च द्वारि भागे प्रकथ्यते ॥
 कन्दर्पदर्पकं चोक्तं स्मरं वाणायुधं तथा ।
 सर्व्वेषां देवतानां तु यमघ्नं मूर्द्ध्नि भावयेत् ॥
 स्त्रीणां खगमुखान्तस्य वचनङ्गं विभावयेत् ।
 सीत्कारमन्त्रसम्भूतं विस्फुरन्तं समन्ततः ॥
 वाञ्छितां विह्वलां ध्यात्वा वेधमानां मदोत्सुका ।
 पादयोः पतितां चैव रक्तवस्त्रपरायता ॥
 मन्त्रञ्चैव जपेत्तत्र ॐकारं खरभेदितम् ।
 स्वाहा अन्तं ततो दत्त्वा सीत्कारमन्त्रमुच्चरेत् ॥
 अमुकी मे वशीभवतु भावयेत् सप्तवारकम् ।
 वाञ्छिता[] लभते योगी कृष्णस्य वचनं यथा ॥

23B, °नेत्रकसाधनपटल षोडश ,

25B, °बोधिचित्तनिगदनपटल सप्तदश ,

26B, °कथापटल सप्तदशम ।

The work ends —

इदमवोचत् गृह्यकादिपतिर्वचकुलप्रणेता नक्रटक्षूरसस्य सन्पन्नो महातन्त्र-
राज्योडियानविनिर्गत सपादलक्षादुद्धत समाप्त ।

Last Colophon — कथापटलोऽष्टादशम् ।

92.

10714 सेकोद्देशटिप्पनी । *Sekoddeśa-Tippaṇī*

By SĀDHUPETTHA ŚĒIDHARĀNANDA

Substance, coloured palm leaf 12×2½ inches Folia, 10 Lines on a page, 7/8 Extent in Slokas 370 Character Newari of the early 13th century Appearance old and discoloured Complete Remarkably correct and accurate

Beginning — ॐ नम श्रीकालचक्राय ।

सर्वोक्ततिर्विमलमृम्यमयीव माता

चद्वैतशातरसपूर्णतनुर्विमुक्त ।

मूर्त्या यया जनयतेऽभिजन जिनाना

तस्यै नमः सहजयोगविमुक्त मान्यै (?)

श्रीगुरोश्चरणाम्भोज प्रणम्य स्मरणाय मे ।

लिख्यते तत्पसादेन सेकोद्देशस्य टिप्पनी ॥

इह खलु श्रीमान्यमहाचैत्यनानातन्त्रश्रवणार्थिभिरध्येषितः श्रीशा-
क्वसिद्धो भगवान् मन्त्रमहायान देशयत स्म ।

तत्र दशभूमिश्रमहाबोधिसत्त्ववक्षपाणिनिर्मितशरीर सुचन्द्रो
राजा परमादिवुद्धदादशसाहस्रमहातन्त्रे भगवन्तमध्येष्यति स्म ।

तथाहि भगवद्याकरणम् ।

बोधौ स्थान महाबोधि प्रज्ञापारमितानये ।

नियत देशकस्थान गृह्णन्तु महागिरि ॥

महामन्त्रनये प्रोक्तं स्थानं श्रीधर्मधातुकम् ।
लोकधात्वादि सम्बुद्धै बुद्धाना अध्ववर्तिनाम् ॥
यदैभाषिकसूत्रान्तधारणी कल्पदेशना ।
स्थान नैक जिनस्योक्त मध्यसत्त्वाशयेन तत् ॥
गृध्रकूटेऽपि मैत्रेय प्रज्ञापारमितानयम् ।
बुद्धो मन्त्रनय शुद्ध श्रीधान्ये देशयिष्यति ॥
इति वचनाद्भगवत श्रीधान्य एव मन्त्रनयदेशना । अन्यदेशे पुन-
र्यत्तत्राधिसुक्तोजनस्तदभिप्रायेण दशभूमिश्चरमहाबोधिस्तत्त्व संगी-
तिकारोऽन्यो वा तत्तत्रदेशना विस्तरेण करोति ।
सुचन्द्र इति सेका इत्यादि
.. भगवानिति ... , आयाममिति ...
तत्र अपर इति महानिर्देशः,—

So this is a good old manuscript of a standard work of the Mantrayāna

End — सेकोद्देशस्य टिप्पण्या बदलन्नि शुभं मया ।
 लिखनात् तेन [स]यायात् वच्चसत्त्वपदञ्जन ॥
 सेकोद्देशटिप्पणी समाप्ता ।

Post-Colophon Statement —

कृतिरिय साधुपुत्रपण्डित श्रीधरानन्दस्य ।

For a Tibetan translation of the commentary, see Cordier page 16, and for that of the Text see Beckh, p 72, para 2

93.

4756A ताराबोधय उत्पातकथा । *Tārā ābodaya Utpāta-*
Kathā

Substance, Nepalese paper 11x2 $\frac{3}{4}$ inches Folio 20 Lines, 5 on a page
Extent in Slokas, 200 Character Newari Date N S 819 Appearance, dis-
coloured Complete

Beginning — ॐ नमो लोकेश्वराय ।

श्रीमत्पोतलके रम्ये लोकनाथ प्रपृच्छति ।

मानवानां हिनार्याय तारादेवौ महाकृपा ॥

उत्पातरक्ष्यस्यापि शुभाशुभपल्लिखणा ।

देशयस्व कृपासिन्धो विधिना महसा प्रभो ॥

लोकेश्वराह ।

पृच्छताञ्च प्रवक्ष्यामि उत्पातशान्तिकक्रमम् ।

पश्चिमकालयो लोका पापाचारि भवन्ति हि ॥

इत्यादि ।

Colophon — इति श्रीतावोधये उत्पातकथा समाप्त ॥ सवत् ८१६ ।

94.

3855 वज्रावली नाम मण्डलौपयिका । *Vajrāvalī nāma*
Mandalopāyikā

By ABHAYAKARA GUPTA

Substance, seasoned palm leaf 13×2½ inches Folia, 123, of which 72 is twice marked. Lines, 6 on a page Character, Newari of the 12th century Appearance, mouse-eaten Complete The last leaf is a restoration on paper

The leaves are marked with letter numerals on the left and figures on the right Both sides agree up to 88, then letter numerals increase by one till 118 What should be leaf 119 is marked 116 in letter numerals and 118 in figures, and the mistake is continued to the end

See Bendall's Cambridge Catalogue, p 197

Beginning नमः श्रीवचसत्त्वाय ।

वन्दे श्रीकृतिशेखर स्मरतरे मारामवारे पदम्

क्रोधो धावति दिक्षु मङ्गलगिरो गायन्तु वच्चाङ्गना ।

श्रीमद्वचभृतो महिम्नि जगदाधातुन्महामण्डले

निष्पव्यूहमिहामयस्य महसा वच्चावली मौलितु ॥

अस्तवर्हिर्वचभृतेव वच परम्पराभिर्धियता हृदीयं
यज्ज्योतिरन्तस्तिमिरं निरस्य श्रीवचभृन्मूर्तिमती विभर्ति ॥

Object of the work

मण्डलादिविधिः शास्त्रविस्तृतः कमलौदये ।
सत्तिममिह [सु] व्यक्तं ब्रूमः शक्यक्रियं क्रमात् ॥
किञ्चाचार्यग्रन्थितप्रक्रियास्वा
पूर्णत्वं न प्रस्तुतत्वं स्फुटोक्तिः ।
क्वापि क्वाप्यान्नाततो युक्तता चे-
त्यस्माभिस्तत्तदुगुणैर्मण्डितेयम् ॥

इह हि दुस्त्यजानाद्यविद्यादिदामपरम्परावद्बुद्धीन् दुर्वारकर्मोर्मिप्रेरणया
प्रायशोऽपायत्रेषु गतिद्वेषु च गम्भीरससारसरिदावर्त्तेऽतिदुस्तरे प्रतिमुहुर्नि-
मज्ज्योन्मज्जन + म्भविश्राममसतन्त्रास्तनुभृतः परमकृपाप्रणयात् समुद्धर्तुमुच्चरे-
प्रथममार्गाद्युपकरणसन्निधापनादिक्रमतो मनोहरविहारादिक्रियाप्रतिष्ठापनानुष्ठा-
नादिस्वभिषेकश्रुतचिन्तादौ च यथायोगं पुण्यसम्भारे ज्ञानसम्भारे च सम्यग्-
त्साक्षाचार्यैर्वाङ्मयमन्तनीतिनिपुणधीर्धैर्यमात्सर्व्योत्साहशालिभिः कृपालुभि-
र्यथाक्रमविहाराद्यर्घ्यार्घ्यादिदानलक्षणं पूर्वसेवाप्रयोजनं शिष्यसंग्रहो भूखननं
भूशोधनं भूमिपरिग्रहो विघ्नकीलनं वसुन्धराधिवासनं कलसाधिवासनं वसुन्धरा-
धिवासनं देवताधिवासनं मण्डलसूत्रणं रजपातनं कलसन्यासो मण्डलसाधनं
देवताधिवासनं प्रतिमादिप्रतिष्ठा पुष्करिण्यादिप्रतिष्ठा आम्भारामादिप्रतिष्ठा
शिष्याधिवासनं आचार्यप्रवेशः शिष्यप्रवेशो मालोदकमुकुटवच्चघण्टानामसेका
स्त्रिसमयदानं आचार्यश्रीको मन्त्र अर्चणं अञ्जनं दर्पणसेकः शरक्षेपो गुह्यसेकः
प्रज्ञाज्ञानचतुर्थसेका विद्याव्रत वचनव्रत चर्याव्रतं व्याकरणमनुज्ञा आश्वास स्वसेको
होमो मण्डलोपसंहारो मानसमण्डल वलिः विघ्ननिवारणं वचः वचघण्टालक्षणं
धारणञ्चेति पञ्चाशद्विधयो विधेया ॥

Authorities consulted 21B, नागबुद्धिपाद ; 23B, निष्यन्नयोगा-
वली ; 24B, सम्युततन्त्र , 27A, इत्यानन्दगर्भादयः ; 29B, डाकिनीवचपञ्जर ;
32B, विमलप्रभ , 36A, वचडाकतन्त्र , 39A, मञ्जुवचमण्डलटिप्पणी ,
42B, तत्त्वसंग्रह , 43B, भूतडामर , 44B, कालचक्र , 48B, जैलोक्य-

विजयतन्त्रे, 54A, अभिधानोत्तरतन्त्र, 58A, चपरवचामन्त्रत्रयसा मण्डलेषु चिह्नानि वचामन्त्रतन्त्रे वेदितव्यानि, 87A, तदुक्त भगवता सार्द्धत्रिंशत्तिकायाश्च, 87B, विवृता चास्माभिराम्नायमञ्जर्यादिषु अन्यत्र च नापत्ति, 89B, विवृतमिदमाम्नायमञ्जर्या, 104B, बुद्धकपालसम्बरहेवचादीना, 109A, डाकिनीवच्चपञ्जरत्तर, 110A, योगिनीचञ्चारतन्त्रे, 111A, श्रीसमाजे, द्विकल्पतन्त्रे, 112B, कालवक्त्रे, 112B, सुवाहुपरिपृच्छा, पद्मसुप्रतिष्ठिते च तन्त्रे, 119A, चास्माभि श्रीसखरोदयाभिसमयोपायिकाया प्रकटित ।

Topics 5B, इति विद्धारगन्धकूटीचैत्यावस्थाश्रमार्धविधि, पुष्करिण्याद्यर्धविधि, , 6A, इति प्रतिमाद्यर्धविधि, 7A, इति चर्चविधिव्यवगृह्यादिदानलक्षणविधि, 8A, पूर्वसेवानियमप्रयोजनविधि, 8B, शिष्यसङ्ग्रहविधि, 9B, भूखननविधि, 10B, भूमिशोधनविधि, 13B, बुद्धवलाक्षेप, 16A, इति भद्रासनम्, 16B, इति कूटकासनम्, इति खस्तिकासनम्; 17A, इति भूपरियङ्गविधि, 20A, वसुन्धराधिवासनविधि, 22A, इति कनकसख्यायवस्था, 25A, इति कलशाधिवासनविधि, 25B, देवताधिवासनविधि, 72 2B, वज्रपातनविधिः, 73A, इति कल्पन्यासविधि ततश्चतुर्दिक्षु मण्डलादहिरार्याप्रज्ञापारमितादिसधर्मैश्चतुष्टय पाठयितव्यम्, 80A, इत्युदकाभिषेक, इति मुकुटाभिषेकः, 80B, इति वच्चाभिषेक, 81A, इति आचार्याभिषेक गुह्याभिषेक प्रज्ञानावाभिषेकः, चर्चार्थाभिषेक, 85A, विद्याप्रतिष्ठा, अक्षत्रप्रतिष्ठा, प्रतिज्ञादिप्रतिष्ठाविधि, इति पुष्करणीवापीकूपप्रतिष्ठाविधिः, 86A, आकाशादिप्रतिष्ठाविधि, 89A, विशेषतोऽध्येषणा कारयित्वा बोधिचिन्तोत्पाद कारयेत्, 90B, इह च सम्बरामाचार्यमकर्तुमाप दीयते स सामान्य शरणगमनबोधिचिन्तोत्पादमात्रलक्षण, वल्गाचार्य कर्तुं दीयते स आचार्यसम्बर । पञ्चकुलसंगृहीत । अतोऽयं सम्बरद्वयदानपूर्वक शिष्याधिवासनविधि, 92A, इत्याचार्यप्रवेशविधि, 93B, इति सप्तमोदकदानम्, 95B, शिष्यप्रवेशविधि, 96A, मालाभिषेकविधि, 97A, इति मण्डले शिष्यस्य दर्शनात्मक प्रवेश, 98A, इत्युदकाभिषेकविधि, 98B, मुकुटाभिषेक, 99A, वच्चाभिषेकविधि, घण्टाभिषेकविधि, 100A, नामाभिषेकविधिः, 100B, घण्टासमय, 101A, इति त्रिसप्तमयदानविधि, 101B, इति मन्त्र-

समर्पणविधिः, इति अङ्गनविधिः; 102A, इति दर्पणाभिषेकविधिः; इति शरत्क्षेपविधिः; 103A, इति गुह्याभिषेकविधिः; 104B, वज्रव्रतविधिः; 106B, चर्चाव्रतदानविधिः; इति व्याकरणविधिः; 111B, इति खस्याभिषेकविधिः; इति साम्नायः सपरिकरोऽभिषेकविधिः; 113B, इति ज्योति मङ्गरी होमविधेयः; 114B, इति मण्डलोपसंहारादिविधिः एवमयं लेख्य-मण्डलविधिः; 115A, इति मानसो मण्डलविधिः; 115B, इत्यमृतसाधनम्; 117B, सार्वभौतिकवलिविधिः; 119A, सार्वभौतिकवलिमन्त्रः; 120B, इति हेवच्चिकसार्वभौतिकवलिविधिः; 121A, इति विघ्ननिवारणविधिः । महा-पण्डिताभ्याकरगुप्तरचिता वज्रावलौनाम मण्डलौपयिका समप्ता ॥

The detailed description of *Bodhicittotpāda*

89. विशेषतोऽध्येषणा कारयित्वा बोधिचित्तोत्पादं कारयेत् । समन्वा-हरन्तु मा बुद्धाः बोधिसत्त्वा अहममुकनामा इमा वेत्तामुपादाय यावदाबोधि मण्डनिषदनादुत्पादयामि परम बोधिचित्तमनुत्तरम् ।

यथा त्रेयधिका नाथाः सम्बोधौ कृतनिश्चया ।

त्रिविधा शीलशिक्षाश्च कुशलं धर्म्मसग्रहम् ॥

सत्कार्यक्रियाशीलश्च प्रतिगृह्णाम्यह दृढम् ।

बुद्धं धर्म्मश्च सङ्गश्च त्रिरत्नाग्रमनुत्तरम् ॥

अद्याग्रेण गृह्णिष्यामि (?) सम्बर बुद्धयोगजम् ।

वज्रघण्टाश्च मुद्राश्च प्रतिगृह्णामि तत्त्वतः ॥

आचार्यश्च गृह्णिष्यामि महावज्रकुलोच्चये ।

चतुर्दानं प्रदास्यामि षट्कृत्वा तु दिने दिने ॥

आमिषाभयसधर्म्ममैत्रीबुद्धकुलोच्चये ।

महारात्रकुले योगे समये च मनोरमे ॥

सद्धर्म्मं प्रतिगृह्णामि बाह्यं गुह्यं त्रियानिकम् ॥

महापद्मकुले शुद्धे महाबोधिसमुद्भवे ।

सम्बर सर्वसयुक्ता प्रतिगृह्णामि सर्व्वतः ॥

पूजाकर्म्म यथाशक्ति महाकर्म्मकुलोच्चये ।

उत्पादयित्वा परम बोधिचित्तमनुत्तरम् ॥

गृहीत्वा सम्वरं कृतुं सर्वसत्त्वार्थकारणात् ।

अतीर्णान् तारयिष्येहममुक्तान् मोक्षयाम्यहम् ॥

अनाश्वत्थानांश्वासयिष्यामि सर्वसत्त्वान् स्थापयिष्यामि । निर्दंता चेति वार-
चयं पाठयन् (विवृतमिदं आम्नायमङ्गय्या) ततोऽमृतकुण्डलीमन्त्रेणारक्ष्य तेषां
हृतकण्डशिरसि वक्ष्यपद्मचक्रोपरि सूर्यचन्द्रस्थानि वा कृष्णरक्तशुक्लानि । ऊ आ-
उं अक्षराणि चिन्तयित्वा तानुच्चारयन् हृतकण्डशिरसि गन्धोदकवक्ष्ययुक्तेन
सत्यमुष्टिना सस्पृश्य शिरसि पुष्प अग्ने धूप दीपञ्च हृदये पुनर्गन्धं दद्यात् ।

There are twenty-seven mandalas treated of in this book in full detail, therefore it is called Mandalanpayika.

(1) 53B, सम्वरमण्डले तु, (2) 54A, अतो मङ्गवक्षमण्डले,
(3) 55A, पिण्डोक्तमोक्तमण्डले; (4) 55B, सम्युत्तन्तोक्तवक्षसत्वमण्डले;
(5) 56A, ज्ञानडाकिन्या मण्डले, (6) 56B, सप्तदशात्मकस्य हेवक्षत्रयस्य
मण्डले; (7) 57A, षोडशभुजस्य तु मण्डले, (8) 57B, नैरात्माया मण्डले;
(9) 57B, एव कुरुकुल्लामण्डले, (10) 57B, वक्षामृतमण्डले, (11) 58A,
अपरवक्षामृतत्रयस्य मण्डले, (12) 58A, महामायामण्डले, (13) 58B,
नवात्मक बुद्धकपालमण्डले; (14) 58B, वक्षहंकारमण्डले, (15) 59A, सम्वर-
मण्डले, (16) 59B, पञ्चविंशत्यात्मकबुद्धकपालमण्डले, (17) 60A, योगा-
म्वरमण्डले, (18) 60B, यमारिमण्डले, (19) 60B, वक्षतारामण्डले,
(20) 61A, मारौचिमण्डले, (21) 61B, पञ्चरक्षाणां मण्डले, (22) 61B,
वक्षधातुमण्डले, (23) 62B, त्रिचत्वारिंशदात्मकमङ्गवक्षमण्डले, (24) 67A,
दुर्गतिपरिशोधनीमण्डले; (25) 67B, भृतङ्गामरमण्डले, (26) 69A, षट्-
चक्रवर्तीमण्डले, (27) 70A, कालचक्रमण्डले ॥

Vajrāvali means a row of conventional figures of thunder-
bolt, which are to be found everywhere among the Buddhists
in Nepal

The detailed description of *Carayāvata*

104B, ततो बुद्धकपालसम्वरहेवक्षादीनां अन्यतममृतमन्त्रेण खट्वाङ्गपद्म
भाजनानि विर्जयित्वा ।

गृह्य दत्तमतो वीर खट्वाङ्गं हमशपात्रकम् ।

श्रीचक्रसत्त्वमुद्वेगं वहिरप्यात्मसंस्थितेति ॥

शोधनमिति । वञ्चवाराणां मूलमन्त्रेण सर्व्यबुद्ध्यादिमन्त्रेण वा विर्जप्त कण्ठिका
यदुक्तं वञ्चवाराणां यन्मन्त्र कण्ठकण्ठिकामण्डितमिति ॐ हन महि स्वाहा
हं नौपट् ऐ ॐ ह्रां षट् ऊं इति विर्जप्त रचकद्वय यदुक्तं षडभि कवचस्य
वीरेण मुद्रये गात्रशोभनेति । ॐ वं हं यों हं मों ह्रं ह्रां ह्रं ३ षट् षडिति
विर्जप्ता मेखला यदुक्तं षडयोगिन्येति मन्त्रेण मेखलाकृतभूषणमिति ॐ श्री
वक्ष रे २ रक्त ह्रं २ षट् डाकिनीजालसन्वर साहेति विर्जप्त परिधानञ्च व्याघ्रचर्मे
यदुक्तं सर्व्यबुद्धस्य डाकिनस्य चर्माभ्यरधरा परा इति ॐ प्रचण्ड ह्रं षडित्या-
दिभि । ॐ रुपिर्वाये ऊं २ षडित्यन्तै षट् त्रिंशता मन्त्रै विर्जप्त ज्ञानामृतपान-
पात्र पानो यदुक्तं सर्व्यचक्रस्य योगिन्यो मन्तपाणरुरोटकमिति खट्वाङ्गमस
ॐ भगवन् मूलमन्त्रेण त्रिरभिमग्न्य गृह्णे इत्यादिगायया श्रीसम्बरस्य मूलमन्त्रेण
विर्जप्त ब्रह्मसूत्र कण्ठावलम्बितह्यारामालालम्बितभरणवच्च वीरकेशकृतमुकुटो
द्विपेटनकचण्णारो भक्तकेयूरं तुपुर् घुवुराद्य सखस्याने । यदुक्तं ॥

मूलमन्त्रस्य यद्वोर ब्रह्मसूत्रादिकल्पितमिति ।

तत्रैकयावल्या ब्रह्मसूत्र कर्तव्य । अष्टभिरावलोभिर्मेखला सैव स्त्रीकथा
षोडशभि पञ्चविंशत्याहार यदुक्त ।

एकवष्टि भवेत् सूत्र मेखला त्वष्टवष्टिका ।

रसना षोडशा ज्ञेया पञ्चविंशत्तु मालिनमिति ॥

अथवा न्यनह्रमय(?) केशकृत वा ब्रह्मसूत्र अत्र चक्ष्वादिक यथायोग अस्थि
घटितमाभरण वञ्चाणि तदेक शिखाया । तदुक्तम् ।

पञ्चाङ्गलकपालखण्ड कृत्वा मुकुट्या ध्रियत इति ।

अन्यानि कर्णग्रहीवाहृदगुह्यभूजाभरणस्थानि यथाशोभमानानि षट्त्रिंशन्मन्त्रा
मूलमन्त्रौ वा अस्माभि श्रीसम्बरोदवाभिस्त्रयोपयिकाया सम्बर्णितौ वीरचर्याव्रत-
मेव यौवराज्यव्रतचर्यातिवञ्चकपालोचर्याव्रतमिति चोक्त श्रीसम्पुटवन्त्रे तदनु पञ्च-
मुद्रादिक पूजवेदिति चर्या व्रतदानविधि ॥

110A, पञ्चज्ञानसयवोधिचित्तव्रत एव व्यत्यन्त नियोजयितु वञ्चव्रत बोधि-
चित्ताश्च न विना चर्ययेति शिक्षणार्थे चर्याव्रत तस्य त्रयः प्रकाराः । तत्राय
अध्यात्ममुद्रात्रयनियोजनपर । तथाचोक्त ।

खट्वाङ्गदेवतामूर्तिप्रज्ञातमखकल्पितमिति मन्त्रयानकरोटकमिति च । देवता-
शरीरमनाहतरूपचण्डालीनाशोऽद्वयमहासुखानुभवाश्रयत्तान्त्रुत्तवोधिचित्तं चेति
त्रयप्रतिपादिकं द्वितीय । पञ्चविशुद्धधर्मधातुज्ञानादिजननियोजनपरोयोगिन्या-
चर्याव्रतनिष्ठ(?)तृतीयसत्यादृष्टिचतुष्टयाभिज्ञादिप्रज्ञौ सत्त्वार्थसन्त्यादनपरस्य लोक-
वह्निर्भूतस्य योगिनो योगिन्या वा अथात्मसमस्ताभरणार्दसमर्थनपरं श्रुत्यतो-
कण्ठामयवोधिचित्तोदयनियोजनं । तथाचोक्त योगिनीसञ्चारतन्त्रे ॥

प्रथमं समाहितो योगी शक्तिनुत्पाद्य यततः ।

पञ्चादुत्पन्नत्तामर्थो व्रतचर्या मनेष्वितम् ।

पञ्चवर्णसमाचार एकवर्णन्तु कल्पितम् ।

निर्विकल्पकचित्तात्मा भूञ्जीत कामपञ्चकम् ॥

एव श्रीहेरकज्ञानी सत्त्वात्तापरिपूरकः ।

करोति स महाप्राज्ञो अद्वयज्ञानसुव्रतम् ।

चर्याव्रतप्रवृत्तस्य ज्ञेयं योगसुनिश्चितम् ॥

इति त्रैधातुक्यतिवर्ति धर्मतावेगमक्रमयोग्यक्त इत्युद्दीपयितुं व्याकरणम् ॥

On the blank side of the first leaf we have the following

क्रिया त्रिसयराज भूतडानरतन्त्र ॥

चर्या वैरोचनाभिसम्बोधितन्त्रादि ॥

योग तत्त्वसंग्रहादितन्त्र ॥

योगोत्तर समाज तन्त्रादि ॥

योगनिरुत्तर तन्त्रोदय डाकिनीवचपञ्जर डाकार्यव अभिधानोत्तरादय
इति योगिनीतन्त्रः ।

95.

4835 वज्रावली नाम मण्डलोपायिका । *Vajra-vālī nāma*
mandalopāyikā

By ABHAYĀKARA GUPTA

Substance seasoned palm-leaf 12x2½ inches Folia 1 to 46 Lines 7
on a page Extent in Folia 320 Character, Bengali of the 12th century
Appearance old and sealed

See the previous number

The last Colophon —

सर्विस्तरन्तु घण्टावच्चप्रभेदाणां जलद्वगादिकमान्नायमञ्जय्यामभिहित-
मिति वच्चवक्ष्यघण्टानक्षणादिविधि ।

Then we have the following verse —

इति परमसुगीना वागुदन्वत्यगाधे
श्रुतिमपि न परीयु केपि केपि भवन्ते ।
सकृत्पमतिमहिम्नाऽस्माभिरन्तर्निमज्ज्या-
मृतमिदमुपनीत प्रीतये ते भजन्ताम् ॥
सकृत्समुदितमुयैर्ज्योतिरन्तव्यनयत्
प्रमृतमिदं महिम्नामाकरस्यासु ताम्बा । (१)
विरमतु मम वच्चप्रेयसो सम्मधान्नि
त्रिजगदभयभर्तुर्मण्डले विश्वमूर्ते ॥

२५० ॥ मद्यापण्डिताभयकरगुप्तविरचिता वच्चावली नाम मण्डलोपयिका
समाप्ता ॥

The figure 250 may be a date, but then why should a book copied in Bengal have a newari date? The handwriting of the MS agrees pretty nearly with 'Om Cat Plate II 4, 11' end of the 12th century

96.

4732 कालचक्रावतार *Kālacakra-ātāra*

By ABHAYĀKARA GUPTA

Substance, seasoned palm leaf 12×2 inches Folia 7 Lines, 7 on a page Extent in Slokas, 250 Character Bengali Date Saka 1047 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning — ॐ नमो मञ्जुश्रिये ।

प्रज्ञादयाद्वैतमसौमशर्म विश्वान्ततिम्बिम्बदकल्परूप ।

नौरूपरूपादिमय शरीर जैन निजं सार्वजनं नमामि ॥

यान्यम्बरस्य श्रियमादधन्ति सम्पदविपत्तौ च निवेदयन्ति ।

तथागताभ्यन्तरिव स्फुरन्ति ज्योतीषि तान्यद्य तमो जयन्ति ॥

इह हि मात्सर्योपहतैस्तीर्थिकैर्ज्योतिषे सिद्धान्त गुप्तौक्त्य वज्रप्रपञ्च लघु-
करणां कृतमपीदानीं न ज्ञायत इति तत्प्रतिपाद्यते । त्रिषष्ट्यधिकं शतचतुष्टयं लिख-
नीयं । शुक्लप्रतिपदादिचैत्रमासादिवर्षं यदा स्यात् तदानेन तन्मिश्रं कार्यं ।
तद्द्व्यष्टौतिशतोऽनं शुद्धं वर्षं ध्रुवकं भवति । इत्यादि ।

IInd — एवञ्च वार-तिथि-नक्षत्र-योग-करण-राशि-क्षेत्रि संक्रान्ति ।
ग्रहाणां फलमन्यत्र सुगममिति नेह प्रतन्यत इति ।

उदितमिदमुदान ज्योतिरेतत् फलं न

प्रथितमिह हि तन्त्रे कालचक्रोऽवतीर्थ्य ।

गमयतु पदबन्धं निर्विबन्धं सुबुद्धि

सुखमिति रचितेऽस्मिन् क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

विरचितिरियमभयस्य प्रविचयपदवीं तनोतु हृदयस्य ।

उदिततमः सुकृतञ्च त्रिजगति जिनसम्पदं फलन्तु ॥

Colophon — इति कालचक्रावतारः समाप्तः । कृतिरियं पण्डिताभयाकर-
गुप्तपादानामिति । चन्द्रः प्रतिमासन्तयोदशराशीश्चरति । सूर्यः
एकराशिः । राहोर्मर्गखलदिनानि ६६०० मङ्गलस्य ६८७ बुधस्य
७६७ गुरोः ४३३२ शुक्रस्य २२४७ शनैश्चरस्य १०७६६ । सिद्धान्ते
सूर्यस्य मण्डलदिनानि ३६५ दण्ड १६ पाणौपल(?) ४ प्रत्यह
भोगः ४ पाद २६ ॥ चन्द्रस्य मण्डलदिनानि २७ दं ४२ प्रत्यह
भोगो ४ ५८ पाद ३० राहोस्तिथिदिन भोगः पा १४ श्वासाङ्ग
१ मङ्गलस्य ४ ३ पा २१ श्वा २ बुधस्य पा ११ गुरोः पा २२ श्वा
३ शुक्रस्य ४३ श्वा १ शनैश्चरस्य पा ६ केतोः प्रत्यहं ४ ३४ पा
२६ सूर्यादधिकसाङ्गं लिप्तं द्वयं लि २ ॥ शकाब्दा १०४७
शकाब्दे रुद्र मिश्रयित्वा षष्ठिभागेन शेषः प्रभवादिज्ञातयो
वज्रतृत्वद्वौ प्रक्षेपाय । यथैषमं सम्बत्सरे प्रभवादि वर्षाणि ३८
अलेखित्य श्रीघनश्रीमित्रेणैः । (?)

97.

1827 बुद्धकपालतन्त्रटीका । *Buddhakapala-Tantra-Tika*

By ABHAYĀKARA GUPTA

Subm. — Vond palm-leaf. 11' x 2 inch. Folio 69. Lines 6 on a
 page. 12 characters. 120. Character. Newari of the 12th century.
 Appearance old and worn. Even. Complete.

The last Colophon —

इति पण्डितस्य विशाभयकरगुप्तपाटानामिति ॥ ३

Post Colophon —

सपादयोऽग्रज्जोक्तशतौ सत्यगृह्यता प्रमा ।

पण्डितैर्मण्डनायास्या प्रमेव हृदि वास्तवीति ॥

This is a commentary on the *Buddhakapālatantra* by Abhayākara Gupta. The text has not yet been found out, for a Tibetan translation of which, however, see Beckh, p. 82, para. 35, where it is called बुद्धकपाल नाम योगिनीतन्त्रराज. For a Tibetan translation of Abhaya's commentary, see Cord, p. 107. Abhayākara Gupta finished this commentary at Vikramasīlā in the 25th year of Rāmapāla Deva.

The colophon of the 14th patala and the subsequent lines run thus.—

पण्डितभयकरगुप्तकृतायामभयपद्धत्या श्रीबुद्धकपालमहातन्त्रटीकाया चतु-
 र्दश. पटल. समाप्त ।

श्रीमद्धेरकवीरवर्त्मविदितेवचैरुदञ्चकुभा .

ष्वित्त्वा सख्यतिनिर्वृतिभ्रममसौ तन्मण्डले मीलतु ।

लोकोऽहन्तु मुनेरमुष्य(मुष्य)विभ्रया मूर्त्तीरनन्ता. प्रति-

प्राणिप्रज्ञमदभ्यर्शम विदधद्धत्तप्रपञ्चस्त्रिरम् ॥

सूरिर्विक्रमशीलस्याभयो मर्मस्युष्णिगिरा ।

राज्याव्ये रामपालस्य पञ्चविंशेऽकरोदिमाम् ॥

Beginning —

नमः श्रीवज्रसत्त्वाय ॥

कल्याणोद्दामधामस्फुरदमितजगन्मातृलीलायितश्री-
रन्मीलच्चित्रसेनावहलितपरमानन्दमूर्तिर्भवारि ।

भाव्यः सम्बोधिलक्ष्मीसहजमुखरसो + तस्मादुदत्त्या
सद्वृत्तैरित्यगूढं द्रव्ययति पदवीमित्यमस्याभयोसौ ॥

करोति वचदेवीनामादेशात् स्वप्नसंश्रुतात् ।

टीका बुद्धकपालेऽस्मिन् तदधिष्ठानतोऽभय ॥

+++ नाद्यनाथेनाधिष्ठितो वच्चिनाऽप्यहम् ।

यतस्त्र दक्षयः (?) स्वार्थे कथयन्तीव कर्णयो ॥

मुद भजत सज्जनाः शुचमुदञ्चता साधव

तमस्त्रिभववर्त्ति रेऽपसर दूरम् + + + + ।

उदेत्यभयपद्धते किमपि धाम धर्म्मास्पद

स्पृश्यसमसम्पद विमृशतश्च मध्यस्थितेः ॥

चतुर्दशपटलात्मकस्यास्य बुद्धकपालतन्त्रस्य बुद्धकपाल + + वीन्देशकोऽभि-
धेयश्च । एव च देशदेशिकसम्बन्धोऽभिधानाभिधेयसम्बन्धश्चोक्तः । विनयानाञ्च बुद्ध-
कपालार्थप्रतिपत्तिः प्रयोजनम् ।

This commentator also commented upon Samputodbhava-
tantra, for he says, in leaf 2A एतच्च निदानवाक्यं यथासम्भव-
मस्माभिः सविस्तरं श्रीसम्पुटटीकाया नि[र्ग]तम् सुधीभिरवधार्यम् ।

Authorities — 3A, वचशेखरतन्त्र, 6A, योगिनीतन्त्र, 6B, इह हि
मत्रमहायानादिकर्म्मिकसत्त्वानां प्रथममवताराय देवतामूर्त्तिभावनैव कथ्यते,
8A, हेवच्चे, 12A, राजरत्नावली, 12B, चार्यनागार्जुनपादै, श्रीसम्पुटतन्त्रे,
13A, हेवचतन्त्र; 16B, सिद्धैकवीरतन्त्र, 20A, धर्म्मचक्रो उत्पन्नक्रमे; 21A,
प्रमाणवार्त्तिके, प्रभाकरमिदं चित्तं प्रकृत्याऽगन्तवोमला ।

24B, quotes a Prākṛta passage from Hevajra tantra.

द्युम्माय गरलभक्खण्णे जो णिव्वेच्चण-लोच्च ।

मोहविवज्जिच्च अन्तमण्डितं सुपरत्तं दुइसोच्च । इति ।

39B, अस्मत्कृतकालचक्रावतारोक्तन्यायेन, 10B, उक्तमस्माभिर्मण्डलोपाधिकाया,

38A, a definition of Sahaja —

न रागो न विरागश्च मध्यमो नोपलभ्यते ।

त्रयाणां वर्जनादेव सहजः सर्वोद्भिरुच्यते ॥

In leaf 39A there is a Bengali piece in the original, explained in the 'Tikā'. The Pratikas quoted are — सुन्नेत्यादि, सञ्चयेति । तिम । कमलेत्यादि । सञ्चलउच्चतौति । बोहिष्य । तदुक्त धर्यापादै ।

There are other Bengali Songs and verses, for instance in leaf 41A and 41B

98.

9981 वर्षापणविधि । *Varsāpana-vidhi*

Substance: seasoned palm leaf 11½ × 1½ inches. Folium, one, with a hole towards the left of the centre. Lines 6. Written on one side only in the Newari character.

This seems to be the last leaf of a big ancient MS, because on the left side of the hole, there are four lines of writing, the first line of which, in Newari of the 12th century, says — यत्प्रमाणमस्य पञ्चशताधिकसहस्राण्ययानि ।

The other lines are in a modern hand and in Newari language.

There are six lines towards the right of the hole, containing *Varsāpanavidhi*

नमः श्रीचक्रसम्बराय ॥

अथातः सप्रवक्ष्यामि वर्षापणविधिक्रमम् ॥

ॐ वचक्रोदधे महाबल हन हन दह पञ्च विध्वंस्य योसो मारय ऊँ फट् ।

वाल्मीकिमूर्तिकामादाय पञ्चगव्येण सहितया वितस्त्रिमासं वासुकिनागराजा-
प्रतिक्रति कृत्वा ॥

कनविच्छेदोदकेन सेचयेत् । गुरुधूपमधिवाशितमविच्छिन्नत्रिगुणवनि दत्त्वा
सप्ताहेनोदके धारा पातयति जदि(नि) न वर्षति सप्तमे दिवसे खण्ड[ख]ण्ड कृत्वा
द्वेते प्रक्षिप्य दद्यात् प्रवाहयेत् अवस्य वर्षयति ॥

इति सर्वोदयवन्तोद्यत त्र्यांषनविधि समाप्त ।

तद्वाच्यं चानं पुरो ह्य शुभरत्नं शुभ ।

100.

1751. चक्रसम्बरवलिविधि । *Cakra sambara-vali vidhi*
and other Ritual Works

Substance, palm-leaf 11x2 inches. Folia, 23. Lines, 5, 6 on 1 page.
Extent in slokas 550. Character Newari of the 17th century. Appearance,
damaged.

This relates to the worship of Cakrasambara

It begins thus —

नम श्रीचक्रसम्बराय ।

प्रथमतर स्मृतान + + + दावुचस्थाने सवोपविष्टो मुक्तकेशौ दक्षिणाभि-
मुखो योगी मुखप्रक्षिप्तपञ्चामृतवटिक श्रीहेरुकेत्यक्षरचतुष्टयस्यार्थमासुखयन्
श्रीकारमद्वयज्ञान हे इति हेतुशून्य रु इति अपगतव्यूह क इति न क्वचित्
स्थितमिति । सव्यसत्त्वसुखहेतवे श्रीहेरुकोऽह इति त्रिरुच्चार्य द्विभुजसम्बर-
मात्मानमधिसुख तदनन्तर ॐकारादि ह्रँ ह्रं षट्कारान्तामालिकालिपिक्लि
पञ्चरश्मिका त्रिरुच्चार्य परिवेष्ट्य स्थिता स्फुरन्ति चक्रे देवता । वृन्दमर्द्धितवृ-
प्रवृन्दा भावयित्वा कि कर्त्तव्यमित्याह ॥ प्रथमन्तावद्योगेश्वरेण चतुर्ब्रह्मविहारिणा
भाष्य । एव सर्व्वं कृत्वा चतुर्ब्रह्मविहारस्तवनेति, etc , etc

2B, इति योग , 11B, श्रीहेरुकरूपालम्बन , 17B, इति वज्रजाप ,
इति समयजाप , 22A, इति सक्षिप्तचक्रसम्बरवलिविधि समाप्त । कृतिरिय
शाश्वतवक्षस्य । बाह्यपूजाविधिरुच्यते ।

सद्गुरुचरणाम्भोज प्रणम्य सगृह्यते यथाम्नायम् ।

सम्बरतन्त्रोक्तविधिना बाह्यपूजाविधिर्मया स्पष्टम् ॥

23B, बाह्यपूजाविधिसंग्रह समाप्त । कृति शाश्वतवक्षस्य ।

प्रणम्य वक्ष्वाराहो योगिनीसूक्तनायिकाम् ।

सगृह्यते यथाम्नाय हस्तपूजाविधिर्मया ॥

24B, हस्तपूजाविधि समाप्त ।

25B, हस्तपूजाविधि । समाप्ता कृति साश्वतवक्षस्य ।

27A, वक्ष्वाराह्या मालामन्त्रोऽयं श्रीहेरुकाभ्युदयतन्त्रोक्त ।

27B, भगवत्या अष्टपदमालामन्त्रोऽयम् , 28A, इति भवनो मालामन्त्र ।

It ends —अत्राणत्राण अशरणशरण त्राहिमा श्रीचक्रसम्बर अकण
महाकण अनाथनाथ प्रशीदय ।

101.

4752 चक्रसंवरसाधनम् । *Cakrasambharasādhana*

By KALAHANSA KUMĀRA.

Substance, palm-leaf 12×2 inches Folio, 27 Lines 5, 6 on a page
Extent in ślokas, 270 Character, Newari of the 15th century Appearance
old and discoloured Complete

The leaves are marked both with figure numerals and
letter numerals There are two works, relating to the wor-
ship of Cakra Sambara

I

Beginning —ॐ नमः श्रीचक्रसम्बराय ।

विश्वाब्जरेणुपरिधूषरतिग्मरोचि
सन्मण्डलस्थहरमूर्द्धि शिवास्तनाङ्घ्रिः ।
पायाद् विकर्त्तनभुजञ्चतुराननश्रीः
श्रीचक्रसम्बरमहाप्रभुरेष विश्व ॥
सुहृदामनुरोधेन स्मृतये चात्मनोपि च ।
कलहन्सकुमारेण क्रियते साधन विभो ॥

इह तन्त्रे भावनाधिष्ठत क्वचित् मनोनुकूले स्थाने पर्यङ्गमाभुज्य खहृत्क्-
मलसूर्यपञ्चरश्मिकङ्ककारम्बिचिन्त्य तद्रश्मिभि पुरतो गगनतले भगवन्त चक्रसम्बरं
वक्ष्यमाणभुजमुखादिसंस्थान गुखुब्धबोधिसत्त्वादीञ्च दृष्ट्वा हृकार विचिन्त्य
निर्गतवक्ष्यमाणभुजमुखवर्णादिभि ॥ वीणावन्साम्बदङ्गामुरजाहास्यानास्या गीता-
नृत्यागीतापुष्याध्पादीपागन्ध्याद्या[द]र्शांस्पर्शाधर्माभिर्देवीभिस्तान् सपू[ज्य] तेषा
परत । सर्वमात्मन पाप देशयेत् । इत्यादि ।

सम्बराभिसमय विधाय यत् किञ्चिदत्र कुशल मयार्जितम् ।

लोक एष सकल्प तत प्रभो सम्बरस्य पदवीमवा[पा]प्रयात् ॥

उत्पत्तिक्रममादरात् प्रथमतोऽध्यायात् चिरं तत्त्ववित्

सुमामन्त्रवियुद्धिवद्धदय सनच्च तत्तत् स्मरण

पश्चादक्षर्षोदयादधिगतादत प्रसादक्रमात्

उत्पन्नक्रमभावनासु निरतं स्वेच्छाविद्यारश्चरेत् ॥

18A, इत्यादियोगो नाम प्रथमसमाधि ।

16A, इति मण्डनराजाश्रयी नाम द्वितीय समाधि । साम्भोगिकश्च काय ।

16A, ततस्तथतादेशनया गम्भीरदेशनया च द्विविधो धर्मकाय । सम्भोग-
कायश्च, देहाभोजप्रतिष्ठाभिस्त्रिविध निर्माण कायश्च सत्वाश्रय-
वज्रभेदा[द]नन्त ।

16A, इति कर्मराजाश्रयी नाम तृतीय समाधिर्त्रैमाणिकश्च काय ।

18A, द्रवानो यद्धर्मरूपा या देवता तदुपदिश्यते । तद्यथा कायानुसृत्यु-
पस्थानं डाकिनी येद्वानुसृत्युपस्थानं नामा । धर्मानुसृत्युपस्थानं
पण्डरोह and so on materialization of the Mahāyāna
ideas in deities

25A, डाकिनीजालचक्रवर्त्तिशोसम्बररहस्यनाम साधनं समाप्तम् ॥

II.

चक्रसम्बरमण्डलपूजाविधि ।

नम श्रीचक्रसम्बराय ।

It begins — 25B, नत्वा श्रीसम्बर वीरं भवसमसमबोधसिद्धये तस्य ।

श्रीकलहस[ना]म्नाय मण्डलपूजाविधिः क्रियते ॥

It ends — पूजाविधिं गुरुपरम्परयागतं यत्

श्रीचक्रसम्बर मण्डलप्रभुमण्डलस्य

कृत्वा मया कुशलमाप्तमतोऽस्तु लोक

तन्मण्डलप्रणयसस्पर्शसत्सुखश्री ॥

Colophon — कृतिरियं पण्डिताचार्यश्रीकलहंसकुमारपादानाम्

Post Colophon — सुरावीजकारी मलयहर्षनाम्नस्य पुस्तकेय ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

103.

-३३७. वज्रयानसाधनाङ्गानि ।

Being in accord with Salvatore-Ferraro of the Major-
Fund Society.

1. 1940年12月，国民党政府颁布《战时新闻纸杂志图书电影审查办法》，规定所有出版物必须经过审查，否则不得发行。这一法规旨在控制舆论，防止“有害”信息传播。

५३ : ३—६३ नमः श्रीगुरुभ्यो नमः

नमो भगवते वासुदेवाय

ममत्वं ददत्तं दत्तं मम दत्तमिदमस्तु ।

शत्रु वधकाले विविधनानुसंगकाले चैवैवमवस्थितैर्यत्नमवाप्नोति । यत्कि-
 न्प्रयत्नैः । तत्तत्कालानुसंगमिति । तत्रोक्तं यत्प्रयत्नविरहोऽकारण्यमेवेत्युक्तं ।
 न चैवमस्माकं नोऽस्माकं यत्प्रयत्नविरहोऽकारण्यमेवेत्युक्तं । तद्वन्मया यत्प्र-
 यत्नप्रयत्नप्रयत्नं तत्प्रयत्नविरहोऽकारण्यमेवेत्युक्तं । तद्वन्मया यत्प्र-

२.१. वल्लुगवंशुं द्विजं च वनम-उत्तम-पुष्टिद्वारेण नन्दनं सुभाषं
मानसं वैजयन्तं प्रहस्यन् विजयं चारुणां एव नैपुण्यं प्रहस्यन्ति

11-15-1944

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

153 ~~संस्कृत-संस्कृत-संस्कृत-संस्कृत~~

26B वाग्विवेकसश्रयमेनावणपरिच्छेदस्तृतीयः ।

35A. चित्तविवेकसश्रयमेनावणपरिच्छेदस्तुतीयः ।

104.

9968 A Ritual of *Vajrayāna*

Substance old Nepalese paper 9×2½ inches Folio, 2—13 Lines, 8/9 on a page Extent in Slokas 500 With a hole towards the left of the middle Character old Newari—with म, म, म and ण looking like those of Bengali Appearance old and worn out

I

In leaf 11B there is the colophon —इति चक्रसम्बरपूजाविधि समाप्तः ।

2A, शृङ्गाधिष्ठान, मन्त्रशोधन, 2B, ततोऽङ्गन्यासः, 3B, तत्रस्थ-
यनादिसिद्धिश्चैव चक्रसम्बर भगवन्त भगवती समापन्न समाख्येय पश्येत् ।
5A, घण्टावादनस्तुति ॥ ॐ नमश्चक्रसम्बराय ।

सर्वज्ञानसिद्धि जगदर्थप्रसाधकम् ।

चिन्तामणिरिवाद्भुत श्रीसम्बर नमस्तुते ॥

याप्य विश्वं मष्टाज्ञान सर्वात्मनि सदा स्थित ।

छपाक्रोध महारौद्र श्रीसम्बरं नमस्तुते ॥

तर्पण ॥

6A, तर्पण, 6B, तत पापदेशना, 6B, ततो मैत्रीकरुणामुदितो-
पेक्षाचतुर्भुजविहारान् विभावयेत् ।

7A, तदुपरि आलिकालि द्विगुणे चन्द्रमण्डल सूर्यमण्डल तयोर्मध्ये
आकाशस्यङ्गकारस्फुरणसहस्रात्मक तत्सर्वपरिणत आधाराध्येयमण्डलस्य श्रीचक्र-
सम्बर भगवन्तमात्मान भावयेत् । ततात्मान चतुर्मुख मूलमुख दक्षिण वामे प्रणाम
पश्चिमे रक्त दक्षिणे पीत प्रतिमुख रक्तवर्णलचिनेत्रं विद्यताननं दण्डोत्कटभीषण
विश्वव्याघ्रित मौलिन जटामुकुटिन वामे वलितार्द्धचन्द्रधारिण दक्षिणे शुक्लमुख
वक्षमात्मप्रथित पञ्चकपालधारिण दादशभुज प्रथमभुजद्वयेन वज्रवाराही आलि-
ङ्गन सवच्चवच्चघण्टाधर द्वितीयभुजद्वयेन गजचर्माम्बरधर तृतीयभुजद्वयेन हंस-

खट्वाङ्गधर चतुर्थभुजद्वयेन कर्तृकपालधर पञ्चमभुजद्वयेन परशुपाशधरं षष्ठम-
भुजद्वयेन त्रिशूलव्रक्षशिरोधर सद्यपञ्चाशनरशिरोमालाधारिण व्याघ्रचर्मनिवा-
सन शृङ्गारवीरविभक्तरोद्रहास्यभयानक कस्याद्भुतशान्तिगवगा(न)द्यरसान्वित
कण्ठकुण्डलकेयूरशिरोमणिवज्रोपवीतभस्मश्चेतिधम्मदित रविमण्डलं वामदक्षिण-
भागे पतित भैरव कालरात्रि वामकर्णस्तनयुगलयो आलीङ्गानस्थ भगवन्त
श्रीचक्रसम्बर भगवन्तमात्मान भावयेत् ।—

भगवतौ वष्ववाराहौ रक्तवर्णा मुक्तकेशामेकवक्त्रा त्रिनेत्रा दिगम्बरा खण्ड-
मण्डितकटिमेखला द्विभुजा रक्तपूर्णकपालधरा दक्षिणभुजया द्युतज्जनीवच्च-
कतृधरा पञ्चसुद्राविभूषिता खवद्रुधिरानगा जम्बाद्वयेन भगवन्त समागुह्य अनु-
रागन्ती एवम्भता भगवतौ भावयेत् —

8A, इतिचित्तचक्र , 8B, इति वाक्चक्र , इति कायचक्र , 9A,
पूर्ववदङ्गन्यास , ततोऽभिषेकः , 9B, तर्पण , मण्डलादियोग , 10B, इति-
सूक्ष्मयोग , इति जपयोग ।

II

11B. *It begins* — ॐ नम श्रीकोलाश्वयै ।

उत्पादभङ्गरहितो वरदेहधारी

रक्तप्रभावजननी वतधातुरूपी ।

वच्चाङ्गनागुणगणैः समलङ्कृताङ्गी

अभ्यर्चयामि भवती जननी जिनाना ॥

ततः शून्यताप्रशान्तानन श्रीवच्चदेवीरूपमालिख्य तदाकारज सर्वं करिष्या-
मीति यत्कृतं ।

ॐ सुम्भदिसुम्भ ह्र फट् ॥

In the last colophon the name of the tract has peeled off

105.

9969 A Ritual of *Vajrayāna*

Substance, old Nepalese paper 9½×2½ Folia (by counting) 4 Lines,
8/9 on a page Character, Newari Appearance, old

The original leaf marks have been obliterated by the former owner, who put No 1, to the leaf originally marked 24, which closes with the first line of a verse in Mālinī metre —

सकलकलुषपद्मे दुस्तरे योनिमध्ये ।

Then in a different hand the following was added —

त्रिमुवनविजयीय हेयको तन्वराज ॥

समाप्त शुभम् ।

Then in a scribbling hand — इत्यनदवच्छ्रयात् ।

This page really contains a hymn to Gaṅgā

The leaves relate to a Buddhist ritual, and invokes Buddhas and Bodhisattvas. A priest's manual

106

9978 A वज्रवाराहद्वादशतन्त्र । *Vajravārāḥḍvādaśa*
Tantra

Substance, un-cased palm leaf 11×1½ inches. Folium, one. Written in the Newari character by a scribbling hand. Appearance, fresh.

वज्रवाराहदेव्यै नमः ।

कोलास्या वज्रवाराह्यै छणिवक्त्रा सुभद्रिका ।

गुह्यास्या वज्रवाणो वज्रदाढी जववल्लुगुगा ॥ १ ॥

इश्वरी परमा माया कल्पान्तनर्त्तकी तथा ।

एतद्वादश नामानि वाराह्या स्तोत्रमुत्तमम् ॥ २ ॥

त्रिसन्ध्य य [] पठेन्नित्यं तस्य सम्यक्फलं शुभम् ।

रूपवान् ज्ञानवान् चैव जितव्याधिपतायुष ॥ ३ ॥

श्रद्धावान् धनवान् भोगी सत्यवान् भवति प्रिये ।

धर्मवान् बुद्धिमान् चैव स्तोत्रेणानेन सुन्दरी ॥ ४ ॥

राजसूयाश्वमेधानां कन्यादानादिषोडश ।

दानस्य फलमाप्नोति सत्येन कथितं पुरा ॥ ५ ॥

Colophon — इति वज्रवाराहद्वादशतन्त्र समाप्तम् ।

107.

9978B

One unseasoned leaf of the same measure, and written in the same character as above, contains the last two verses of the Vajravairocanaśvarī stotra

श्रीगन्दने देवी रेमे सहजस्वभावा

चक्रत्रयात्परिवर्जितविश्वमाता ।

विद्युत्प्रभा तपनभास्व[र]ज्ञानगम्या इत्यलं० (Apparently the burden of the hymn)

किमत्र वज्रना मातर्वच्चवैरोचनीश्वरी ।

यद्यदावाञ्छित सिद्धिदात्री तुभ्य नमोऽस्तु ते ॥

108.

9993 योगयोगिनीमण्डलवलिकर्म । *Yogayoginī mandala
valikarma*

Substance, seasoned palm-leaf 20'×11' Folia, 2 Lines, 5 on a page
Character, Newari of the 13th century The leaves are not in the same hand

नमो श्रीवच्चसत्त्वाय ।

समयी साधकौ चैव योगयोगिनिमण्डले ।

अवश्यमेव कर्त्तव्य वलिकर्म विशेषतः ॥

अष्टमी शुक्लकृष्णे च पौर्णमासी चतुर्दशी ।

खण्डहे योगिनी पूज्य पञ्चादलिमारभेत ॥

पूजयेद्देहलीदेवं स्वपार्श्वे बोध्यकस्तथा ।

एकवृत्तादिस्थानेषु संपूज्य वलिचालिना ॥

तेनैव मन्त्रभूतेन पूजयेत् सर्वयोगिनी ।

तन्मन्त्रार्थमजानन्तो पर्येष्ट मन्त्रिणा वह्नि ॥

कल्पकोटिप्रताराध्य नैव तुष्यन्ति देवता ।

तस्मात् सर्वेषु तन्त्रेषु गोपित भगवन् सदा ॥

योगतन्त्ररता सत्त्वा सिद्धिप्राप्त्यर्थहेतुना ।

इदानीं प्रकटीकृत्वा शृणु भद्र वदान्यह ॥

ॐकारपूजनावाम् एकवृत्तादिरयम् ।
 कोषाभ्यन्तरतः स्थाने अन्यवृत्ते विवर्जितः ॥
 एकवृत्तेति सर्वेषां कथ्यते न च ज्ञायते ।
 शरीरं वृत्तमित्युक्तं करग्राखादियोजितं ॥
 वेदान्तेषु च पठ्यन्ते तन्त्रतन्त्रान्तरेषु च ।
 ऊर्ध्वमूलमधः शाखमन्वत्य प्राङ्मुख्ययः ॥
 फलपुष्परलङ्घ्य वृत्तनामेन चोच्यते ।
 गुप्तवृत्तमजानीया देहमध्ये व्यवस्थितम् ॥
 ।
 तैर्यिकैः श्रावकादीनां तद्वृत्तं नैव ज्ञायते ॥
 धर्मोदया महोदयाने तन्मध्ये सम्प्रतिष्ठितः ।
 शृङ्गारक्तादिपुष्पेण फलप्रसवमण्डितः ॥
 Fol. 2 begins उपोद्देशं प्रकथ्यते ।
 अष्टवृत्तासमुखस्थाने चरित्रं भुवोत्तरे
 केसिकाकर्णेषु विख्याता जयता घटितायता ।

The leaves seem to be fragments of a bigger work

109.

9995

There are altogether 4 bundles of leaves in this number They are all written in very ancient Bengali hand They are not valued so much for their intrinsic merit, as for their being specimens of ancient Bengali hand

A Two leaves marked 7 and 8 written in Bengali character of the tenth century The fragment of a work on Vajrayāna ritual They begin —

[द]क्षिणस्य उदङ्मुखं सूत्रयेत् प्रतीच्या उत्तरस्योदक्षिणस्य । उदीच्या
 पश्चिमस्य पूर्वस्य । अवाच्या पूर्वस्य पश्चिमास्य । वज्रहाके तु प्रथमवृत्तसूत्रा-
 द्विहिमंशौचिमालार्थं मठिकान्तरेण वृत्तसूत्रमेकमुक्तं ततो ब्रह्मकोणसूत्रान्नवकोणा
 भवति, अपरब्रह्मसूत्राणि नायकस्यानपर्थन्त सूत्राणि च प्रोक्त्वानि, कोणसूत्राणि
 देवतापत्नीसूत्राणि च स्थाप्यानि, देवतास्यानरतो विशेषार्थे रजपातेनैव

श्रादयितव्यानि । इह यद्येव वृत्रपातादन्यथापाते यत्तत्तदा ब्रह्मणो वहिर्दि-
नात्रात्रोत्तरेण वृत्रमेव तस्य वहिरेजैजनात्रात्रोत्तरेण षष्ठद्वत्रापि, अथावपि
चार्द्धवतुर्दारनावाणि, अथवा रश्मिद्वयं हित्वा श्रुटागारजनशैर्वत्तुं यावत्
तत्रोक्तं वद प्रयातिव प्रयातु, प्राग्वतुनद्वत्रयं द्वावा पृथ्जन्तद्वत्रपाते
स्यापितद्वत्रापि स्यापयित्वा न्यानि नुन्येदिति द्विधापीय सङ्गवचनखले टिप्पणी,
नायकान्तरन्यासिर्ष्यायं, अनेन,

चतुरस्रं चतुर्द्वारं चतुर्गोरुपशोभितम्
चतुर्द्वत्रचनायुक्तं वृत्रयेदाद्यनखलं
तस्या खन्तरव चक्रतद्वनखलकोपनम्
अर्द्धेन वायुचक्रस्य चमत्तात् परिनखलम् ।
चक्रतन्मादिरचितं वच्चावल्या वृतं शुभनिति ।

चक्रतन्मादिरचित्वाया भूमित्तुल्या रजोतरा इति च विभक्तम् : पिच्छी-
जनोक्तामखलेपीयनेव टिपि.

विशेषः पुन द्वितीयवृत्तद्वत्राभ्यन्तरे वच्चावलीनात्रिकात्रोत्तरेण द्वीय-
वृत्तद्वत्रं; प्रथमवृत्तात्रोत्तरे रश्मिमात्रा न तु प्रथमवृत्तद्वत्राद्विहिवृत्तद्वत्रमिति ।
यदाङ्गनागबुद्धिपादा —

मूलद्वत्रस्य चार्द्धेन गर्भचक्र प्रमाप्य
तत्र च ब्रह्मणो वेदिनात्र स्यादेदिकार्द्धं द्वितीयकम् ।
वर्तीयं चार्द्धवेद्या च वेदिकार्द्धेन चापरम् ।
वच्चावलीञ्चलं जुष्यात् पश्चरश्मिविभूषितम् ।
वाद्यतो गर्भचक्रस्य चतुर्द्वत्र चनालिखित्
अवृत्तन्म लिखेद्गर्भे वच्चाद्वितसुशोभनम्
नव कोष्ठानि तत्रैव वच्चातन्मात्रात्रोत्तरे इति ।

त्रासन्मुटतन्लोक्ते वच्चातन्मखले मूलद्वत्राभ्यन्तरे त्रिमात्रिकान्तरम् हित्वा
नात्रिकार्द्धमन्तरं वृत्तद्वत्रद्वयमध्यगच्छावल्या तदभ्यन्तरे त्रिमात्रिकान्तरं
यच्चा नात्रिकार्द्धमन्तरं वृत्तद्वत्रद्वयमध्यगच्छावल्या तदभ्यन्तरे त्रिमात्रि-
कान्तरं परित्यज्य वृत्तैकद्वत्रम् । नात्रिकार्द्धमन्तरं रश्मिमात्राया तदभ्यन्तरे
नात्रिकार्द्धमन्तरं वृत्तद्वत्रद्वयान्तर्वच्चावल्या : अत्राभ्यन्तरवृत्तद्वत्रापरदिग्वृत्तद्वत्रम्

यावद्भक्ष्यो दक्षिणे पार्श्वे स्रजद्वयम् । प्रथम सार्द्धमात्रिकान्तरेण द्वितीय स्तम्भनायक ।

B One leaf in Bengali character of the eleventh century, 9" x 1 1/2", with 6 lines on a page

[याकाशा]न्यायतन विज्ञानायतन व्याकिञ्चिन्यायतन नैवसञ्ज्ञानासंज्ञाय-
तन निरोधसमापत्तिश्चेति ।

दात्रिप्रक्षलजगानि तद्यथा —

चक्राङ्कितपाणिपादतलता, सुप्रतिष्ठितपाणिपादतलता, जाजावनद्वाङ्गुलि-
पाणिपादतलता, मृदुतयगृहस्तपाणिपादतलता समोच्छ्रिता दीर्घाङ्गुलिता स्वायत-
पाणिता ऋजुगात्रता उत्सङ्गपादता ऊर्द्धाङ्गरोमता रेणुयजङ्गता पटुवाङ्गता
कोपगतवन्तिगात्रता सुवर्णवर्णता युक्तच्छ्रिता प्रदक्षिणावर्त्तकैकरोमता ऊर्णा-
ङ्कितमुखता सिद्धपूर्वार्द्धकायता सुसमृत्तस्कन्धता चित्तान्तरागता रसरसाग्रता,
न्यग्रोधपश्मिगङ्गता उष्णौषधिरस्कता, प्रभृतजिह्वता ब्रह्मशूराता सिद्धहनुता
युक्तहनुता समदन्ता ह्रस्विकान्तगामिता अविशदन्तता समचत्वारिंशद्दन्तता
अभिनीलनेत्रता गोपक्ष्मनेत्रता चेति ३२

यशोव्यनुयुज्जनानि तद्यथा—

ताम्बनखता

...

Here ends the leaf

C A broken palm-leaf, written in the Bengali character of the twelfth century. Only one side can be read, the other side being darkened with ink

1 ०क परवशता कि सौख्य सर्व्वसङ्गविरतिर्या ।

कि पथ भूतहित क प्रेमा प्राणिना प्राणा ॥ १२ ॥

कि दान ।

2 [नि]वर्त्तयति पापात् । कोऽलङ्कार शील,

कि वाचा मगडन सत्यं ॥ १३ ॥

कासौख्यवद्वा मैत्री कि

3. सर्व्वथसनविनाशको दक्ष सर्व्वव्यागी ॥ १४ ॥

कोऽन्यो योऽकार्य्यरतः को वधिरौ

4 य काले प्रियाणि वक्तु न जानाति ॥ १५ ॥

कि मरण मूर्खत्वं किञ्चानर्थं यदवसरे—

5 यकृत पाप ॥ २६ ॥

कुत्र विधेयो यत्नो विद्याभ्यासेऽप्योषधिप्रदानेषु काऽवधौरया ।

D This is a stray leaf of Māgha belonging to Canto XI, in the 12th Century Bengali hand.

110.

10741B षोडशमानसौभावचक्र । *Ṣoḍaśamānasābhāra-*
cakra

Substance, Nepalese paper, white on one side and yellow on the other
7×3½ inches Folio, 22 Lines 5 per page Extent in ślokas 176 Character
Modern Newari Appearance fresh Complete A priests' manual.

Colophon —इति श्रीपापमोचना-अनुमोचना-याचनाया षोडशमानसौ-
भावचक्र समाप्त ।

Post Colophon —ये धर्म्मा etc , शुभ :

लिखित वच्चाचार्यं त्रिरत्नभद्र नचोया जुलो ।

दानपति यजमान शाक्यभिद्धभाजुल दयाधर्म्मचित्त

उत्पत्ति जुपा ओव्य पुत्तक चोक्ता जुलो । शुभ ॥

शुद्ध वा मशुद्ध वा शोधनिय महत्त्वुद्धे ।

Beginning —ॐ नम श्रीकुलिशेश्वराय ।

ॐ नम श्रीआदिवुद्धाय वच्चाकाय श्रीहेरुकाय

ससारवच्चनाय सकलसत्त्वहितार्थाह नमामि ।

वन्दे श्रीवज्रहस्ता मुनिवरकथित आदिवुद्धजिनश्री.

ससारे मोक्षदाता सकलगुणनिधि कामक्रोधादिनाशम् ।

नाथस्य घण्टहस्ते सकलजिनगुणनिधिदाता त्वमेव

वाञ्छा श्रीसम्बरो व मम हृदयवशत् पातुव श्रीसम्बरो व ॥

111

10747 साधनसमुच्चय । *Sādhana-Samuccaya*

Substance seasoned palm-leaf 12×2 inches Folio, 54 50th missing
Lines 6-7 on a page Extent in ślokas 1425 Character, Newari of the early
13th century Appearance old and discoloured There is a stray leaf marked

The leaves are marked by letter numerals

A valuable collection of *sādhānas*, different from that noticed in my *Nep Cat* 1915, p 200

Beginning — ॐ नमो वच्च[स]त्वाय ।

प्रातरुधाय योगी मुखशौचादिकं कृत्वा समयगुनिका मुखे प्रक्षिप्य गिरि-
गङ्गरादिमनोरमस्थाने विश्ववच्चासीन । आलिकाणि + + + चार्य्य । अह वच्च-
वाराहीति भूत्वा तदाकार जगत्सर्व्वे करिष्यामीति निश्चय ।

सहृद्[य]वच्चसूर्य्ये रक्तवकार पश्येत् । तदीयरक्तारश्मिभिः प्रणयानलदु स-
हैरक्निष्ठभुवनवर्तिनी वच्चवाराही वच्चमाखण्डभुजायुधा गुह्यबुद्धबोधिसत्त्वा-
द्यानीय आकाशे पुरतः संस्थाप्य तद्रश्मिविनिर्गतपूजाभिः संपूज्य । तदग्रतः
पापदेशना-पापाकरण-सम्बर-पुण्यानुमोदना-पुण्यपरिणामना-त्रिशरणगमनबोधि-
चित्तोत्पादनादिकं कृत्वा चतुर्व्वर्त्तविहारा]न्विभाष्य ततः स्वभावशुद्धा सर्व्व-
धर्म्मा स्वभावशुद्धोह ओं शून्यताज्ञानवच्चस्वभावात्मकोहं इति मन्त्रार्थमाशुमुखी
कुप्येन् मुहूर्त्तं अग्रतिष्ठरूपेण तिष्ठति ॥

2B, वच्चवाराहीसाधन समाप्तम्, 3B, इति श्रीभगवत्या अपदमिद
समाप्तम्, 5B, भटारकवच्चासनस्य साधनोपदेशविधि परिष्मत्त १, 6A,
आर्य्यरक्तयमारिसाधन समाप्तमिति, 8A, वच्चाङ्गसाधन समाप्तम्, 9A,
जमालसाधन समाप्तमिति, 10B, कृष्णयमारिसाधनं समाप्तमिति, 11B,
कृष्णयमारितन्त्रोक्तसाधन समाप्तम्, 13A, स्थिरचक्रसाधन समाप्तमिति,
14B, अर्य्यवागिराट्साधन समाप्तमिति, 15B, सुक्तेन स्थिरचक्रसाधन
समाप्तम्, 18A, सुक्तेनारपचनसाधन समाप्तमिति, 19B, वाक्ववच्चसाधन
समाप्तमिति ११, 20B, अरपचनसाधन समाप्तमिति, 24B, आर्य्यषड्क्षरि-
महाविद्यासाधन समाप्तम् १४, 25A, प्रज्ञापारमितासाधन समाप्तम्, 26B,
प्रज्ञाचक्रमिदं मङ्गलश्रीभट्टारकस्य साधन समाप्तमिति १६, 28A हलाहलसाधन
समाप्तमिति १७, 28B, आर्य्यवक्त्रोक्तेश्वरस्य सर्पसाधन समाप्तमिति १८,
30A, वक्त्रोक्तेश्वरभट्टारकस्य साधन समाप्तम्, 31A, कुसकुक्तासाधन,
31A, आर्य्यतारासाधन समाप्तम्, 31B, आर्य्यतारासाधनं २२, 32B,

चक्षिप्तमारौचिस्ताधनम् ; 33B, चुन्दास्ताधनम् २५ (१) . 34A, मृकुटीस्ताधन-
 त्माप्तम् २६, इति जम्बलचक्षिप्तस्ताधनं समाप्तम्, २७ ; 34B, संक्षिप्तकुखकुला-
 ताधनम् २८ ; 35A, पर्णेश्वरीस्ताधनम् समाप्तम् २९, 35B, इति प्रज्ञापार-
 मितास्ताधनं समाप्तम् ३० ; 36A ; तिहनास्ताधनं समाप्तम्, तिहनाम्धारणी
 समाप्तं ३२, 37A, आर्यवचवरखतौस्ताधनं समाप्तम् by Śrīdhara ३३ .
 38A, सप्तशितककल्पोक्तद्वयौस्ताधन समाप्तम्, 38B, आय्यर्जाङ्गलिस्ताधनं
 समाप्तम् ३७, 39B, इति चरहपादावतारितत्रोडियानविनिर्गतेत्रैलोक्य-
 वशंकरलोकेश्वरस्ताधन समाप्तम् ३८ ; 40A, पट्टितभयकरगुप्तविरचित-
 मुच्छुभजम्बलस्ताधन समाप्त ४०, 41B, इति तारास्ताधनं समाप्तम्
 (The leaf 40 does not seem to belong to this MS); ४१ .
 41A, रक्तयमारिताधनं समाप्तम् ४२ . 43A, भूतडामरस्ताधनं समाप्तम्
 ४२ ; 43B, सद्योनुभवारपचनस्ताधन समाप्तम् ४३ ; 44A, इति
 वचनङ्गस्ताधनं समाप्तम् ४४, 45A, वज्रानङ्गनङ्गुश्रीस्ताधनं समाप्तम् ;
 महाराजालीलामङ्गुश्रीस्ताधन समाप्तम् ४६ ; 46A, धर्मधातुवागीश्वरस्ताधनं
 ४७, 47A, आर्यतिडैकवीर ताधनम् ४८ . 47B, तिडैकवीरस्ताधनम् ४९ ;
 48A, ब्रह्मयमारिताधनम् ५० ; 52A, इति खतर्पिताधन समाप्तम् इति
 पद्माकर नतिपादाना ५३ . 52B, मारौचीस्ताधनम् . 53A, इति कुखकुला-
 ताधनम् ५५ ; 53B, मृत्युवञ्जनतारास्ताधनम् ५७ ; 54B, अलिमन्मथस्ताधनम्
 ५८ ; 55B, कुखकुलास्ताधनम् ५९ . 56B, इति यमान्तकस्ताधन समाप्तम् ६० ,
 57A, आर्यखदिरतारास्ताधन समाप्तम् ६२ ; 57B, वाक्स्ताधनम् ६३ ; 58B,
 कल्पोक्तमारौचिस्ताधनम् ६३ ; 59A, वचस्पृष्टुलास्ताधनम् ६५, वखाधिकार-
 मङ्गुश्रीस्ताधनम् ६६ ; 59B, महाप्रतिसरास्ताधनम् ६७ ; उष्णीषविजया-
 ताधनम् ६८, मृकुटीस्ताधनम् ६९ ।

The Post Colophon —संवत् २२४ साल मिति चैत्र वदि ४ रोज १
सिद्ध यकाजूल । शुभ

The original leaf marks have been obliterated by the vendor from the leaf now marked 2 downwards. Fortunately the MS was marked both by figures and letter numerals. Not knowing the letter numerals, he did not destroy them. We have them fully visible from no 72 (marked by the vendor 15) to 109 (now marked 47), of which however the 108th is lost. But from 72 backwards the letter numerals are not fully visible. In the immediately preceding 6 leaves (66—71) there is no leaf missing. The 65th leaf is evidently missing. In the remaining nine leaves there is no gap and they are from 56 to 64.

So of the original MS we have leaves from 56 to 109 of which 108th and 65th are missing.

In the false enumeration the leaves were not in their order. I have arranged them and put English figures in them from 56 to 109.

The leaves contain Sādhana from No 49

49 वाक्साधन, 50. सिद्धैकवीरसाधन, 51 वाराह्या साधनम्, 52 महाराजनीलमञ्जुश्रीसाधन, 53. मञ्जुश्रीसाधन, 54 आर्यसिद्धैकवीरसाधनम्, 55 सिद्धैकवीरसाधनम्, 56 वर्याधिकारमञ्जुश्रीसाधन, 57 मञ्जुश्रीसाधन, 58 विद्याधरपिटकीयसत्तिप्तमञ्जुश्रीसाधन, 59 विद्याधरपिटकप्रतिवद्धमञ्जुघोषसाधन, 60 प्रज्ञावृद्धिविधि, 61 नामसंगीत्याम्नायेन सिद्धप्रज्ञाचक्रवरलब्ध समाप्तम्, 62. धर्मशखसमाधिमञ्जुश्रीसाधनम् 63. आर्यनामसंगीतिसाधन, 64 (no colophon), 85 (?) [ता]रा भट्टारिकाया कल्प, 86 आर्यजाङ्गुलिसाधनम्, 59 (?) ditto, 60 आर्यजाङ्गुलि महाविद्या समाप्तम्, 61 आर्यजाङ्गुल्याभगवत्या कल्प समाप्त, 62 आर्यजाङ्गुलि समाप्त, 63 विद्युज्वालाकराली नाम एकजटीसाधन, 64 एकजटीसाधन, 65 ditto, 66 ditto, 67 एकजटासाधन समाप्तम् आर्यनागार्जुनपादै भाट्टेखटता (?), 68 चुन्दासाधन, 69,

कल्पोक्तदशभुजसितमारीचीसाधन , 70. अशोककान्तामारीचीसाधनम् , 71. कल्पोक्तमारीचीसाधन , 72 वचधावीश्वरीमारीचीसाधन , 73 द्वादश-
भुजरक्तवर्णउड्डियानमारीचीसाधन , 74 द्वादशभुजरक्तवर्णओड्डियानखाधिकान-
क्रममारीचीसाधन , 75 पर्णश्वरीसाधन , 76 ditto, 77 आर्य्यपर्ण-
श्वरीधारणी 78 शुक्लप्रज्ञापारमितासाधन , 79 पीत० 80 पीतवर्ण
सद्धिप्त० , 81 सित० , 82 शुक्ल० कृतिरियं पण्डित श्रीपद्मवर्द्धनपादा[ना] ,
83 कनकवर्ण० , 84 प्रज्ञापारमितासाधनम् , 85 कनकवर्ण० , 86 प्रज्ञा-
पारमितासाधनं समाप्तम् कृतिरिय आर्य्य[ा]सङ्गपादाना , 87 आर्य्यवचसरस्वती-
साधनम् , 88 महासरस्वतीसाधनम् , 89 वचसरस्वतीसाधनम् , 90
(no colophon), 91 वचवीणासरस्वतीसाधनम् , 92 वचसारदासाधनम् ,
93 कृष्णयमारितन्त्रोद्धृतवचसरस्वतीसाधन समाप्तम् , 94 वचसरस्वतीसाधनं
समाप्तम् , 95 भृकुटीसाधन , 96. ditto, 97 मुक्तकेन तारोद्धृतकुरुकुल्ला-
साधनम् , 98 षड्भुजकुरुकुल्लासाधनम् , 99. अष्टभुजकुरुकुल्लासाधनम् ३ .
कृतिरियमिन्द्रभूतिपादाना , 100 भ्रमरौयोगकुरुकुल्लासाधनम् , 101 कुरु-
कुल्लासाधनम् , 102 आर्य्यश्रीमतीकुरुकुल्लासाधनम् , 103 यानविनिर्गतकुरु-
कुल्लासाधनम् , 104 वल्लिविधि , 105 होमकुण्डविधि , 106 श्रीमन्माया-
जालमहायोगतन्त्रात् षोडशसाहस्रिकात् आद्यष्टकुरुकुल्लासाधनम् , 107 षड्-
भुजकुरुकुल्लाभट्टारिकाया साधनम् , 108 कल्पोक्तकुरुकुल्लासाधन समाप्तम्
109. कर्मप्रसरप्रयोग , 110. इत्यार्य्यसितातपत्रापराजितासाधनम् ,
111 वचचर्चिकासाधनम् , 112 महाप्रतिसरासाधनम् , 113 महा-
मायूरीसाधनम् , 114. महासहस्रप्रमर्दिनीसाधन , 115. महामन्त्रा-
सारिणी साधन , 116. महाशीतवतीसाधन , 117, 118, 119, 120 (no
colophons)

113.

9090 स्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देश or लघुस्वयम्भूपुराण । *Sway-*
ambhūcātya-Bhaṭṭā, akoddeśa or Laghustayumbhū-Purāṇa

Substance, old Nepalese paper with black ground Complete in 39 leaves
of which 35th is missing Lines, 5 on a page, of which the first, third and fifth
are in silver and the second and the fourth are in gold Character, Newari
Date, N S 764 = A D 1644 Appearance tinted specially in the silver lines

86.A Post-Colophon Statement —

ये धर्म्मा, etc ॥

रत्नावतीकनकपत्रविराजमान-

प्रासारपुण्यजनकायरसाभिमान[1]

वीणामृदङ्गपटहादिनिनादरम्य-

श्रीकाष्ठमण्डपमहानगरवरेण्य (वरसत्) ॥

स राजसूर्यो विमल(ल्ल)प्रताप

जितारिक्तुस्तो जितकामरूप ।

जितेन्द्रियमवशौकतश्री

विराजतेऽस्मिन् विधिवत्प्रशान्ता ॥

श्रीमञ्जय(द्यय)प्रतापमल्लवं[शे] नामनि ख्यात गोविन्दचन्द्र ।

सवारिवाणाश्रेणि प्रसुक्ति नेपारस्य + + + + + (?)

श्रीमन्नेपालिकाब्दे वेदरसमुणिभि सयुते कृष्णपक्षे आषाढेकादसिसु
रोहिणीतारकायामसुरगुस्वारे । सर्वमापूर्य दान्तव्य सनिधिप्रवर ज्ञानकीर्त्ति
द्वितीयपत्नी रक्षो तत्पुत्रपौत्रीकमलप्रभया ज्ञानपार + + + + हि वचघात्वौ-
[श्रव्या]द्यनेकजिनमूर्त्तिभि चम्पातरदिगस्थान प्रासाददिवसदृश ॥

विन्यस्त द्वारनिर्दिष्ट केतु[र]त्तो कुरुता शिव ॥

पञ्चरक्षा लिखित्यस्ति पूर्वजन्मशुभाफल ।

देयधर्म्मोऽय प्रवरमहायानयायिन परमधार्म्मिकस्य शाक्यभिक्षुश्रीज्ञान-
कीर्त्तिस्य यदत्र पुण्य तद्भवत्वा(ता)चार्योपाध्यायमातापिठपूर्वगम कृत्वा सकल-
सत्त्वरराशेरनुत्तरज्ञानपदफल प्राप्तयत् ॥

श्रीकाष्ठमण्डपमहानगराधिपतिश्रीश्रीजयप्रतापमल्लदेवप्रभुप्राकृतस्य विजय-
राज्य दानपति स एव कीर्त्तिपुण्यवधधातुमहाविहारस्य उत्तरदिग्भाग-
स्तदधिवासितपरमधार्म्मिकशाक्यभिक्षुश्रीज्ञानकीर्त्ति तस्य कान्ता रमणीलक्ष्मी
ज्ञानकीर्त्तिस्यात्मज शाक्यभिक्षु श्रीज्ञानपार[भि]क्षु तस्य भार्या इकुसनीलक्ष्मी
द्वितीयभार्या भवानीलक्ष्मी द्वितीयभार्या जवनलक्ष्मी चतुर्थभार्या त्रिसुवनीलक्ष्मी
ज्ञानपारस्यात्मजपूर्णचि ज्ञानकीर्त्तिस्य भग्नि भारती ज्ञानकीर्त्तिस्य दुहिता
मन्ताहरा यशोधरा भवानी ॥ पूतसम्भारमन्तर इद भगवतीस्त्रयम्भूपुराण
दापयेत् । श्रेयोस्तु सम्बत् ७६४ आषाढ मास कृष्णपक्षे एकादश्या तिथौ रोहिणी-

नक्षत्रे ध्रुवयोग महाकर्णमुहूर्त्तके शुक्लवारे समकर्काटराशिगते भास्करे मेषराशि-
गते चन्द्रमसि । तद्दिने लिखितं सम्पूर्णमिति । लिखितेय मयूरमहानगरे
तलपुलमहाविहारे स्व[य]म्भूक्षेत्रपूर्वदिग्भागे तदधिवासितचक्रदेव्य चरणान्त-
स्थित पुण्यज्ञान त्रिलोकी तत्पुत्रौ द्वौ भ्रात्रौ कुशलदेवन, तस्य भ्राट् श्रीश्रीमन्त-
देवन द्वाभ्या भ्राट्भ्या लिखितमिति ।

The rest of the post-colophon statement is so worn out, that it cannot be read

The work is noticed in p 9 of Bendal's Cam Cat. It comes to an end in the present MS in the second line of 28A. From 28A to 31A the Post Col Statement is written in Sanskrit. Then comes something in Deśabhāsā which ends in 36A. The Sanskrit portion contains accounts of Mahendra, his son Śiva Sinha and his son Laksmī Nrsinhadeva. The Newari portion contains four dates—754, 757, 758 and 760,—apparently referring to the consecration of the *cakras* in Svayambhūksetta. From 36A to the end the Post Col Statement has been quoted above.

Wright in his 'History of Nepal,' p 251, says 'Śyāmāipā Lama came from Bhot and renewed the Garbha Kātha of Svayambhū (the main timber round which the mound is built), and gilt the images of the deities. This was done in N S 760 (A D 1640), and this date and the name of Rājā Laksmī Narasinha are inscribed under the arch of the southern side.'

The dates in the MS refer perhaps to Śyāmāipā's work which it must have taken several years to complete. In one place after the date 760, it is said *ज्जीवाकतास्तिक्कम गुडिमा वच्चाचार्य्यश्रीमणिरत्तज्जु । तरावक्कम्माचर्य्यरत्तवज्जु । उपाध्या वच्चाचार्य्य मणिज्जु । पुव्व वच्चाचार्य्या चतुरोहरे देवज्जु । दक्षिण चत्तिक्कमगुडि वच्चाचार्य्य श्रीविम्भज्जु । वेत्थिमवत्तराद वच्चाचार्य्य श्रीकुशलदेवज्जु । उत्तरसगोठवाहाववच्चाचार्य्य श्रीचित्त-
पारज्जु । and so on*

In the post-colophon statement dated 764, Pratāpamalla, the son of Lakṣmī Nṛsiṃha, is mentioned as the King of Nepāla

114

1876A स्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देश । *Śvayambhū-caitya-
Bhaṭṭarakoddeśa*

Substance: Nepāle paper 12' x 21" Folded, 49 Lines, 5 on a page
Foliated in books: 149 Character, Newari Date, NS 751 Appearance, old
and soiled Complete

Beginning — ॐ नमो बुद्धाय नमो धर्मधातवे ।

सद्धर्मं श्रोमता वेन त्रिषु लोकेषु देशित ।

देवदेवाधिदेवाय तस्मै नमैकबन्धवे ॥

नत्वा गोशृङ्गशैलस्य धर्मधातुस्वयम्भुवम् ।

तद्देशयमध्वं वक्ष्ये लोकाणां पुण्यवृद्धये ॥

अस्ति नेपाभाविषये गोशृङ्गनामपर्वतः ।

तस्य युगे प्रमेदत वत्तमाने प्रवर्तते ॥ इत्यादि ।

5B इति गोशृङ्गपर्वते स्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देशे धर्मधातूत्पन्नो नाम
प्रथम परिच्छेद ।

9B इति पूजाश[ल]वर्णनो नाम द्वितीय परिच्छेदः ।

18B इति उपच्छन्दोद्यप्रकाशो नाम तृतीयः परिच्छेदः ।

18A इति ग्रामनगरनिगमजनपदराष्ट्रराजधानीप्रवर्तमानो नाम चतुर्थ
परिच्छेदः ।

26A इति तीर्थवर्णनो नाम पञ्चमः परिच्छेदः ।

82B इति धर्मधातुवागीश्वरसञ्ज्ञाप्रवर्तनो नाम षष्ठम परिच्छेदः ।

35A. इति धर्मधातुवागीश्वरगुप्तो नाम सप्तमः परिच्छेदः ।

End इदं सुसारं खलु मानवानां

समुद्भवाक्यं भुवि मोक्षमार्गम् ।

शृणोति वा श्रावयते मनुष्यः

स याति नूनं सुगतस्य लोकम् ॥

अपि खलु लोका वाग्मतीनां प्रभाव
 स नु विदित चैता कारयिष्यन्ति सत्यम् ।
 तदनु सकलमात्म सौख्यञ्च भुङ्क्ता
 सुगतवरराज्यन्तु नूनं प्रयान्ति ॥

40B. इति गोष्टङ्गपर्वते स्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देशे [नेपालविषये महा-
 प्रभावो नामाष्टकः परिच्छेदः समाप्त ।
 ये धर्मा हेतुप्रभवा हेतु तेषा तथागतो ह्यवदत् ।
 तेषाञ्च यो निरोध एव वादौ महाश्रमणः ॥

अथोऽस्तु मङ्गलं सिद्धिरस्तु सम्बत् (सवत्) ७५२ भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे
 द्वादश्याया तिथौ राज्ञा राज्यप्रवृद्धिर्भवतु वसुमती शस्यपूर्णा तु शाश्वत् काले
 काले तु वृष्टिर्भवतु भुवि सदा देवराट् किङ्करो हि ।

नोगभोतं विश्वंतर नामः स्वाथं श्रीगोष्टङ्गपर्वते स्वयम्भूसंपुनजात समाप्त-
 शुभमस्तु सर्वदा ॥

115.

4856B स्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देशः । *Svayambhū-carṭya-*
Bhattākoddeśa.

Substance, Nepalese paper 12×2½ inches Folia, 29 Lines, 5 on a page
 Extent in ślokās, 300 Character, Newari Date, N S 744 Appearance, old
 and discoloured Complete

Beginning — ॐ नमः श्रीधर्मधातवे ।

नत्वाकंबन्धुं जगदेकबन्धुं
 स्वयम्भूभट्टारकमादिदेवम् ।
 जरासजामृत्युहरैकदक्षं
 वक्ष्ये तदुद्देशमहं समस्तम् ॥
 नेपाले जगति ख्याते गोष्टङ्गो नाम पर्वतः ।
 भेदोऽस्ति च जुगे तस्य नाम्ना च जुगभेदतः ॥ इत्यादि ।

Colophons —

5A, इति श्रीस्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देशे धर्मधातुत्पन्नो नाम प्रथम
 परिच्छेदः ।

- 7B इति० पूजाफलवर्णनो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।
 10A इति० युपच्छन्दोपोत्पादनो नाम तृतीयः परिच्छेदः ।
 13B इति० यामादिसमुद्भवस्तुर्थः परिच्छेदः ।
 18A इति० तीर्थोपतोद्यनिरूपणे गुणवर्णनो नाम पञ्चमः परिच्छेदः ।
 23B इति० धर्मधातुवागीश्वरप्रवर्तनो नाम षष्ठमः परिच्छेदः ।
 25B इति० धर्मधातुवागीश्वरोगुप्तो नाम सप्तमः परिच्छेदः ।

And — श्रुतेति काश्यपवरा भिक्षवो बोधिमारगाः ।

मैत्रेयप्रमुखा देवा नागलोकासुरादयः ।

सा धः सर्वावती पर्यदनुमोदन्त इत्यनम् ॥

Colophon — इति श्रीस्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देशे महाप्रभाववर्णनो नामोऽष्टमः परिच्छेदः समाप्तः ॥

ये धर्मा हेतु प्रभवो हेतु तेषा तथागतो ह्यवदत् ।

तेषाञ्च यो निरोध एव वादो महाश्रमण ॥

सम्बत्(सवत्) ५४४ आवणमासे शुक्लपक्षे तृतीया तिथौ मघानक्षत्रे
 व्यतिपातयोगे वृहस्पतिवारे नागभोज नियतर नाम स्वार्थ इति श्रीस्वयम्भूचैत्य-
 भट्टारकोद्देशे महाप्रभाववर्णनो नामोऽष्टमः परिच्छेदः समाप्तः ॥ शुभम् ।

116.

4856C. स्वयम्भूचैत्यभट्टारकोद्देशः अथवा वृहत्स्वयम्भू-
 पुराणम् । *Svayambhū-caryā-Bhāṭṭāra-koddeśa* or
Brhatsvayambhūpurāṇa

Substance, Nepalese paper 14×5½ inches Folia, 147 Lines, 11 on a
 page Extent in ślokās, 1,250 Character, Nāgara of the 19th Century Ap-
 pearance, fresh Complete

Beginning — ॐ नमः श्रीस्वयम्भूज्योतीरूपबुद्धाय ।

नमो बुद्धाय धर्माय सङ्गरूपाय वै नमः ।

स्वयम्भूवे विपश्चान्तभानवे धर्मधातवे ॥

The *maṅgalācaranā* continues to the 9th line of 2A

Then we have — अद्भया यः षट्णोत्तीमा स्वयम्भूत्यत्तिसत्त्वया ।

परिशुद्धत्रिकायः स बोधिसत्त्व भवेद्भवम् ॥
 तद् यथाभूत् पुरा विज्ञो जयश्रीः सुगतात्मज ।
 बोधिमण्डपविहारेऽस्मिन् विजहार ससाङ्घिकः ॥
 तत्र जिनेश्वरि(?) नाम बोधिसत्त्व महामति ।
 अद्भया शरणं गत्वा जयश्रियमुपाश्रयेत् ॥
 तदा धीमान् जयश्रीः स सर्व्वसत्त्वहितार्थभृत् ।
 सद्बर्म्म समुपादेयुं सभासनं समाश्रयेत् ॥
 तत्र सर्व्वे महासत्त्वा बोधिसत्त्वा जिनात्मजा ।
 ब्राह्मणास्तीर्थिकाश्चापि यतयश्च तपस्विनः ॥
 राजान मन्त्रिणोऽमात्याः सैन्याधिपाश्च पौरिका ।
 ग्राम्या जानपदाश्चापि तथान्यावासिनो जनाः ॥
 तत्सद्बर्म्माभृतं पातुं अद्भया समुपागताः ।
 तत्र सभासनासीनं तमर्हन्तं जयश्रियं ॥
 समभ्यर्च्य देवं नत्वा पादाम्भोजे यथाक्रमम् ।
 कृताञ्जलिपुटाः सर्व्वे परिवृत्य समन्ततः ॥
 पुरःस्थित्वा समुदीक्ष्य जयश्रियं समाश्रिता ।
 तान् सर्व्वान् समुपाश्रितान् सद्बर्म्मश्रवणोत्सुकान् ॥
 दृष्ट्वा जिनेश्वरौ धीमान् बोधिसत्त्व समुत्थित ।
 उदङ्मुखोत्तरासङ्गं साञ्जलि समुपाश्रितः ॥
 जानुभ्या भूतले धृत्वा संपश्यन्नेवमब्रवीत् ।
 भदन्ताहं समिच्छामि चरितुं बोधिसम्बरम् ॥
 तदादौ किं व्रतं धृत्वा सश्वरेयं समाहितः ।
 तद् भवान् समुपादिश्य सर्व्वान्स्नान् प्रबोधयन् ॥
 बोधिमार्गं समापुज्य चारितुश्च शुभे इति ।
 इति सम्पार्थिते तेन श्रुत्वा सुगतात्मजः ॥
 जयश्रीस्त महासत्त्वं समामन्यैवमादिशत् ।

शृणु वत्सास्ति ते वाक्का सम्बोधिसम्बरे यदि ॥

यथाक्रम प्रवक्ष्यामि सम्बोधिव्रतसाधनम् ॥

Colophons —

15A, इति श्रीमति वृहत्स्वयम्भूपुराणे श्रीधर्मधातुकालौक्यसमुत्पन्न-
कथाया प्रथमोऽध्यायः , 40B, इति श्रीमति वृहत्स्वयम्भूपुराणे गोशृङ्ग-
पर्वते स्वयम्भूचैत्यमट्टारकोद्देशे पूजाफलवर्णनं नाम द्वितीयोऽध्यायः ; 57A, इति
श्रीगोशृङ्गपर्वते स्वयम्भूचैत्यमट्टारकोद्देशोक्तेदोत्पादो नाम तृतीयोऽध्यायः ,
74B, 'ग्रामादिसमुद्भवो नाम चतुर्थोऽध्यायः' , 91B, 'तीर्थापतीर्थपीठञ्च
निरूपणगुणवर्णनो नाम पञ्चमोऽध्यायः ; 107A, 'सप्तधातुवागीश्वरप्रवर्त्तनो
नाम षष्ठोऽध्यायः' , 126A, इति श्रीमति वृहत्स्वयम्भूपुराणे गोशृङ्गपर्वते
धर्मधातुवागीश्वरगुप्तोऽध्यायः सप्तमः , 147 A (Last Colophon) इति श्रीस्वय-
म्भूचैत्यमट्टारकोद्देशे महाप्रभाववर्णनो नामाष्टमोऽध्यायः परिसमाप्तः ।

Post Colophon —

समाप्तश्चेद पौराणे मङ्गलकालोऽध्यायकं श्रीस्वयम्भू पुराणं मङ्गलश्रिया कृत-
मिति । ये धर्मा etc., etc Printed in Bibl Ind 1894

117.

5438 धर्मपूजाविधि । *Dharmapūjāvidhi* , attributed to
Raghunandan

Substance, palm leaf 16½ × 1½ inches Folia, 185 by counting Lines, 3,
4 on a page Extent in ślokaś, 2,400 Character, Bengali of the early nineteenth
century Appearance, old and discoloured Complete

There are several batches of leaves

The Beginning of the 2nd batch —

ॐ नमोनिरञ्जनाय ।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं गोविन्दं जगतां गुरुम् ।

धर्मपूजाविधानञ्च व्यक्तिं श्रीरघुनन्दनम् ॥

तत्र गृहभरणरूपधर्मपूजनम् ।

क्रमोऽयम् ।

8201. बुद्धचरित्र । *Buddha Carittha*

By NATHAMALA BRAHMAOĀRIN

Substance, country-made paper 13×5½ inches Folia, 100, of which the first is missing Lines, 11 on a page Character, Nāgara Appearance, old

Nāthurāma, the author of the work, was a Buddhist mendicant, living at Benares It took the author 12 years to complete the work, from 1755 to 1767 of the Samvat era Some fragments of the author's original copy have been found, one of which is referred to in my pamphlet "Discovery of living Buddhism in Bengal" and another is the present MS. A copy of a portion of the original will be found described in Rajendralāla's Nep Buddhist Literature, pp 78, 79 Here Buddha is fighting with ghosts and demons The present fragment is divided into seven parvas

48B, इति श्रीबुद्धचरित्रे नाथुरामविरचिते कालण्डराक्षसेन युद्धवर्णनं नाम प्रथमपर्व , 58B, • देवद्विद्विद्वर्णनं नाम द्वितीयो पर्व , 75A, • राजचेतनामाभ(?)प्रतिरूपीय प्रतिबुद्धवर्णनं चतुर्थोपर्व , 85B. इति श्रीबुद्धचरित्रे सर्वेषां सवादे कालचक्रखरूपिणि ध्यानन्दखरूपिणो जल तत्रैव यत्कृत तद्वर्णनो नाम पञ्चमपर्व , 96A, इति श्रीबुद्धचरित्रे नथमलब्रह्मचारिविरचिते संगरपरक्रामवर्णनं नाम करणभक्तद्वैत्यस्य युद्धपर्ववर्णनं षष्ठो पर्व , (Last Colophon) • पिशाचकालचक्रयुद्धवर्णनं नाम सप्तम पर्व ।

8055 धर्मकोषसंग्रह । *Dharmakosa samgraha*

Substance, modern Nepalese paper 12×4½ inches White on one side and yellow on the other Folia, 92 Lines, 8 on a page Character, Nāgara Appearance, fresh Complete Extent in ślokās, 1,800

Colophon — समाप्तोऽयं धर्मकोषसंग्रहमिति । शुभम्

Beginning —

नमः स्वयम्भवे ॥

॥ आदिबुद्ध ॥ मनसैव बुध्यते आदौ यः निरञ्जन ॥ निराकारत्वात् ॥

॥ निरञ्जन ॥ निर्गतं अञ्जनं लेपनादिकं यस्मिन् स गगनवत्
शून्यत्वात् ॥ ॥ निराकार ॥ निर्गत आकारो यस्य चक्षुराद्य-

वयवहैनत्वात् ॥ ॥ निराधारः ॥ निर्गत आधारो यस्य

भुवनादिपात्रहैनत्वात् शून्यभावेन ॥ ॥ निरामयः ॥ निर्गत

आमयो रोगादि कायाद्यवयवशून्यत्वात् ॥ ॥ निर्विकल्प ॥ निर्गता

विशेषण कल्पना भावनारहितत्वात् ॥ ॥ निराकाशं ॥ निर्गत

आकाश प्रकाशोऽप्रकाशो वा दृश्यादृश्यरूपत्वात् ॥ ॥ नित्या-

नित्य ॥ नित्यश्च अनित्यश्च स्थिरास्थिरश्च कायमनोरूपत्वात् ॥

॥ उपाय उप समीपे अयति प्रज्ञादिकं सर्वमिति ॥ अथच

प्रज्ञाया समीपे दक्षवाममेष्टत् (?) ॥ ॥ महावैरोचन विशेषण

रोचयति सर्वं महाश्चासौ ॥ ॥ निरात्मा निर्गतआत्मा निवृत्ति-

योगे पञ्चेन्द्रियहैनत्वात् ॥ ॥ निरावयव निर्गता अवयवा चक्षुरा-

दयो यस्मिन् ॥ ॥ शून्य भुवनं ॥ शून्यं वर्तुलाकारं भवतीति

शून्य भुवनं ॥ १ ॥ विन्दाकार ॥ विन्दुवदाकारो ॥ २ ॥ गगन-

रूपं गगनवन्नीलवर्णमथच गगनमेव शून्यं यत्र (यव)लीनाः सर्वे

शून्या तथताञ्जानवान् ॥ ३ ॥ ० ॥

This work was written by Vajrācārya, Amrtānanda, of the Mahā-bodhi-vihāra in Lalita-Pattana, who was the first Residency Pandit in Nepal, at the request of Brian Hodgson in N S 916 = 1826 A D For in leaf 70B the author says—

ऋतुदधिनिधौ वर्षे आवणे क्षण आखणे ।

असिन्हेवाज्ञयानिखत् अन्तः शाक्यशासनः ।

The Buddhist Amrita wrote this in N S 916 under orders of a European (sahib)

Brian Hodgson seems to have made a good use of this work in his paper on the language and literature of Buddhism

The work gives a good account of Buddhism in Nepal as it was, about one hundred years ago, and incidentally mentions some of the rituals and ideals of the Tibetans whom it calls the Kāmbhojas.

70B. यन्मात्रं नेपालीयानां बोद्धाणां मते एवमेव । अथच केषाञ्चित्
कुशचित् क्वचिद्देशे भविष्यत्येव परञ्च काम्बोजदेशीयैर्लामाभि-
धानैर्गोत्रिर्निति मिति (?) वार्तां तेषां मते को भेदः ।

In book 64A, he begins a chapter on Buddhist literature with its twelve divisions

अथ बुद्धशास्त्रस्य विषयसूचनपूर्वकं उवाचतारतम्यं लिख्यते ।
यथा तावदध्ययनाय तन्मात्रपूर्वकं लक्षणमुच्यते । सूत्र १
शेष २ व्याकरण ३ गाय ४ उदान ५ निदान ६ द्रव्यलक्षण ७ जातक ८ वैपुल्य
९ अद्भुतधर्म १० अवदान ११ उपदेश १२—एतानि बुद्धशास्त्रस्य सप्तनामानि ।

See B. H. Hodgson's "Essays on the languages, literature and religion of Nepal and Tibet," pp. 11—20

INDEX

१ ।	श्रीन्दरन्द	८०५०
२ ।	कष्टकादृष्टिकाप्रज्ञापारमिता	४०१३
३ ।	" "	४२०३
४ ।	" "	६६७३
५ ।	" "	६६८६ C
६ ।	" "	६६८६ B
७ ।	" "	६६८६ A
८ ।	मनिसमसाधनकारिका	८०५८
९ ।	यगुर्गतिता	६६७७
१० ।	यक्षिर्गतितादृष्टिका प्रज्ञापारमिता	१०७५६
११ ।	" "	१०७६३
१२ ।	सत्त्वमयुक्तमोक्ष	४०७६
१३ ।	" "	४१६६
१४ ।	मैत्रय्याहरण	४८०६
१५ ।	समग्रतिका प्रज्ञापारमिता	४१६७
१६ ।	सत्त्वाक्षरा प्रज्ञापारमिता	१०७५७ B
१७ ।	नारायणपरिच्छा	६६८५
१८ ।	तथागतगुणरु (वैपुल्यध्वन)	१०७६५
१९ ।	बोधिध्यावतार	८०६७
२० ।	श्रिज्ञासमुच्चय	४१६८
२१ ।	जातकमाला	६६८०
२२ ।	दिव्यावदानमाला	६८८२ A
२३ ।	सुघनुकुमावदान	६८८२ B
२४ ।	मणिचूड़ावदान	१०८४५
२५ ।	अश्लोकावदान	१०७५५

	दान	४७७३
	उपावादान	४७८६
	रत्नगुणसङ्ख्यगाथा	१०७३६
२१	कारणव्यूह	६६७३
३०	" "	३७३५
३१	" "	३७२५
३२	" "	६६७५
३३	बौद्धन्याय ..	१०७३६
३४	अपोहसिद्धि ..	३७११
३५	क्षणभङ्गसिद्धि	३७३३
३६	उपयोगक्रम	८०६२
३७	सुगतजन्मरत्नावदानमाला	१०७५३
३८	अपरिमितायु नाम महायानसूत्र	३७०६
३९	" " " ...	४७१६
४०	" " " .	१०७३३
४१	दुर्गतिघारणी परित्स्त्र	३७१५
४२	सर्वदुर्गतिपरिशोधन .	३८३८
४३	वसुधारा नाम धारणीपरित्स्त्र	३८३६
४४	" " " .	१०७५७ I.
४५	" " " .	" " II.
४६	सर्ववैद्यागतोष्णीषसितातपत्रोनामपराजिता
महाप्रत्यङ्गिराविद्याराज्ञौ	१०७३५
४७	षण्मुखी नाम धारणी	६६८७
४८	धारणीसंग्रह .	१०७३१ D.
४९	बोधिचर्यावतारपञ्जिका	३८३०
५०	बोधिचर्यावतार पञ्जिका च	६६७६
५१	बोधिचर्यावतारपञ्जिका	३८२६
५२	शान्तिदेवस्य जीवनचरितम्	६६६०

५३ । आदिवागवच्चित्रितविम्ब	६६६८
५४ । — — —	६६८३
५५ । लोकेश्वरशतकटीका	१०७३२
५६ । परमार्थ नाम संगीति	१०७४१ C
५७ । परमार्थनामसङ्गीति	१०७६०
५८ । अभिधानोत्तर	१०७५६
५९ । हेडकतन्त्र (सम्बरोदय)	१०८४६
६० । " "	६६८६
६१ । तत्त्वज्ञानसंसिद्धि	६६८८
६२ । सम्पुटोद्भवकल्पराज	३८२८
६३ । " "	४८५४
६४ । गुह्यसमाज	८०७०
६५ । वसुन्धरासङ्गीति	१०७६१
६६ । लघुकाण्वकतन्त्रराज टीका	४७२७
६७ । " "	१०७६६
६८ । चतुराभरण	४८०१
६९ । चतुराभरण	४७५३
७० । योगाश्वरोपमेद	४८१८
७१ । डाकाण्व	८०५६
७२ । वचडाकतन्त्र	३८२५
७३ । प्रज्ञोपायविनिश्चयसिद्धि	८०६०
७४ । साधनमाला	८०५१
७५ । हेवच्चपञ्जिका	१०७४५
७६ । पञ्चरक्षासूत्राणि	३८५३
७७ । " "	४०७८
७८ । " "	६१
७९ । क्रियासयष्टपञ्जिका	
८० । " "	

५	तथागतप्रतिविम्बप्रतिष्ठानुशंसावर्णनधम्मपय्याय	४७५८
८१	II दिव्यभोजनावदान	ditto
८२	वसुन्वरोद्देश	४८४०
८३	दमनकमहारक्षातन्त्र	६६७१
८४	एकल्लवीरचण्डमहारोषणतन्त्र	६०८६
८५	„ „	६६६५
८६	„ „	६६८१
८७	„ „	१०८४४
८८	चण्डमहारोषणसाधन	१०७४१ A
८९	चतुष्पौठनिवन्ध	६६६२
९०	चर्याचर्यविनिश्चय	८०६३
९१	लक्ष्मणमारितन्त्र	६६६४
९२	सेक्तोद्देशटिप्पनी	१०७४४
९३	ताराबोधये उत्पातकथा	४७५६ A
९४	वज्रावली नाम मण्डलोपायिका	३८५५
९५	„ „	४८३५
९६	कालचक्रावतार	४७३२
९७	बुद्धकपालतन्त्रटीका	३८२७
९८	वर्षापणविधि	६६८४
९९	— — — —	६६६४
		४७५१
		४७५२
		४७६०
		४८३७
		६६६८
		६६६९
		६६७८ A
		६६७८ B

